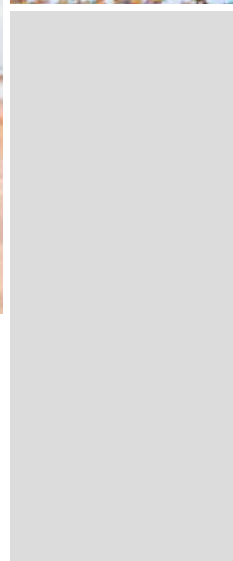
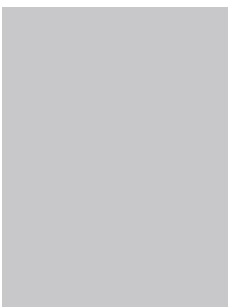

Årsrapport
2010

Viktige hendelser 2010

1

FØRSTE KVARTAL

- Konsernet presenterte nye finansielle mål på kapitalmarkedsdagen i London
- Konsernet igangsatte evaluering av aksjonæravtalen om DnB NORD

2

ANDRE KVARTAL

- Fusjonen mellom Nordito og danske PBS Holding ble gjennomført
- Styret besluttet å samle konsernet under en felles merkevare og som en konsekvens av dette å fase ut bruken av merkenavnet Postbanken
- Banken etablerte egen Facebook-side
- DnB NOR Eiendom lanserte Iphone-applikasjonen "Finn din bolig"

3

TREDJE KVARTAL

- Konsernet utøvde opsjonen som ga rett til kjøp av resterende 49 prosent i DnB NORD
- Konsernet bedret sin posisjon med syv plasser på Synovates årlige omdømmeundersøkelse og var blant de beste bankene
- Konsernet ble for andre år på rad tatt opp i Dow Jones Sustainability World Index og var dermed blant de 10 prosent beste bedriftene i verden i sin bransje innen bærekraftig utvikling
- Konsernet lanserte indeksfond

4

FJERDE KVARTAL

- Standard & Poor's vurderte DnB NOR som den ellefte best kapitaliserte av de 75 største internasjonale bankene på verdensbasis
- Konsernet fikk en fremgang fra 59 poeng i 2009 til 74 poeng i 2010 på den årlige Greenwich-undersøkelsen for kundetilfredshet i storkundesegmentet
- DnB NOR ble kåret til en av de beste bankene i klassen for boliglån over 2 millioner kroner av magasinet Dine Penger
- Konsernet lanserte produktet "Boliglån for ungdom", BLU
- Banken innførte døgnåpen kundeservice

FINANSKALENDER 2011

Årsregnskap 2010 (foreløpige tall) og 4. kvartal 2010	10. FEBRUAR	KONTAKTPERSONER
Generalforsamling	28. APRIL	BJØRN ERIK NÆSS Konserndirektør Finans Telefon: 22 48 29 22 bjorn.erik.naess@dnbnor.no
1. kvartal	6. MAI	
Utbetaling av utbytte	FRA 10. MAI	
Kapitalmarkedsdag i Oslo	15. JUNI	PER SAGBAKKEN Leder for Investor Relations/ kapitalanskaffelse Telefon: 22 48 20 72 per.sagbakken@dnbnor.no
2. kvartal	12. JULI	
3. kvartal	27. OKTOBER	

INNHOLD

VIRKSOMHETSRAPPORT 2010 ¹⁾

ÅRSRAPPORT 2010

DnB NOR i korte trekk	2	2 Historikk 2 Juridisk struktur 3 Norges ledende finanskonsern 4 Hovedtall 5 Resultater 2010 5 Nøkkeltall DnB NOR-aksjen 6 DnB NORs tilstedeværelse 7 DnB NORs markedsandeler i Norge 7 DnB NOR internasjonalt 8 Forretningsområder 10 DnB NORs strategi 12 Redegjørelse fra konsernsjefen
Endringer i rammebetingelser	16	16 Basel III 18 Viktige endringer i IFRS 19 Regulering av godtgjørelser i finansnæringen 19 Rapport fra finanskriseutvalget
Forretningsområder	22	22 Inndeling og styring av virksomheten 24 Retail Norge 27 Storkunder og internasjonal 30 DnB NOR Markets 33 Forsikring og kapitalforvaltning 36 DnB NORD
Styring i DnB NOR	40	40 Konsernledelsen 42 Eierstyring og selskapsledelse (sammendrag) 43 Risikostyring og internkontroll 45 Kapitalstyring og risikokategorier 57 DnB NOR-aksjen
Samfunnsansvar og medarbeidere	64	64 Samfunnsansvar 68 Medarbeidere

Styring i DnB NOR	2	2 Styret 4 Styrende organer i DnB NOR ASA 6 Eierstyring og selskapsledelse
Redegjørelse og resultater	14	16 Styrets årsberetning 25 Årsregnskap 122 Revisjonsberetning 123 Kontrollkomiteens uttalelse 124 Nøkkeltall

1) OM DnB NORS RAPPORTERING

DnB NORs rapportering for 2010 består av to trykte rapporter:

VIRKSOMHETSRAPPORT 2010: Inneholder detaljert informasjon om DnB NORs virksomhet.

ÅRSRAPPORT 2010: Inneholder presentasjon av styret, eierstyring og selskapsledelse, redegjørelse for driften og finansielle resultater.

Begge rapportene er tilgjengelige på internett på dnbnor.no/om-oss

STYRET

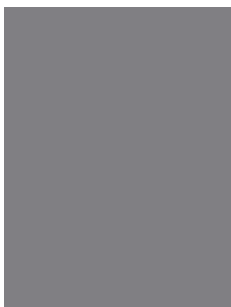
1

1 ANNE CARINE TANUM (født 1954)

Styreleder i DnB NOR og DnB NOR Bank (styremedlem siden 1999)

Tidligere styremedlem i DnB Holding, Den norske Bank og Vital Forsikring. Styreleder i Stiftelsen Litteraturhuset og Kilden Drift AS. Styremedlem i Helse Sør-Øst RHF, Cappelen Damm AS, Try AS, Henie Onstad Kunstsenter og IRIS. Tidligere styreleder i NRK, nestleder for styret i Den norske Opera og mangeårig administrerende direktør og eier av Tanum AS. Utdannet cand. jur. ved Universitetet i Oslo.

Deltok i 13 av 13 styremøter i 2010.

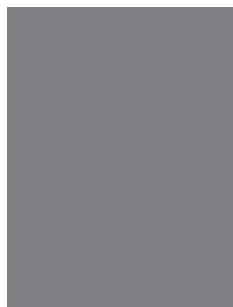
2

2 BJØRN SUND (født 1945)

Nestleder i styret i DnB NOR (styremedlem siden 1999)

Ansvarlig for byggingen av det nye Universitetssykehuset i Akershus. Administrerende direktør og styreleder i Advansia, et selskap som står for prosjekt- og byggeledelse av store og komplekse prosjekter. Nestleder i styret i Gassnova SF. Tidligere styreleder i Gjensidige NOR og styremedlem i Gjensidige NOR Sparebank. Ledet gjennomføringen av OL-prosjektene på Lillehammer, flyplassprosjektet på Gardermoen og Telenor-prosjektet på Fornebu. Utdannet sivilingeniør ved Norges Tekniske Høgskole i Trondheim.

Deltok i 13 av 13 styremøter i 2010.

3

3 GUNILLA BERG (født 1960)

Styremedlem i DnB NOR (styremedlem siden 2009)

Viseadministrerende direktør og finansdirektør i Teracom Group. Tidligere viseadministrerende direktør og økonomi- og finansdirektør i SAS AB og Kooperativet Forbundet AB og regionsstabssjef i AGA. Utdannet siviløkonom fra Stockholm School of Economics.

Deltok i 11 av 13 styremøter i 2010.

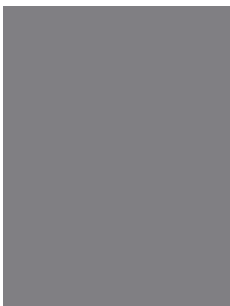
4

5

6

4 BENTE BREVIK (født 1964)

Styremedlem i DnB NOR (styremedlem siden 2010)

Administrerende direktør i Stabburet AS og medlem av Orkla Foods Nordics ledergruppe. Styremedlem i Dagligvareleverandørenes Forening, Bakers AS og Procordia Food AB. Har tidligere hatt ulike stillinger i Nidar AS, Varta Batteri AS og SC Johnson. Utdannet siviløkonom ved Handelshøyskolen BI.

Deltok i 6 av 13 styremøter i 2010 (valgt inn i styret 15. juni 2010).

5 PER HOFFMANN (født 1951)

Ansattvalgt styremedlem i DnB NOR og DnB NOR Bank (styremedlem siden 1999) Tillitsvalgt i DnB NOR Bank. Tidligere styremedlem i DnB Holding og Den norske Bank.

Deltok i 5 av 13 styremøter i 2010.

6 JØRN O. KVILHAUG (født 1951)

Ansattvalgt styremedlem i DnB NOR og Vital Forsikring (styremedlem siden 1999) Tillitsvalgt på heltid siden 2005. Hovedtillitsvalgt i Vital Forsikring. Tidligere styremedlem i DnB Holding og har jobbet som assurandør innen Bedrift Salg Øst i Vital Forsikring.

Deltok i 9 av 13 styremøter i 2010.

7 BENT PEDERSEN (født 1942)

Styremedlem i DnB NOR og nestleder i styret i DnB NOR Bank (styremedlem siden 1999) Har en rekke styreverv i danske selskaper. Tidligere styremedlem i DnB Holding og nestleder i styret i Den norske Bank. Administrerende direktør i KIRKBI A/S i Billund i Danmark i perioden 1995-2006. Har hatt ledende stillinger i Privatbanken i Danmark og var medlem av konsernledelsen i Unibank i Danmark. Cand.merc. fra Handelshøjskolen i København.

Deltok i 12 av 13 styremøter i 2010.

8 TORE OLAF RIMMEREID (født 1962)

Styremedlem i DnB NOR (styremedlem siden 2008) Tidligere styremedlem i DnB NOR Bank. Administrerende direktør i E-CO Energi AS og tidligere administrasjons- og finansdirektør i NRK og konserndirektør økonomi og finans i SpareBank 1 Gruppen AS. Har hatt diverse stillinger i Kreditkassen. Var tidligere politisk rådgiver for Høyres Stortingsgruppe og er nå styreleder i E-CO Vannkraft AS og Oslo Teknopol IKS. Utdannet siviløkonom og autorisert finansanalytiker ved Norges Handelshøyskole.

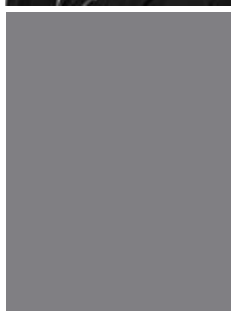
Deltok i 12 av 13 styremøter i 2010.

7

8

9

9 INGJERD SKJELDRUM (født 1957)

Ansattvalgt styremedlem i DnB NOR og DnB NOR Bank (styremedlem siden 2002) Tillitsvalgt på heltid siden 1990 og konsernhovedtillitsvalgt siden februar 2000 for Sparebanken NOR. Konserntillitsvalgt i DnB NOR siden 2003. Medlem av Finansforbundets forbundsstyre. Var tidligere styremedlem i Sparebanken NOR og Gjensidige NOR og arbeidet innen personmarkedet i Gjensidige NOR.

Deltok i 12 av 13 styremøter i 2010.

STYRENDE ORGANER I DnB NOR ASA

REPRESENTANTSKAP

Medlemmer valgt av aksjonærene

Amund Skarholt, Oslo (leder) (1 222)
Eldbjørg Løwer, Kongsberg (nestleder) (200)
Nils Halvard Bastiansen, Bærum (0)
Toril Eidesvik, Bergen (0)
Camilla Marianne Grieg, Bergen (0)
Elisabeth Grændsen, Lillehammer (244)
Herbjørn Hansson, Sandefjord (0)
Leif O. Høegh, Oslo (0)
Knut Hartvig Johannson, Snarøya (24 502)
Tomas Leire, Kristiansand (1 466)
Per Otterdahl Møller, Skien (0)
Dag J. Opedal, Oslo (1 705)
Ole Robert Reitan, Asker (0)
Gudrun B. Rollesen, Hammerfest (0)
Arthur Sletteberg, Stabekk (2 444)
Merethe Smith, Oslo (0)
Birger Solberg, Oslo (2 888)
Gine Wang, Stavanger (0)
Hanne Rigmor Egenæss Wiig, Halden (1 705)

Varamedlemmer valgt av aksjonærene

Erik Buchmann, Oslo (378)
Turid Dankertsen, Oslo (1 767)
Rolf Domstein, Måløy (0)
Harriet Hagan, Alta (244)
Bente Hagem, Ås (0)
Rolf Hodne, Stavanger (0)
Liv Johannson, Oslo (3 031)
Herman Mehren, Nevlunghamn (10)
Gry Nilsen, Drammen (0)
Einar Nistad, Rådal (1 222)
Asbjørn Olsen, Skedsmo (1 313)
Oddbjørn Paulsen, Bodø (10)
Anne Bjørg Thoen, Oslo (416)
Elsbeth Sande Tronstad, Oslo (0)
Lars Wenaas, Måndalen (300 000)

Medlemmer valgt av de ansatte

Rune André Bernbo, Frogn (120)
Bente H. Espenes, Oslo (402)
Bjørn Hennum, Drammen (395)
Svein Ove Kvalheim, Bergen (1 532)
Carl A. Løvvik, Bergen (116)
Svein Kåre Mikkelsen, Bergen (0)
Einar Pedersen, Kristiansund (0)
Eli Solhaug, Oslo (2 959)
Marianne Steinsbu, Oslo (3 602)
Per Åge Sørby, Oslo (0)

Varamedlemmer valgt av de ansatte

Tore Müller Andresen, Bergen (120)
Terje Bakken, Alta (636)
Randi Bergsveen, Vestre Toten (0)
Sarah Chapsang, Oslo (0)
Marion Hagland, Tønsberg (6 017)
Lillian Hattrem, Oslo (0)
Arve Hatlevoll, Oslo (307)
Svein Arne Kristoffersen, Alstadhaug (220)
Vigdis Mathisen, Oslo (0)
Tove Nakken, Trondheim (0)
Oddmunn Olsen, Trondheim (499)
Anne Liv Reistad, Nesoddtangen (695)
Bente Sørensen, Bergen (2 002)
Astrid Waaler, Oslo (0)
Arvid Åsen, Fjell (110)

KONTROLLKOMITÉ

Medlemmer

Frode Hassel, Trondheim (leder) (0)
Thorstein Øverland, Oslo (nestleder) (0)
Svein Nordvald Eriksen, Oslo (0)
Karl Olav Hovden, Kolbotn (0)

Varamedlemmer

Svein Brustad, Hvalstad (0)
Merete Smith, Oslo (0)

EKSTERN REVISOR

Ernst & Young AS

STYRE

Medlemmer

Anne Carine Tanum, Rømskog (leder) (300 000)
Bjørn Sund, Lysaker (nestleder) (31 196)
Gunilla Berg, Upplands Väsby (0)
Bente Brevik, Oslo (2 000)
Per Hoffmann, Oslo (2 362) ¹⁾
Jørn O. Kvilhaug, Hokksund (471) ¹⁾
Bent Pedersen, Stenløse (15 523)
Tore Olaf Rimmereid, Oslo (6 111)
Ingjerd Skjeldrum, Drammen (6 102) ¹⁾

Varamedlemmer for de ansattes representanter

Sverre Finstad, Moelv (7 745) ¹⁾
Jorunn Løvås, Fjell (0) ¹⁾
Tor M. Nordvold, Skedsmokorset (2 918) ¹⁾

VALGKOMITÉ

Amund Skarholt, Oslo (leder) (1 222)
Eldbjørg Løwer, Kongsberg (200)
Per Otterdahl Møller, Skien (0)
Arthur Sletteberg, Stabekk (2 444)
Reier Sjøberg, Oslo (0)

REVISJONSUTVALG

Tore Olaf Rimmereid, Oslo (leder) (6 111)
Bente Brevik, Oslo (2 000)
Bent Pedersen, Stenløse (15 523)

KOMPENSASJONSUTVALG

Anne Carine Tanum, Rømskog (leder) (300 000)
Bjørn Sund, Lysaker (31 196)
Tore Olaf Rimmereid, Oslo (6 111)

KONSERNREVISJON

Tor Steinfeldt-Foss (0)

KONSERNLEDELSE

Konsernsjef

Rune Bjerke (15 385)

Konserndirektør Finans

Bjørn Erik Næss (21 548)

Konserndirektør Retail Norge

Karin Bing Orgland (5 410)

Konserndirektør Storkunder og internasjonal

Leif Teksum (41 231)

Konserndirektør DnB NOR Markets

Ottar Ertzeid (123 800)

Konserndirektør Forsikring og kapitalforvaltning

Tom Rathke (7 886)

Konserndirektør Operations

Liv Fiksdahl (6 209)

Konserndirektør HR

Solveig Hellebust (1 607)

Konserndirektør IT

Cathrine Klouman (10 846)

Konserndirektør Marked og kommunikasjon

Trond Bentestuen, møterett i konsernledelsen (2 830)

Konserndirektør Corporate Centre

Kari Olrud Moen, møterett i konsernledelsen (2 475)

1) Ikke uavhengige, se s. 9 om eierstyring og selskapsledelse.

Tallene i parentes gir en oversikt over hvor mange aksjer vedkommende eide i DnB NOR ASA per 31. desember 2010. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr. Lov om årsregnskap m.v. § 7-26.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

LEDELSEN OG STYRET I DnB NOR vurderer årlig prinsippene for eierstyring og selskapsledelse og hvordan de fungerer i konsernet. DnB NOR avlegger i samsvar med regnskapslovens paragraf 3-3b og den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 21. oktober 2010 en redegjørelse for prinsipper og praksis for eierstyring og selskapsledelse.

Regnskapslovens paragraf 3-3b, 2. ledd

Beskrivelsen nedenfor redegjør for hvordan regnskapslovens paragraf 3-3b, 2. ledd er dekket i DnB NOR. Inndelingen refererer til nummerering i paragrafen.

1-3. Angivelse av anbefaling som DnB NOR følger, opplysning om hvor anbefalingen er tilgjengelig og begrunnelse for eventuelle avvik fra anbefalingen

Strukturen for eierstyring og selskapsledelse i DnB NOR-konsernet er basert på norsk lov. DnB NOR følger den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse utgitt av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse, NUES. Anbefalingen er tilgjengelig på www.nues.no. Eventuelle avvik fra anbefalingen er kommentert under redegjørelsen for hvordan anbefalingen etterleves nedenfor.

4. Beskrivelse av hovedelementene i konsernets systemer for internkontroll og risikostyring knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen

Se punkt 10 under Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse nedenfor.

5. Vedtektsbestemmelse som helt eller delvis utvider eller fraviker bestemmelser i allmennaksjelovens kapittel 5

DnB NOR ASA har ingen vedtektsbestemmelser som avviker fra allmennaksjelovens kapittel 5, som omhandler generalforsamlingen.

6. Sammensetningen til ledende organer samt en beskrivelse av hovedelementene i gjeldende instruksjoner og retningslinjer

Se punktene 6, 7, 8 og 9 under Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse nedenfor.

7. Vedtektsbestemmelser som regulerer oppnevning og utskiftning av styremedlemmer

Se punkt 8 under Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse nedenfor.

8. Vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte å kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer

Se punkt 3 under Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse nedenfor.

Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse

Beskrivelsen nedenfor redegjør for hvordan de 15 punktene i anbefalingen er fulgt opp i DnB NOR.

PKT. 1

REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

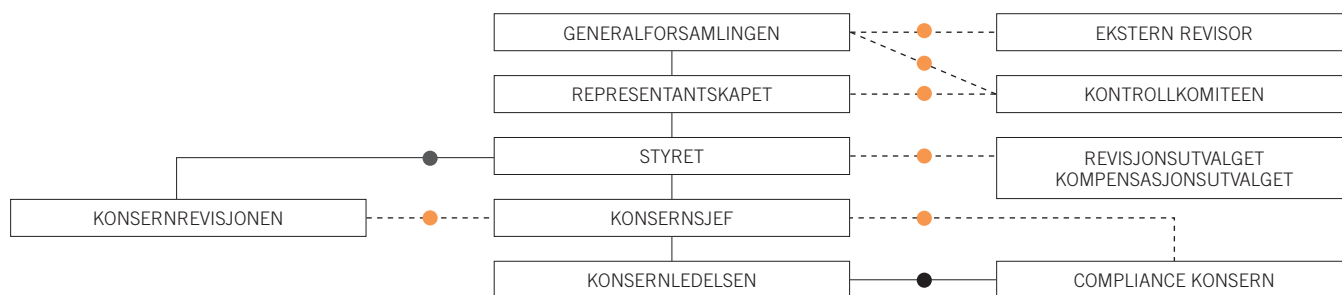
Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan denne etterleves i DnB NOR. Det er redegjort for to avvik under henholdsvis punkt 7 og 14.

DnB NORs visjon er: Vi skaper verdier gjennom kunsten å møte kunden.

Verdiene som skal støtte opp under visjonen, er *hjelpsom, profesjonell og initiativrik*.

Visjonen og verdiene ligger til grunn for konsernets regler for etikk og samfunnsansvar. DnB NOR-konsernet skal kjennetegnes av høy etisk standard og god eierstyring og selskapsledelse. Etikkreglene fastslår at medarbeidere i konsernet skal opptre med respekt og omtanke, og at kommunikasjonen skal være åpen, sannferdig og tydelig. DnB NORs etikkregler omhandler også retningslinjer for habilitet, taushets- og varslingsplikt, interessekonflikter, forhold til kunder og leverandører, forhold til medier, verdipapirhandel, innsidehandel og relevante privatøkonomiske forhold. Regelverket gjelder for alle ansatte, innleid personell, styrene i DnB NOR Bank ASA og DnB NOR ASA og så langt de er relevante også for andre medlemmer av konsernets øvrige styrende organer.

DnB NOR ønsker å medvirke til bærekraftig samfunnsutvikling gjennom ansvarlig forretningsdrift. Det innebærer først og fremst å ivareta hensynet til etikk, miljø og sosiale forhold ved investeringer og kredittgivning. DnB NOR skal ikke medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstagerrettigheter, korrupsjon, alvorlig skade på miljø eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske. DnB NOR har derfor utarbeidet retningslinjer for samfunnsansvar i kapitalforvaltnings- og kredittvirksomheten. I tillegg settes krav til DnB NORs leverandører gjennom bruk av egenerklæringer. Samfunnsansvar handler også om å kontrollere forretningsmessig risiko, holde miljømessig orden i egen virksomhet

og å være en attraktiv arbeidsplass. DnB NOR ønsker også å være en samarbeidspartner for organisasjoner og innenfor kultur og idrett. Det vises til eget kapittel om samfunnsansvar i Virksomhetsrapport 2010 og egen rapport om samfunnsansvar på dnbnor.no. Som finansinstitusjon er DnB NOR opptatt av å redusere risikoen for negativt omdømme og risikoen for tap av tillit. Høy etisk standard blant medarbeidere og tillitsvalgte skal bidra til at DnB NOR forsterker den tilliten omverdenen har til konsernet.

Ansatte og tillitsvalgte i DnB NOR-konsernet er i henhold til konsernets retningslinjer for informasjonsbehandling pålagt taushetsplikt om den informasjon de i sitt arbeid får kjennskap til om konsernets eller kunders forhold. Taushetsplikten gjelder ikke bare overfor utenforstående, men også i forhold til kolleger som ikke har behov for de aktuelle opplysningene i sitt arbeid. Reglene gjelder også opplysninger om konsernets strategi- og markedsplaner og andre forhold av konkurransemessig betydning. De enkelte ansatte eller tillitsvalgte er selv ansvarlige for å holde seg orientert om de generelle og spesielle reglene om taushetsplikt som gjelder innenfor deres arbeidsområde. Videre skal ingen medarbeider i DnB NOR, via datasystemene eller på annen måte, aktivt søke opplysninger om andre medarbeidere, kunder eller utenforstående når det ikke er nødvendig for vedkommendes arbeid i selskapet.

Konsernets etikkregler slår fast at en medarbeider straks skal informere sin overordnede eller konserndirektør revisjon dersom han eller hun får kunnskap om forhold som er i strid med gjeldende regelverk fastsatt av myndighetene eller vesentlige brudd på interne bestemmelser. Ansatte som på en forsvarlig måte varsler om kritikkverdige forhold i samsvar med dette punktet, skal ikke utsettes for belastninger som følge av varslingen.

Brudd på etikkreglene kan medføre konsekvenser for ansettelsesforholdet. Reglene finnes i sin helhet på konsernets nettside, dnbnor.no.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 2 VIRKSOMHET

DnB NORs formål er å drive bank-, forsikrings- og finansieringsvirksomhet samt tilknyttet virksomhet innenfor rammen av den til enhver tid gjeldende lovgivning. Vedtektene finnes i sin helhet på konsernets nettside, dnbnor.no. Styrets årsberetning inneholder en redegjørelse for konsernets mål og strategier, og markedet oppdateres gjennom investorpresentasjoner i forbindelse med de kvartalsvise regnskapsavleggelsene og egne temapresentasjoner.

I de årlige strategiprosessene vurderer styret om de mål og retningslinjer som følger av strategiene, er entydige, dekkende, godt operasjonalisert og

lettfattelige for de ansatte. Alle vesentlige retningslinjer er tilgjengelige for de ansatte via DnB NORs intranett.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 3 SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Styret foretar løpende en vurdering av kapital situasjonen i lys av selskapets mål, strategi og ønsket risikoprofil. DnB NOR hadde per 31. desember 2010 en egenkapital på 111,2 milliarder kroner. I henhold til fastsatte beregningsregler for kapitaldekning for finansinstitusjoner hadde konsernet en samlet kapitaldekning på 12,4 prosent av risikovektet volum og en kjernekapitaldekning på 10,1 prosent. Myndighetenes minstekrav til slik kapitaldekning er henholdsvis åtte prosent og fire prosent. Det ble også foretatt beregninger for effekten av full fremtidig implementering av Basel II-reglene på alle porteføljene i konsernet utenom DnB NOR. Beregningene viste en potensiell kjernekapitaldekning på 12,3 prosent ved utgangen av 2010 forutsatt slik implementering og uten begrensningene som følger av overgangsreglene. Styret vurderer konsernet som godt kapitalisert i forhold til nåværende regulatoriske krav.

For nærmere omtale av reglene om kapitaldekning samt hvilke prinsipper DnB NOR legger til grunn for å vurdere kapitalbehovet, vises til kapitlet om kapitalstyring og risikokategorier i Virksomhetsrapport for 2010.

I kjølvannet av finanskrisen har The Basel Committee on Banking Supervision, Basel-komiteen, utarbeidet nye og skjørpede forslag til likviditets- og kapitaldekningskrav for banker og finansinstitusjoner, Basel III. Basert på dette ventes det at forslag til nytt regelverk legges frem i form av et nytt EU-direktiv i løpet av 2011. For kapitaldekningskravene innebærer det nye regelverket at ren kjernekapital økes til 4,5 prosent med tillegg av en bevaringsbuffer på 2,5 prosent, det vil si et minstekrav til ren kjernekapital på totalt 7 prosent. I tillegg skal det suppleres med et motsyklisk kapitelement som vil kunne variere mellom 0 og 2,5 prosent, avhengig av om nasjonale myndigheter finner grunn til å anvende et slikt krav i perioder med sterk kredittvekst. Det samlede minstekravet til ren kjernekapital vil dermed variere mellom 7 og 9,5 prosent. Dersom bufferkravet ikke tilfredsstilles fullt ut, vil det legges begrensninger på bankens muligheter til å betale utbytte, diskresjonære bonuser med mer.

Kravet til samlet kapitaldekning, det vil si medregnet ansvarlig lånekapital, vil fortsatt være 8 prosent, og med nevnte bevaringsbuffer vil nytt minimumskrav være 10,5 prosent. I tillegg utarbeides det ytterligere kapitalkrav for systemkritiske banker for å redusere sannsynligheten for, og skadevirkningene av, at slike institusjoner går konkurs. Prosessen med å fastsette konkrete retningslinjer vil pågå i 2011 og 2012. De nye

kapitalkravene skal gjelde fra 1. januar 2013, men med gradvis innføring for de ulike elementene frem til 1. januar 2019. DnB NOR er i gang med å forberede seg til de varslede regulatoriske kravene.

Det redegjøres nærmere for hovedelementene i Basel III i kapitlet om endring i rammebetingelser i Virksomhetsrapport for 2010.

Utbytte

DnB NORs mål er å forvalte konsernets ressurser slik at aksjonærene oppnår en avkastning i form av utbytte og kursstigning som er konkurransedyktig i forhold til sammenlignbare plasseringer. DnB NOR legger til grunn at om lag halvparten av konsernets overskudd utbetales som utbytte, forutsatt at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser og behov for å opprettholde en tilstrekkelig soliditet.

Tilbakekjøp av aksjer

For å ha fleksibilitet i kapitalstyringen har styret i tidligere perioder bedt generalforsamlingen om fullmakt til å kjøpe tilbake egne aksjer. Det har tidligere vært inngått avtale med staten, ved Nærings- og handelsdepartementet, som innebærer at det ved innløsning av ervervede aksjer skal foretas en forholdsmessig innløsning av aksjer tilhørende staten, slik at statens eierandel holdes konstant. For å optimalisere selskapets kapitalsituasjon ga generalforsamlingen 27. april 2010 styret fullmakt til å kjøpe egne aksjer for samlet pålydende inntil 1 547 358 918 kroner, tilsvarende 9,5 prosent av selskapets aksjekapital. Aksjene skal kjøpes i et regulert marked. Hver aksje kan kjøpes til kurser mellom 10 og 150 kroner. Ervervede aksjer skal innløses i henhold til allmennaksjelovens regler om kapitalnedsettelse. Fullmakten er gyldig i 12 måneder regnet fra generalforsamlingens beslutning.

Kapitalforhøyelse

Det foreligger for tiden ingen styrefullmakt til å foreta kapitalforhøyelse i DnB NOR ASA.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 4

LIKEBEHANDLING AV AKSJONÆRER OG TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

DnB NOR ASA har én aksjeklasse. Gjennom vedtektene og i styrets og ledelsens arbeid legges det vekt på at alle aksjonærer skal likebehandles og ha samme mulighet for innflytelse. Alle aksjer har lik stemmerett. Ved aksjekapitalforhøyelser skal eksisterende aksjonærer gis fortrinnsrett, med mindre særskilte forhold tilsier at dette kan fravikes. Slik fravikelse vil i så fall bli begrunnet. I tilfeller der styret ber generalforsamlingen om fullmakt til tilbakekjøp av egne aksjer, skal dette skje i markedet til børskurs.

Største aksjonærer

Staten ved Nærings- og handelsdepartementet er DnB NOR ASAs største aksjonær med en eierandel på 34 prosent. I henhold til Statens eierskapsmelding (Stortingsmelding nr. 13 2006-2007) er formålet med statens eierskap i DnB NOR ASA å sikre at konsernet har hovedkontor i Norge og at selskapet skal være en partner for norske selskaper innenlands og på eksportmarkedene. Det gir næringslivet tilgang til et stort norskbasert finanskonsern med høy kompetanse. I eierskapsmeldingen stadfestes at statens eierandel på 34 prosent i DnB NOR ASA opprettholdes slik Stortinget forutsatte i Innstilling til Stortinget nr. 212 (2002–2003).

Forvaltningen av aksjene hos departementet skjer gjennom eierskapsavdelingen. Forvaltningen er underlagt spesielle retningslinjer som

blant annet fastslår at staten ikke kan ha representanter i styret eller representantskapet i finansinstitusjoner, men skal gjennom deltagelse i valgkomiteen sikre at selskapets organer får en sammensetning som representerer alle aksjonærgrupper. Retningslinjene stiller blant annet krav om at departementet skal opptre på en måte som bidrar til likebehandling av DnB NORs aksjonærer. Retningslinjene stiller videre krav om at departementet ikke skal instruere DnB NOR om forretningsdriften.

Regjeringen startet i juni 2010 arbeidet med en ny stortingsmelding om statlig eierskap.

Nest største aksjonær

Sparebankstiftelsen DnB NOR er nest største aksjonær med en eierandel på 10,0 prosent. Stiftelsen ble etablert høsten 2002, da tidligere Gjensidige NOR Sparebank ble omdannet til aksjeselskap. Norsk lovgivning krever at stiftelsen skal ha et langsiktig og stabilt formål med sitt eierskap i konsernet. For å skaffe midler til sin samlede virksomhet har stiftelsen et behov for å oppnå høyest mulig risikojustert avkastning på sin forvaltede kapital. Mer informasjon finnes på sparebankstiftelsen.no.

Vedtektene for DnB NOR ASA slår fast at så lenge Sparebankstiftelsen DnB NOR eier 10 prosent eller mer av DnB NOR ASAs aksjekapital, skal spørsmål om salg eller annen avhendelse av aksjer i DnB NOR Bank ASA behandles av generalforsamlingen i DnB NOR ASA. Det samme gjelder spørsmål om fusjon eller fisjon av banken, avhendelse av en vesentlig del av bankens virksomhet eller utstedelse av aksjer i banken til andre enn DnB NOR ASA.

Transaksjoner med nærstående

Styreinstruksen i DnB NOR ASA slår fast at et styremedlem ikke må delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål der vedkommende eller nærstående parter må anses for direkte eller indirekte å ha personlig eller økonomisk særinteresse i saken. Det samme følger av konsernets etikkregler. Den enkelte plikter selv å påse at han eller hun ikke er inhabil i behandlingen av en sak. Styret skal godkjenne avtaler mellom selskapet og styremedlemmer eller konsernsjef. Styret skal også godkjenne avtaler mellom selskapet og tredjepart der et styremedlem eller konsernsjefen må antas å ha en særlig interesse.

Styrets medlemmer skal melde fra til styret dersom de direkte har en vesentlig interesse i en avtale som inngås av selskapet eller annet selskap i DnB NOR-konsernet. Det samme gjelder om avtalen inngås av et selskap utenfor DnB NOR-konsernet hvor styremedlemmet er eier, styremedlem eller ledende ansatt. Melding skal gis til styrets leder med kopi til Konsernsekretariatet.

Styrets medlemmer, eller selskaper som de er tilknyttet, bør ikke påta seg særskilte oppdrag for selskaper i DnB NOR-konsernet utover styrevervet. Dersom de likevel gjør det, skal hele styret informeres. Honorar for slike oppdrag skal godkjennes av styret.

For konsernets øvrige tillitsvalgte og ansatte er transaksjoner med nærstående utførlig behandlet i og regulert av konsernets etikkregler. Generelt er en ansatt eller tillitsvalgt definert som inhabil dersom det foreligger omstendigheter som kan føre til at han eller hun av andre kan oppfattes å legge vekt på annet enn DnB NOR-konsernets interesser. Ansatte må være oppmerksomme på mulige interessekonflikter dersom de kombinerer tillitsverv med andre roller i konsernet.

Ved ikke uvesentlige transaksjoner mellom DnB NOR-konsernet og nærstående vil styret, med mindre det gjelder saker som behandles av generalforsamlingen etter reglene i allmennaksjeloven, sørge for at det foreligger verddivurdering fra uavhengig tredjepart. Dette gjelder også ved eventuelle transaksjoner mellom selskaper i DnB NOR-konsernet der det

er minoritetsaksjonærer. Ikke uvesentlige transaksjoner med nærstående parter omtales i en egen note til årsregnskapet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 5 **FRI OMSETTELIGHET**

Aksjene er notert på Oslo Børs og er fritt omsettelige. Vedtektene inneholder ingen begrensninger for omsetteligheten.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 6 **GENERALFORSAMLING OG KONTROLLKOMITÉ** **Generalforsamling**

Ordinær generalforsamling skal i henhold til vedtektene avholdes innen utgangen av april måned hvert år. Innkalling og påmeldingsskjema sendes aksjonærene og publiseres på konsernets nettside senest 21 dager før generalforsamlingsdatoen. Prosedyre for stemmegivning og for å fremsette forslag er angitt i innkallingen.

I henhold til vedtektene er representantskapets leder møteleder for generalforsamlingen.

På generalforsamlingen deltar minst styreleder fra styret, minst én representant fra valgkomiteen og ekstern revisor. Andre styremedlemmer kan stille. Fra administrasjonen deltar konsernsjef, finansdirektør, konserndirektør revisjon og fagspesialister. Generalforsamlingsprotokoll er tilgjengelig på konsernets nettside, dnbnor.no.

Generalforsamlingen velger en valgkomité som avgir begrunnet innstilling om forslag til aksjonærvalgte medlemmer av representantskapet, styret og kontrollkomiteen.

Generelt fattes beslutninger med alminnelig flertall. Beslutninger om avhendelse av aksjer, fusjon, fisjon, avhendelse av en vesentlig del av DnB NOR Bank ASAs virksomhet eller utstedelse av aksjer i banken til andre enn DnB NOR ASA, krever tilslutning fra minst to tredeler av både de avgitte stemmene og av aksjekapitalen som er representert på generalforsamlingen.

Avstemningsopplegget gir mulighet for å stemme separat på hvert enkelt medlem av de ulike organene.

Det er mulig for aksjonærene å gi fullmakt til andre. Det oppnevnes også en person som kan stemme for aksjonærene som fullmektig. Fullmakts-skjemaet søkes så langt det er mulig utformet slik at det kan stemmes over hver enkelt sak som skal behandles og kandidater som skal velges.

Kontrollkomité

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med at konsernet drives på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lover, forskrifter og retningslinjer. Komiteen skal også føre tilsyn med at styret og konsernsjefen har tilstrekkelig tilsyn og kontroll med datterselskapene. I den utstrekning den finner det påkrevet skal komiteen undersøke konsernets protokoller, regnskap, korrespondanse og beholdninger, såvel konsernets egne som deponerte. Kontrollkomiteen består av fire medlemmer og to varamedlemmer som er valgt av generalforsamlingen. Varamedlemmene stiller fast i kontrollkomitémøtene. Kontrollkomiteen avholdt ni møter i 2010.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 7 **VALGKOMITÉ**

Generalforsamlingen og representantskapet har i samsvar med DnB NOR ASAs vedtekter etablert en valgkomité som består av fem medlemmer. Generalforsamlingen har fastsatt instruks for komiteens arbeid. Valgkomiteen skal bestå av eiere eller representanter for eiere og så langt som mulig representere hele aksjonærfelleskapet. Ingen styremedlemmer eller representanter for ledelsen er medlem av valgkomiteen. Komiteen ledes av representantskapets leder, og medlemmene velges av generalforsamlingen for to år av gangen.

Valgkomiteen avgir innstilling til generalforsamlingen for valg av representantskapets aksjonærvalgte medlemmer og kontrollkomiteens og valgkomiteens medlemmer. Videre avgir valgkomiteen innstilling til representantskapet for valg av styrets aksjonærvalgte medlemmer. Innstillingen skal gi relevant informasjon om kandidatenes bakgrunn og uavhengighet. Valgkomiteen foreslår også honorar for medlemmer av organer nevnt ovenfor. Valgkomiteens godtgjørelse fastsettes av generalforsamlingen. Informasjon om valgkomiteen og frister for å gi innspill finnes på konsernets nettside, dnbnor.no.

Valgkomiteen avholdt ni møter i 2010, hvor det blant annet ble avgitt innstilling på valg av nye medlemmer til representantskapet, herunder leder og ny nestleder. Det ble videre innstilt på valg av medlemmer til styret og valgkomiteen. Valgkomiteen gjorde også forberedelser til saker til behandling i 2011.

Avvik fra anbefalingen: DnB NOR har foreløpig ikke utarbeidet regler for rotasjon for medlemmer av valgkomiteen.

PKT. 8 **REPRESENTANTSKAP OG STYRE,** **SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET** **Representantskap**

Representantskapets hovedoppgave er å føre tilsyn med styrets og konsernsjefens forvaltning av selskapet. Representantskapet har 30 medlemmer, hvorav 20 er aksjonærvalgte medlemmer som velges av generalforsamlingen. Det legges vekt på bred representasjon fra selskapets aksjonærer. Videre velges ti representanter av og blant de ansatte.

Styret

Styret har inntil tolv medlemmer, hvorav inntil åtte aksjonærvalgte representanter og fire ansattererepresentanter. Ingen i konsernledelsen er medlemmer av styret. Styret velges av representantskapet. Ved valg av styrets medlemmer søkes behovet for både kontinuitet og uavhengighet oppnådd i tillegg til en balansert styresammensetning. Medlemmer av styret, representantskapet eller kontrollkomiteen kan ikke ha slike tillitsverv i et sammenhengende tidsrom på mer enn 12 år eller i en lengre samlet periode enn 20 år. Medlemmene velges for inntil to år av gangen. Per 31. desember 2010 hadde styret ni medlemmer, hvorav seks aksjonærvalgte og tre ansattevalgte representanter. Fire av styrets medlemmer var kvinner, hvorav tre var aksjonærvalgte representanter og én var ansattererepresentant.

De enkelte styremedlemmers bakgrunn er beskrevet i årsrapporten og på konsernets nettside. Styret vurderer medlemmenes uavhengighet, og konklusjonen er anmerket i oversikten over styrende organer. Ved innstilling av nye styremedlemmer foretas en egnethetsvurderingen som blant annet omfatter vurdering av uavhengighet. Vurderingen følges opp årlig ved skriftlig bekreftelse fra styremedlemmene. Konsernet har iverksatt prosesser for å ha løpende kontroll over hvilke andre oppdrag styremedlemmene innehar. Se også beskrivelse under punkt 4 ovenfor, transaksjoner med nærstående parter. I presentasjonen av styret i årsrapporten

fremkommer eventuelle oppdrag medlemmene har for konsernet og vesentlige oppdrag og verv i andre selskap og organisasjoner. Presentasjonen angir også de enkelte styremedlemmers møtedeltagelse.

Styremedlemmene oppfordres til å eie aksjer i selskapet. Oversikten over styrende organer angir hvor mange aksjer i DnB NOR-konsernet som var eid av medlemmene av styrende organer og deres nærstående parter per 31. desember 2010.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 9 STYRETS ARBEID Styrets oppgaver

Styret har vedtatt en styreinstruks som gir regler for styrets arbeid og saksbehandling, herunder hvilke saker som skal styrebehandles, konsernsjefens arbeidsoppgaver og plikter overfor styret og regler for innkalling og møtebehandling. Styrets instruks er tilgjengelig på dnbnor.no. Styret utarbeider en årlig plan for sitt arbeid som dekker oppgaver som er fastsatt i lover, forskrifter, myndighetsvedtak, vedtekter og vedtak i generalforsamlingen og representantskapet. Styret har også fastsatt instruks for konsernsjefen.

Styret foretar en årlig evaluering av sitt arbeid og sin arbeidsform som gir grunnlag for endringer og tiltak. I tillegg foretas en evaluering av styrets kompetanse, samlet og for hvert enkelt styremedlem.

Styret har det overordnede ansvar for forvaltningen av DnB NOR og skal gjennom konsernsjef sørge for forsvarlig organisering av virksomheten. Styret fastsetter blant annet planer og budsjetter for virksomheten og holder seg orientert om DnB NORs økonomiske stilling og utvikling gjennom godkjenning av kvartals- og årsrapporter og en månedlig gjennomgang av finansiell stilling og utvikling. Videre fastsetter styret DnB NORs årlige planprosess med overordnede mål og strategiske valg for konsernet samt finansielle treårsplaner, budsjetter og prognoser for konsernet og forretningsområdene. Styret skal videre påse at virksomheten er gjenstand for betryggende kontroll og at konsernets kapital situasjon er forsvarlig ut fra omfanget av og risikoen ved virksomheten. Styrets ansvar, gjennomgang og rapportering av risikostyring og internkontroll er beskrevet i kapitlet om styring i DnB NOR i Virksomhetsrapport 2010.

Til styret er det valgt en nestleder som fungerer som møteleder i tilfeller der styreleder ikke kan eller bør lede styrets arbeid.

Revisjonsutvalg

Styret i DnB NOR ASA har et revisjonsutvalg som skal bestå av inntil fire av styrets uavhengige medlemmer, og som normalt møtes syv til åtte ganger årlig. Revisjonsutvalget er et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret. Medlemmene velges for inntil to år, og leder oppnevnes for ett år av gangen. Styret har vurdert det som hensiktsmessig å ha ett revisjonsutvalg for hele DnB NOR-konsernet, med mindre særskilte krav i land der konsernet er representert, tilsier noe annet. Revisjonsutvalget skal samlet ha den kompetanse som ut fra konsernets organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta sine oppgaver. Minst ett av utvalgets medlemmer må ha relevant regnskaps- eller revisjonsmessig kompetanse. Revisjonsutvalgets formål, oppgaver og funksjoner er fastsatt i samsvar med internasjonale regler og standarder. Se punkt 10 Risiko- styring og internkontroll for nærmere beskrivelse av utvalgets oppgaver.

Kompensasjonsutvalg

Styret i DnB NOR ASA har et kompensasjonsutvalg som består av tre medlemmer av selskapets styre, og som normalt møtes tre til fire ganger årlig. Utvalget innstiller på styrets retningslinjer for kompensasjon til ledende ansatte i henhold til allmennaksjeloven § 6-16a. Utvalget for-

bereder og anbefaler forslag til styret om kompensasjon til konsernsjef og er samtidig rådgiver for konsernsjef vedrørende kompensasjon og andre vesentlige personalrelaterte forhold for konsernledelsen og eventuelt andre som rapporterer til konsernsjef.

Møtestruktur

Konsernsjefen forbereder saker som skal behandles av styret i samråd med styrets leder. Det legges vekt på at sakene forberedes og fremlegges slik at styret har et tilfredsstillende behandlingsgrunnlag.

Styrebehandlingen ledes av styrets leder. Dersom verken styrets leder eller nestleder er til stede, velger styret en leder for styrebehandlingen.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 10 OG PKT. 13 RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL SAMT INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Styret har ansvar for å påse at virksomheten, finansiell rapportering og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret gjennomgår hvert tertial konsernets utvikling innenfor de viktigste risikoområdene og foretar årlig en gjennomgang av internkontroll. Risikostyring og internkontroll generelt i konsernet redegjøres for i Virksomhetsrapport 2010, herunder styrets ansvar, gjennomføring og oppfølging av dette. Nedenfor beskrives hovedområdene for internkontroll over finansiell rapportering.

Styrets rapportering av hovedelementene i den interne kontrollen knyttet til finansiell rapportering

Internkontrollen i DnB NOR bygger på rammeverket fra Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissions, COSO, og omfatter kontrollmiljø, risikovurdering, kontrollaktiviteter, informasjon og kommunikasjon og oppfølging. Innholdet i de ulike elementene beskrives nedenfor.

Kontrollmiljø

Kjernen i virksomheten er medarbeidernes individuelle egenskaper, integritet, etiske verdier og kompetanse i tillegg til miljøet de arbeider i. For å oppnå effektiv kontroll har DnB NOR-konsernet blant annet utarbeidet retningslinjer for:

- etikk og samfunnsansvar
- DnB NORs styringsmodell
- forvaltning og effektiv drift
- fullmaktsforhold
- styret og revisjonsutvalget
- kommunikasjon
- risikostyring
- medarbeidere, herunder belønning
- finansiell styring, herunder finansiell rapportering

Retningslinjer for finansiell rapportering

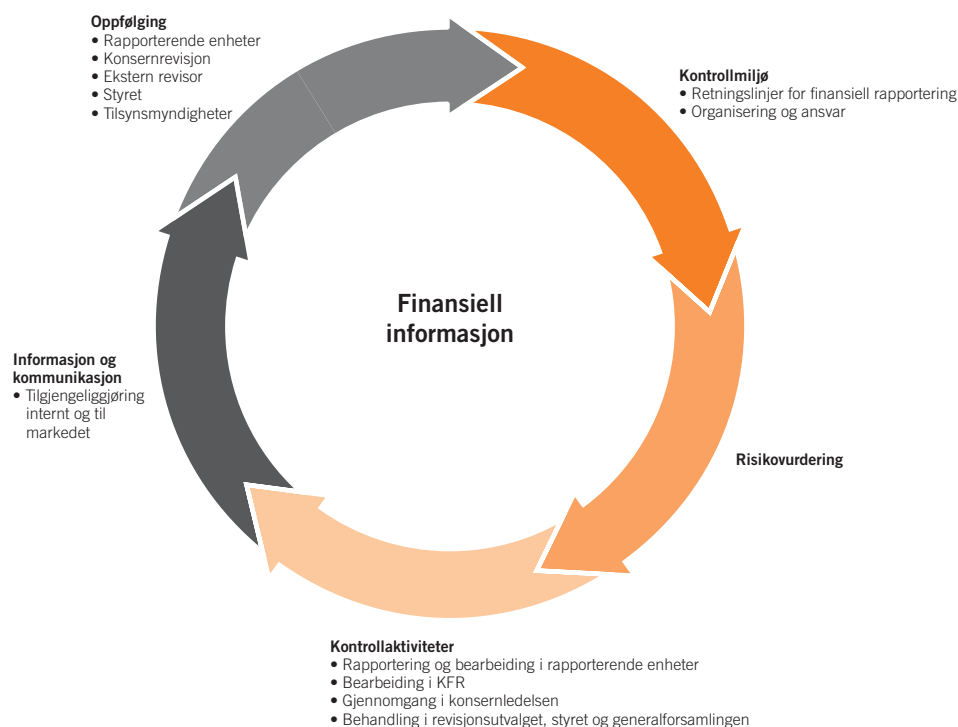
Styret i DnB NOR ASA har gitt retningslinjer som skal sikre pålitelig, relevant, tidsriktig og lik informasjon til aksjonærer og andre aktører i verdipapirmarkedet. Retningslinjene dekker også interne behov. Samlet benevnes disse retningslinjer for finansiell rapportering.

Retningslinjene stiller krav til både innhold i og prosess for finansiell rapportering for enheter i konsernet, herunder krav om å forebygge regnskapsmanipulasjon.

Organisering og ansvar

Konsern finans og risikostyring, KFR, ledes av finansdirektør og er organisert utenfor forretningsområdene. Konsernansvarlig for finansiell

Hovedelementer i internkontroll knyttet til finansiell rapportering

rapportering rapporterer til finansdirektør og har ansvar for fagområder som finansiell rapportering, budsjett og finansiell plan, skatt, avgift og internkontroll over finansiell rapportering i konsernet.

Lederne for rapporterende enheter har ansvar for løpende finansiell oppfølging og rapportering. Alle enhetene har egne ledergrupper og økonomifunksjoner tilpasset sin organisasjon og virksomhet. Lederne skal sørge for å implementere hensiktsmessig og effektiv internkontroll i samsvar med fastsatte krav og har ansvaret for å etterleve kravene.

Revisjonsutvalget skal føre tilsyn med prosessen for finansiell rapportering og se etter at konsernets internkontroll, herunder intern revisjon og risikostyringssystemer, fungerer effektivt. Revisjonsutvalget skal blant annet gjennomgå kvartals- og årsregnskaper og oversikt over utviklingen i konsernets viktigste risikokategorier hvert tertial. Revisjonsutvalget skal videre påse at konsernet har en uavhengig og effektiv ekstern revisjon.

Finansiell rapportering for DnB NOR-konsernet, DnB NOR Bank-konsernet og Vital Forsikring ASA gjennomgås kvartalsvis av konsernrevisjonen. Årsregnskaper for alle selskaper i DnB NOR-konsernet revideres av ekstern revisor, som innenfor rammene fastsatt i internasjonale standarder for revisjon og kvalitetskontroll, ISA, bygger delvis på Konsernrevisjonens arbeid.

Risikovurdering

På vegne av finansdirektør identifiserer, vurderer og overvåker konsernansvarlig for finansiell rapportering risiko for feil i konsernets finansielle rapportering i samarbeid med ledere av rapporterende enheter.

Kontrollaktiviteter

Rapportering og bearbeiding i rapporterende enheter

Rapporterende enheter har ansvar for å iverksette tilstrekkelige kontrollhandlinger for å forebygge feil i den finansielle rapporteringen.

Bearbeiding i Konsern finans og risikostyring, KFR

KFR utarbeider finansiell rapportering for DnB NOR-konsernet og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder, fastsatte regnskapsprinsipper og styrets retningslinjer. Konsernansvarlig for finansiell rapportering utarbeider retningslinjer som utdyper kravene som lokale enheter må overholde. Det er etablert prosesser og en rekke kontrolltiltak som skal sørge for kvalitetssikring av finansiell rapportering. Tiltakene omfatter regler for fullmakter, arbeidsdeling, avstemming, endringshåndtering, IT-kontroller og ledelsesgjennomganger.

Gjennomgang i konsernledelsen

Konsernsjef og finansdirektør vurderer løpende forretningsområdenes finansielle resultater og måloppnåelse, kritiske forhold og hendelser som påvirker fremtidig utvikling og optimal ressursutnyttelse. En gjennomgang av blant annet disse temaene gjennomføres med de enkelte forretningsområdene minimum hvert kvartal. På møtene vurderes blant annet risikoer knyttet til finansiell rapportering, både på kort og lang sikt. Konsernsjef, finansdirektør, ledelsen i det aktuelle området samt relevant fagekspertise deltar på møtene, som ledes av konsernsjef. Finansdirektør gjennomgår slike temaer med støtteområdene etter behov.

Konsernledermøtet gjennomgår månedlig finansiell rapportering, herunder utvikling i resultat- og balansestørrelser, status i forhold til lovkrav, resultat for juridiske enheter og analyse av og kommentarer til resultater i forretnings- og støtteområder.

Behandling i revisjonsutvalget, styret og generalforsamlingen

Revisjonsutvalget gjennomgår kvartalsvis finansiell rapportering for DnB NOR-konsernet. Utvalget foretar en grundig gjennomgang av skjønnsmessige vurderinger og estimater i tillegg til eventuelle endringer i regnskapspraksis. I sin gjennomgang har utvalget diskusjoner med ledelsen, konsernrevisjonen og ekstern revisor. Minst en gang i

året har utvalget møte med ekstern revisor og konserndirektør revisjon hver for seg uten tilstedeværelse fra administrasjonen. Styrene i DnB NOR ASA og DnB NOR Bank ASA behandler kvartalsregnskap og forslag til årsregnskap for de respektive selskapene etter behandling i administrasjonen. Revisjonsutvalget behandler kvartalsregnskap og forslag til årsregnskap for DnB NOR ASA og DnB NOR-konsernet. Årsregnskapene fastsettes av generalforsamlingen. Styret i Vital behandler kvartalsregnskap og forslag til årsregnskap, som besluttet av generalforsamlingen.

Informasjon og kommunikasjon

Konsernet gir markedet i Norge og internasjonalt omfattende analytisk informasjon i tilknytning til regnskapsavleggelse hvert kvartal og ved egne temapresentasjoner. Informasjonen gjøres samtidig tilgjengelig for alle interesserte på Oslo Børs og konsernets nettside.

Det er utarbeidet retningslinjer for rapportering av finansiell informasjon til aksjonærer, investorer og analytikere. Retningslinjene omhandler også konsernets kontakt med aksjeeiere utenfor generalforsamlingen. Retningslinjene er basert på åpenhet og hensyn til likebehandling av aktørene i markedet og finnes på selskapets nettside dnbnor.no.

Oversikt over datoer for viktige hendelser som generalforsamling, publisering av delårsrapporter, åpne presentasjoner og utbetaling av utbytte publiseres på konsernets nettside.

Styret i DnB NOR ASA har fastsatt krav til enheter i konsernet, se nærmere beskrivelse ovenfor under Kontrollmiljø, retningslinjer for finansiell rapportering.

Oppfølging

Rapporterende enheter

De ansvarlige for rapporterende enheter skal sørge for hensiktsmessig og effektiv internkontroll i samsvar med krav og har ansvaret for å etterleve disse. Enhetene vurderer årlig egen etterlevelse av eksternt og internt regelverk og rapporterer resultatet av internkontrollen sammen med planlagte forbedringstiltak.

Konsernansvarlig for finansiell rapportering gjennomgår enhetenes og konsernets finansielle rapportering og vurderer eventuelle feil, mangler og forbedringsbehov.

Konsernrevisjonen

Konsernrevisjonen utfører operasjonell og finansiell revisjon av enheter i DnB NOR-konsernet. Det utarbeides en revisjonsplan som diskuteres med konsernledelsen, behandles i revisjonsutvalget og godkjennes av styret. Konsernrevisjonens risikovurderinger ligger til grunn for hvilke områder som skal prioriteres i revisjonsarbeidet. Det utarbeides særskilte revisjonsrapporter som inneholder resultatene av revisjonen, en redegjørelse for eventuelle feil, forslag til tiltak og identifisering av ansvarlig person og fastsettelse av tidsfrister. Revisjonsrapportene sendes til ansvarlig leder og i sammendrag til styret i det aktuelle selskapet. Et sammendrag med revisjonens vurdering av alle enhetene i DnB NOR-konsernet rapporteres hvert halvår til styret i DnB NOR ASA. Styret i DnB NOR Bank ASA mottar månedlig et sammendrag av revisjonsrapportene for enhetene i DnB NOR Bank-konsernet. Styrene i Vital og DnB NOR Kapitalforvaltning Holding AS mottar kvartalsvise sammendrag av revisjonsrapporter for sine respektive enheter. Resultatene av finansiell revisjon for DnB NOR-konsernet, DnB NOR Bank-konsernet og Vital rapporteres til revisjonsutvalget hvert kvartal.

Ekstern revisor

Ekstern revisor skal gi revisjonsutvalget en beskrivelse av hovedelementene i revisjonen foregående regnskapsår, herunder særlig om vesentlige

svakheter som er avdekket ved internkontrollen knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen.

Styret

Styret ved revisjonsutvalget fører tilsyn med prosessen for finansiell rapportering.

Tilsynsmyndigheter

DnB NOR-konsernets virksomhet er underlagt tilsyn av Finanstilsynet. Tilsynet gjennomgår blant annet års- og delårsregnskaper og konsernets interne kapitalvurderingsprosess som følger av kapitaldekningsregelverket (Internal Adequacy Assessment Process, ICAAP). Styret tilstreber en åpen og konstruktiv dialog med Finanstilsynet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 11

GODTGJØRELSE TIL STYRET

Styrehonorarene, som innstilles av valgkomiteen og fastsettes av representantskapet, er ikke resultatavhengige eller knyttet til opsjoner i DnB NOR ASA. Styret skal godkjenne eventuell annen godtgjørelse enn styrehonorar, revisjonsutvalgshonorar og kompensasjonsutvalgshonorar fra selskapet til medlemmer av styret. Representantskapet skal orienteres i slike saker. Note 50 til årsregnskapet for DnB NOR-konsernet viser godtgjørelser til ledende ansatte og tillitsvalgte i DnB NOR ASA.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 12

GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

Retningslinjer for lederlønninger

DnB NORs retningslinjer for fastsettelse av godtgjørelse til konsernsjef og øvrige medlemmer av konsernledelsen skal til enhver tid understøtte gjeldende strategi og verdigrunnlag og bidra til å nå konsernets mål. Den totale godtgjørelsen til konsernsjefen og ledende ansatte består av fastlønn (hovedelement), naturalytelser, variabel lønn og pensjons- og forsikringsordninger. Med virkning fra 2010 fastsettes den variable lønnen til konsernsjef og øvrige ledende ansatte med bakgrunn i en sterkere vektlegging av konsernfelles måleparametre for finansielle nøkkeltall, kundetilfredshet og omdømme.

Konsernsjef

Totalkompensasjonen til konsernsjefen fastsettes på bakgrunn av en helhetlig vurdering, basert på sammenligninger i markedet og omdømmehensyn. Kompensasjonen skal være konkurransedyktig, men ikke markedsledende.

Den variable lønnen til konsernsjefen er prestasjonsbasert og fastsettes på bakgrunn av følgende forhold: finansielt risikostjustert resultat, kundetilfredshet, medarbeitertilfredshet og DnB NOR-konsernets omdømme, samt utvalgte mål knyttet til forretningsstrategien. Variabel lønn kan maksimalt utgjøre 50 prosent av fastlønn, hvorav 20 prosent av brutto variabel lønn tildeles som aksjer i DnB NOR ASA med en bindingstid på to år før aksjene kan omsettes.

Øvrige ledende ansatte

Totalkompensasjonen til øvrige ledende ansatte fastsettes ut fra behovet for å gi konkurransedyktige betingelser i de ulike forretningsområdene. Godtgjørelsen skal gjøre konsernet konkurransedyktig i arbeidsmarkedet og fremme konsernets lønnsomhet, herunder ønsket inntekts- og kostnadsutvikling. Totalkompensasjonen skal ikke skade DnB NORs omdømme eller være markedsledende, men sikre

at DnB NOR tiltrekker seg og beholder ledende ansatte med ønsket kompetanse og erfaring.

Variabel lønn fastsettes basert på konkret resultatoppnåelse av konsernmål samt definerte mål innenfor den enkeltes ansvarsområder. Det foretas også en helhetlig vurdering av den totale måloppnåelsen.

Ordningen skal være resultatavhengig uten å være risikodrivende og skal ikke være egnet til å skade DnB NORs omdømme. Det er fastsatt et øvre tak for utbetaling av variabel lønn på inntil 50 prosent av fastlønn, hvorav 20 prosent av brutto variabel lønn tildeles som aksjer i DnB NOR ASA med en bindingstid på to år før aksjene kan omsettes. Nivået på variabel lønn i DnB NOR vurderes å være moderat sammenlignet med nivået i mange internasjonale finansinstitusjoner.

Styrets erklæring vedrørende lederlønninger

Styret fremlegger en erklæring med forslag til retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte for generalforsamlingen. Erklæringen og informasjon om godtgjørelse utbetalt til hvert medlem av konsernledelsen er oppgitt i note 50 i årsregnskapet for DnB NOR-konsernet.

Nye retningslinjer

I kjølvannet av finanskrisen har både nivå og innretning på kompensasjonssystemene i finansnæringen vært gjenstand for internasjonal debatt. Blant annet har EU fastsatt direktiver med en anbefaling vedrørende retningslinjer for belønning i næringen. Basert på retningslinjene fra EU har Finansdepartementet vedtatt nye forskrifter for godtgjørelse for finansinstitusjoner. Retningslinjene trådte i kraft 1. januar 2011. De nye reglene får konsekvenser for fremtidig avlønning i DnB NOR. For nærmere definerte ansatte innføres krav om at opptjeningsperioden for den variable godtgjørelsen skal være på to år og at minimum 50 prosent av opptjent variabel lønn skal utbetales i aksjer med bindingstid. Finanstilsynet kom med detaljerte retningslinjer til forskriften i februar 2011.

Øvrige forhold

Det er for tiden ingen utestående tegningsrettigheter eller lignende til noen ansatte i DnB NOR-konsernet. Se også omtale av styrets kompensasjonsutvalg under pkt. 9 ovenfor.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 14

SELSKAPSOVERTAGELSE

Styret i DnB NOR ASA vil håndtere eventuelle overtagelsestilbud i samsvar med prinsippet om likebehandling av aksjonærer. Samtidig vil styret bidra til at aksjonærene får mest mulig fyllestgjørende informasjon i alle situasjoner som påvirker aksjonærenes interesser. Se for øvrig pkt. 4, hvor det er redegjort for at staten vil opprettholde eierandelen på 34 prosent i DnB NOR ASA slik Stortinget har forutsatt.

Avvik fra anbefalingen: Styret har valgt å ikke utarbeide eksplisitte hovedprinsipper for håndtering av overtagelsestilbud. Bakgrunnen for dette unntaket er at den norske stat eier 34 prosent av aksjene i DnB NOR ASA, noe som gjør det lite relevant med slike hovedprinsipper. For øvrig slutter styret seg til anbefalingens formuleringer på dette punkt.

PKT. 15

EKSTERN REVISOR

Ekstern revisor presenterer årlig en plan for revisjonsarbeidet for revisjonsutvalget og kontrollkomiteen. Det er utarbeidet retningslinjer for forholdet til ekstern revisor, herunder begrensninger på hvilket tilleggsarbeid som kan utføres, godkjenning av honorarer og retningslinjer om å innhente tilbud på ekstern revisjon. Ansvarlig revisor kan ha en funksjonstid på maksimalt fem år. Ved utløpet av perioden skal det normalt innhentes tilbud fra flere revisjonsselskaper.

Revisjonsutvalget innstiller på valg av revisor til styret. Forslaget fremlegges for representantskapet, som innstiller til generalforsamlingen. Revisjonsutvalget avholder minst ett årlig møte med revisor uten at konsernsjef eller andre fra administrasjonen er til stede.

Revisjonsutvalget innstiller til styret på godkjenning av ekstern revisors honorar. Styret fremlegger deretter forslagene til honorar for generalforsamlingen til godkjenning.

Ekstern revisor skal gi revisjonsutvalget en beskrivelse av hovedelementene i revisjonen foregående regnskapsår, herunder særlig om vesentlige svakheter som er avdekket ved internkontrollen knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen. Revisor skal dessuten overfor revisjonsutvalget:

1. hvert år skriftlig bekrefte sin uavhengighet,
2. opplyse om hvilke andre tjenester enn lovpliktig revisjon som er levert til foretaket i løpet av regnskapsåret,
3. opplyse om eventuelle trusler mot uavhengigheten og dokumentere tiltak som er iverksatt for å redusere disse.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

Redegjørelse og resultater

Styrets årsberetning	16
Årsregnskap	25
Revisjonsberetning	126
Kontrollkomiteens uttalelse	127
Nøkkeltall	128

STYRETS ÅRSBERETNING

I SAMSVAR MED KRAV I NORSK REGNSKAPSLOVGIVNING bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet ut fra forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

DnB NOR avlegger i samsvar med regnskapslovens paragraf 3-9 årsregnskap for konsernet i overensstemmelse med IFRS, International Financial Reporting Standards, godkjent av EU. DnB NOR ASAs selskapsregnskap avlegges etter forenklet IFRS.

VIRKSOMHETEN I 2010

DnB NOR oppnådde et resultat på 14 062 millioner kroner i 2010, en vesentlig forbedring fra 7 026 millioner i 2009. Driften styrket seg i form av høyere inntekter og reduserte kostnader, og lavere nedskrivninger på utlån påvirket resultatet positivt. Resultatet i 2010 var også påvirket av engangs-inntekter. Driftsresultat før nedskrivninger og skatt økte fra 18 717 millioner kroner i 2009 til 21 081 millioner i 2010. Konsernet nådde de finansielle målene for 2010 og hadde god fremgang på viktige områder.

Netto renteinntekter økte med 803 millioner kroner eller 3,5 prosent fra 2009 til 2010. Utlånsvolumene økte med 5,0 prosent fra utgangen av 2009 til utgangen av 2010. Innskuddene økte med 8,7 prosent fra utgangen av 2009. Utlånsmarginene var uendrede fra 2009, men økte mot slutten av 2010. Innskuddsmarginene økte med 0,03 prosentpoeng sammenlignet med 3-måneders pengemarkedsrente. Lavere finansieringsbehov som følge av økt egenkapital, blant annet gjennom kapitalutvidelsen i desember 2009, bidro også til økte renteinntekter.

Konsernet hadde i begynnelsen av 2009 spesielt høye inntekter fra sikringstransaksjoner knyttet til valuta og renteprodukter som følge av turbulente markeder etter finanskrisen. Disse inntektene var tilbake på et mer normalisert nivå i 2010. Konsernet fikk i andre kvartal en gevinst på om lag 1,2 milliarder kroner i forbindelse med fusjonen mellom betalingsformidlingsselskapet Nordito og danske PBS Holding. Det var for øvrig et høyt aktivitetsnivå og høye driftsinntekter i mange deler av virksomheten. Samlet økte netto andre driftsinntekter med 1 162 millioner kroner fra 2009 til 2010.

Konsernets kostnadsprogram bidro med vesentlige kostnadsreduksjoner i perioden 2008 til 2010 og var en viktig årsak til at ordinære kostnader, fratrasket nedskrivninger av goodwill og immaterielle eiendeler, ble redusert med 194 millioner kroner fra 2009 til 2010. Kostnadsprogrammet kompenserte for lønns- og prisveksten og for økt markedsaktivitet i perioden. Kostnadsprogrammet omfatter blant annet effektivisering av filialstruktur, IT-systemer, anskaffelser og interne prosesser. Programmet lå ved utgangen av 2010 foran planen om en helårsbesparelse på 2 milliarder kroner innen utgangen av 2012.

Den bedrede makroøkonomiske situasjonen bidro til at nedskrivningene ble redusert med 61 prosent, fra 7 710 millioner kroner i 2009 til 2 997 millioner i 2010. De lave nedskrivningene bekreftet DnB NORs solide porteføljekvalitet. Nedskrivningene i DnB NORD var likevel også i 2010 relativt høye, men vesentlig lavere enn i 2009. De individuelle nedskrivningene i DnB NORD ble redusert med 32 prosent fra 2009.

Egenkapitalavkastningen var 13,6 prosent i 2010, en økning på 3,0 prosentpoeng fra 2009. Resultat per aksje var 8,66 kroner i 2010 og 6,43 kroner i 2009. Ved utgangen av 2010 var DnB NOR det tredje største selskapet på Oslo Børs med en samlet markedsverdi på 133 milliarder kroner.

DnB NOR utøvde den 2. august 2010 opsjonen som ga rett til kjøp av 100 prosent av aksjene i DnB NORD. Forhandlingene førte til enighet om en kjøpesum på 160 millioner euro. DnB NORD var allerede fullt konsolidert i DnB NORs regnskap før transaksjonen, og overtagelsen hadde dermed ikke vesentlig virkning på resultat- og balanseutviklingen. DnB NOR er i gang med å gjennomføre en integrering av virksomheten i DnB NORD.

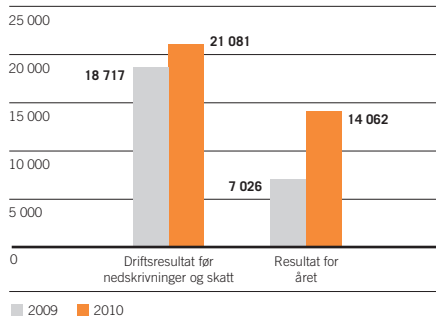
DnB NOR styrket de kunde- og markedsrettede aktivitetene i 2010. Målet er å forsterke markedsposisjonen i alle segmenter. Markedsinnsatsen støtter opp om konsernets visjon og verdier. Konsernet bedret sin posisjon med syv plasser på Synovates årlige omdømmeundersøkelse i 2010 og var blant de beste bankene. Konsernet hadde også fremgang på andre omdømme- og kundetilfredshetsmålinger i 2010. Konsernets omdømme ble dermed vesentlig styrket gjennom 2010. Det ble i løpet av året utviklet en ny internettportal, og fra 1. januar 2011 ble det innført døgnåpen kundeservice på telefon syv dager i uken. Disse tiltakene er blitt godt mottatt av kundene.

Sykefraværet i den norske delen av konsernet var 4,3 prosent i 2010, ned fra 5,1 prosent i 2009. Det lave fraværet var et resultat av flere målrettede tiltak.

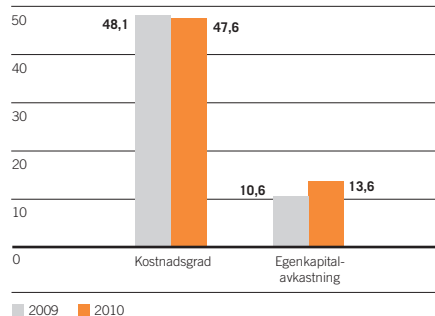
DnB NOR ble i 2010 for andre år på rad inkludert i Dow Jones Sustainability World Index, DJSI World. Konsernet er dermed blant de

Resultatutvikling

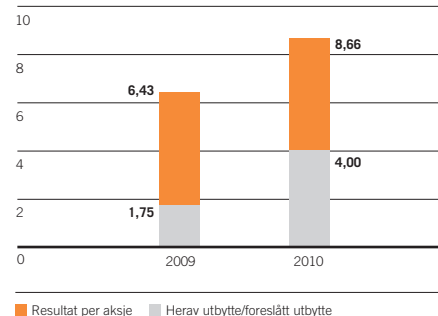
Millioner kroner

Kostnadsgrad og egenkapitalavkastning

Prosent

Resultat per aksje

Kroner

10 prosent beste bedriftene i sin bransje innen bærekraftig utvikling på verdensbasis.

DnB NOR hadde, som følge av sin sterke posisjon, god tilgang til finansiering i 2010, men til langt høyere priser enn før finanskrisen.

Det gode resultatet i 2010 bidro, sammen med godkjenning av flere IRB-porteføljer, til at kjernekapitaldekningen økte fra 9,3 prosent ved utgangen av 2009, til 10,1 prosent ved utgangen av 2010. Potensiell kjernekapitaldekning ved full implementering av interne risikomodeller, IRB-måling, ville vært 12,3 prosent ved utgangen av 2010. Styret vurderer konsernet som godt kapitalisert i forhold til nåværende regulatoriske krav og nordiske konkurrenter. Standard & Poor's vurderte ved utgangen av 2010 DnB NOR som den ellevte best kapitaliserte av de 75 største internasjonale bankene på verdensbasis og best av de store nordiske bankene.

Som følge av finanskrisen er det stilt krav fra markedet og myndighetene om høyere kapitalisering og lavere likviditetsrisiko i finansnæringen. DnB NOR er i gang med å forberede seg til de varslede regulatoriske kravene. Myndighetene vurderer også ytterligere tiltak for finansnæringen, blant annet basert på Finanskriseutvalgets innstilling, som ble sendt på høring i starten av 2011. Styret er særlig opptatt av at det etableres like konkurransevilkår for markedsaktørene.

Styret foreslår et utbytte på 4,00 kroner per aksje for 2010. Styret har i forslaget lagt vekt på konsernets utbyttepolitikk, som blant annet legger opp til at 50 prosent av et normalisert resultat skal kunne utbetales som utbytte.

Styret vil takke alle medarbeiderne for vilje og evne til å følge opp strategien om økt kundeorientering, som skal gi både mer fornøyde kunder og økt lønnsomhet.

STRATEGI OG MÅL

DnB NORs visjon og verdier setter kundene i sentrum. Målet om styrket kundeorientering i hele konsernet er reflektert i DnB NORs visjon "Vi skaper verdier gjennom kunsten å møte kunden". En enhetlig kultur bygget på konsernets verdier "hjelpsom, profesjonell og initiativrik", skal bidra til bedre kundetilfredshet. DnB NORs strategiske ambisjoner om å styrke og befeste sin posisjon i Norge, skape lønnsom vekst internasjonalt og bli blant de mest produktive bankene i Europa, er opprettholdt. DnB NOR arbeider kontinuerlig med forbedringer og har igangsatt en rekke tiltak som skal bedre kundebehandling og produkttilbud og effektivisere prosesser på tvers i konsernet.

DnB NOR har en unik posisjon i det norske markedet gjennom sin store kundebase, distribusjonskraft og brede produktspekter. Konsernet skal styrke og befeste sin posisjon i Norge gjennom å tilby god distribusjon og

et attraktivt og komplett produktspekter som dekker kundenes behov og skaper verdier.

DnB NOR skal oppnå lønnsom vekst internasjonalt gjennom å bygge videre på langsiktige relasjoner med de største bedriftskundene. Konsernets kjernekompetanse innen utvalgte bransjer og produktområder er sentral i den internasjonale satsingen på kunder innenfor shipping, energi, fiskeri og havbruk.

DnB NORD, som har hovedtyngden av sin virksomhet i Baltikum og Polen, ble fra utgangen av 2010 heleid av DnB NOR. Full kontroll over virksomheten gir muligheter for en tettere integrering. Utviklingen i DnB NORD har vært negativt påvirket av nedgangskonjunktorene, særlig i Baltikum, men 2010 viste tydelige tegn til bedring. På lengre sikt er det ventet at dette området vil ha en vekst som overstiger veksten i Europa for øvrig. DnB NORs virksomhet i Baltikum og Polen ventes å bidra til konsernets langsiktige vekst og lønnsomhet.

Effektivisering av driften har høy prioritet, og DnB NOR satser på å bli en av de mest kostnadseffektive aktørene i Europa. Viktige tiltak for å oppnå dette er konkretisert i konsernets kostnadsprogram og omfatter blant annet samordning og effektivisering av sentrale prosesser innen innkjøp, IT og øvrige stabs- og støttefunksjoner.

DnB NOR vil prioritere langsiktig verdiskaping for aksjonærene og har som mål å oppnå en egenkapitalavkastning og en markedsverdiutvikling som er konkurransedyktige i forhold til nordiske konkurrenter. Gjennomføring av DnB NORs strategi skal føre til at DnB NOR når sine langsiktige finansielle mål:

- egenkapitalavkastning på over 13 prosent
- tiltak som skal gi årlige kostnadsbesparelser på 2 milliarder kroner innen utgangen av 2012
- ordinær kostnadsgrad på under 46 prosent fra 2012

Oppnådde resultater i 2010 viser at DnB NOR ligger godt an i forhold til de langsiktige målene.

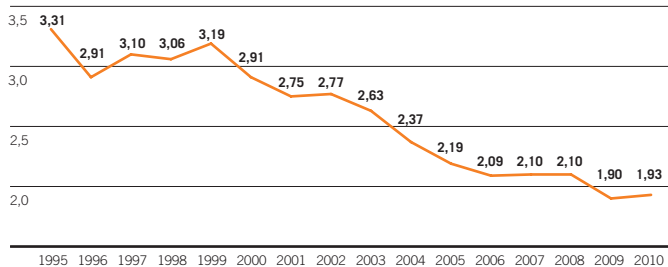
DnB NOR er tilfredsstillende kapitalisert, og konsernets ambisjoner er reflektert i kapitaliseringsmål og utbyttepolitikk:

- DnB NOR skal være blant de best kapitaliserte finanskonsern i Norden
- Ratingen for langsiktig innlån til DnB NOR Bank ASA skal være på AA-nivå
- Utbyttet skal utgjøre om lag 50 prosent av overskuddet

Ved fastsettelse av utbytte vil det bli tatt hensyn til forventet resultat i en normalsituasjon, eksterne rammebetingelser og behovet for å opprettholde en tilstrekkelig soliditet.

Utvikling i sum rentemarginer, gjennomsnitt

Prosent

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET**Netto renteinntekter**

Beløp i millioner kroner	2010	Endring	2009
Netto renteinntekter	23 436	803	22 633
Utlåns- og innskuddsmarginer		172	
Utlåns- og innskuddsvolum		890	
Valutakurseffekter		(517)	
Langsiktig finansiering		(570)	
Egenkapital og ikke rentebærende poster		412	
Termingebyr m.v.		216	
Amortiseringseffekter likviditetsporteføljen		(181)	
Andre netto renteinntekter		381	

Netto renteinntekter økte med 3,5 prosent fra 2009, mens det gjennomsnittlige utlånsvolumet ble redusert med 1,3 prosent. Utlånene viste imidlertid en økning fra utgangen av 2009. Korrigert for valutakurseffekter var det en volumøkning på 1,4 prosent. Bedringen i økonomien og økt markedsaktivitet bidro til den underliggende volumveksten.

Utlånsmarginene var i gjennomsnitt uendret fra 2009 målt mot 3-måneders pengemarkedsrente, men økte mot slutten av 2010. Den reelle finansieringskostnaden for nødvendig langsiktig finansiering er etter finanskrisen vesentlig høyere enn 3-månedersrenten. Det vil derfor være nødvendig å øke utlånsmarginene etter hvert som rimeligere finansiering som er tatt opp i tidligere perioder, erstattes med ny og dyrere finansiering.

Det gjennomsnittlige innskuddsvolumet økte med 18,6 milliarder kroner fra 2009, mens innskuddsmarginene steg med 0,03 prosentpoeng. Konsernet økte innsatsen i sparemarkedet, men det var samtidig sterk konkurranse om innskuddene.

Netto andre driftsinntekter

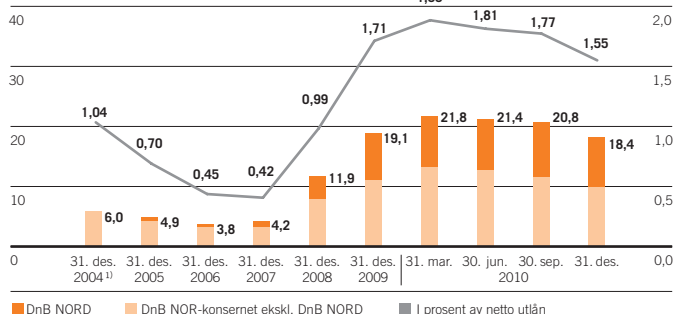
Beløp i millioner kroner	2010	Endring	2009
Netto andre driftsinntekter	16 156	1 162	14 994
Gevinst Nordito		1 170	
Netto aksjemarkedsrelaterte inntekter		795	
Netto finans- og risikoresultat fra Vital ¹⁾		477	
Netto andre provisjoner og gebyrer		314	
Urealiserte tap på investeringseiendom i 2009		109	
Resultat fra tilknyttede selskaper		87	
Eiendomsmegling		87	
Netto inntekter fra skadeforsikring		36	
Netto gevinster på valuta og renteinstrumenter		(2 050)	
Øvrige driftsinntekter		135	

1) Fratrullet garantert avkastning og tildeling til forsikringstagerne.

Netto misligholdte og nedskrevne engasjementer

Milliarder kroner

Prosent

1) Proforma tall for 2005

Netto andre driftsinntekter økte med 7,7 prosent fra 2009. Korrigert for gevinsten i forbindelse med fusjonen mellom Nordito og danske PBS Holding var andre driftsinntekter tilnærmet uendret fra 2009. Bedring i den norske økonomien fra 2009 ga økte inntekter i forretningsvirksomheten. Tradinginntektene fra DnB NOR Markets ble imidlertid vesentlig redusert som følge av en normalisering sammenlignet med det spesielt høye nivået etter finanskrisen.

Driftskostnader

Beløp i millioner kroner	2010	Endring	2009
Sum driftskostnader	18 511	(400)	18 911
Kostnadsprogrammet		(681)	
Lønns- og prisvekst		557	
Operasjonell leasing		177	
IT-kostnader		312	
Pensjoner		(512)	
Nedskrivning av goodwill og immaterielle eiendeler		(206)	
Øvrige driftskostnader		(47)	

Driftskostnadene ble redusert med 2,1 prosent fra 2009 til 2010. På grunn av endret strategi for boliglånsaktiviteten i Sverige ble goodwill nedskrevet med 194 millioner kroner. Etter vedtak om nye planer for IT-infrastruktur i DnB NORD ble IT-systemene nedskrevet med 346 millioner kroner. DnB NOR besluttet i 2010 å avvikle bruken av merkevaren Postbanken. Det medførte en nedskrivning av verdien av merkevaren på 51 millioner kroner. Disse nedskrivningene utgjorde i alt 591 millioner kroner. I 2009 var tilsvarende nedskrivninger 796 millioner kroner.

Korrigert for nedskrivning av goodwill og immaterielle eiendeler var kostnadsreduksjonen på 1,1 prosent. Kostnadsgraden ble redusert fra 48,1 prosent i 2009 til 47,6 prosent i 2010. Konsernets kostnadsprogram kompenserte for lønns- og prisveksten og for deler av den økte markedsinnsatsen i 2010. Det var i tillegg effekter av spesiell karakter knyttet til omlegging av pensjonsordninger og avvikling av den tidligere ordningen for avtalefestet pensjon, AFP. IT-kostnadene økte som følge av konsernets omfattende satsing på nye produkter og løsninger samt tilpasning av systemporteføljene.

Nedskrivninger på engasjementer

Samlede nedskrivninger på utlån var 2 997 millioner kroner i 2010, en nedgang på 61 prosent fra 7 710 millioner i 2009.

Gruppenedskrivningene ble redusert som følge av en bedring i konjunktursituasjonen og kredittkvaliteten.

Individuelle nedskrivninger i virksomheten utenom DnB NORD utgjorde

1 811 millioner kroner i 2010, en nedgang på 33 prosent fra 2009. Det var størst reduksjon i Storkunder og internasjonal, men det var også en reduksjon i Retail Norge.

Individuelle nedskrivninger i DnB NOR utgjorde 2 262 millioner kroner i 2010, ned fra 3 346 millioner i 2009. Reduksjonen reflekterte stabiliseringen i makroøkonomien i Baltikum.

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer utgjorde 18,4 milliarder kroner ved utgangen av 2010, en reduksjon på 0,7 milliarder fra utgangen av 2009. Misligholdet økte i første kvartal 2010, men det var en reduksjon gjennom resten av året. Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer utgjorde 1,55 prosent av utlånsvolumet ved utgangen av 2010, en reduksjon fra 1,71 prosent ved utgangen av 2009.

Skatt

DnB NOR-konsernets skattekostnad var 4 121 millioner kroner i 2010, en økning på 35 millioner fra 2009. Sett i forhold til driftsresultat før skatt ble skatteprosenten redusert fra 37 til 23 mellom periodene. Hovedårsaken til reduksjonen var inntekter på aksjeinvesteringer i Vital som klassifiseres innenfor den såkalte fritaksmetoden.

BALANSE, LIKVIDITET OG FINANSIERING

DnB NOR-konsernet forvaltet totalt 2 141 milliarder kroner ved utgangen av 2010, en økning fra 2 076 milliarder ved utgangen av 2009. Eiendelene i konsernets balanse utgjorde 1 862 milliarder kroner ved utgangen av 2010 og 1 823 milliarder ett år tidligere. Vitals totale balanse utgjorde henholdsvis 247 og 232 milliarder kroner på de samme tidspunktene.

Netto utlån til kunder økte med 55 milliarder kroner eller 5,0 prosent fra utgangen av 2009. Kundeinnskuddene økte med 51 milliarder kroner eller 8,7 prosent i samme periode. Innskuddsdekningen i konsernet, målt som kundeinnskudd i prosent av netto utlån til kunder, økte fra 53,0 prosent ved utgangen av 2009 til 54,8 prosent ved utgangen av 2010. Konsernet har et mål om at innskuddsdekningen skal økes. Innskuddsdekningen i DnB NOR Bank ASA var 93,3 prosent ved utgangen av 2010 og viste at utlån som ikke var finansiert gjennom DnB NOR Boligkreditt, i stor grad var finansiert gjennom innskudd fra kunder.

For å holde konsernets likviditetsrisiko på et lavt nivå blir utlån i hovedsak finansiert med innskudd fra kunder, langsiktig verdipapirgjeld og ansvarlig kapital. Konsernet har en selvpålagt ramme om at slik langsiktig og stabil finansiering skal utgjøre minimum 90 prosent av utlån til kunder. Ved utgangen av 2010 var andelen 104,6 prosent. For den kortsiktige finansieringen er det satt konservative rammer for refinansieringsbehovet. Konsernet holdt seg godt innenfor likviditetsrammene gjennom 2010.

Gjennom året var de kortsiktige markedene stabilt gode for banker med god kredittrating, og tilgangen til finansiering med ulike løpetider var tilnærmet normal. Konkurransen om kortsiktig finansiering økte gjennom 2010, blant annet som følge av at flere banker bedret sin kredittrating.

Tilgangen til langsiktig finansiering var generelt god for finansielt sterke banker. Imidlertid bidro usikkerheten rundt europeisk statsgjeld til tidvis store utslag i prisnivåene. Innlånskostnadene holdt seg på høye nivåer i 2010, blant annet fordi bankene, som følge av nye krav til finansiering, må planlegge for en større andel langsiktig finansiering. I likhet med konkurrentene lå konsernets innlånskostnader for langsiktig finansiering i 2010 på et betydelig høyere nivå enn i perioden før finanskrisen.

Basel-komiteens forslag til nye globale standarder for kvantitativ regulering av likviditet og finansiering i banksektoren, Basel III, vil medføre en endring av dagens rammebetingelser. Innføringen kan bli utfordrende for mange banker og vil medføre behov for vesentlige tilpasninger av

balansene i tiden fremover. DnB NOR er i gang med å forberede seg til de varslede regulatoriske kravene.

EIERSTYRING OG SELSKAPSELEDELSE

Styringen av DnB NOR bygger på regnskapsloven og den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse.

I løpet av året avholdt styret i DnB NOR ASA 13 møter. Konsernets strategi, utvikling og struktur var viktige saker i møtene. Kapitaliseringen av konsernet etter finanskrisen og varslede endringer i rammebetingelsene for finansnæringen var også sentrale temaer i 2010.

Styret har to underutvalg, revisjonsutvalget og kompensasjonsutvalget. Revisjonsutvalget består av tre av styrets uavhengige medlemmer og avholdt syv møter i 2010. Utvalget gjennomgikk blant annet kvartals- og årsregnskaper samt oversikter over utviklingen i konsernets viktigste risikokategorier. I tillegg vurderte utvalget konsernets internkontroll og risikostyringssystemer samt intern og ekstern revisors arbeid.

Kompensasjonsutvalget består av tre av styrets medlemmer og avholdt seks møter i 2010. Utvalget forbereder og anbefaler blant annet forslag til styret om kompensasjon til konsernsjefen. Utvalget er også rådgivende organ for konsernsjefen vedrørende kompensasjon og andre vesentlige personalrelaterte saker som gjelder konsernledelsen.

RISIKOFORHOLD OG KAPITALISERING

DnB NOR kvantifiserer risiko gjennom beregning av risikojustert kapital, som er veiledende for kapitalbehovet i virksomheten. Netto beregnet risikojustert kapital gikk ned med 2,7 milliarder kroner fra utgangen av 2009, til 58,8 milliarder.

Risikojustert kapital for kreditt ble redusert med 5,4 milliarder kroner på grunn av bedret kredittkvalitet. Det var moderat vekst i kredittvolumet målt i norske kroner. Dollarkursen var tilnærmet uendret fra utgangen av 2009 til utgangen av 2010, slik at økningen i kreditteksponering skyldtes reell vekst. Risikojustert kapital for markedsrisiko i livsforsikring økte med 2,6 milliarder kroner som følge av økte investeringer i aksjer. Større aksjeeksponering og noe høyere rammer for renterisiko var årsaken til økningen i øvrig markedsrisiko. Høyere forretningsvolumer forklarer utviklingen i de øvrige risikoformene.

Risikojustert kapital for DnB NOR-konsernet

Beløp i milliarder kroner	31. des. 2010	31. des. 2009
Kredittrisiko	45,5	50,9
Markedsrisiko	4,9	3,7
Markedsrisiko i livsforsikring	12,9	10,3
Forsikringsrisiko	1,8	1,6
Operasjonell risiko	7,7	7,2
Forretningsrisiko	4,5	4,1
Brutto risikojustert kapital	77,3	77,6
Diversifiseringseffekt ¹⁾	(18,5)	(16,2)
Netto risikojustert kapital	58,8	61,5
Diversifiseringseffekt i prosent av brutto risikojustert kapital ¹⁾	23,9	20,8

¹⁾ Diversifiseringseffekten gjelder den risikoreduserende effekten konsernet oppnår ved å arbeide innen flere områder som ikke kan påregnes å medføre uventede tap samtidig.

Kredittvolumene i bedriftsmarkedet både i Norge og internasjonalt økte noe gjennom 2010. Samtidig ble kredittkvaliteten gjennom 2010 forbedret gjennom redusert sannsynlighet for mislighold og lavere estimerte nedskrivninger. Tapene innenfor shipping forble lave til tross for betyde-

lige leveranser av nye skip innenfor de fleste segmenter. Kina og andre asiatiske land opprettholdt den økonomiske veksten og sikret en tilfredsstillende utnyttelse av flåten.

Kredittkvaliteten ble også forbedret i den delen av porteføljen som er avhengig av utviklingen i norsk økonomi, primært lån til personmarkedet og til små og mellomstore bedrifter i Norge. Den internasjonale finanskrisen påvirket i liten grad norske husholdninger. Året var preget av fortsatt lav arbeidsledighet, god lønnsutvikling, lav boliglånsrente og en økning i boligprisene. Boliglånsporteføljen viste stabil vekst i 2010.

Konsernet ble i noen grad fortsatt påvirket av den svake utviklingen i internasjonal økonomi, spesielt i de baltiske landene. Nedskrivningene i DnB NOR ble imidlertid redusert i 2010, og de baltiske økonomiene viser tegn til å stabilisere seg. Fortsatt må det påregnes usikkerhet knyttet til DnB NOR, og den økonomiske utviklingen i de baltiske landene vil være avgjørende for nedskrivningsbehovet. Det var gjennomgående lave nedskrivninger i den norske delen av virksomheten.

Konsernet nedla i 2010 et betydelig arbeid for å sikre verdien av utsatte engasjementer, og mange utsatte engasjementer ble restrukturert med positivt resultat.

Det var betydelige bevegelser i aksje- og valutakurser og i ulike rentepåslag gjennom 2010. DnB NOR har moderate rammer for egen direkte markedseksponering, og resultatutslagene var tilsvarende små. På grunn av store svingninger i pengemarkedsrentene og relative marginer mellom ulike valutaer var det imidlertid vesentlige verdiutslag i derivatposisjoner mot konsernets innlån der én valuta brukes som finansiering av utlån i en annen. Verdiendringene er i stor grad av midlertidig karakter og vil reverseres over tid. Derivatkontraktene vurderes som sikring av konsernets innlånskostnader, og verdiendringene inngår ikke i beregningen av risikojustert kapital for markedsrisiko.

Markedsrisikoen i Vital økte gjennom året ved at aksjeandelen i kollektivporteføljen ble økt fra 13,7 prosent fra utgangen av 2009 til 20,9 prosent ved utgangen av 2010. Kursreguleringsfondet økte med 1,3 milliarder kroner gjennom 2010, til 2,6 milliarder. Totale tilleggsavsetninger økte med 0,1 milliarder kroner til 5,7 milliarder. Risikoresultatet i Vital var positivt før nødvendig oppreservering av individualporteføljen for lengre levetid. Som tilbydere av livsvarige pensjonsutbetalinger er økt levealder i befolkningen en av flere risikofaktorer for norske livsforsikringsselskaper. Vital styrket i 2010 avsetningene for individuell pensjon med 973 millioner kroner som et ledd i å oppjustere levealderforutsetningene. Gjenværende avsetningsbehov er 770 millioner kroner, som vil bli regnskapsført over de kommende to år. Oppreserveringsplanen er godkjent av Finanstilsynet. I bransjen pågår det også et arbeid for å oppdatere levetidsforutsetninger i premie- og avsetningsgrunnlaget for kollektiv pensjonsforsikring. Oppdatert beregningsgrunnlag for kollektiv pensjon vil bli innført i nær dialog med myndighetene. Vital legger til grunn at oppreservering primært vil bli finansiert av fremtidig avkastningsoverskudd, etter godkjenning fra Finanstilsynet. Som følge av et vedvarende lavt rentenivå har Finanstilsynet besluttet å senke den maksimale beregningsrenten til 2,5 prosent med virkning fra 1. januar 2011 for nye kontrakter og fra 1. januar 2012 for ny opptjening i eksisterende kontrakter.

I 2010 ble det meldt 454 operasjonelle tapshendelser med et samlet netto tap på 182 millioner kroner. Potensielt tap knyttet til de samme hendelsene utgjorde 1 milliard kroner, omtrent på samme nivå som tidligere. Det var fortsatt flest hendelser og størst tap i kategorien prosess- og rutinefeil i tilknytning til konsernets produkter og tjenester. Konsernet arbeider kontinuerlig med å øke kvaliteten i prosesser og rutiner. Som i 2009 var det fortsatt en økning i antall hendelser knyttet til svindel og

bedragerier. Effekten av de fleste slike hendelser ble imidlertid klassifisert som kredittap selv om operasjonell risiko var en bakenforliggende årsak.

DnB NORs likviditetssituasjon ved utgangen av 2010 var god. Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonsgjeld var ved årsskiftet 3,6 år, en økning fra 3,0 år ett år tidligere. DnB NOR tilstreber en jevn forfallsstruktur for innlån over den kommende femårsperioden.

Beregningsgrunnlaget for den formelle kapitaldekningen var 1 028 milliarder kroner ved utgangen av 2010, en reduksjon på 24,2 milliarder fra 2009. Hovedårsaken er at konsernet i fjerde kvartal 2010 fikk godkjent interne risikomodeller, IRB-måling, for hoveddelen av storkunde- og obligasjonsporteføljene. Overgangsreglene som videreføres til utgangen av 2011, tillater imidlertid en maksimal reduksjon i risikovektet volum på 20 prosent. Denne grensen var effektiv ved utgangen av 2010. Kjernekapitaldekningen utgjorde 10,1 prosent ved utgangen av 2010, sammenlignet med 9,3 prosent året før. Total kapitaldekning utgjorde 12,4 prosent ved utgangen av 2010.

Basel-komiteens forslag til nye globale standarder for kvantitativ regulering av likviditet og finansiering i banksektoren, Basel III, innebærer innskjerping i kapitaldekningsregelverket. Selv om forslaget ble noe moderert i løpet av 2010, er det fremdeles konservativt og kan bli krevende å tilfredsstille for mange banker. Konsernet har imidlertid en kapitalbase som både i størrelse og sammensetning gjør at DnB NOR vil være godt posisjonert til å møte de kommende kravene.

FORRETNINGSOMRÅDER

DnB NORs virksomhet er inndelt i forretningsområdene Retail Norge, Storkunder og internasjonal, DnB NOR Markets og Forsikring og kapitalforvaltning. Forretningsområdene er selvstendige resultatområder og har ansvar for betjening av alle konsernets kunder og for det totale tilbudet av produkter. DnB NOR, som fra utgangen av 2010 ble heleiet av DnB NOR, følges også opp som et eget resultatområde.

Retail Norge oppnådde solide resultater i 2010. Driftsresultat før skatt utgjorde 6 719 millioner kroner, som var en nedgang på 522 millioner, tilsvarende 7,2 prosent, fra året før. Relativt stabilt og lavt rentenivå, kombinert med sterk konkurranse, bidro til press på rentemarginene. Vektet rentemargin, definert som margininntekter på utlån og innskudd i forhold til summen av utlån og innskudd, utgjorde 1,25 prosent i gjennomsnitt for 2010, en nedgang fra 1,30 prosent i 2009. Utlånene økte med 3,9 prosent i gjennomsnitt fra 2009 til 2010. Boliglånsveksten var noe lavere enn i 2009, mens utlånsveksten til næringslivet tok seg opp gjennom 2010. Innskuddene økte med 2,1 prosent i gjennomsnitt, og innskuddsdekningen utgjorde 51 prosent i 2010. Obligasjoner med fortrinnsrett basert på boliglån fra DnB NOR Boligkreditt er en viktig finansieringskilde, og nærmere 90 prosent av utlånsvolumet var finansiert med innskudd og obligasjoner ved utgangen av 2010. Netto andre driftsinntekter var relativt stabile i forhold til 2009. Inntekter fra eiendomsformidling, salg av skadeforsikring og kapitalforvaltning bidro til økte inntekter, mens inntekter fra forsikringsparing og betalingsformidling var lavere enn året før. God kostnadsstyring og realisering av kostnadstiltak ga begrenset kostnadsvekst på 1,9 prosent fra 2009. Netto nedskrivninger i forhold til gjennomsnittlige netto utlån var fortsatt på et lavt nivå og ble redusert fra 0,22 prosent i 2009 til 0,17 prosent i 2010. Kvaliteten i utlånsporteføljen var solid ved utgangen av 2010.

Storkunder og internasjonal oppnådde et driftsresultat før skatt på 6 124 millioner kroner i 2010, som var en økning på 455 millioner eller 8,0 prosent fra året før som følge av reduserte nedskrivninger på utlån. Stigende aktivitet gjennom 2010 ga en økning i netto renteinntekter. Høyere finansieringskostnader ble kompensert gjennom økte utlånsmarginer. Utlånsmarginene, målt mot pengemarkedsrenten, økte i alle segmenter sammenlignet med 2009. Samlet for forretningsområdet viste

utlånsmarginene en økning på 0,16 prosentpoeng fra 2009 til 2010, mens sterk konkurranse om innskuddsmidler presset innskuddsmarginene og bidro til en reduksjon på 0,05 prosentpoeng sammenlignet med året før. Utlån til kunder viste en reduksjon på 6,1 prosent på gjennomsnittsbasis fra 2009 til 2010, men økte med 4,4 prosent fra utgangen av 2009 til utgangen av 2010 som følge av tiltagende markedsaktivitet. Gjennomsnittlige innskudd fra kunder var stabile fra 2009, men økte mot slutten av 2010. Andre driftsinntekter viste en tilbakegang fra 2009, men økende aktivitet ga en positiv utvikling gjennom 2010. Høyere aktivitetsnivå enn i 2009 medførte også en økning i kostnadene, og kostnadsgraden gikk opp fra 27,9 prosent i 2009 til 30,4 prosent i 2010. Netto nedskrivninger på utlån målt i forhold til gjennomsnittlige utlån ble redusert fra 0,30 prosent i 2009 til 0,17 prosent i 2010. Kvaliteten på porteføljen var tilfredsstillende innenfor alle bransjer og viste til dels betydelig bedring mot slutten av 2010.

DnB NOR Markets oppnådde et godt resultat i 2010, selv om driftsresultat før skatt ble redusert med 31,8 prosent fra 2009, til 3 638 millioner kroner i 2010. Uvanlig store svingninger i renter og valutakurser ga høye inntekter i begynnelsen av 2009. En normalisering av markedene førte til at inntektene ble redusert med 1,8 milliarder kroner fra 2009 til 2010, hvorav reduserte inntekter fra egenhandel stod for 1,4 milliarder. Det var et høyt aktivitetsnivå i 2010, særlig mot slutten av året, noe som motvirket effekten av pressede priser som følge av økende andel elektronisk handel og sterk konkurranse i markedet. Det var rekordhøy aktivitet på Oslo Børs i 2010 for innhenting av både egenkapital og fremmedkapital, noe som ga sterk vekst i inntekter fra corporate finance sammenlignet med 2009. DnB NOR Markets var i 2010 største verdipapirforetak på Oslo Børs innen megling og emisjoner av både aksjer, obligasjoner og sertifikater. Driftskostnadene ble redusert med 4,1 prosent fra 2009 til 2010.

Forsikring og kapitalforvaltning oppnådde et driftsresultat før skatt på 1 913 millioner kroner i 2010, som var en økning på 666 millioner fra året før. God finansavkastning bidro til resultatveksten.

Vitals driftsresultat før skatt var på 1 724 millioner kroner for 2010, en bedring fra 1 156 millioner i 2009. Bokført og verdijustert avkastning på eiendeler var henholdsvis 6,2 og 6,8 prosent i 2010, en bedring på i størrelsesorden 1,5 prosentpoeng fra året før. Risikoresultatet var solid, men ble redusert av en oppreservering for lang levealder på totalt 973 millioner kroner i året. Vitals kunder ble tilført 11,1 milliarder kroner i 2010, hvorav 6,6 milliarder var garantert rente. Vital hadde god kostnadskontroll, og kostnadene ble redusert med 1,7 prosent fra 2009 til 2010.

DnB NOR Kapitalforvaltning hadde et driftsresultat før skatt på 276 millioner kroner i 2010, som var 59 millioner bedre enn året før. Forvaltningsinntektene inklusive avkastningsbaserte inntekter økte med 42 millioner kroner, tilsvarende 5 prosent, fra 2009, hovedsakelig som følge av høyere forvaltningskapital. Forvaltningskapitalen utgjorde 479,2 milliarder kroner ved utgangen av 2010, som var en økning på 8,6 prosent fra året før. Positiv utvikling i markedsverdier stod for størsteparten av økningen. Kostnadene ble redusert med 9,0 prosent fra 2009 til 2010.

DnB NOR Skadeforsikring var fortsatt i en etableringsfase i 2010, og selskapet hadde en vekst i premiene på 70 prosent fra 2009, til i overkant av 1 milliard kroner i 2010. Høy skadefrekvens, med mange frost- og brannskader, belastet resultatet i 2010.

DnB NORD, som ble heleid av DnB NOR fra utgangen av 2010, har sin hovedvirksomhet i Baltikum og Polen. DnB NORD oppnådde et driftsresultat før skatt på minus 1 481 millioner kroner i 2010, sammenlignet med minus 4 289 millioner året før. Resultatet var fortsatt preget av nedgangskonjunktoren, men det var tegn til bedring gjennom 2010 både i DnB NORDs resultater og i de baltiske økonomiene. Utlånene ble redusert med nærmere 25 prosent i gjennomsnitt fra 2009 til 2010, hvorav

ca. 7,5 prosentpoeng skyldtes overføring av en portefølje til DnB NOR i 2009. Fra utgangen av 2009 til utgangen av 2010 var reduksjonen på i overkant av 12 prosent. Porteføljen i Danmark, som er under nedbygging, hadde størst prosentvis nedgang, men utlånsvolumene ble redusert også i virksomheten i Baltikum gjennom 2010. I Polen viste utlånene en vekst på 17 prosent målt i norske kroner. Ordinære kostnader ble redusert med 14,4 prosent fra 2009 til 2010 som følge av tiltak for å effektivisere virksomheten. DnB NORDs resultat for 2010 var fortsatt preget av høye nedskrivninger på utlån, men omfanget ble vesentlig redusert fra 2009. Målt i forhold til gjennomsnittlige utlån ble nedskrivningene redusert fra 4,70 prosent i 2009 til 2,89 prosent i 2010. Det er ventet at nedskrivninger på utlån vil bli ytterligere redusert.

SAMFUNNSANSVAR

DnB NORs forretningsdrift skal ivareta miljø, etikk og sosiale forhold for å sikre bærekraftig utvikling og langsiktig verdiskaping. DnB NORs mål er å integrere samfunnsansvar i styringsverktøyene slik at virksomheten opptrer konsekvent og helhetlig.

DnB NORs konsernpolicy for samfunnsansvar bygger på anerkjente internasjonale retningslinjer, herunder OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs Global Compact.

Samfunnsansvaret gjelder for alle deler av virksomheten og omfatter produkter, tjenester, markedsføring, anskaffelser, eierstyring og selskapsledelse så vel som internt arbeid med arbeidsmiljø, etikk og miljøeffektivitet. Fem områder er valgt ut som særlig relevante for konsernets innsats knyttet til samfunnsansvar:

- kunder og leverandører
- klimautfordringen
- bidrag til samfunnet
- livsfase og mangfold
- åpenhet

Konsernet har utarbeidet retningslinjer som skal sikre at organisasjonen overholder kravene til samfunnsansvar.

For å styrke den etiske bevisstheten i konsernet er det etablert et obligatorisk etikkprogram. Det er også etablert kurs knyttet til hvitvasking av penger.

DnB NOR har en aktsomhetsmatrise som brukes i utlånsvirksomheten for å vurdere sosiale, miljømessige og etiske risikoforhold hos kundene. I 2010 ble det etablert nye rutiner for å registrere slike forhold.

DnB NORs leverandører må skrive under på at de ikke medvirker til brudd på menneske- og arbeidstagerrettigheter, miljødeleggelse og korrupsjon. Investeringsvirksomheten følger et regelverk som skal sikre at DnB NOR ikke medvirker til krenkelse av menneske- og arbeidstagerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske. DnB NOR skal heller ikke investere i selskaper som er involvert i produksjon av tobakk, pornografi, antipersonellminer eller klasevåpen, eller som har utvikling og produksjon av komponenter til masseødelegelsesvåpen som en vesentlig del av sin virksomhet. Ved utgangen av 2010 var 57 selskaper ekskludert som en følge av brudd på retningslinjene. Konsernet har en aktiv eierskapspolitikk som innebærer at selskapene gis mulighet til å tilpasse sin virksomhet i forkant av en mulig eksklusjon. I løpet av 2010 ble det presisert at de etiske retningslinjene for investeringer også gjelder for eksterne forvaltere og fond.

I 2010 støttet DnB NOR idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål med 121 millioner kroner. Det ble blant annet inngått en treårig samarbeidsavtale med Røde Kors for å styrke organisasjonens omsorgsaktiviteter over hele landet, og det ble inngått en

treårig avtale med CARE Norge som gjelder utvikling av nye mikrofinans-institusjoner i Rwanda.

Sparebankstiftelsen DnB NOR er nest største eier av DnB NOR-konsernet og gir deler av overskuddet til allmennnyttige formål. I 2010 delte stiftelsen ut vel 100 millioner kroner i gaver.

DnB NOR ble i 2010, for andre år på rad, inkludert i Dow Jones Sustainability World Index. Indeksen består av de ti prosent beste selskapene i verden innenfor hver industrigruppe, og det foretas en vurdering av selskapenes prestasjoner knyttet til økonomi, miljø og sosiale forhold. I tillegg er DnB NOR inkludert i FTSE4Good-indeksten.

Både omdømme og kundetilfredshet blir lagt til grunn ved måling og oppfølging av konsernsjefen og konserndirektørene, noe som medfører at konsernets arbeid med samfunnsansvar er en del av grunnlaget for avlønning av konsernledelsen.

Policydokumenter og retningslinjer for samfunnsansvar er tilgjengelige på dnbnor.no.

YTRE MILJØ

For DnB NOR er bærekraftig miljøforvaltning og tiltak for å redusere omfang og effekt av klimaendringene en premiss for langsiktig verdiskaping. DnB NOR vil bidra både gjennom egen drift og ved å påvirke kunder og leverandører til å gjøre miljø- og klimavennlige valg.

DnB NOR ble i 2010 med i Global Compact-initiativet "Caring for Climate". DnB NOR deltok også i 2010 i klimarapporteringsprosjektet "Carbon Disclosure Project".

DnB NOR-konsernets direkte miljøpåvirkning er i hovedsak knyttet til klimagassutslipp og produksjon av avfall gjennom kontorvirksomheten, mens indirekte miljøpåvirkning skjer gjennom innkjøp av varer og tjenester og krav som stilles til kunder, leverandører og investeringsobjekter.

Et regnskap over konsernets klimagassutslipp er tilgjengelig på dnbnor.no. I 2010 ble det vedtatt en miljøplan for det nye hovedkontoret som er under oppføring i Bjørvika i Oslo. Miljømålene omfatter blant annet mer enn en halvering av energiforbruket og klimagassutslippene per medarbeider.

Ved utgangen av 2010 var 29 av byggene DnB NOR disponerer for egen drift i Norge, miljøsertifiserte etter standarden Miljøfyrtårn.

Eiendomsmedling og eiendomsforvaltning er en viktig del av konsernets produktportefølje. Gjennom Vital Eiendom bidro konsernet til å etablere "Nordic Green Building Council", NGBC, i 2010. Organisasjonen skal jobbe for at norske bygg skal få en høyere miljøstandard.

Intern miljøeffektivitet ¹⁾

	2010	2009
Energiforbruk (Gwh) ²⁾	109,7	104,0
Energiforbruk per medarbeider (Kwh)	12 104	11 343
Innkjøpt papir (tonn)	675	859
Gjenvinningsgrad for avfall (prosent)	53	55
Miljøfyrtårnsertifiserte bygg (antall) ³⁾	29	30
Flyreiser i Norge (1 000 km) ⁴⁾	21 093	18 548
Flyreiser utenlands (1 000 km) ⁴⁾	21 451	16 155

1) Alle tall gjelder for konsernets virksomhet i Norge.

2) Økningen i energiforbruk skyldtes i stor grad en kaldere høst og vinter i 2010.

3) Ett miljøsertifisert bygg ble solgt i 2010.

4) Økningen i flyreiser skyldtes økt aktivitet i forhold til 2009.

MEDARBEIDERE OG LEDERE

DnB NORs medarbeidere er den viktigste ressursen for å utvikle og ivareta gode kunderelasjoner og skape verdier i samhandling med kundene. Konsernet har dyktige og motiverte medarbeidere og fremstår som en attraktiv arbeidsplass med gode utviklingsmuligheter. Det var en vesentlig økning i gjennomførte kompetansetiltak fra 2009 til 2010.

Høy etisk standard og etterlevelse av konsernets prinsipper for samfunnsansvar vektlegges i alle deler av virksomheten, og etikkopplæring er obligatorisk for hele konsernet. Konsernets etikkprogram og dilemma-trening ble videreført i 2010. Programmet ble i tillegg lansert på engelsk og tatt i bruk ved DnB NORs kontorer utenfor Norge. Hensikten med programmet er å øke oppmerksomheten rundt etiske dilemmaer som den enkelte kan møte i kontakt med kunder og ved interne prosesser. Et nytt e-læringskurs om hvitvasking ble utviklet i 2010. Kurset er obligatorisk for alle medarbeiderne i konsernet og inngår som en del av pensum i autorisasjonsordningen for finansrådgivere.

I 2010 ble 561 ledere og medarbeidere autorisert i henhold til kravene i den norske autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere. Ordningen skal styrke bransjens omdømme og sørge for at den enkelte rådgiver tilfredsstiller de nødvendige kompetansekravene.

DnB NOR ble i 2010 tilsluttet forsikringsbransjens godkjenningsordning for selgere og rådgivere som tilbyr skadeforsikringsløsninger i Norge. Ordningen skal sikre at selgere og rådgivere tilfredsstiller kompetansekravene som er definert av bransjen. I DnB NOR omfattes 1 600 selgere og rådgivere og 250 ledere av ordningen. I 2010 bestod 1 115 medarbeidere fagprøven.

Ved utgangen av 2010 var det 13 365 ansatte i konsernet, hvorav 8 974 i Norge. DnB NORs overtagelse av de resterende aksjene i DnB NORD medførte at konsernet på slutten av 2010 fikk 3 200 nye medarbeidere fra DnB NORDs kontorer i Estland, Latvia, Litauen, Polen og Danmark. Integrering av medarbeidere fra DnB NORD bidrar til økt mangfold og ytterligere internasjonalisering av konsernet. DnB NORs visjon og verdier, ledelsesprinsipper og etikkregler står sentralt i integrasjonsarbeidet.

Medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i februar 2011, viste at arbeidet med å stake ut en strategisk retning og etablere en klar og tydelig visjon, har virket. Hovedindeksen for tilfredshet steg til hele 76,6 poeng i 2011, fra 74 poeng i 2010.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Helse, miljø og sikkerhet, HMS, er viktige elementer i konsernets personalpolitikk. I 2010 ble det spesielt arbeidet med lederopplæring, krisehåndtering, sykefraværsoppfølging og tilrettelegging.

DnB NOR etablerte i 2010 en ny struktur for sine samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg der det ble etablert egne utvalg i forretningsområdene og datterselskapene. I tillegg ble det etablert HMS-møter i de ulike regionene som skal bidra til å ivareta arbeidet med helse, miljø og sikkerhet.

Det ble i 2010 gjennomført øvelser for medarbeidere som er tilknyttet konsernets "Pårørendesenter". Senteret drives i samarbeid med Sjømannskirken.

Konsernet har en egen retningslinje som omhandler trakassering, mobbing og annen utilbørlig adferd. Retningslinjen skal sikre at en rapportert hendelse blir vurdert raskt, forutsigbart og konsekvent. Som en del av arbeidet for å hindre trakassering og mobbing inneholder også den årlige medarbeiderundersøkelsen konkrete spørsmål om slike forhold.

I 2010 gjennomførte totalt 58 ledere og verneombud i den norske delen

av virksomheten konsernets program for arbeidsmiljøopplæring. Hensikten med opplæringen er at den skal gi nødvendig innsikt og kunnskap til å oppfylle arbeidsmiljølovens og DnB NORs interne krav til HMS-arbeid.

DnB NOR ønsker å forebygge skader som følger av ran og trusler gjennom omfattende sikkerhetsrutiner og opplæringstiltak. I den norske delen av virksomheten ble det i 2010 gjennomført 15 kurs for å håndtere ranssituasjoner. I tillegg deltok 235 medarbeidere på ulike kurs innenfor trusselhåndtering, sikkerhet og brannvern.

Totalt ble 42 medarbeidere i den norske delen av virksomheten utsatt for trusler i 2010. DnB NOR ble i 2010 ikke utsatt for ran. Det ble registrert 22 ulykker og skader som skjedde i arbeidstiden eller i forbindelse med reise til eller fra arbeid, men ingen av alvorlig art. Alle skader og ulykker er meldt som yrkesskader fra konsernet.

Sykefravær og inkluderende arbeidsliv

Sykefraværet i den norske delen av konsernet var 4,3 prosent i 2010, en forbedring fra 5,1 prosent i 2009. Av totalt 2 175 000 mulige dagsverk gikk om lag 93 000 dagsverk tapt som følge av sykefravær i 2010. Enheter med høyt sykefravær ble fulgt opp spesielt i 2010, og det ble etablert forebyggende tiltak. Det ble også etablert et samarbeid med Røde Kors, Kirkens Bymisjon og Landsforeningen for hjerte- og lungesyke for å tilrettelegge for at langtidssykemeldte eller medarbeidere som har vært gjennom en omfattende omstilling, raskest mulig skal komme tilbake til arbeidslivet i eller utenfor konsernet.

For å ivareta ansvaret som inkluderende arbeidslivsbedrift, IA-bedrift, legger DnB NOR stor vekt på systematisk arbeid for å redusere sykefraværet, tilrettelegge arbeidssituasjonen for medarbeidere med behov for spesiell tilpasning, følge opp langtidssykemeldte og øke avgangsalderen i konsernet. Gjennomsnittlig pensjoneringsalder i 2010 var omtrent uendret fra 2009.

LIKESTILLING

DnB NOR skal gi kvinner og menn de samme mulighetene for faglig og personlig utvikling, lønn og avansement. Konsernet har fleksible ordninger som tilrettelegger for å kombinere karriere og familieliv.

Fordelingen mellom kvinner og menn i 2010 var 55 prosent kvinner og 45 prosent menn. Det var ingen vesentlig endring i kjønnsfordelingen fra 2009. For den norske delen av virksomheten var gjennomsnittsalderen 45,6 år for kvinner og 44,4 år for menn. Av ansatte som arbeider deltid var 83 prosent kvinner og 17 prosent menn. Gjennomsnittlig fastlønn var 454 300 kroner for kvinner og 582 800 kroner for menn i 2010.

Styret har satt som mål at det på de fire øverste ledernivåene i konsernet skal være minst 30 prosent kvinner. Kvinneandelen i konsernledelsen var 40 prosent i 2010, uendret fra 2009. På de fire og fem øverste ledernivåene var kvinneandelen også omtrent uendret og utgjorde henholdsvis 27 og 33 prosent i 2010.

DnB NOR gjennomfører følgende konkrete likestillingstiltak:

- Kvinnelige søkere til lederstillinger prioriteres ved like kvalifikasjoner
- Beste kvinnelige kandidat skal vurderes til stillinger i enheter der kvinner er i mindretall
- Mangfold og likestilling tas opp som tema i lederutviklingsprogrammer

MAKROØKONOMISK UTVIKLING

Veksten i verdensøkonomien i 2010 var på ca. 5 prosent, etter en nedgang på 0,6 prosent i 2009. Utviklingen varierte imidlertid fra land til land. I enkelte europeiske industriland, Kina og noen andre asiatiske land var veksten høy. I andre land var veksten svak, og i noen av landene som er mest tyngt av gjeldskrise, var BNP fallende. Eurosonen var i

2010 inne i sin alvorligste krise siden etableringen. Etter bruk av kraftige finanspolitiske stimulanser for å motvirke virkningene av finanskrisen, var finanspolitikken ved utgangen av 2010 strammet til i flere land uten en tilsvarende kompensering gjennom pengepolitikken. I flere av disse landene er vekstutsiktene svake. Land med høy vekst i 2010 gjeninnhentet i stor grad fallet i 2009, og veksten vil trolig ikke fortsette i samme tempo i 2011. Det ventes at veksten i OECD-området vil falle fra 2,8 prosent i 2010 til 2,3 prosent i 2011. Veksten i verdensøkonomien forventes å holde seg på et høyere nivå fordi land i andre regioner enn Europa og Nord-Amerika opplever sterk vekst. Tradisjonell norsk eksport er i relativt stor grad innrettet mot verdensmarkedet og vil fortsatt kunne dra nytte av veksten i verdensøkonomien.

De baltiske landene ble hardt rammet under finanskrisen, men viste tegn til bedring mot slutten av 2010. BNP økte moderat ved utgangen av 2010 i de tre landene, mens industriproduksjonen vokste kraftig. Oppgang i eksporten, spesielt til Tyskland og Norden, var viktig for omslaget, mens innenlandsk etterspørsel var forholdsvis svak. Arbeidsledigheten, som steg kraftig gjennom krisen, så ved utgangen av 2010 ut til å ha passert toppen.

Norsk økonomi antas å være på vei mot normal aktivitetsvekst, og ledighetsnivået ser ut til å ha stabilisert seg. Etter et fall i BNP på 1,3 prosent i 2009 tok den økonomiske veksten seg opp i 2010, spesielt i andre halvår, og anslås til om lag 2 prosent for hele 2010. Husholdningenes økte etterspørsel etter konsumvarer og boliger bidro til den positive utviklingen. Ekspansiv penge- og finanspolitikk bidro også positivt og vil fortsatt stimulere veksten i husholdningenes etterspørsel fremover. Investeringsene i fastlandsøkonomien øker, og nedgangen i industriinvesteringene ser ut til å nærme seg et vendepunkt. Fallet i industriproduksjonen har også snudd til ny oppgang. Nedgangen i sysselsettingen stoppet opp mot slutten av første halvår 2010 og steg deretter noe. Arbeidsledigheten har vært stabil siden utgangen av første halvår 2009.

UTSIKTENE FREMOVER

Den internasjonale økonomien er inne i en periode med moderat vekst, men gjeldssituasjonen i mange land kan bremse veksten i Europa og USA og gjøre utviklingen fremover mer usikker. De økonomiske prognosene for den samlede verdensøkonomien er imidlertid relativt positive. Den gunstige økonomiske situasjonen gir DnB NOR et grunnlag for videre styrking av driften og for relativt lave nedskrivninger. Bedring i de baltiske økonomiene ventes å styrke resultatene i DnB NOR. Den økte markedsaktiviteten, som er høyt prioritert i organisasjonen, vil også bidra til at DnB NOR kan opprettholde og styrke konsernets solide posisjon i de tradisjonelle markedssegmentene.

DnB NOR hadde god tilgang til både kortsiktig og langsiktig finansiering i 2010, men til betydelig høyere priser enn før finanskrisen. DnB NOR forventer fortsatt å ha god tilgang til finansiering. Prisnivået ventes imidlertid ikke å komme tilbake til nivået fra før finanskrisen, blant annet på grunn av at nye rammebetingelser trolig vil gi bankene et stort finansieringsbehov fremover.

Konsernet har som mål å styrke markedsposisjonen i Norge gjennom økt tilstedeværelse i områder hvor konsernet har begrenset virksomhet.

Kostnadsprogrammet ventes å nå målet om en helårsbesparelse på 2 milliarder kroner innen utgangen av 2012. DnB NOR vil fortsatt prioritere effektivisering av driften i alle områder av konsernet, blant annet for å kompensere for en opptrapping av markedsaktivitetene.

I forretningsområdet Retail Norge ventes det at boliglån vil stå for meste parten av utlånsveksten, men det ventes også utlånsvekst til små og mellomstore bedrifter. Det ventes et vedvarende prispress på boliglån

med lav risiko. I forretningsområdet Storkunder og internasjonal ventes det noe økning i kredittetterspørselen, en viss økning i utlånsmarginene og press på innskuddsmarginene. I DnB NOR Markets ventes det fortsatt høy etterspørsel og aktivitet. Forsikring og kapitalforvaltning har kort-siktige utfordringer knyttet til utviklingen i finansmarkedene, men er godt posisjonert for fremtidig vekst og lønnsomhet. Forventninger om stigende renter på sikt vil øke forretningsområdets muligheter for å skape gode resultater. Det ventes en utflating og forsiktig oppgang i DnB NORs resultater. På sikt ventes det at veksten i Baltikum og Polen igjen vil overstige gjennomsnittet for Europa.

Finansnæringen står overfor betydelige endringer i rammebetingelsene gjennom blant annet Basel III-regelverket, som stiller strengere krav til kapitalisering, likviditet og finansiering. Som en følge av kapitalutvidelsen i 2009 og et godt resultat i 2010 er DnB NOR tilfredsstillende posisjonert til å møte nye krav. Konsernet er imidlertid opptatt av å påvirke regelverket slik at det blir mest mulig likt på tvers av landegrenser, slik at ikke norske banker kommer dårligere ut enn finansinstitusjoner i andre land.

Konsernet har ved inngangen til 2011, forutsatt balanserte rammevilkår, et godt grunnlag for å nå de finansielle målene.

UTBYTTE OG DISPONERINGER

DnB NORs styre har vedtatt en utbyttepolitikk som skal skape verdier for aksjonærene gjennom både verdistigning på aksjen og utbetaling av utbytte, noe som samlet skal gi en attraktiv og konkurransedyktig avkastning. Det er selskapets intensjon å utbetale om lag 50 prosent av årets overskudd som utbytte gitt at kapitaldekningen er tilfredsstillende. Utbyttet vil bli fastsatt på bakgrunn av forventet overskudd i en normalisert markedssituasjon, de økonomiske rammebetingelsene og konsernets kapitalbehov.

Konsernets kapitaldekning var vesentlig styrket ved utgangen av 2010, blant annet som følge av kapitalutvidelsen i 2009. Samtidig er det usikkerhet knyttet til den videre økonomiske utviklingen internasjonalt og endringer i rammebetingelser for finansnæringen. Styret foreslår at det for 2010 utbetales et utbytte på 4,00 kroner per aksje. Det foreslåtte utbyttet gir en direkteavkastning på 4,88 prosent basert på en børskurs per 31. desember 2010 på 81,90 kroner. Det foreslåtte utbyttet innebærer at DnB NOR ASA vil utbetale til sammen 6 515 millioner kroner i utbytte for

2010. Utdelingen tilsvarende et utdelingsforhold på 46,2 prosent av resultat per aksje. For 2009 ble det utbetalt 1,75 kroner i utbytte per aksje.

Sett i sammenheng med utbytteutbetalingen og den finansielle måloppnåelsen har styret besluttet å sette av 235 millioner kroner for tildeling til de ansatte.

Årsresultatet i DnB NOR ASA utgjorde 7 092 millioner kroner. I hovedsak bestod resultatet av overføring av konsernbidrag fra datterselskaper.

Disponeringer i DnB NOR ASA

Beløp i millioner kroner	2010	2009
Sum inntekter	9 602	4 708
Sum driftskostnader	219	208
Driftsresultat før skatt	9 383	4 500
Skattekostnad	2 292	1 286
Resultat for regnskapsåret	7 092	3 214

Disponering av overskudd:

Aksjeutbytte	6 515	2 850
Overføring til annen egenkapital	577	364
Totalt disponert	7 092	3 214

Utbytteforslag/utbytte per aksje (kroner)	4,00	1,75
---	------	------

Ved utgangen av 2010 utgjorde kapitaldekningen for konsernet 12,4 prosent og kjernekapitaldekningen 10,1 prosent. Tilsvarende var kapitaldekningen i DnB NOR Bank ASA 14,1 prosent og kjernekapitaldekningen 11,1 prosent. Bankkonsernet, som omfatter banken med datterselskaper, hadde en samlet kapitaldekning på 11,7 prosent og en kjernekapitaldekning på 9,2 prosent.

Etter styrets oppfatning har DnB NOR ASA, etter de foreslåtte disponeringene, tilfredsstillende finansiell styrke og fleksibilitet til å støtte opp om virksomheten i datterselskapene og møte konsernets behov for vekst og endringer i rammebetingelser på en god måte.

Oslo, 16. mars 2011
I styret for DnB NOR ASA

Anne Carine Tanum
(styreleder)

Bjørn Sund
(nestleder)

Gunilla Berg

Bente Brevik

Per Hoffmann

Jørn O. Kvilhaug

Bent Pedersen

Tore Olaf Rimmereid

Ingjerd Skjeldrum

Rune Bjerke
(konsernsjef)

INNHALDSFORTEGNELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

DnB NOR-konsernet

Resultatregnskap	26
Balanser	27
Endring i egenkapital	28
Kontantstrømoppstilling	29
Regnskapsprinsipper	30

Noter til regnskapet

Note 1	Viktige regnskapestimater og skjønnsmessige vurderinger	40
Note 2	Endring i konsernstruktur	41
Note 3	Segmenter	43
Note 4	Kapitalstyring og kapitaldekning	50
Note 5	Risikostyring	54

Kreditrisiko

Note 6	Kreditrisiko	56
Note 7	Engasjementer fordelt på kundegrupper	59
Note 8	Engasjementer fordelt på geografiske områder	60
Note 9	Nedskrevne engasjementer fordelt på kundegrupper	62
Note 10	Nedskrivninger på utlån og garantier	62
Note 11	Nedskrivninger på utlån og garantier fordelt på kundegrupper	63
Note 12	Utvikling i nedskrivninger på utlån og garantier	63

Markedsrisiko

Note 13	Markedsrisiko	64
Note 14	Rentefølsomhet	65
Note 15	Valutaposisjoner	66
Note 16	Finansielle derivater	66

Likviditetsrisiko

Note 17	Likviditetsrisiko	68
---------	-------------------------	----

Forsikringsrisiko

Note 18	Forsikringsrisiko	70
---------	-------------------------	----

Resultatregnskap

Note 19	Netto renteinntekter	75
Note 20	Renter på enkelte balanseposter	75
Note 21	Netto provisjonsinntekter	76
Note 22	Andre inntekter	76
Note 23	Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	77
Note 24	Lønn og andre personalkostnader	77
Note 25	Andre kostnader	78
Note 26	Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	78
Note 27	Pensjoner	78
Note 28	Antall ansatte/årsverk	81
Note 29	Skattekostnad	82

Balanse

Note 30	Klassifikasjon av finansielle instrumenter	83
Note 31	Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost	84
Note 32	Finansielle instrumenter til virkelig verdi	86
Note 33	Aksjer	90
Note 34	Gjenkjøpsavtaler og utlån av verdipapirer	91
Note 35	Mottatte verdipapirer som kan selges eller pantsettes	91
Note 36	Finansielle eiendeler og forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen	91
Note 37	Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	92
Note 38	Investerings eiendommer	94
Note 39	Investerings i tilknyttede selskaper	96
Note 40	Immaterielle eiendeler	97
Note 41	Goodwill og immaterielle eiendeler med udefinert levetid	98
Note 42	Varige driftsmidler	101
Note 43	Leieavtaler	102
Note 44	Andre eiendeler	103
Note 45	Innskudd fra kunder fordelt på kundegrupper	103
Note 46	Verdipapirgjeld	104
Note 47	Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	105
Note 48	Avsetninger	106
Note 49	Annen gjeld	106

Øvrige opplysninger

Note 50	Godtgjørelser og lignende	107
Note 51	Opplysninger om nærstående parter	111
Note 52	Resultat per aksje	112
Note 53	Største aksjeeiere	113
Note 54	Forretninger utenfor balansen, betingede utfall og hendelser etter balansedagen	113

DnB NOR ASA

Resultatregnskap	115
Balanser	115
Endring i egenkapital	116
Kontantstrømoppstilling	116
Regnskapsprinsipper	117

Noter til regnskapet

Note 1	Utbytte/konsernbidrag fra datterselskaper	118
Note 2	Godtgjørelser og lignende	118
Note 3	Skatt	118
Note 4	Eierinteresser i konsernselskaper	119
Note 5	Gjeld til kredittinstitusjoner	119
Note 6	Aksjer i DnB NOR ASA eid av medlemmer av styrende organer og ledende ansatte	120

Styrets underskrifter	120
Erklæring i henhold til verdipapirhandelloven	121

RESULTATREGNSKAP

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Note	DnB NOR-konsernet	
		2010	2009
Sum renteinntekter	19	56 909	58 363
Sum rentekostnader	19	33 473	35 730
Netto renteinntekter	19	23 436	22 633
Provisjonsinntekter m.v.	21	9 261	8 724
Provisjonskostnader m.v.	21	2 220	2 069
Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	23	4 961	6 286
Netto gevinster på eiendeler i Vital		15 074	13 462
Garantert avkastning og tildeling til forsikringstagere i Vital		13 500	12 712
Premieinntekter m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital		4 721	4 705
Erstatninger m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital		4 977	4 613
Premieinntekter DnB NOR Skadeforsikring		1 009	593
Erstatninger m.v. DnB NOR Skadeforsikring		918	538
Resultat investeringer etter egenkapitalmetoden	39	180	93
Andre inntekter	22	2 565	1 063
Netto andre driftsinntekter		16 156	14 994
Sum inntekter		39 592	37 627
Lønn og andre personalkostnader	24	9 259	9 917
Andre kostnader	25	6 995	6 784
Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	26	2 256	2 210
Sum driftskostnader		18 511	18 911
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler		24	26
Nedskrivninger på utlån og garantier	10, 11	2 997	7 710
Driftsresultat før skatt		18 108	11 032
Skattekostnad	29	4 121	4 086
Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt		75	80
Resultat for regnskapsåret		14 062	7 026
Majoritetsandel av periodens resultat		14 814	8 585
Minoritetsandel av periodens resultat		(752)	(1 559)
Resultat/utvannet resultat per aksje (kroner)	52	8,66	6,43
Resultat/utvannet resultat per aksje eksklusive virksomhet holdt for salg (kroner)	52	8,62	6,37

TOTALRESULTAT

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Resultat for regnskapsåret	14 062	7 026
Valutakurseffekt ved omregning av utenlandsk virksomhet	(90)	(1 096)
Totalresultat for regnskapsåret	13 971	5 930
Majoritetsandel av periodens totalresultat	14 865	8 076
Minoritetsandel av periodens totalresultat	(894)	(2 147)

BALANSER

Beløp i millioner kroner	Note	DnB NOR-konsernet	
		31.12.10	31.12.09
Eiendeler			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	30, 31, 32	16 198	31 859
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7, 8, 30, 31, 32	47 792	62 317
Utlån til kunder	7, 8, 30, 31, 32	1 170 341	1 114 886
Sertifikater og obligasjoner	30, 32, 34	204 204	225 415
Aksjer	30, 32, 33, 34	75 179	58 227
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen	30, 32, 36	23 506	21 337
Finansielle derivater	16, 30, 32	78 156	70 072
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	30, 31, 37	179 461	179 832
Investeringsseiendommer	38	38 834	33 381
Investering i tilknyttede selskaper	39	2 307	2 521
Immaterielle eiendeler	40, 41	7 164	7 644
Utsatt skattefordel	29	915	246
Varige driftsmidler	42	5 793	5 482
Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg		1 271	1 255
Andre eiendeler	44	10 499	8 979
Sum eiendeler		1 861 620	1 823 453
Gjeld og egenkapital			
Gjeld til kredittinstitusjoner	30, 31, 32	257 931	302 669
Innskudd fra kunder	30, 31, 32, 45	641 914	590 745
Finansielle derivater	16, 30, 32	60 871	53 019
Verdipapirgjeld	30, 31, 32, 46	501 668	493 732
Forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen	18, 36	23 506	21 337
Forpliktelser til forsikringstagere i Vital	18	205 550	193 556
Forsikringsforpliktelser, DnB NOR Skadeforsikring	18	1 091	704
Betalbar skatt	29	4 865	9 093
Utsatt skatt	29	116	525
Annen gjeld	30, 49	14 738	12 331
Virksomhet holdt for salg		387	366
Avsetninger	48	946	887
Pensjonsforpliktelser	27	3 361	4 036
Ansvarlig lånekapital	30, 31, 32, 47	33 479	39 051
Sum gjeld		1 750 424	1 722 050
Minoritetsinteresser		0	2 755
Aksjekapital		16 232	16 231
Overkursfond		22 609	22 609
Annen egenkapital		72 356	59 808
Sum egenkapital		111 196	101 403
Sum gjeld og egenkapital		1 861 620	1 823 453
Forretninger utenfor balansen og betingede utfall	54		

ENDRING I EGENKAPITAL

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet				
	Minoritets- interesser	Aksje- kapital ¹⁾	Over- kursfond	Annen egenkapital ¹⁾	Sum egenkapital ¹⁾
Balanse per 31. desember 2008	4 211	13 327	11 697	52 041	81 275
Resultat for perioden	(1 559)			8 585	7 026
Valutakurseffekt ved omregning av utenlandsk virksomhet	(587)			(509)	(1 096)
Totalresultat for perioden	(2 147)			8 076	5 930
Emisjon		2 961	10 912		13 874
Endring i beholdning av egne aksjer		(57)		(309)	(366)
Minoritetsinteresser DnB NORD	693				693
Øvrige minoritetsinteresser	(2)				(2)
Balanse per 31. desember 2009	2 755	16 231	22 609	59 808	101 403
Resultat for perioden	(752)			14 814	14 062
Valutakurseffekt ved omregning av utenlandsk virksomhet	(142)			51	(90)
Totalresultat for perioden	(894)			14 865	13 971
Utbetalt utbytte for 2009 (1,75 kroner per aksje)				(2 850)	(2 850)
Endring i beholdning av egne aksjer		1		(71)	(70)
Oppkjøp NORD/LBs andel av DnB NORD	(1 855)			605	(1 250)
Øvrige minoritetsinteresser	(6)				(6)
Utbetalt naturskadeerstatning (DnB NOR Skadeforsikring)				(2)	(2)
Balanse per 31. desember 2010	0	16 232	22 609	72 356	111 196
<u>Herav valutakursendningsreserve:</u>					
Balanse per 31. desember 2008	524			150	674
Totalresultat for perioden	(587)			(509)	(1 096)
Balanse per 31. desember 2009	(63)			(359)	(422)
Totalresultat for perioden	(142)			51	(90)
Oppkjøp NORD/LBs andel av DnB NORD	205			(205)	0
Balanse per 31. desember 2010	0			(513)	(513)
 ¹⁾ <u>Herav beholdning av egne aksjer som ledd i DnB NOR Markets' tradingaktivitet:</u>					
Balanse per 31. desember 2009		(57)		(302)	(359)
Endring i beholdning av egne aksjer		1		(71)	(70)
Reversering av resultatførte markedsverdijusteringer				(31)	(31)
Balanse per 31. desember 2010		(56)		(405)	(461)

Overkursfondet kan benyttes til dekning av tap. Annen egenkapital kan anvendes i samsvar med allmennaksjelovens bestemmelser.

Aksjekapitalen i DnB NOR ASA er 16 287 988 610 kroner fordelt på 1 628 798 861 aksjer, hver pålydende 10 kroner.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Operasjonelle aktiviteter		
Netto innbetaling/utbetaling av lån til kunder	(56 175)	7 015
Netto innbetaling av innskudd fra kunder	51 286	15 999
Innbetaling av renter fra kunder	43 692	47 321
Utbetaling av renter til kunder	(10 986)	(12 294)
Netto innbetaling/utbetaling ved salg/kjøp av finansielle eiendeler til investerings- eller tradingformål	3 082	(114 096)
Netto innbetaling av provisjonsinntekter	7 122	6 597
Utbetaling til drift	(16 931)	(17 808)
Betalt skatt	(8 874)	(1 070)
Innbetaling av premier	15 171	16 326
Netto innbetaling/utbetaling ved flytting av premiereserver	727	(345)
Utbetaling av erstatninger	(12 936)	(12 069)
Annen innbetaling	1 532	1 068
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	16 710	(63 356)
Investeringsaktiviteter		
Netto utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	(2 032)	(1 118)
Utbetaling ved kjøp av langsiktige investeringer i aksjer (se note 2)	(1 253)	0
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	438	136
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(2 847)	(982)
Finansieringsaktiviteter		
Netto innbetaling/utbetaling ved låneopptak til kredittinstitusjoner	(26 829)	124 259
Netto utbetaling av annen kortsiktig gjeld	(3 310)	(4 604)
Innbetaling ved utstedelse av obligasjons- og sertifikatgjeld (se note 46)	277 533	219 172
Utbetaling ved forfall av obligasjons- og sertifikatgjeld (se note 46)	(257 013)	(286 177)
Tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital (se note 47)	(4 704)	0
Tilbakekjøp av egne aksjer/utstedelse av nye aksjer	(64)	13 732
Utbetaling av utbytte	(2 850)	0
Innbetaling av renter på finansieringsaktiviteter	13 250	2 879
Utbetaling av renter på finansieringsaktiviteter	(22 456)	(21 882)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(26 442)	47 380
Valutakurseffekt på kontanter og kontantekvivalenter	(153)	(3 771)
Sum kontantstrøm	(12 732)	(20 730)
Kontanter per 1. januar	36 458	57 188
Netto utbetaling av kontanter	(12 732)	(20 730)
Kontanter per 31. desember *)	23 726	36 458
*) Herav: Kontanter og fordringer på sentralbanker		
	16 198	31 859
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist ¹⁾	7 528	4 599

1) Balanseført som "Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner".

Kontantstrømanalysen viser innbetalinger og utbetalinger av kontanter og kontantekvivalenter gjennom året. Oppstillingen er utarbeidet i henhold til direktemetoden og justert for poster som ikke initierer kontantstrømmer, som avsetninger, avskrivninger samt nedskrivninger på utlån og garantier. Kontantstrømmene er klassifisert som operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter eller finansieringsaktiviteter. Balansepostene er justert for effekter av valutakursendringer. Kontanter er definert som kontanter og fordringer på sentralbanker, samt fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Innhold

1. Selskapsinformasjon
2. Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet
3. Endringer i regnskapsprinsipper
4. Konsolidering
 - Datterselskaper og tilknyttede selskaper
 - Omregning av transaksjoner i utenlandsk valuta
5. Virksomhetssammenslutninger
 - Virksomhet holdt for salg
6. Inntektsføring
7. Finansielle instrumenter
 - Innregning og fraregning
 - Klassifikasjon og presentasjon
 - Omklassifisering
 - Fastsettelse av virkelig verdi
 - Nedskrivning av finansielle eiendeler
8. Sikringsbokføring
9. Motregning
10. Leieavtaler
 - DnB NOR som utleier
 - DnB NOR som leietager
11. Investerings eiendommer og varige driftsmidler
12. Immaterielle eiendeler
 - Goodwill
 - Utvikling av IT-systemer og programvare
13. Nedskrivning av materielle og immaterielle eiendeler
14. Pensjoner
 - Ytelsesbasert ordning
 - Innskuddsbasert ordning
15. Inntektsskatt
16. Forpliktelser til forsikringstagerne
 - Forsikringstekniske avsetninger i livsforsikring
 - Forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring
17. Virksomhetsområder
18. Restrukturering
19. Kontantstrømoppstilling
20. Egenkapital og kapitaldekning
 - Foreslått utbytte
 - Kapitaldekning
21. Vedtatte, ikke ikrafttrådte standarder og fortolkninger
 - IASBs årlige forbedringsprosjekt

1. SELSKAPSFORMLING

DnB NOR ASA er et norsk allmennaksjeselskap notert på Oslo Børs. Konsernregnskapet for 2010 ble godkjent av styret 16. mars 2011.

DnB NOR-konsernet tilbyr banktjenester, verdipapir- og investeringstjenester og forsikrings- og forvaltningstjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge og internasjonalt.

Konsernets hovedkontor har besøksadresse Stranden 21, Oslo.

2. GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

DnB NOR avlegger konsernregnskap for 2010 i samsvar med IFRS, International Financial Reporting Standards, som er godkjent av EU. Selskapsregnskapet til DnB NOR ASA avlegges i samsvar med forenklet IFRS.

Konsernregnskapet er basert på historisk kost-prinsippet med unntak av: finansielle eiendeler tilgjengelige for salg, finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet, finansielle instrumenter som bokføres som virkelig verdi-sikring og investeringseiendommer. Konsernregnskapet er presentert i norske kroner. Om ikke annet er angitt, avrundes verdiene til nærmeste million.

Konsernets balanseoppstilling er i hovedsak basert på en vurdering av balansepostenes likviditet.

3. ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Konsernet har ikke foretatt endringer i anvendte regnskapsprinsipper i 2010, men har implementert følgende nye standarder, endringer og fortolkninger med virkning fra 1. januar 2010:

Revidert IFRS 3 Virksomhetssammenslutninger medfører enkelte endringer og presiseringer som gjelder anvendelsen av overtagelsesmetoden (oppkjøpsmetoden). Forhold som berøres er blant annet:

- goodwill ved trinnvise oppkjøp måles på oppkjøpstidspunktet
- ved trinnvise oppkjøp skal verdiendringer på tidligere eierinteresser resultatføres
- minoritetsinteresser kan måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet
- betingede vederlag måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet og etterfølgende verdiendringer av det betingede vederlaget resultatføres
- overtagelsesutgifter ut over emisjons- og låneopptaksutgifter kostnadsføres etter hvert som de pådras.

Revidert IAS 27 Konsernregnskap og separat finansregnskap gir utfyllende prinsipper knyttet til regnskapsføring av endret eierandel i datterselskaper. Innføringen av den reviderte standarden innebærer at ved tap av kontroll av et datterselskap skal den eventuelle gjenværende eierandelen i det tidligere datterselskapet måles til virkelig verdi og gevinsten eller tapet resultatføres. Endring i eierandel som ikke medfører tap av kontroll skal regnskapsføres som en egenkapitaltransaksjon. Videre er reglene knyttet til fordeling av tap mellom majoritet og minoritet endret slik at underskudd skal belastes ikke-kontrollerende eierinteresser (minoritetsinteresser) selv om balanseført verdi av minoritetsinteressen blir negativ.

Nedenfor fremgår nye standarder og tolkninger som har trådt i kraft i 2010, uten å ha betydning for konsernregnskapet:

- endring til IFRS 2 Aksjebasert betaling – Group Cash-settled Share-based Payment Transactions
- endring til IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling – sikring av komponenter av risiko
- IFRIC 12 Service Concession Arrangements
- IFRIC 15 Avtaler om bygging av fast eiendom
- IFRIC 16 Sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet

Regnskapsprinsipper (forts.)

- IFRIC 17 Utdelinger av ikke-kontante eiendeler til eierne
- IFRIC 18 Overføring av eiendeler fra kunder
- IASBs årlige forbedringsprosjekt.

4. KONSOLIDERING

I konsernregnskapet for DnB NOR ASA ("DnB NOR") inngår DnB NOR Bank ASA, Vital Forsikring ASA, DnB NOR Kapitalforvaltning Holding AS og DnB NOR Skadeforsikring AS, alle med datterselskaper og tilknyttede selskaper.

Regnskapsprinsippene anvendes konsistent ved innarbeiding av eierinteresser i datterselskaper og tilknyttede selskaper og er basert på de samme rapporteringsperiodene som for morselskapet.

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet elimineres konserninterne transaksjoner, balanser og urealiserte gevinster og tap på transaksjoner mellom enheter i konsernet.

Datterselskaper og tilknyttede selskaper

Datterselskaper defineres som selskaper hvor DnB NOR har kontroll gjennom direkte eller indirekte eierinteresser eller andre forhold. Normalt antas DnB NOR å inneha kontroll når de direkte eller indirekte eierinteressene i et annet selskap utgjør mer enn 50 prosent, men DnB NOR vurderer også hvorvidt konsernet har faktisk kontroll. For selskaper hvor eierandelen er 50 prosent og under gjør DnB NOR en vurdering av om andre forhold tilsier at det foreligger faktisk kontroll. Datterselskaper konsolideres fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet. Solgte datterselskaper konsolideres frem til dato for overføring av risiko og kontroll.

Tilknyttede selskaper er selskaper der DnB NOR har betydelig innflytelse, dvs. kan påvirke finansielle og operasjonelle beslutninger i selskapet, men ikke har kontroll, alene eller sammen med andre, over selskapet. DnB NOR har som utgangspunkt at man har betydelig innflytelse i selskaper hvor konsernet har en investering med eierandel på mellom 20 og 50 prosent.

Tilknyttede selskaper vurderes etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Investeringen innregnes til anskaffelseskost på kjøpstidspunktet og justeres for etterfølgende endringer i konsernets andel av egenkapitalen i det tilknyttede selskapet. Eventuell goodwill inngår i anskaffelseskost. Konsernets andel av over- eller underskudd resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringene sammen med andel av ikke resultatførte egenkapitalendringer. Konsernets andel av underskudd resultatføres ikke hvis balanseført verdi av investeringen blir negativ, med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller avgitt garantier for det tilknyttede selskapets forpliktelser.

Konsernets andel av urealisert fortjeneste på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttede selskaper elimineres. Det samme gjelder for urealiserte tap med mindre transaksjonen tilsier en nedskrivning av den overførte eiendelen.

Omregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Konsernets største enhet, DnB NOR Bank ASA, har norske kroner som sin funksjonelle valuta. Utenlandske filialer og datterselskapers balanser i annen funksjonell valuta omregnes til norske kroner etter valutakurs på balansedagen. Resultatene omregnes etter valutakurser på transaksjonstidspunktene. Endringer i netto eiendeler som følge av valutakursendringer regnskapsføres som andre inntekter og kostnader i totalresultatet.

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til kurs på balansedagen. Verdiendringer for slike poster som følge av endret kurs mellom transaksjons- og balansedag, resultatføres.

5. VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER

Ved overtagelse av virksomhet anvendes overtagelsesmetoden. Vederlaget måles til virkelig verdi. Direkte overtagelsesutgifter

kostnadsføres når de oppstår, med unntak av emisjons- og låneopptaksutgifter.

Overtatte eiendeler og forpliktelser blir vurdert til virkelig verdi på tidspunkt for overtagelsen. Dersom vederlaget overstiger verdien av identifiserte eiendeler og forpliktelser, regnskapsføres differansen som goodwill. Se punkt 12 Immaterielle eiendeler for mer informasjon om goodwill. Dersom anskaffelseskost er lavere enn identifiserte eiendeler og forpliktelser, resultatføres differansen på transaksjonstidspunktet.

Ved trinnvise oppkjøp av datterselskaper vil konsernet måle tidligere eierandeler i selskapet til virkelig verdi umiddelbart før kontrollovergang, og eventuelle gevinster eller tap resultatføres.

Betingede vederlag vurderes til virkelig verdi uavhengig av sannsynligheten for at vederlaget vil bli betalt. Justering av betingede vederlaget i etterfølgende perioder regnskapsføres i henhold til relevante standarder.

Virksomhet holdt for salg

Konsernet klassifiserer virksomhet som holdt for salg når balanseført verdi i hovedsak vil bli gjenvunnet ved en salgstransaksjon. Klassifisering som holdt for salg skjer fra det tidspunktet ledelsen har vedtatt en konkret plan for avhendelse av virksomheten i sin nåværende form og det vurderes som svært sannsynlig at salget blir gjennomført i løpet av kort tid.

Datterselskaper som er ervervet med tanke på videresalg, herunder selskaper overtatt som ledd i restrukturering av utlån, klassifiseres som holdt for salg umiddelbart dersom konsernet forventer å avhende selskapet.

Virksomhet holdt for salg vurderes til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. Overtatt virksomhet som umiddelbart klassifiseres som holdt for salg balanseføres ved førstegangsinnregning til virkelig verdi fratrukket salgsutgifter.

Resultat etter skatt fra slik virksomhet presenteres separat på linjen "Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt" i konsernregnskapet. Totale eiendeler og total gjeld fra slik virksomhet presenteres hver for seg på linjene "Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg" og "Virksomhet holdt for salg" i konsernets balanseoppstilling.

6. INNTEKTSFØRING

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer.

Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes både for balanseposter som vurderes til amortisert kost, og balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet, med unntak av etableringsgebyrer på utlån til virkelig verdi som inntektsføres når de opptjenes. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for "Netto renteinntekter".

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under "Netto renteinntekter" etter effektiv rentemetode. Gebyrer som inngår ved etablering av finansielle garantier inngår i verdsettelsen av garantiene og inntektsføres over garantiens løpetid under "Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi". I "Netto andre driftsinntekter" inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kapitalforvaltning

Regnskapsprinsipper (forts.)

inklusive suksesshonorar, kredittformidling, eiendomsmegling, corporate finance, verdipapirtjenester, forsikring og leieinntekter fra investeringseiendommer. Resultatføring skjer når tjenestene er levert. Suksesshonorar resultatføres når honorarene med stor grad av sikkerhet er opptjente og kan måles på en pålitelig måte.

Utbytte fra investeringer resultatføres på det tidspunktet utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

7. FINANSIELLE INSTRUMENTER Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunkt konsernet blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Fraregning av finansielle eiendeler

Konsernet inngår avtaler som innebærer at eiendeler overføres til motpart, men hvor deler eller all risiko og avkastning knyttet til eierskapet av den overførte eiendelen beholdes av konsernet. Hvis det vesentligste av risiko og avkastning er beholdt, fraregnes ikke den finansielle eiendelen, men balanseføres til en verdi begrenset til det beløpet konsernet er eksponert for. En slik avtale kan for eksempel innebære overføring av en låneportefølje hvor konsernet gjennom å garantere for all risiko i porteføljen eller ved inngåelse av en "total-return swap" likevel beholder risiko og avkastning knyttet til den overførte porteføljen.

Ved inngåelse av avtaler hvor verken avkastning eller risiko er beholdt eller overført til motpart vil eiendelen fraregnes dersom konsernet ikke lenger har kontroll over eiendelen. Rettigheter og forpliktelser som konsernet har knyttet til den overførte eiendelen, balanseføres som separate eiendeler og forpliktelser. I de tilfeller konsernet har beholdt kontroll over eiendelen, balanseføres eiendelen til en verdi som er begrenset til konsernets engasjement i eiendelen.

Fraregning av finansielle forpliktelser

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Gjenkjøps- og salgavtaler

Verdipapirer som er kjøpt med en avtale om tilbakesalg og verdipapirer som er solgt med en avtale om tilbakekjøp innregnes og fraregnes i hovedsak ikke, da risiko og avkastning forbundet med eierskapet til eiendelene normalt ikke er overtatt eller overført. Slike transaksjoner omfatter i hovedsak rentebærende verdipapirer.

Mottatte verdipapirer, inkludert sikkerhetsstillelser, registreres utenfor balansen uavhengig av om konsernet har lov til å selge eller pantsette verdipapiret. Ved salg av mottatte verdipapirer vil konsernet regnskapsføre en forpliktelse i balansen. Se note 35 Mottatte verdipapirer som kan selges eller pantsettes.

Overførte verdipapirer hvor mottaker har rett til å selge eller pantsette papiret rapporteres som verdipapirer i konsernets balanse og er spesifisert i note 34 Gjenkjøpsavtaler og utlån av verdipapirer.

Verdipapirinnlån og -utlån

Transaksjonene omfatter i hovedsak innlån eller utlån av aksjer. Avtaler om verdipapirinnlån og -utlån inngås som regel med sikkerhet i kontanter eller verdipapirer.

Aksjer som er mottatt eller overført i slike transaksjoner, innregnes og fraregnes i hovedsak ikke, da risiko og avkastning forbundet med eierskapet til eiendelen normalt ikke er overtatt eller overført.

Mottatte aksjer, inkludert sikkerhetsstillelse, registreres utenfor balansen uavhengig av om konsernet har lov til å selge eller

pantsette verdipapirene på nytt. Ved salg av mottatte verdipapirer, vil konsernet regnskapsføre en forpliktelse i balansen. Se note 35 Mottatte verdipapirer som kan selges eller pantsettes.

Overførte aksjer og sikkerhetsstillelser som mottaker har rett til å selge eller pantsette rapporteres som aksjer eller verdipapirer i konsernets balanse og er spesifisert i note 34 Gjenkjøpsavtaler og utlån av verdipapirer.

Klassifikasjon og presentasjon

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle eiendeler klassifisert i en av de følgende kategorier avhengig av typen instrument og formålet med investeringen:

- finansielle eiendeler holdt for tradingformål og derivater balanseført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- finansielle eiendeler bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- finansielle derivater utpekt som sikringsinstrumenter
- utlån og fordringer, balanseført til amortisert kost
- holde-til-forfall-investeringer, balanseført til amortisert kost

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle forpliktelser klassifisert i en av de følgende kategorier:

- finansielle forpliktelser holdt for tradingformål og derivater balanseført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- finansielle derivater utpekt som sikringsinstrumenter
- andre finansielle forpliktelser balanseført til amortisert kost
- utstedte finansielle garantier.

Retningslinjer for klassifikasjon i ulike porteføljer i DnB NOR-konsernet fremkommer nedenfor.

Finansielle eiendeler og forpliktelser i tradingporteføljen

Finansielle instrumenter i tradingporteføljen innregnes til virkelig verdi eksklusive transaksjonskostnader. Virkelig verdi vil normalt være transaksjonsprisen, med mindre en annen verdi kan begrunnes ut fra observerbare markedstransaksjoner. Se avsnitt under vedrørende fastsettelse av virkelig verdi ved etterfølgende verdimåling.

Verdiendringer på de finansielle instrumentene inngår i "Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi" i resultatregnskapet. Renteinntekter og -kostnader for rentebærende instrumenter inngår i "Netto renteinntekter" basert på effektiv rentemetode.

Verdiendringer på finansielle instrumenter innen livsforsikring inngår i "Netto gevinster på eiendeler i Vital".

Finansielle derivater presenteres som en eiendel dersom markedsværdien er positiv og som en forpliktelse dersom markedsværdien er negativ.

Tradingporteføljen omfatter i hovedsak finansielle eiendeler i DnB NOR Markets og finansielle derivater med unntak for derivater som anvendes til sikringsformål. I tillegg inneholder porteføljen verdipapirinnlån og innskudd der instrumentene benyttes aktivt i rente- og likviditetsstyringen og har kort gjenværende levetid.

Finansielle eiendeler og forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Finansielle instrumenter i porteføljen innregnes til virkelig verdi eksklusive transaksjonskostnader. Virkelig verdi vil normalt være transaksjonsprisen, med mindre en annen verdi kan begrunnes ut fra observerbare markedstransaksjoner. Se avsnitt under vedrørende fastsettelse av virkelig verdi ved etterfølgende verdimåling. Finansielle instrumenter klassifiseres i denne kategorien dersom en av følgende kriterier er oppfylt:

Regnskapsprinsipper (forts.)

- klassifiseringen eliminerer eller i vesentlig grad reduserer måleinkonsistens som ellers ville ha oppstått ved måling av eiendeler eller forpliktelser eller ved regnskapsføring av tilhørende gevinster eller tap på ulikt grunnlag
- de finansielle instrumentene er en del av en portefølje som styres og vurderes på bakgrunn av virkelig verdi i samsvar med en dokumentert risikohåndterings- eller investeringsstrategi.

Verdiendringer på de finansielle instrumentene inngår i "Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi" i resultatregnskapet. Renteinntekter og -kostnader knyttet til utlån bestemt regnskapsført til virkelig verdi og andre rentebærende instrumenter inngår i "Netto renteinntekter".

Verdiendringer på finansielle instrumenter innen livsforsikring inngår i "Netto gevinster på eiendeler i Vital".

Nevnte porteføljer omfatter sertifikater og obligasjoner, aksjer, utlån med rentebinding utstedt i norske kroner, finansielle eiendeler der kunden bærer risikoen, finansielle omløpsmidler i livsforsikring, fastrente-verdipapirer i norske kroner som aksjeindekserte obligasjonsinnlån, AIO, bankinnskudd med aksjeavkastning, BMA, og andre innlån med rentebinding i norske kroner.

Finansielle derivater utpekt som sikringsinstrument

Se punkt 8 Sikringsbokføring.

Utlån og fordringer balanseført til amortisert kost

Utlån og fordringer vurdert til amortisert kost innregnes til transaksjonsprisen med tillegg for direkte transaksjonskostnader. Resultatføring og etterfølgende verdimåling følger effektiv rentemetode. Den effektive rentemetoden er beskrevet under punkt 6 Inntektsføring.

Ved etterfølgende verdimåling fastsettes amortisert kost til nåverdien av kontraktfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid neddiskontert med den effektive renten.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for "Netto renteinntekter" ved bruk av den effektive rentemetoden.

Verdiendringer som kan knyttes til identifiserte objektive indikasjoner på verdifall på balansedagen for utlån som balanseføres til amortisert kost og for porteføljene av utlån med rentebinding vurdert til virkelig verdi, inngår i "Nedskrivninger på utlån og garantier".

Øvrige verdiendringer på porteføljene av utlån med rentebinding vurdert til virkelig verdi og verdiendringer på utlån i tradingporteføljen inngår på linjen "Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi".

Holde-til-forfall-investeringer balanseført til amortisert kost

Holde-til-forfall-investeringer vurderes til amortisert kost og innregnes til transaksjonsprisen med tillegg for direkte transaksjonskostnader. Resultatføring og etterfølgende verdimåling følger effektiv rentemetode. Den effektive rentemetoden er beskrevet under punkt 6 Inntektsføring.

Ved etterfølgende verdimåling fastsettes amortisert kost til nåverdien av kontraktfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid neddiskontert med den effektive renten.

Renteinntekter knyttet til instrumentene inngår i "Netto renteinntekter".

Likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets ble i 2008 omklassifisert fra tradingporteføljen til kategorien holde-til-forfall.

Andre finansielle forpliktelser balanseført til amortisert kost

Finansielle forpliktelser vurdert til amortisert kost innregnes til transaksjonsprisen med fradrag for direkte transaksjonskostnader.

Rentekostnader på instrumentene inngår i "Netto renteinntekter" basert på effektiv rentemetode.

Kategorien omfatter innskudd fra kunder og kredittinstitusjoner, utstedte sertifikater, obligasjoner, ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonsinnlån.

Utstedte finansielle garantier

Kontrakter som medfører at konsernet må godtgjøre innehaveren for et tap som følge av at en spesifikk debitor unnlater å betale i samsvar med betingelsene i et gjeldsinstrument, klassifiseres som utstedte finansielle garantier.

Ved førstegangs regnskapsføring av utstedte finansielle garantier balanseføres garantiene til mottatt vederlag for garantien.

Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

Ved utstedelse av finansielle garantier balanseføres vederlaget for garantien under "Avsetninger" i balansen. Endring i bokført verdi av finansielle garantier inngår på linjen "Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi", bortsett fra verdiendring på garantier som inngår i engasjementer som er individuelt nedskrevet. Verdiendring for slike garantier er inkludert i "Netto nedskrivninger på utlån og garantier".

Omklassifisering

Finansielle eiendeler som ikke er derivater kan omklassifiseres fra kategorien holdt for tradingformål til kategoriene holde-til-forfall og tilgjengelig for salg etter nærmere angitte regler dersom den finansielle eiendelen ikke lenger holdes for kortsiktig salg eller gjentakelse.

Egenkapitalinstrumenter og rentebærende instrumenter som er notert i et aktivt handelst marked kan kun omklassifiseres i sjeldne og uvanlige situasjoner.

Rentebærende instrumenter som ikke er notert i et aktivt handelst marked kan omklassifiseres fra kategorien holdt for tradingformål til kategorien utlån og fordringer, dersom konsernet har intensjon og mulighet til å holde den finansielle eiendelen i overskuelig fremtid eller til forfall. Dersom konsernet etter omklassifiseringene øker sine estimer for fremtidige kontantbetalinger som skal mottas som følge av at disse innbetalingene er blitt mer gjenvinnbare, vil virkningen av denne økningen regnskapsføres som en justering av den effektive renten fra tidspunktet da estimatet ble endret.

Konsernet vurderer omklassifisering med utgangspunkt i det enkelte finansielle instrument. Omklassifiseringstidspunktet vil tidligst være det tidspunktet hvor trading-intensjonen for den enkelte finansielle eiendelen opphører. Den finansielle eiendelens virkelige verdi på omklassifiseringstidspunktet blir ny anskaffelseskost eller amortisert kost.

Likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets ble omklassifisert fra trading-porteføljen til kategorien holde-til-forfall i 2008. Det er ikke foretatt omklassifiseringer i 2010.

Fastsettelse av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes til, eller en forpliktelse kan gjøres opp i, i en transaksjon mellom uavhengige parter. Finansielle eiendeler og forpliktelser verdsettes til henholdsvis kjøps- og salgskurser. Derivater som vurderes netto, verdsettes til midtkurser på balansedagen.

Regnskapsprinsipper (forts.)

Instrumenter som omsettes i et aktivt marked

For instrumenter som handles i et aktivt marked, benyttes den noterte prisen innhentet fra enten en børs, en megler eller et pris-settingsbyrå.

Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

De fleste finansielle derivater i DnB NOR-konsernet, som eksempelvis valutaterminforretninger, kontrakter som fastsetter en fremtidig rente, renteopsjoner, valutaopsjoner, renteswapper og rentefutures, handles i et aktivt marked. I tillegg handles enkelte investeringer i aksjer, sertifikater og obligasjoner i aktive markeder. I den grad det ikke er notert priser for instrumentet i sin helhet, men for komponentene, dekomponeres instrumentet, og verdsettes på bakgrunn av noterte priser på de enkelte komponentene. Forretninger med kunder der forretningen ikke er direkte observerbar i markedet, vurderes basert på handler i andre sammenlignbare markeder, eventuelt justert med et marginpåslag og endringer i kredittrisiko.

Instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked

Finansielle instrumenter som ikke omsettes i aktive markeder verdsettes basert på ulike verdsettelsesteknikker og deles inn i to kategorier:

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata:

- nylig observerte transaksjoner i det aktuelle instrumentet mellom informerte, villige og uavhengige parter
- instrumenter handlet i et aktivt marked, som substansielt er likt det instrumentet som verdsettes
- andre verdsettelsesteknikker hvor de vesentligste parametrene er basert på observerbare markedsdata.

Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata:

- estimerte kontantstrømmer
- vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper
- modeller hvor vesentlige parametre ikke er basert på observerbare markedsdata
- eventuelle bransjestandarder.

Ved bruk av verdsettelsesteknikker justeres verdien for kreditt- og likviditetsrisiko. Prising av risiko for tilsvarende instrumenter legges til grunn for vurderingen.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

På hver balansedag vurderer konsernet om det foreligger objektive indikasjoner på at de finansielle eiendelene har vært utsatt for verdifall. En finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler nedskrives hvis det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Objektive indikasjoner på verdifall omfatter vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, tilfeller der det anses som sannsynlig at debitor vil innlede gjeldsforhandling eller andre konkrete forhold som har inntruffet.

Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier

Dersom objektive indikasjoner for verdifall kan identifiseres, beregnes nedskrivning på utlån som forskjellen mellom regnskapsført verdi i balansen og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med lånets effektive rente. Reforhandling av lånebetingelser for å underlette låntagers stilling regnes som en objektiv indikasjon på verdifall. I samsvar med IAS 39 legges beste estimat til grunn for vurdering av fremtidige kontantstrømmer. Den effektive renten som benyttes for neddiskontering blir ikke justert som følge av endring i lånets kredittrisiko og lånebetingelser som

følge av at objektive indikasjoner på verdifall er identifisert.

Individuelle nedskrivninger på utlån reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen. Periodens endringer i vurdert verdi for utlån resultatføres under "Nedskrivninger på utlån og garantier". Renter beregnet etter den effektive rentemetoden på nedskrevet verdi av utlån inngår i "Netto renteinntekter".

Gruppenedskrivninger på utlån

Utlån som ikke har vært gjenstand for individuelle vurderinger for verdifall, vurderes samlet i grupper. Utlån som er vurdert individuelt, men hvor nedskrivning ikke er foretatt, blir også vurdert i grupper.

Vurderingen baseres på objektive indikasjoner for verdifall som har inntruffet på balansedagen og som kan knyttes til gruppen.

Gruppene er definert som utlån med like risiko- og verdiegenskaper basert på inndeling av kundene etter hovedsektorer eller -næringer samt risikoklasse. Beregning av nedskrivningsbehov foretas per kunde-gruppe med utgangspunkt i estimer for konjunktursituasjonen samt tapserfaring for de respektive kunde-gruppene.

Gruppenedskrivninger reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen. For utlån resultatføres periodens endringer under "Nedskrivninger på utlån og garantier". Gruppenedskrivningene er, på samme måte som individuelle nedskrivninger, basert på neddiskonterte kontantstrømmer. Grunnlaget for neddiskonteringen er observerte erfaringstall fra individuelle nedskrivninger. Det beregnes renter på nedskrevne gruppevurderte engasjementer etter samme prinsipper og basert på samme erfaringsgrunnlag som for individuelt vurderte engasjementer.

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verddivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle balanseposten.

8. SIKRINGSBOKFØRING

Konsernet inngår sikringstransaksjoner for å styre renterisiko på langsiktige innlån og innskudd i utenlandsk valuta. Disse regnskapsføres som virkelig verdi sikringer.

Ved individuell sikring eksisterer det en entydig, direkte og dokumentert sammenheng mellom verdisvingninger på sikringsobjektet som skyldes den sikrede risikoen, og verdisvingninger for det finansielle derivatet (sikringsinstrumentet).

Ved inngåelse av transaksjonen dokumenteres sammenhengen mellom sikringsinstrumentet og -objektet. I tillegg dokumenteres mål og strategi for sikringstransaksjonen. Endring i virkelig verdi relatert til sikret risiko for sikringsobjektet og instrumentet vurderes periodisk for å sikre nødvendig sikringseffektivitet. Sikringsinstrumentene vurderes til virkelig verdi og resultatføres under "Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi".

For sikringsobjektet regnskapsføres endring i virkelig verdi knyttet til den sikrede risiko som et tillegg eller fradrag i balanseført verdi av finansiell gjeld og eiendeler og resultatføres under "Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi".

Dersom sikringsforholdet avbrytes eller tilstrekkelig sikringseffektivitet ikke kan verifiseres, amortiseres verdiendring tilknyttet sikringsobjektet over gjenværende løpetid.

DnB NOR Bank ASA foretar en virkelig verdi sikring av investeringer i datterselskaper for å eliminere valutarisiko på investert beløp. Sikringsforretningene gjøres gjennom valuta-swapper eller lange innlån i valuta. I konsernregnskapet regnskapsføres disse sikringsrelasjonene som sikring av netto

Regnskapsprinsipper (forts.)

investeringer i utenlandske datterselskaper.

9. MOTREGNING

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres med et nettobeløp i balansen bare når konsernet har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når konsernet har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

10. LEIEAVTALER

En leieavtale klassifiseres som finansiell leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler.

DnB NOR som utleier

Operasjonelle leieavtaler

Operasjonelle leieavtaler er leieavtaler hvor en ikke uvesentlig andel av risiko og avkastning ved investering i leieobjektet tilfaller DnB NOR ved utløpet av leieperioden. Driftsmidlene balanseføres som maskiner, inventar og transportmidler. Leieinntekt fra operasjonelle leieavtaler innregnes i inntekten på lineært grunnlag i leieperioden. Regnskapsmessige avskrivninger klassifiseres som ordinære avskrivninger.

Finansielle leieavtaler

Finansielle leieavtaler presenteres som utlån og verdien på oppstarttidspunktet settes lik nettoinvesteringen i leieavtalen. Nettoinvesteringen tilsvare minimumsleie, ikke-garantert restverdi og utleiers eventuelle direkte utgifter til avtaleinngåelse neddiskontert med internrenten. Leieinntekter inntektsføres etter et annuitetsprinsipp, hvor renteelementet inngår i "Netto renteinntekter", mens avdrag reduserer balanseverdien av utlån.

DnB NOR som leietager

Operasjonelle leieavtaler

Leiebetalinger kostnadsføres lineært over løpetiden med mindre et annet systematisk grunnlag gir et bedre uttrykk for hvordan DnB NORs bruk av eiendelen fordeler seg over tid.

11. INVESTERINGSEIENDOMMER OG VARIGE DRIFTSMIDLER

Eiendommer som eies for å oppnå avkastning i kundeporteføljene gjennom leieinntekter og å oppnå verdistigning, klassifiseres som investeringseiendommer.

Øvrige materielle eiendeler klassifiseres som varige driftsmidler.

Investeringseiendommer vurderes ved førstegangs balanseføring til kostpris inkludert anskaffelsesutgifter. I etterfølgende perioder regnskapsføres investeringseiendommer til virkelig verdi. Det foretas ikke årlige avskrivninger av investeringseiendommer. Det benyttes intern og ekstern eiendomsekspertise til verdierverdivurdering. Det innhentes et utvalg av eksterne takster som sammenholdes med interne verdierverdivurderinger. Det gjøres sensitivitetsvurderinger for ulike anslag på parameterverdier som inngår i en totalvurdering. Verdiendring for investeringseiendommer eksklusive eiendommer i Vital fremkommer på linjen "Andre inntekter" i resultatet. Verdiendring for investeringseiendommer innen livsforsikring resultatføres under "Netto gevinster på eiendeler i Vital".

Øvrige materielle eiendeler vurderes til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer utgifter direkte relatert til anskaffelsen av eiendelen. Etterfølgende utgifter balanseføres på relevante eiendeler når det er sannsynlig at det er knyttet fremtidige

økonomiske fordeler til utgiften som tilfaller konsernet og disse kan måles pålitelig. Reparasjoner og vedlikehold kostnadsføres løpende i resultatregnskapet.

Anleggsmidler holdt for salg måles til den laveste verdien av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter.

Eiendelenes restverdier og brukstider revurderes årlig og justeres om nødvendig. Gevinst og tap ved salg av anleggsmidler inngår i "Netto gevinster på varige og immaterielle eiendeler".

12. IMMATERIELLE EIENDELER

Goodwill

For alle vurderingsenheter foretas en årlig nedskrivningsvurdering. Dersom det i løpet av året er indikasjoner på verdifall foretas en fornyet vurdering. Verdivurderingen gjennomføres for å verifisere om verdiene fortsatt er til stede. Vurderingene tar utgangspunkt i konsernets bruksverdi av enhetene.

Valg av vurderingsenhet er gjort ut fra hensyn til hvor det er mulig å identifisere og skille ut kontantstrømmer knyttet til virksomheten. En vurderingsenhet kan omfatte goodwill fra flere transaksjoner, og nedskrivningstesten foretas på samlet balanseført goodwill i vurderingsenheten.

Vurderingene tar utgangspunkt i historiske resultater samt budsjetter og plantall som er godkjent av ledelsen. Med basis i plantall for vurderingsenhetene beregnes en fremtidig kontantstrøm, definert som mulig utbytte til eier. Mulig utbytte består av resultat fra virksomheten korrigert for behov for å bygge tilstrekkelig kapital for å dekke gjeldende kapitalkrav. Økt kapitalbehov som følge av vekst i virksomheten kan medføre behov for å holde tilbake deler av resultatet, eller eventuelt tilføre mer kapital fra eier dersom resultatet i virksomheten ikke er tilstrekkelig til å bygge nødvendig kapital. Utover planperioden, som i de fleste tilfeller er tre år, er det lagt til grunn en utvikling i kontantstrøm i samsvar med markedsforventninger for den type virksomhet som inngår i vurderingsenheten.

Avkastningskravet er basert på en vurdering av hva som er markedets avkastningskrav til den type virksomhet som inngår i vurderingsenheten. Avkastningskravet reflekterer risikoen i virksomheten. Goodwill knyttet til oppkjøp av virksomhet som genererer kontantstrømmer i utenlandsk valuta, omregnes til kurs på balansedagen.

Utvikling av IT-systemer og programvare

Kjøpt programvare balanseføres til anskaffelseskost med tillegg av utgifter for å gjøre programvaren klar til bruk. Identifiserbare utgifter til egenutviklet programvare, som kontrolleres av konsernet og der det er sannsynlig at økonomiske fordeler dekker utviklingsutgiftene på balansetidspunktet, balanseføres som immaterielle eiendeler. I vurdering av de balanseførte verdiene vurderes de økonomiske fordelene på bakgrunn av lønnsomhetsanalyser. Utviklingsutgifter inkluderer utgifter til ansatte direkte involvert i programutviklingen, materiell og en andel av direkte henførbare fellesutgifter. Utgifter knyttet til vedlikehold av programvare og IT-systemer kostnadsføres løpende over resultatregnskapet. Balanseførte programvareutgifter avskrives lineært over forventet økonomisk levetid, som normalt er fem år. Vurdering av nedskrivningsbehov følger de samme prinsipper som beskrevet nedenfor.

13. NEDSKRIVNING AV MATERIELLE OG IMMATERIELLE EIENDELER

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i materielle og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning.

Gjennvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige

Regnskapsprinsipper (forts.)

verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi. Eiendelenes balanseførte verdi nedskrives umiddelbart til gjenvinnbart beløp dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp. Se note 41 Goodwill og immaterielle eiendeler med udefinert levetid, for nedskrivningstest.

Konsernet benytter følgende kriterier for å vurdere om det foreligger indikasjoner på at en eiendel har falt i verdi:

- fall i eiendelens markedsverdi
- endringer i langsiktig avkastningskrav som kan påvirke diskonteringsrenten som benyttes ved beregning av eiendelens bruksverdi
- planer om restrukturering eller avvikling
- eiendelens inntjening er lavere enn forventet.

14. PENSJONER Ytelsesbasert ordning

I en ytelsesbasert ordning er arbeidsgiver forpliktet til å yte fremtidig pensjon av nærmere angitt størrelse.

Utgangspunktet for beregning av pensjonskostnader er lineær fordeling av pensjonsopptjening mot sannsynlig akkumulert forpliktelse ved pensjoneringstidspunktet. Kostnadene beregnes ut fra årets påløpte pensjonsrettigheter fratrasket avkastning på midler avsatt til dekning av pensjoner.

Pensjonsforpliktelser som administreres gjennom livsforsikringsselskap, vurderes mot pensjonsmidler i ordningen. Når samlede pensjonsmidler overstiger beregnet pensjonsforpliktelse på balansetidspunktet, klassifiseres nettoverdien som eiendel i balansen dersom det er sannsynlig at overfinansieringen kan benyttes mot fremtidige forpliktelser. Når pensjonsforpliktelsene overstiger pensjonsmidlene, klassifiseres nettoforpliktelsen som gjeld i balansen. Hver ordning vurderes for seg.

Pensjonsforpliktelser som ikke administreres gjennom livsforsikringsselskap, oppføres som gjeld i balansen.

Pensjonsforpliktelsene beregnes som nåverdien av de estimerte fremtidige pensjonsytelsene som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Ved beregning av pensjonsforpliktelsene benyttes aktuarmessige og økonomiske forutsetninger om blant annet levealder, lønnsvekst og førtidspensjonering. Forutsetningen om diskonteringsrente er fastsatt ut fra ti-års statsobligasjonsrente på balansedagen med et tillegg for å hensynta relevant løpetid for forpliktelsene.

Estimatavvik blir regnskapsført over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid i den utstrekning avviket overstiger det høyeste av 10 prosent av pensjonsmidlene eller -forpliktelsene.

Den økonomiske konsekvensen av endringer i pensjonsplaner inntektsføres eller kostnadsføres ved planendringstidspunktet, med mindre rettighetene etter den nye pensjonsplanen er betinget av at arbeidstageren blir værende i tjeneste en spesifisert periode.

Pensjonskostnaden er basert på forutsetninger fastsatt ved periodens begynnelse. Pensjonskostnader klassifiseres som personalkostnader i regnskapet. Pensjonskostnader og -forpliktelser inkluderer arbeidsgiveravgift.

En vesentlig andel av konsernets pensjonsordninger i Norge administreres gjennom konsernets livsforsikringsselskap Vital Forsikring ASA. Det foretas ingen eliminerings vedrørende konsernets pensjonsforpliktelser og -midler i balansen eller for pensjonskostnader og premieinntekter i resultatregnskapet.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig innskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelse knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det

årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger blir kostnadsført direkte.

15. INNTEKTSSKATT

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret, eventuell betalbar skatt for tidligere år, samt endring i utsatt skatt på midlertidige forskjeller. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom regnskapsført verdi i balansen av en eiendel eller en forpliktelse og eiendelens eller forpliktelsens skattemessige verdi. De viktigste midlertidige forskjellene gjelder pensjoner, avskrivninger på driftsmidler og eiendommer, nedskrivning på goodwill og verdiendring på enkelte finansielle eiendeler og gjeld. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Utsatt skattefordel blir balanseført i den utstrekning det er sannsynlig at den vil kunne benyttes mot fremtidig skattepliktig inntekt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel i skattekonsolidert blir nettoført i DnB NORs balanse.

Betalbar og utsatt skatt blir ført mot egenkapitalen dersom skatten gjelder poster som i samme eller tidligere perioder er ført mot egenkapitalen.

16. FORPLIKTELSE TIL FORSIKRINGSTAGERNE

Vitals produkter består av kollektiv pensjonsforsikring, kollektiv foreningsforsikring, individuell kapitalforsikring, individuell rente- og pensjonsforsikring, produkter med investeringsvalg og gruppe-livsforsikring. Vital tilbyr også skadeforsikring innenfor person-risiko, hovedsakelig bestående av lovbestemt yrkesskade og tilhørende dekninger.

Forsikringstekniske avsetninger i livsforsikring

Forsikringstekniske avsetninger i henhold til Forsikringsloven består av premiereserve, tilleggsavsetninger, kursreguleringsfond, erstatningsavsetning, risikoutjevningssond, administrasjonsavsetning og andre tekniske avsetninger. I tillegg inngår premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond i de forsikringsmessige avsetningene. Foruten risikoutjevningssondet og administrasjonsavsetning som klassifiseres som egenkapital, er samtlige av de forsikringsmessige avsetningene klassifisert som kundeforpliktelse.

Premiereserve er avsetning for å sikre fremtidige forsikringsmessige forpliktelser overfor forsikringstagerne og forsikrede. Premiereserven er beregnet som forsikringsteknisk kontantverdi, det vil si nåverdien av selskapets totale forsikringsforpliktelser inklusive kostnader, med fradrag av kontantverdien av fremtidig avtalt premie.

Tilleggsavsetningene er en betinget kundetildelt avsetning hvor årets endring føres i resultatregnskapet. Forsikringsvirksomhetsloven gir bestemmelser om anvendelse av og størrelse på tilleggsavsetningene. Den maksimale avsetningen per kontrakt kan etter de nevnte bestemmelser ikke utgjøre mer enn 12 prosent av premiereserven for kontrakten. Den faktiske avsetningen for det enkelte år vurderes i forbindelse med årsoppgjørdisposisjonene. Tilleggsavsetninger kan anvendes til dekning av renteunderskudd når årets avkastning er lavere enn den garanterte renten.

Kursreguleringsfondet tilsvarer summen av urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler som inngår i kollektivporteføljen. Dersom porteføljen av finansielle omløpsmidler viser et netto urealisert tap settes kursreguleringsfondet til null. Ytterligere urealiserte tap resultatføres.

Regnskapsprinsipper (forts.)

Erstatningsavsetningen skal dekke selskapets forventede erstatningsutbetalinger for forsikringstilfeller som ved regnskapsårets utgang ikke er oppgjort av eller meldt til selskapet. Erstatningsavsetningen tilsvarer bare midler som ville ha kommet til utbetaling i regnskapsåret dersom erstatningstilfellet var ferdigbehandlet.

Risikoutjevningfond kan benyttes til å dekke underskudd på risikoresultat og styrking av premiereserve ved endring av demografiske forutsetninger i beregningsgrunnlaget. Hvert år kan det avsettes inntil 50 prosent av selskapets samlede risikoresultat til risikoutjevningfondet. Den årlige avsetningen vurderes i forbindelse med årsoppgjørdisposisjonene. Risikoutjevningfondet klassifiseres som egenkapital i balansen.

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier fra forsikringstagerne i individuell og kollektiv pensjonsforsikring. Pensjonistenes overskuddsfond tilføres andel av årets overskudd og benyttes til styrking av premiereserven for pensjonister i forbindelse med regulering av pensjonsutbetalinger.

Administrasjonsavsetning skal dekke kostnader ved skadeoppgjør etter en eventuell avvikling av selskapet. Avsetningen anses ikke å være knyttet til forsikringsselskapets forsikringsrisiko for eksisterende eller framtidige kunder og skal klassifiseres som opptjent egenkapital.

Forpliktelser, kunder bærer risikoen

Avsetninger knyttet til forsikringsforpliktelser der kunden bærer risikoen, representerer markedsverdien av investerte kundemidler til enhver tid. Avsetningen dekker andelen av overskudd på risikoresultatet og dekning av avkastningsgaranti for særskilt investeringsvalgportefølje og skal tilsvare forventet utbetaling fra selskapet til kunden ved oppnådd pensjonsalder.

Vurdering av forpliktelser til forsikringstagere

Forpliktelsene skal stå i rimelig forhold til den risiko som overtas. Dette sikres gjennom kontinuerlig oppfølging og overvåking av eksisterende bestand. Videre skal alle tariffer som selskapet utarbeider, meldes til Finanstilsynet som har overordnet kontrollansvar for å påse at premiene som benyttes er tilstrekkelige. Det gjøres en løpende vurdering av beregningsgrunnlagene som benyttes.

For kollektiv pensjonsforsikring ble grunnlaget for beregning av premiereserve endret 1. januar 2008 med nye forutsetninger om levealder og sivilstand. For eksisterende kontrakter av individuell pensjonsforsikring er beregningsgrunnlaget endret på grunn av nye forutsetninger om levealder. Finansieringen av endringen følger en opptrappingsplan godkjent av Finanstilsynet som startet 1. januar 2009 og avsluttes 31. desember 2012. Grunnlagene for beregning av uførerisiko er av nyere dato og tar hensyn til den økning av uførhet som er observert i samfunnet generelt. Grunnlagsrenten brukes til beregning av nåverdien av fremtidige premier, ytelser og forsikringsmessige avsetninger. Finanstilsynet setter til enhver tid høyeste nivå på grunnlagsrenten, vurdert med basis i langsiktige statsobligasjonsrenter. Fra og med 1. januar 2012 vil høyeste grunnlagsrente være 2,5 prosent for fremtidige opptjente rettigheter.

Tilstrekkelighetstest

Konsernet gjennomfører en kvartalsvis tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på premiereservene står i forhold til forpliktelsene overfor kundene. Testen er nærmere beskrevet i note 18 Forsikringsrisiko.

Resultatføring av endring i forpliktelser til forsikringstagere

Forsikringspremier og erstatninger regnskapsføres med de beløp

som opptjenes og påløper i året. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Regnskapsføring ved flytting av forsikringskontrakter skjer på det tidspunktet forsikringsrisikoen overføres. Ved overføring av risiko per 31. desember regnskapsføres dette i påfølgende år. Flyttebeløpene inkluderer kontraktens andel av tilleggsavsetninger, kursreguleringsfond og årets resultat.

I "Netto gevinster på eiendeler i Vital" inngår avkastning og gevinster, fratrasket alle tap, og justert for avsetning til eller oppløsning av kursreguleringsfond.

I "Garantert avkastning og tildeling til forsikringstagere i Vital" inngår selskapets garanterte rente til kundene samt kundenes andel av overskudd inklusive tilleggsavsetninger.

Premieinntekter og erstatninger inneholder de elementer som legges til grunn ved beregning av risikoresultatet. Den andelen av innbetalinger fra kundene som avsettes til forsikringsfondene, balanseføres.

Kundene belastes administrasjonskostnader gjennom premieinnbetaling, avkastning og frigjøring av reserver. Samlet belastning av kundene inngår i "Provisjonsinntekter m.v.". Driftskostnader og provisjonskostnader inngår etter art i konsernets resultat.

Forsikringstekniske avsetninger i skadeforsikring

Forsikringstekniske avsetninger er vurdert i henhold til Forsikringsloven med tilhørende forskrifter. Finanstilsynet har utformet separate minstekrav for de ulike avsetningstypene. Disse er avsetning for ikke opptjent bruttopremie, brutto erstatningsavsetning, sikkerhetsavsetning og administrasjonsavsetning.

Avsetningen for ikke opptjent bruttopremie er en periodisering av forfalte premier. Avsetningen er relatert til de uopptjente delene av den forfalte premien.

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på balansetidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte saker (RBNS – reported but not settled) og skader som er inntruffet, men ikke meldt ennå (IBNR – incurred but not reported). Avsetningene knyttet til kjente skader er individuelt vurdert av oppgjørsapparatet, mens IBNR-avsetningen er basert på erfaringstall, hvor man beregner omfanget av etteranmeldte skader basert på statistiske modeller.

Premieavsetning og erstatningsavsetning skal dekke selskapets forventede erstatningsutbetalinger på inngåtte forsikringsavtaler. Sikkerhetsavsetningen skal beskytte selskapets økonomi mot en uforutsett utvikling i erstatningsutbetalingene. Summen av premie-, erstatnings- og sikkerhetsavsetningen skal med minst 99 prosent sannsynlighet, i samsvar med statistiske beregninger, dekke selskapets forpliktelser på rapporteringstidspunktet.

Resultatføring i skadeforsikring

I "Premieinntekter DnB NOR Skadeforsikring" inngår premieinntekter for egen regning. Forsikringspremier inntektsføres i takt med forsikringsperioden.

I "Erstatninger m.v. DnB NOR Skadeforsikring" inngår erstatningskostnader for egen regning og endringer i sikkerhetsavsetning. Erstatningskostnadene består av betalte bruttoerstatninger og endringer i brutto erstatningsavsetninger redusert for gjenforsikringsandel.

17. VIRKSOMHETSOMRÅDER

Rapporteringen av virksomhetsområder er basert på intern ledelsesrapportering og ressursallokering.

Resultatregnskap og balanseoppstilling for virksomhetsområder er basert på en sammenstilling av intern finansiell rapportering for den funksjonelle organiseringen av DnB NOR-konsernet i for-

Regnskapsprinsipper (forts.)

retningsområder. Tallene for forretningsområdene baseres på DnB NORs styringsmodell og konsernets regnskapsprinsipper. Tallene bygger på en rekke forutsetninger, estimater og skjønnsmessige fordelinger. Se note 3 Segmenter.

DnB NORs virksomhet er operasjonelt inndelt i fire forretningsområder og fire stabs- og støtteområder. DnB NOR blir fulgt opp som et eget resultatområde. Organiseringen i forretningsområder er innrettet etter de kundegruppene konsernet betjener og for det totale tilbudet av produkter som tilbys.

I henhold til styringsmodellen for DnB NOR har forretningsområdene fullstendig resultatansvar med tilhørende mål for avkastning i forhold til allokert kapital. Alle konsernets kunderelevante aktiviteter er fordelt til forretningsområdene med tilhørende balanseposter, inntekter og kostnader.

Over- eller underskuddslikviditet fra forretningsområdene plasseres i eller lånes fra konsernets likviditetsfunksjon til markedsbetingelser, hvor rentevilkårene er tilpasset bindingstiden og konsernets finansieringssituasjon.

Når forretningsområdene samarbeider om levering av finansielle tjenester til kunder, prises de interne leveransene til markedsvilkår eller simulerte markedsvilkår gjennom avtaler. I visse tilfeller der det er særlig vanskelig å finne relevante prinsipper og priser for fordeling mellom to samarbeidende forretningsområder, har DnB NOR valgt å vise nettobidraget fra slike transaksjoner i begge forretningsområdene. Resultateffekten av behandlingen av slike transaksjoner elimineres på konsernnivå.

Tjenester levert fra fellesfunksjoner og staber belastes forretningsområdene basert på leveranseavtaler. Felleskostnader som er indirekte knyttet til forretningsområdenes virksomhet, belastes forretningsområdenes regnskaper på bakgrunn av fordelingsnøkler.

En del sentrale funksjoner samt resultat av virksomhet som ikke er knyttet til forretningsområdenes strategiske oppgaver, er regnskapsmessig samlet i Konsernsenteret. Dette omfatter inntekter og kostnader ved konsernets likviditetsstyring, inntekter fra posisjonering i egenkapitalinstrumenter utenom handelsporteføljen og renteinntekter fra konsernets uallokerte kapital. Videre inngår blant annet eierrelaterte kostnader og forvaltningsresultatet fra bankens eiendomsportefølje i Konsernsenterets kostnader.

Kapitalavkastning beregnes i forhold til kapitalbehov beregnet på grunnlag av intern måling av risikojustert kapitalbehov.

Note 3 Segmenter viser også en geografisk inndeling av virksomheten, herunder DnB NOR og øvrig internasjonal virksomhet.

18. RESTRUKTURERING

Dersom det vedtas og kommuniseres planer for restrukturering som endrer omfanget av virksomheten eller måten virksomheten drives på, vurderes behov for avsetninger til omstillingstiltak. Avsetningene vurderes på hvert rapporteringstidspunkt og tilbakestilles etter hvert som utgiftene påløper.

19. KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist. Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter direkteметоден.

20. EGENKAPITAL OG KAPITALDEKNING Foreslått utbytte

Foreslått utbytte inngår som del av egenkapitalen inntil det er besluttet på generalforsamlingen. Foreslått utbytte inngår ikke i beregning av kapitaldekningen.

Kapitaldekning

Beregningsregler for kapitalkrav, Basel II, trådte i kraft 1. januar 2007.

For kapitaldekningsberegning gjelder egne konsolideringsregler regulert i Konsolideringsforskriften. Ansvarlig kapital og nominelle beløp benyttet ved beregning av risikovektet volum vil avvike fra DnB NOR-konsernets regnskap, idet tilknyttede selskaper som i regnskapet er presentert etter egenkapitalmetoden, inngår etter bruttometoden i kapitaldekningsberegningen. Vurderingsreglene i selskapsregnskapene ligger til grunn for konsolidering.

21. VEDTATTE, IKKE IKRAFTTRÅDTE STANDARDE OG FORTOLKNINGER

IFRS 9 Finansielle instrumenter

I ny IFRS 9 reduseres antall målekategorier for finansielle eiendeler fra fire til to, amortisert kost og virkelig verdi. Det vil fortsatt være adgang til å bruke virkelig verdi-opsjonen for finansielle instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost, dersom virkelig verdi-måling vil redusere eller eliminere måleinkonsistens. Det vil ikke lenger være tillatt å måle unoterte egenkapitalinstrumenter til kost.

For finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi skal endring i virkelig verdi som skyldes endring i kredittrisiko føres mot andre inntekter og kostnader.

For at et finansielt instrument skal måles til amortisert kost må det finansielle instrumentet ha grunnleggende likhet med lån og styres på basis av kontraktfestede kontantstrømmer. Dersom kriteriene for å måle det finansielle instrumentet til amortisert kost ikke er oppfylt skal instrumentet måles til virkelig verdi.

Den nye standarden gjør det nødvendig å gjennomgå nåværende klassifikasjon av alle finansielle instrumenter i konsernets balanse.

I hovedsak vil utlån til kunder som i dag måles til amortisert kost, antas fortsatt å kunne måles til amortisert kost etter nye regler.

Aksjer og finansielle derivater vil fortsatt måles til virkelig verdi.

Sertifikater og obligasjoner som holdes for trading skal måles til virkelig verdi. Sertifikater og obligasjoner som inngår i kategorien holde til forfall vil kunne vurderes målt til amortisert kost hvis konsernet har til hensikt å realisere instrumentenes kontraktfestede kontantstrømmer. Kontraktbetingelser og konsernets forretningsmodell må vurderes konkret for det enkelte instrument.

Egenkapitalinstrumenter vil ikke tilfredsstille vilkårene for måling til amortisert kost. Etter den nye standarden vil ikke unoterte egenkapitalinstrumenter kunne måles til kost. Endringen vil ikke påvirke målingen av konsernets egenkapitalinstrumenter, da disse måles til virkelig verdi.

Konsernet vil fremover vurdere effekten av ny IFRS 9. For å kunne foreta en fullstendig vurdering av de regnskapsmessige effektene ved ny klassifikasjon og måling av konsernets finansielle instrumenter, anses det hensiktsmessig å avvente ferdigstillingen av alle faser av prosjektet til ny IFRS 9.

Ikrafttredelsestidspunktet for IFRS 9 er foreløpig utsatt, og det er ikke klart når standarden blir godkjent av EU.

Endringer i IFRS 7 – Nye noteopplysninger for fraregning av finansielle instrumenter

Endringen medfører krav til noteopplysninger om finansielle eiendeler som fraregnes, men hvor man fremdeles har et gjenværende engasjement i eiendelen, for eksempel gjennom garantier, opsjoner m.v. Noteopplysningene vil kunne være aktuelle blant annet i forbindelse med konsernets repo-transaksjoner og verdi-papirutlån. Endringene i IFRS 7 trår i kraft 1. juli 2011 og er forventet EU-godkjent i andre kvartal 2011. Konsernet vil anvende

Regnskapsprinsipper (forts.)

endringene i IFRS 7 fra 1. januar 2012.

Endringer som ikke antas å i vesentlig grad påvirke konsernets anvendelse av regnskapsprinsipper eller noteopplysninger:

Endring IAS 12 Inntektsskatt

Endringene innebærer at utsatt skatt på investeringseiendommer målt til virkelig verdi under IAS 40 Investeringseiendommer, i utgangspunktet skal fastsettes basert på en forventning om at verdien av eiendelen vil gjenvinnes ved salg og ikke bruk.

Endringene gjelder også for ikke-avskrivbare eiendeler som regnskapsføres til virkelig verdi etter reglene i IAS 16 Eiendom, anlegg og utstyr. Endring i IAS 12 trår i kraft 1. januar 2012 og forventes EU-godkjent i tredje kvartal 2011.

IAS 24 Opplysninger om nærstående parter (revidert)

Den reviderte standarden klargjør og forenkler definisjonen av nærstående parter.

Endringer i IAS 32 Classification of Rights Issue

Definisjonen av en finansiell forpliktelse er endret, og innebærer at utstedte rettigheter og visse opsjoner og "warrants" klassifiseres som egenkapital. Endringene trådte i kraft 1. februar 2010 med virkning fra 1. januar 2011.

Endring til IFRIC 14 og IAS 19 – begrensninger av en netto ytelsesbasert pensjonseiendel, minstekrav til finansiering og samspillet mellom dem

Endringen innebærer at foretak som har minimumskrav til finansiering av en pensjonsordning vil kunne balanseføre forskuddsbetaling av premiekrav i en ytelsesbasert pensjonsordning. Endringene trådte i kraft 1. januar 2011.

IFRIC 19 Extinguishing Financial Liabilities with Equity Instruments

Tolkningen gir veiledning for regnskapsføring av transaksjoner når et selskap gjør opp hele eller deler av sine finansielle forpliktelser ved utstedelse av egenkapitalinstrumenter. Tolkningen trådte i kraft 1. juli 2010 med virkning fra 1. januar 2011.

Endringer IFRS 1 – Severe Hyperinflation and Removal of fixed Dates for First-Time adopters

Den første endringen gir veiledning til hvordan selskaper skal gjenoppta sin finansielle rapportering i tilfeller hvor deres funksjonelle valuta er, eller har vært, utsatt for omfattende hyperinflasjon og dermed ikke hatt mulighet til å etterleve kravene i IAS 29 Finansiell rapportering i økonomier med høyinflasjon knyttet til omarbeidelse av finansiell informasjon. Den andre endringen fjerner de fastsatte datoene i IFRS 1 knyttet til fraregning og dag 1-gevinster og erstatter disse med tidspunktet for overgang til IFRS. Endringene i IFRS 1 trår i kraft 1. juli 2011 og forventes EU-godkjent i tredje kvartal 2011.

IASBs årlige forbedringsprosjekt

Det årlige forbedringsprosjektet ble utgitt i mai 2010, og omhandler elleve endringer i seks standarder med ikrafttredelse i løpet av 2011, og forventes EU-godkjent i første kvartal 2011.

I IAS 34 Delårsregnskap klargjøres blant annet at bevegelser av finansielle instrumenter mellom nivåene i virkelig verdi-hierarkiet gir grunnlag for å presentere oppdatert informasjon i henhold til IFRS 7.

Note 1 Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Utarbeidelse av konsernregnskapet medfører at ledelsen gjør estimer og skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimer og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet.

Nedskrivninger på utlån

Dersom objektive indikasjoner for verdifall kan identifiseres, beregnes nedskrivning på utlån som forskjellen mellom regnskapsført verdi i balansen og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med lånets effektive rente. Estimering av fremtidig kontantstrøm baseres på erfaringsmateriale og skjønn basert på de forhold som var inntrådt på balansedagen, både om fremtidig makroøkonomisk utvikling og utvikling for de utsatte engasjementene. Estimaterne er et resultat av en prosess som involverer forretningsområdene og sentrale kredittmiljøer, og representerer beste skjønn. Ved vurdering av nedskrivning på utlån vil det hefte usikkerhet både ved identifisering av utlån hvor verdiene er svekket, estimering av beløp og tidspunkt for fremtidige kontantstrømmer, herunder verdivurdering av sikkerheter.

Individuelle nedskrivninger

Ved estimering av nedskrivning på enkeltkunder vurderes både aktuell og forventet fremtidig finansiell stilling, og for engasjementer i bedriftsmarkedet også markedssituasjonen for kunden, markedsforholdene innenfor aktuell bransje og generelle markedsforhold av betydning for engasjementet. Videre vurderes mulighetene for restrukturering, refinansiering og rekapitalisering. Samlet vurdering av disse forholdene legges til grunn for estimering av fremtidig kontantstrøm. Neddiskonteringsperioden estimeres individuelt eller baseres på erfaringsdata om perioden frem til en løsning på de forhold som har forårsaket at engasjementet er utsatt for verdifall.

Gruppenedskrivninger

Ved hvert balansetidspunkt estimeres verdifall for engasjementer som ikke er fanget opp av individuelle vurderinger. Engasjementer som er vurdert individuelt og hvor det ikke er foretatt individuell nedskrivning inngår også i denne kategorien. Engasjementene inndeles i kundegrupper hvor makroøkonomiske forhold i hovedsak antas å påvirke kundene likt. Forventet fremtidig kontantstrøm estimeres på bakgrunn av forventet tap og estimat for konjunktursituasjonen for de respektive kundegruppene. Forventet tap er basert på tapserfaring innenfor kundegruppene. Konjunktursituasjonen vurderes ved hjelp av en konjunkturindikator som beregnes for de enkelte kundegruppene basert på tilgjengelig informasjon om markedene. Det benyttes ulike parametre avhengig av kundegruppe. Sentrale parametre er produksjonsgap som er et mål på kapasitetsutnyttelse i økonomien, boligprisutvikling og fraktrater innenfor shipping. Konjunkturindikatorer som benyttes viser god korrelasjon med historiske nedskrivninger. For å beregne nåverdien av forventede fremtidige kontantstrømmer for engasjementene som er gjenstand for gruppenedskrivninger, benyttes observert neddiskonteringsrente beregnet for de individuelt vurderte engasjementene.

Estimert verdifall på goodwill

Se note 41 for informasjon om goodwill.

Virkelig verdi på finansielle derivater og andre finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked fastsettes ved å benytte ulike verdsettelsesteknikker. Konsernet vurderer og velger metoder og forutsetninger som så langt som mulig er basert på markedsforholdene på balansedagen. Ved verdsettelse av finansielle instrumenter hvor observerbare markedsdata ikke er tilgjengelig, vil konsernet gjøre antagelser om hva markedet vil legge til grunn ved verdsettelse av tilsvarende finansielle instrumenter. I verdsettelsene kreves det utstrakt bruk av skjønn ved beregning av likviditetsrisiko, kredittrisiko og volatilitet. En endring i de nevnte faktorene kan påvirke fastsatt virkelig verdi på konsernets finansielle instrumenter. Se også note 32 Finansielle instrumenter til virkelig verdi.

Ved fastsettelse av virkelig verdi av Private Equity-fond, PE, benyttes bransjens anerkjente retningslinjer for verdsettelse av PE. Bransjestandarden er utarbeidet av European Private Equity & Venture Capital Association, EVCA. Metoden vurderes å representere beste grunnlag for beste estimat for virkelig verdi for investeringer i lite likvide egenkapitalinstrumenter. På balansedagen hadde ikke konsernet tilgang til verdsettelse av PE-fondene per 31. desember 2010. Verdivurderingene i konsernregnskapet er derfor basert på mottatte verdsettelse for tidligere perioder, korrigert for et tidsetterslep på om lag tre måneder i rapporteringen fra fondene. Tidsetterslepet vurderes etter en vektet indeks bestående av parameter for aksjemarkedet representert ved MSCI World som referanseindeks, og parameter for forventet langsiktig avkastning på PE-investeringer. Dersom vektet kvartalsvis indeks utvikler seg innenfor et fastsatt pålitelighetsintervall på -2,5/+7,5 prosentpoeng verdijusteres porteføljeverdien med parameter for forventet langsiktig avkastning. Dersom vektet kvartalsvis indeks utvikler seg utenfor pålitelighetsintervallet, foretas full verdijustering i forhold til vektet indeks. Metoden er testet på historiske data, og modellens prediksjonsevne vurderes som god.

Verdivurdering av eiendommer i Vital Forsikring

Se note 38 Investerings eiendommer for forutsetninger som er lagt til grunn ved beregning av virkelig verdi av eiendomsporteføljen i Vital Forsikring.

Pensjonsforpliktelser

Nåverdien av pensjonsforpliktelser avhenger av fastsettelse av økonomiske og aktuariemessige forutsetninger. Enhver endring i disse forutsetningene påvirker balanseført beløp for pensjonsforpliktelsen og pensjonskostnaden.

Diskonteringsrenten er fastsatt med utgangspunkt i 10-års statsobligasjonsrente på balansedagen med et tillegg for å hensynta relevant løpetid for forpliktelsene. Forventet avkastning på pensjonsmidlene fastsettes ut fra hvordan pensjonsmidlene er investert og ut fra historisk avkastning. Den gjennomsnittlige avkastningen på pensjonsmidlene har historisk vært høyere enn risikofri rente da deler av pensjonsmidlene normalt er plassert i papirer med noe høyere risiko enn statsobligasjoner. Avkastningen forventes å være 1,4 prosentpoeng utover risikofri rente.

Note 1 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger (forts.)

Andre grunnleggende forutsetninger for pensjonsforpliktelsene er årlig lønnsvekst, årlig regulering av pensjoner og forventet G-regulering. Forutsetningene følger oppdatert veiledning om pensjonsforutsetninger fra Norsk Regnskapsstiftelse. Sensitivitetsanalyse er vist i note 27 Pensjoner.

Inntektsskatt

Konsernet skattlegges for inntekt innenfor mange jurisdiksjoner. Betydelig bruk av skjønn er påkrevd for å fastsette inntektsskatten i konsernregnskapet. For mange transaksjoner og beregninger vil det være usikkerhet knyttet til den endelige skatteforpliktelsen. Konsernet balansefører skatteforpliktelser knyttet til fremtidige avgjørelser i skatte- og tvistesaker basert på estimater for eventuell ytterligere inntektskatt. Ved vurdering av balanseføring av usikre skatteforpliktelser gjøres en vurdering av hvorvidt forpliktelsen er sannsynlig. Forpliktelsen beregnes etter beste estimat. Hvis det endelige utfall av sakene avviker fra opprinnelig avsatt beløp, vil avviket påvirke regnskapsført skattekostnad i den perioden avviket fastslås.

Betingede utfall

DnB NOR-konsernet vil, som en konsekvens av omfattende virksomhet i Norge og i utlandet, regelmessig være part i en rekke rettstvister. Eventuelle regnskapsmessige effekter vurderes i hvert enkelt tilfelle. Se note 54 Forretninger utenfor balansen, betingede utfall og hendelser etter balansedagen.

Statens tiltakspakke

I statens tiltakspakke til bankene bytter staten og bankene statspapirer mot obligasjoner med fortrinnsrett, OMF. DnB NOR Bank ASA har kjøpt obligasjoner fra DnB NOR Boligkreditt som er benyttet som sikkerhet for inngåtte bytteavtaler med Norges Bank. Verdiene av sikkerhetsstillelsen skal overstige verdien av mottatte statspapirer med en minste sikkerhetsmargin i hele avtaleperioden. Ved utløpet av avtaleperioden er banken forpliktet til å kjøpe tilbake OMF'ene til opprinnelig salgspris. Banken mottar rentene fra OMF'ene som om disse ikke var solgt. Regnskapsmessig vurderer konsernet at betingelsene for fraregning i IAS 39 ikke er oppfylt, da konsernet gjennom bytteavtalene beholder risikoen for verdiutviklingen på obligasjonene og de øvrige kontantstrømmene i form av renter.

Renten som bankene betaler i bytteordningen med Norges Bank fastsettes gjennom auksjoner. For å vurdere virkelig verdi av konsernets eksisterende innlån i bytteordningen med Norges Bank er det nødvendig å beregne en forventet rente på statskasseveksler over tid. Konsernet har derfor gjort en vurdering av hva som er normalnivå for renteforskjellen mellom statskassevekselrenten og NIBOR med utgangspunkt i utviklingen i rentemarkedet, som er lagt til grunn ved verdsettelse av innlånene per 31. desember 2010.

Overføring av låneporteføljer

Ved overføring av låneporteføljer til blant annet Eksportfinans AS vurderer konsernet om kriteriene for fraregning er oppfylt i henhold til IAS 39. I de tilfeller konsernet beholder kredittrisiko og marginer knyttet til låneporteføljene, anses i hovedsak ikke risiko og avkastning å være overført til motpart og låneporteføljene beholdes i konsernets balanse. Per 31. desember 2010 utgjorde slike porteføljer 9 202 millioner kroner.

Note 2 Endring i konsernstruktur

Fusjon mellom Nordito AS (Nordito) og PBS Holding AS (PBS)

DnB NOR Bank ASA hadde tidligere en eierandel i Nordito på 40 prosent. Virksomheten i Nordito-konsernet omfattet blant annet Teller AS og Bankenes Betalingsentral AS (BBS). PBS drev virksomhet innenfor betalingskort, betalingsløsninger og informasjonsutveksling om betalingstransaksjoner i Danmark. Fusjonen ble gjennomført 14. april 2010 med selskapsrettslig virkning fra 1. januar 2009 med PBS som det overtagende selskapet. Det fusjonerte selskapet har etter fusjonen endret navn til Nets. Konsernets eierandel i Nets utgjør 18,2 prosent, og eierandelen vurderes til virkelig verdi. I forbindelse med fusjonen ble eiendommene til BBS i Oslo skilt ut i et eget selskap, Nordito Property AS. DnB NOR har en eierandel i det fusjonerte selskapet på 40 prosent, tilsvarende tidligere eierandel i Nordito. Eierandelen vurderes etter egenkapitalmetoden.

Virkelig verdi av det samlede mottatte vederlaget i transaksjonen i form av kontantvederlag og aksjer i Nets og Nordito Property ble vurdert mot den bokførte verdien av investeringen i Nordito ved beregningen av gevinst. Konsernet mottok følgende kompensasjon:

- Vederlagsaksjer i Nets med en anslått virkelig verdi på 1 226 millioner kroner, med tillegg av mottatt utbytte på 113 millioner.
- En eierandel i Nordito Property AS på 40 prosent. Virkelig verdi av konsernets andel utgjorde 73 millioner kroner.
- Kontantvederlag i forbindelse med kapitalnedsettelse i Nordito på 168 millioner kroner.
- Kompensasjon for skatt ved transaksjonene på 3 millioner kroner.

Samlet vederlag utgjorde 1 584 millioner kroner som ga en bokført gevinst for DnB NOR-konsernet på 1 170 millioner. Fusjonen mellom Nordito og PBS er en fusjon over landegrenser og er en realisasjon med skattemessig effekt for Norditos aksjonærer. 3 prosent av aksjonærenes gevinst inntektsføres etter fritaksmetoden og gir en skattebelastning tilsvarende 0,84 prosent av gevinsten. Utfisjoneringsen av eiendommer til Nordito Property AS ble gjennomført med skattemessig kontinuitet og utløste ikke skatt for Nordito eller DnB NOR-konsernet.

Note 2 Endring i konsernstruktur (forts.)

Overtagelse av samtlige aksjer i DnB NORD

DnB NOR Bank ASA inngikk den 6. desember 2010 en avtale med Norddeutsche Landesbank om kjøp av deres aksjepost på 49 prosent av aksjekapitalen i Bank DnB NORD A/S for 160 millioner euro, og avtalen ble gjennomført 23. desember. Kjøp av minoritetsinteresser er, i henhold til IAS 27 Konsernregnskap og separat finansregnskap, en egenkapitaltransaksjon og stiller ikke de samme kravene til gjennomføring av en oppkjøpsanalyse som et oppkjøp som medfører at eier oppnår en kontrollerende eierinteresse. Utgangspunktet er at verdiene forut for oppkjøpet skal videreføres, og eventuelle avvik mellom bokført verdi av den kjøpte eiendelen og kjøpesummen vil føre til endringer i konsernets egenkapital. Bokført verdi av minoritetsinteressen i DnB NORs regnskap ved utgangen av tredje kvartal 2010 utgjorde 245 millioner euro. Kjøpesummen på 160 millioner euro innebar dermed at transaksjonen isolert sett økte annen egenkapital i DnB NOR-konsernet med 85 millioner euro, mens minoritetsinteressen på 245 millioner euro bortfalt. Kjøpesummen på 160 millioner euro tilsvarte 59 prosent av minoritetens andel av den bokførte egenkapitalen i Bank DnB NORD ved utgangen av september 2010.

En lavere pris på aksjene enn bokførte verdier kan være en indikasjon på et mulig verdifall på eiendeler som må vurderes i forbindelse med nedskrivningstester. For å vurdere om det foreligger et nedskrivningsbehov er det gjennomført verddivurderinger av de underliggende enheter i DnB NORD. Gjennomgangen av enhetene avdekket ikke behov for nedskrivning av konkrete eiendeler. Analysene har imidlertid avdekket at det kan regnes betydelige mindreverdier knyttet til aktivitetene ved hovedkontoret i København. Disse mindreverdiene er i hovedsak knyttet til kapitaliseringen av DnB NORD-konsernet, administrasjonskostnader som ikke kan allokere til de underliggende enhetene, samt kostnader ved sikring av egenkapitalposisjonene i datterselskapene. Beregningen av mindreverdier knyttet til hovedkontoret i København er gjort med forutsetning om videreføring av strukturen i DnB NORD, slik den var før avtalen om overtagelse ble inngått. En restrukturering av DnB NORD med overføring av eierskapet av datterbankene til DnB NOR vil gi muligheter for å redusere negative forhold knyttet til kapitaliseringen og også redusere kostnadene knyttet til administrasjonen i København. Beregnet verdi av enhetene i Baltikum og Polen forsvare balanseførte verdier.

København Ejendomme Holding Aps (København Ejendomme) – nyetablert selskap

Bovista, RC Real Estate, Nykredit, Bank DnB NORD og DnB NOR Bank inngikk 21. oktober 2010 en avtale for å få avsluttet en pågående retts- tvist, se note 54 Forretninger utenfor balansen, betingede utfall og hendelser etter balansedagen. Avtalen ble formelt godkjent av konkursboene 5. november 2010 og overtagelsen av eiendommene skjedde 1. desember. Eiendomsmassen består av 1 083 leiligheter med god beliggenhet, hovedsakelig i sentrale deler av København.

Avtalen innebar at DnB NOR Bank kjøpte eiendomsmassen fra konkursboet i Bovista til markedspris med tillegg av en kompensasjon for å bilegge rettstvisten. Samlet utgjorde avtalt beløp 2 023 millioner danske kroner. København Ejendomme er etablert med 22 heleide datterselskaper, ett for hver av de overtatte eiendommene. Datterselskapene er organisert som partnerskap med hver sin komplementar. Til sammen består strukturen av 45 selskaper. København Ejendomme er et heleid datterselskap av DnB NOR Eiendomsutvikling AS som er et heleid datterselskap av DnB NOR Bank ASA. Regnskapsmessig behandles eiendommene som investeringseiendommer og verdsettes til virkelig verdi.

Note 3 Segmenter

Forretningsområder

DnB NORs virksomhet er operasjonelt inndelt i fire forretningsområder og fire stabs- og støtteområder. Virksomheten i DnB NORD var gjennom 2010 eiet med 51 prosent av DnB NOR, men med virkning fra 23. desember 2010 overtok DnB NOR alle aksjene i selskapet. Virksomheten ble organisatorisk lagt inn under Storkunder og internasjonal, men vil fortsatt bli fulgt opp som et eget resultatområde. Forretningsområdene er selvstendige resultatområder og har ansvar for betjening av alle konsernets kunder og for det totale tilbudet av produkter. DnB NORs forretningsområder består av Retail Norge, Storkunder og internasjonal, DnB NOR Markets og Forsikring og kapitalforvaltning. Fra januar 2010 ble DnB NOR Skadeforsikring og DnB NOR Luxembourg organisasjonsmessig overført fra Retail Norge til henholdsvis Forsikring og kapitalforvaltning og Storkunder og internasjonal. Tallene for tidligere perioder er omarbeidet. De øvrige forretningsområdene ble ikke direkte berørt av endringen.

Retail Norge	- tilbyr et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester gjennom flere merkevarer og et stort distribusjonsnett. I samarbeid med flere av konsernets produktområder tilbys kundene blant annet ulike typer finansiering og leasing, innskudd, plasseringer, eiendomsmegling og rådgivningstjenester. I tillegg tilbys også et bredt spekter av tjenester innenfor dagligbankområdet gjennom nettbank, mobilbank, SMS-tjenester, bankkontorer, bank i butikk, post i butikk og Posten Norge.
Storkunder og internasjonal	- tilbyr et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester til store norske og internasjonale kunder i samarbeid med flere av konsernets produktområder. Kundene tilbys blant annet ulike typer finansiering, innskudd og plasseringer, forsikring, e-handelsprodukter, næringsmegling, valuta, renteprodukter, trade finance og corporate finance-tjenester.
DnB NOR Markets	- er konsernets verdipapirforetak med hovedvirksomhetene valuta, rente- og råvareprodukter, verdipapirer og andre investeringsprodukter, fremmed- og egenkapitalfinansiering i kapitalmarkedene, analyse- og rådgivningstjenester samt verdipapiradministrative tjenester.
Forsikring og kapitalforvaltning	- har ansvar for livsforsikring, skadeforsikring, pensjonssparing og kapitalforvaltning.
DnB NORD	- har i sin hovedvirksomhet i Baltikum og Polen og tilbyr et bredt produktspekter til både bedrifter og personkunder.

Resultatregnskap og balanseoppstilling for forretningsområdene er basert på en sammenstilling av intern finansiell rapportering for den funksjonelle organiseringen av DnB NOR-konsernet i forretningsområder. Tallene for forretningsområdene er basert på DnB NORs styringsmodell og konsernets regnskapsprinsipper. Tallene er omarbeidet i samsvar med konsernets gjeldende prinsipper for fordeling av kostnader og allokering av kapital mellom områdene og bygger på en rekke forutsetninger, estimater og skjønnsmessige fordelinger. Mellomregningsrenter mellom forretningsområdene fastsettes med basis i observerbare markedsrenter som for eksempel NIBOR. I tillegg til dette belastes områdene for merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering. Likviditetsstyringen for konsernet forutsetter at over 90 prosent av utlånene finansieres med stabile innskudd og lange innlån.

Risikojustert kapitalbehov er et uttrykk for virksomhetens økonomiske kapital basert på risikosystemene. Kapitalstørrelsen benyttes til måling av forretningsvirksomhetens kapitalbehov på transaksjoner og volumer. Konsernets faktiske egenkapital er påvirket av ytre rammebetingelser og er ikke direkte sammenlignbar med risikojustert kapitalbehov. Avkastningen i nøkkeltall tabellen nedenfor er beregnet i forhold til risikojustert kapitalbehov.

Enkelte viktige kunder og transaksjoner krever utstrakt samarbeid i konsernet. For å oppmuntre til slikt samarbeid blir driftsinntekter og -kostnader som skriver seg fra enkelte av disse kundene bokført i alle relevante forretningsområder. Dette gjelder primært inntekter fra kundeforvaltning i DnB NOR Markets. Med virkning fra 1. januar 2010 er den interne ledelsesrapporteringen endret, slik at disse dobbeltføringene presenteres brutto i resultatoppstillingene. Inntektene presenteres som "Inntekter fra produktleverandører", tilhørende kostnader som "Kostnader fra produktleverandører" og nedskrivninger som "Nedskrivninger fra produktleverandører". Tidligere ble nettoresultatet av slike forretninger presentert som en del av andre driftsinntekter. Dobbeltføringer omfatter også inntekter fra Forsikring og kapitalforvaltning. Tall for 2009 er omarbeidet tilsvarende. Dobbeltføringer er eliminert i konsernregnskapet.

Note 3 Segmenter (forts.)

Resultatregnskap

DnB NOR-konsernet

	Retail Norge		Storkunder og internasjonal		DnB NOR Markets		Forsikring og kapitalforvaltning		DnB NORD		Øvrig virksomhet/ elimineringer ¹⁾		DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Netto renteinntekter - ordinær virksomhet	13 643	14 425	5 884	5 333	928	1 100	(253)	(243)	1 383	1 462	1 851	556	23 436	22 633
Renter av allokert kapital ²⁾	497	500	608	793	145	144	339	239	38	96	(1 627)	(1 771)	0	0
Netto renteinntekter	14 139	14 925	6 492	6 126	1 073	1 244	86	(5)	1 422	1 559	224	(1 216)	23 436	22 633
Resultat investeringer etter egenkapitalmetoden	(56)	4	34	86	0	0	0	0	(6)	0	207	2	180	93
Andre driftsinntekter	3 557	3 319	1 116	1 186	4 398	5 999	4 116	3 587	632	683	2 157	126	15 976	14 901
Inntekter fra produktleverandører	1 263	1 336	2 006	2 032	0	0	0	0	0	0	(3 269)	(3 368)	0	0
Netto andre driftsinntekter	4 764	4 660	3 157	3 304	4 398	5 999	4 116	3 587	627	684	(905)	(3 239)	16 156	14 994
Driftskostnader	9 135	8 987	2 084	1 852	1 820	1 898	2 166	2 220	1 199	1 418	(150)	327	16 254	16 701
Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	1 155	1 001	46	25	13	15	122	116	501	1 172	420	(119)	2 256	2 210
Kostnader fra produktleverandører	675	770	806	749	0	0	0	0	0	0	(1 481)	(1 519)	0	0
Sum driftskostnader	10 965	10 758	2 935	2 627	1 833	1 913	2 288	2 335	1 700	2 589	(1 211)	(1 312)	18 511	18 911
Driftsresultat før nedskrivninger og skatt	7 938	8 826	6 713	6 803	3 638	5 331	1 913	1 247	348	(347)	530	(3 143)	21 081	18 717
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler	6	1	0	0	0	0	0	0	(15)	(13)	33	38	24	26
Nedskrivninger på utlån og garantier ³⁾	1 225	1 586	586	1 128	0	0	0	0	1 813	3 929	(627)	1 067	2 997	7 710
Nedskrivninger fra produktleverandører	0	0	3	6	0	0	0	0	0	0	(3)	(6)	0	0
Driftsresultat før skatt	6 719	7 241	6 124	5 669	3 638	5 331	1 913	1 247	(1 481)	(4 289)	1 194	(4 166)	18 108	11 032
Skattekostnad													4 121	4 086
Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt											75	80	75	80
Resultat for regnskapsåret											1 268	(4 087)	14 062	7 026

Balanser

DnB NOR-konsernet

	Retail Norge		Storkunder og internasjonal		DnB NOR Markets		Forsikring og kapitalforvaltning		DnB NORD		Øvrig virksomhet/ elimineringer		DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i milliarder kroner</i>	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Netto utlån til kunder ⁴⁾	759	723	354	340	25	8	3	3	59	68	(10)	(21)	1 190	1 120
Investering i tilknyttede selskaper ⁵⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	3
Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Andre eiendeler	8	9	33	21	588	676	249	234	18	15	(227)	(256)	668	699
Totale eiendeler	767	732	388	361	613	684	252	237	77	83	(235)	(275)	1 862	1 823
Midler til forvaltning	0	0	0	0	0	0	279	252	0	0	0	0	279	252
Sum forvaltede midler	767	732	388	361	613	684	531	489	77	83	(235)	(275)	2 141	2 076
Innskudd fra kunder ⁴⁾	384	369	235	195	27	28	0	0	25	20	(4)	(4)	667	608
Virksomhet holdt for salg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Annen gjeld	363	344	128	136	580	651	238	228	48	56	(273)	(300)	1 084	1 114
Sum gjeld	747	713	363	331	607	679	238	228	72	75	(276)	(304)	1 751	1 722
Allokert kapital ⁶⁾	20	19	25	30	6	6	14	9	5	8	42	29	111	101
Sum gjeld og egenkapital	767	732	388	361	613	684	252	237	77	83	(235)	(275)	1 862	1 823

1) Øvrig virksomhet/elimineringer:

Eliminering av

inntekter/

kostnader

fra produkt-

leverandører

Andre

elimineringer

Konsernsenter ^{*)}

Totalt

Beløp i millioner kroner	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Netto renteinntekter - ordinær virksomhet	0	0	(87)	(99)	1 939	655	1 851	556
Renter av allokert kapital ²⁾	0	0	0	0	(1 627)	(1 771)	(1 627)	(1 771)
Netto renteinntekter	0	0	(87)	(99)	312	(1 116)	224	(1 216)
Resultat investeringer etter egenkapitalmetoden	0	0	0	0	207	2	207	2
Andre driftsinntekter	0	0	(1 138)	(436)	3 295	562	2 157	126
Inntekter fra produktleverandører	(3 269)	(3 368)	0	0	0	0	(3 269)	(3 368)
Netto andre driftsinntekter	(3 269)	(3 368)	(1 138)	(436)	3 502	564	(905)	(3 239)
Driftskostnader	0	0	(1 226)	(535)	1 076	862	(150)	327
Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	0	0	0	0	420	(119)	420	(119)
Kostnader fra produktleverandører	(1 481)	(1 519)	0	0	0	0	(1 481)	(1 519)
Sum driftskostnader	(1 481)	(1 519)	(1 226)	(535)	1 496	743	(1 211)	(1 312)
Driftsresultat før nedskrivninger og skatt	(1 788)	(1 849)	0	0	2 319	(1 294)	530	(3 143)
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler	0	0	0	0	33	38	33	38
Nedskrivninger på utlån og garantier ³⁾	0	0	0	0	(627)	1 067	(627)	1 067
Nedskrivninger fra produktleverandører	(3)	(6)	0	0	0	0	(3)	(6)
Driftsresultat før skatt	(1 785)	(1 843)	0	0	2 979	(2 324)	1 194	(4 166)

Note 3 Segmenter (forts.)

Elimineringene gjelder i stor grad interne tjenester fra støtteenhetene til forretningsområdene og mellom forretningsområdene. Videre elimineres mellomværende mellom selskaper som inngår i konsernet og gevinster og tap på transaksjoner mellom disse selskapene. Eliminering av inntekter/kostnader fra produktleverandører gjelder hovedsakelig nettoresultat av kundeforretninger som utføres i samarbeid mellom DnB NOR Markets og kundeområdene, og som er inkludert i resultatet i begge områdene.

Konsernsenteret omfatter Operations, HR, IT, Konsern finans og risikostyring, Marked og kommunikasjon, Corporate Centre og det deleide selskapet Eksportfinans AS, samt investeringer i IT infrastruktur og aksjonærrelaterte kostnader. Konsernsenteret inneholder også den delen av konsernets egenkapital som ikke er allokert ut til forretningsområdene.

*) Konsernsenter - driftsresultat før skatt i millioner kroner	2010	2009
+ Gevinst Nordito **)	1 170	0
+ Rente av uallokert egenkapital m.v.	685	10
+ Inntekter fra egenkapitalinvesteringer	616	124
+ Markedsjusteringer Treasury og virkelig verdi på utlån	247	(525)
+ Eksportfinans AS	200	(200)
+ Netto renteinntekter DnB NOR ASA	(117)	(241)
- Uallokerte nedskrivninger på utlån og garantier	(627)	1 067
- Avtalefestet pensjon (AFP)	(367)	0
- Tildeling til ansatte	234	131
- Eierkostnader (kostnader vedrørende aksjonærforhold, investorerelasjoner, strategisk planlegging m.v.)	219	208
- Uallokerte pensjonskostnader	(9)	213
- Nedskrivning av immaterielle eiendeler	51	0
- Finansieringskostnad goodwill	48	46
Øvrig	(274)	175
Driftsresultat før skatt	2 979	(2 324)

**) Nordito AS fusjonerte 14. april 2010 med PBS Holding AS. Fusjonsvederlaget ga en gevinst for DnB NOR-Konsernet på 1 170 millioner kroner. Se note 2 Endring i konsernstruktur.

- Renter av allokert kapital er beregnet på grunnlag av intern måling av risikojustert kapitalbehov.
- Se note 10 Nedskrivninger på utlån og garantier.
- Netto utlån til kunder inkluderer utlån til kredittinstitusjoner med 19,5 milliarder kroner i 2010 og 5,5 milliarder i 2009. Kundeinnskudd inkluderer innskudd fra kredittinstitusjoner med 24,7 milliarder kroner i 2010 og 16,9 milliarder i 2009. Innskudd i og fra banker er ikke inkludert.
- Se note 39 Investering i tilknyttede selskaper.
- Allokert kapital for forretningsområdene er beregnet på grunnlag av intern måling av risikojustert kapitalbehov. Allokert kapital for konsernet er bokført egenkapital.

Nøkkeltall

Prosent	DnB NOR-konsernet													
	Retail Norge		Storkunder og internasjonal		DnB NOR Markets		Forsikring og kapitalforvaltning		DnB NORD		Øvrig virksomhet		DnB NOR-konsernet	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Kostnadsgrad ¹⁾	57,0	53,9	30,4	27,9	33,5	26,4	54,5	65,2	66,2	70,6			47,6	48,1
Innskuddsdekning per 31. desember ²⁾	50,6	51,0	66,3	57,4					41,7	29,0			56,0	54,2
Avkastning allokert kapital ³⁾	24,1	27,1	18,0	13,5	44,8	69,8	18,6	15,2	(19,1)	(33,7)			25,2	12,6
Antall årsverk per 31. desember	4 842	4 997	1 103	1 061	668	647	1 047	1 054	3 159	3 174	2 203	2 385	13 021	13 317

- Sum driftskostnader dividert på sum inntekter. Kostnadene er eksklusive nedskrivning av goodwill og immaterielle eiendeler.
- Innskudd fra kunder dividert på netto utlån til kunder. Innskudd fra kunder og netto utlån til kunder inkluderer kredittinstitusjoner.
- Avkastningen på allokert kapital for forretningsområdene er beregnet på grunnlag av intern måling av risikojustert kapitalbehov. For konsernet er regnskapsført kapitalavkastning benyttet.

Note 3 Segmenter (forts.)

Kommentarer til resultatet for 2010

Retail Norge oppnådde solide resultater i 2010. Driftsresultat før skatt utgjorde 6 719 millioner kroner, som var en nedgang på 522 millioner, tilsvarende 7,2 prosent, fra året før. Relativt stabilt og lavt rentenivå, kombinert med sterk konkurranse, bidro til press på rentemarginene. Vektet rentemargin, definert som margininntekter på utlån og innskudd i forhold til summen av utlån og innskudd, utgjorde 1,25 prosent i gjennomsnitt for 2010, en nedgang fra 1,30 prosent i 2009. Utlånene økte med 3,9 prosent i gjennomsnitt fra 2009 til 2010. Boliglånsveksten var noe lavere enn i 2009, mens utlånsveksten til næringslivet tok seg opp gjennom 2010. Innskuddene økte med 2,1 prosent i gjennomsnitt og innskuddsdekningen utgjorde 51 prosent i 2010. Obligasjoner med fortrinnsrett basert på boliglån fra DnB NOR Boligkreditt er en viktig finansieringskilde, og nærmere 90 prosent av utlånsvolumet var finansiert med innskudd og obligasjoner ved utgangen av 2010. Netto andre driftsinntekter var relativt stabile i forhold til 2009. Inntekter fra eiendomsformidling, salg av skadeforsikring og kapitalforvaltning bidro til økte inntekter, mens inntekter fra forsikringssparing og betalingsformidling var lavere enn året før. God kostnadsstyring og realisering av kostnads-tiltak ga begrenset kostnadsvekt på 1,9 prosent fra 2009. Netto nedskrivninger i forhold til gjennomsnittlige netto utlån var fortsatt på et lavt nivå og ble redusert fra 0,22 prosent i 2009 til 0,17 prosent i 2010. Kvaliteten i utlånsporteføljen var solid ved utgangen av 2010.

Storkunder og internasjonal oppnådde et driftsresultat før skatt på 6 124 millioner kroner i 2010, som var en økning på 455 millioner eller 8,0 prosent fra året før som følge av reduserte nedskrivninger på utlån. Stigende aktivitet gjennom 2010 ga en økning i netto renteinntekter. Høyere finansieringskostnader ble kompensert gjennom økte utlånsmarginer. Utlånsmarginene, målt mot pengemarkedsrenten, økte i alle segmenter sammenlignet med 2009. Samlet for forretningsområdet viste utlånsmarginene en økning på 0,16 prosentpoeng fra 2009 til 2010, mens sterk konkurranse om innskuddsmidler presset innskuddsmarginen og bidro til en reduksjon på 0,05 prosentpoeng sammenlignet med året før. Utlån til kunder viste en reduksjon på 6,1 prosent på gjennomsnittsbasis fra 2009 til 2010, men økte med 4,4 prosent fra utgangen av 2009 til utgangen av 2010 som følge av tiltagende markedsaktivitet. Gjennomsnittlige innskudd fra kunder var stabile fra 2009, men økte mot slutten av 2010. Andre driftsinntekter viste en tilbakegang fra 2009, men økende aktivitet ga en positiv utvikling gjennom 2010. Høyere aktivitetsnivå enn i 2009 medførte også en økning i kostnadene, og kostnadsgraden gikk opp fra 27,9 prosent i 2009 til 30,4 prosent i 2010. Netto nedskrivninger på utlån målt i forhold til gjennomsnittlige utlån ble redusert fra 0,30 prosent i 2009 til 0,17 prosent i 2010. Kvaliteten på porteføljen var tilfredsstillende innenfor alle bransjer og viste til dels betydelig bedring mot slutten av 2010.

DnB NOR Markets oppnådde et godt resultat i 2010, selv om driftsresultat før skatt ble redusert med 31,8 prosent fra 2009, til 3 638 millioner kroner i 2010. Uvanlig store svingninger i renter og valutakurser ga høye inntekter i begynnelsen av 2009. En normalisering av markedene førte til at inntektene ble redusert med 1,8 milliarder kroner fra 2009 til 2010, hvorav reduserte inntekter fra egenhandel sto for 1,4 milliarder. Det var et høyt aktivitetsnivå i 2010, særlig mot slutten av året, noe som motvirket effekten av pressede priser som følge av økende andel elektronisk handel og sterk konkurranse i markedet. Det var rekordhøy aktivitet på Oslo Børs i 2010 for innhenting av både egenkapital og fremmedkapital, noe som ga sterk vekst i inntekter fra corporate finance sammenlignet med 2009. DnB NOR Markets var i 2010 største verdipapirforetak på Oslo Børs innen megling og emisjoner av både aksjer, obligasjoner og sertifikater. Driftskostnadene ble redusert med 4,1 prosent fra 2009 til 2010.

Inntekter i ulike segmenter

Beløp i millioner kroner	DnB NOR Markets	
	2010	2009
Valuta og rente- og råvarederivater	1 317	1 665
Investeringsprodukter	399	766
Corporate Finance	903	570
Verdipapirporteføljer	218	190
Sum kundeinntekter	2 838	3 191
Netto inntekter fra likviditetsporteføljen	1 151	1 147
Andre inntekter fra egenhandel	1 337	2 761
Totale inntekter fra egenhandel	2 488	3 908
Rente av allokert kapital	145	144
Sum inntekter	5 471	7 243

Forsikring og kapitalforvaltning oppnådde et driftsresultat før skatt på 1 913 millioner kroner i 2010, som var en økning på 666 millioner fra året før. God finansavkastning bidro til resultatveksten.

Vitals driftsresultat før skatt var på 1 724 millioner kroner for 2010, en bedring fra 1 156 millioner i 2009. Bokført og verdjustert avkastning på eiendeler var henholdsvis 6,2 og 6,8 prosent i 2010, en bedring på i størrelsesorden 1,5 prosentpoeng fra året før. Risikoresultatet var solid, men ble redusert av en oppreservering for lang levealder på totalt 973 millioner kroner i året. Vitals kunder ble tilført 11,1 milliarder kroner i 2010, hvorav 6,6 milliarder var garantert rente. Vital hadde god kostnadskontroll, og kostnadene ble redusert med 1,7 prosent fra 2009 til 2010.

DnB NOR Kapitalforvaltning hadde et driftsresultat før skatt på 276 millioner kroner i 2010, som var 59 millioner bedre enn året før. Forvaltningsinntektene inklusive avkastningsbaserte inntekter økte med 42 millioner kroner, tilsvarende 5 prosent fra 2009, hovedsakelig som følge av høyere forvaltningskapital. Forvaltningskapitalen utgjorde 479,2 milliarder kroner ved utgangen av 2010, som var en økning på 8,6 prosent fra året før. Positiv utvikling i markedsverdier sto for størsteparten av økningen. Kostnaden ble redusert med 9,0 prosent fra 2009 til 2010.

DnB NOR Skadeforsikring var fortsatt i en etableringsfase i 2010, og selskapet hadde en vekst i premiene på 70 prosent fra 2009 til i overkant av 1 milliard kroner i 2010. Høy skadefrekvens, med mange frost- og brannskader, belastet resultatet i 2010.

Note 3 Segmenter (forts.)

DnB NORD som ble heleid av DnB NOR fra utgangen av 2010, har sin hovedvirksomhet i Baltikum og Polen. DnB NORD oppnådde et driftsresultat før skatt på minus 1 481 millioner kroner i 2010, sammenlignet med minus 4 289 millioner året før. Resultatet var fortsatt preget av nedgangskonjunkturen, men det var tegn til bedring gjennom 2010 i både DnB NORDs resultater og de baltiske økonomier. Utlånene ble redusert med nærmere 25 prosent i gjennomsnitt fra 2009 til 2010, hvorav ca. 7,5 prosentpoeng skyldtes overføring av en portefølje til DnB NOR i 2009. Fra utgangen av 2009 til utgangen av 2010 var reduksjonen på i overkant av 12 prosent. Porteføljen i Danmark, som er under nedbygging, hadde størst prosentvis nedgang, men utlånsvolumene ble redusert også i virksomheten i Baltikum gjennom 2010. I Polen viste utlånene en vekst på 17 prosent målt i norske kroner. Ordinære kostnader ble redusert med 14,4 prosent fra 2009 til 2010 som følge av tiltak for å effektivisere virksomheten. DnB NORDs resultat for 2010 var fortsatt preget av høye nedskrivninger på utlån, men omfanget ble vesentlig redusert fra 2009. Målt i forhold til gjennomsnittlige utlån ble nedskrivningene redusert fra 4,70 prosent i 2009 til 2,89 prosent i 2010. Det er ventet at nedskrivninger på utlån vil bli ytterligere redusert.

Øvrige enheter - Konsernsenteret hadde et driftsresultat før skatt på 2 979 millioner kroner i 2010, sammenlignet med et negativt resultat på 2 324 millioner i 2009. Resultatandelen fra det tilknyttede selskapet Eksportfinans, inklusive andel av avgitt porteføljegaranti for likviditetsporteføljen, var 200 millioner kroner i 2010, sammenlignet med en negativ resultatandel på 200 millioner i 2009. Inntekter fra egenkapitalinvesteringer var 616 millioner kroner i 2010, en økning på 492 millioner fra året før. Resultateffekter knyttet til egen gjeld, utlån som vurderes til virkelig verdi og tilknyttede derivater var 130 millioner kroner i, sammenlignet med et negativt resultatbidrag i 2009 på 767 millioner. Nordito AS fusjonerte 14. april 2010 med PBS Holding. Fusjonsvederlaget ga en gevinst på 1 170 millioner kroner. Pensjonskostnadene ble redusert med 367 millioner kroner i første kvartal 2010 som følge av tilbakeføring av avsetning til avtalefestet pensjon. Avsetning for generell bonus til ansatte utgjorde 234 millioner kroner i 2010, i 2009 ble det avsatt 131 millioner kroner. DnB NORs styre besluttet i 2010 å avvikle bruken av merkevarenavnet Postbanken. Det medførte en nedskrivning av verdien av merkevaren på 51 millioner kroner. Reduksjonen i gruppenedskrivninger var 627 millioner kroner i 2010, mens det i 2009 var en økning i gruppenedskrivningene på 1 067 millioner. Reduksjonen reflekterer en positiv utvikling i risikobildet og en svak bedring i den internasjonale økonomien.

Geografiske områder

Resultatregnskap

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet							
	DnB NORD		Øvrig internasjonal virksomhet		Norge		DnB NOR-konsernet	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Netto renteinntekter	1 422	1 559	2 848	2 392	19 167	18 682	23 436	22 633
Netto andre driftsinntekter	627	684	1 709	1 773	13 821	12 537	16 156	14 994
Sum inntekter	2 048	2 242	4 556	4 165	32 987	31 220	39 592	37 627

Balanser

Beløp i milliarder kroner	DnB NOR-konsernet							
	DnB NORD		Øvrig internasjonal virksomhet		Norge		DnB NOR-konsernet	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Netto utlån til kunder ¹⁾	59	68	163	162	967	891	1 190	1 120
Sum eiendeler	77	83	304	290	1 480	1 450	1 862	1 823
Garantier	2	2	15	7	59	56	76	66

1) Netto utlån til kunder inkluderer utlån til kredittinstitusjoner med 19,5 milliarder kroner i 2010 og 5,5 milliarder i 2009. Kundeinnskudd inkluderer også innskudd fra kredittinstitusjoner med 24,7 milliarder kroner i 2010 og 16,9 milliarder i 2009. Innskudd i og fra banker er ikke inkludert.

Produktinformasjon

Se note 19 Netto renteinntekter, note 20 Renter på enkelte balanseposter, note 21 Netto provisjonsinntekter og note 22 Andre inntekter for produktinformasjon.

Note 3 Segmenter (forts.)

Vital

Forretningsområdet Forsikring og kapitalforvaltning i DnB NOR består av Vital Forsikring ASA og DnB NOR Kapitalforvaltning Holding AS, begge med datterselskaper, og DnB NOR Skadeforsikring. Vital Forsikring ASA med datterselskaper, heretter kalt "Vital", er fullkonsolidert i DnB NOR-konsernets regnskap. Vitals virksomhet er livsforsikring og pensjonssparing. Virksomheten er forskjelligartet fra konsernet for øvrig.

Resultatdelingen i livsforsikring mellom kunder og eier er beregnet med bakgrunn i særskilte regnskapsregler for slik virksomhet fastsatt av Finansdepartementet. Reglene for resultatdeling mellom forsikringstagere og eier gjør at DnB NOR-konsernet som eier delvis har begrenset råderett over midlene og resultatet fra livsforsikringsvirksomheten. Tabellene nedenfor viser resultat, balanser og nøkkeltall for Vital.

Resultatregnskap ¹⁾

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2010	Vital 2009
Provisjonsinntekter m.v.	2 303	2 209
Provisjonskostnader m.v.	358	336
Netto gevinster på eiendeler i Vital ^{*)}	15 068	13 464
Garantert avkastning og tildeling til forsikringstagere i Vital	13 500	12 712
Premieinntekter m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital	4 721	4 705
Erstatninger m.v. som inngår i risikoresultatet i Vital	4 977	4 613
Netto andre driftsinntekter	3 258	2 717
Sum inntekter	3 258	2 717
Lønn og andre personalkostnader	637	740
Andre kostnader	779	718
Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	118	103
Sum driftskostnader	1 534	1 561
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler	1	0
Driftsresultat før skatt	1 724	1 156
Skattekostnad	(672)	(175)
Resultat for regnskapsåret ²⁾	2 396	1 331

*) Herav:

Finansielle instrumenter til virkelig verdi	9 558	11 696
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	3 010	2 323
Lån og fordringer	98	(492)
Investerings eiendommer	2 605	199
Annet	(202)	(262)

1) Tallene inkluderer Vital Forsikring ASA med datterselskaper slik de fremkommer i konsernregnskapet før eliminering av konserninterne transaksjoner og balanseposter.

2) Resultatregnskap etter hovedområder

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2010	Vital 2009
Renteresultat	6 033	3 043
Bruk av/(overføring til) tilleggsavsetninger	(407)	(173)
Risikoresultat	(242)	92
Administrasjonsresultat	(104)	(108)
Fortjeneste på risiko og rentegaranti	552	477
Inntektsført fra sikkerhetsfond	(14)	(36)
Midler overført til livsforsikringskunder	4 093	2 138
Driftsresultat	1 724	1 156
Skatt	(672)	(175)
Resultat for regnskapsåret	2 396	1 331

Note 3 Segmenter (forts.)

Balanser ¹⁾

<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	Vital 31.12.09
Eiendeler		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 730	4 871
Utlån til kunder	2 833	3 076
Sertifikater og obligasjoner	46 574	52 673
Aksjer ²⁾	60 443	44 955
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen ³⁾	23 506	21 337
Finansielle derivater	2 445	2 149
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall ⁴⁾	68 038	68 128
Investerings eiendommer ⁵⁾	35 961	32 766
Investering i tilknyttede selskaper	16	19
Immaterielle eiendeler	256	288
Utsatt skattefordel	629	52
Varige driftsmidler	21	43
Andre eiendeler	1 654	2 109
Sum eiendeler	247 107	232 465
Gjeld og egenkapital		
Finansielle derivater	1 299	1 909
Forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen ^{3) 6)}	23 506	21 337
Forpliktelser til forsikringstagere i Vital ⁶⁾	205 550	193 556
Betalbar skatt	27	654
Annen gjeld	1 591	2 277
Avsetninger	224	227
Ansvarlig lånekapital	2 497	2 489
Sum gjeld	234 693	222 448
Aksjekapital	1 321	1 321
Overkursfond	1 175	1 175
Annen egenkapital	9 918	7 522
Sum egenkapital	12 413	10 018
Sum gjeld og egenkapital	247 107	232 465

1) Tallene inkluderer Vital Forsikring ASA med datterselskaper slik de fremkommer i konsernregnskapet før eliminering av konserninterne transaksjoner og balanseposter.

2) Se note 33 Aksjer, for spesifikasjon av de største aksjeinvesteringene i Vital.

3) Se note 36 Finansielle eiendeler og forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen.

4) Se note 37 Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall.

5) Se note 38 Investerings eiendommer.

6) Se note 18 Forsikringsrisiko.

Nøkkeltall

<i>Prosent</i>	2010	Vital 2009
Bokført avkastning, eksklusive endringer i merverdi på finansielle instrumenter ¹⁾	6,2	4,7
Verdijustert avkastning, eksklusive endringer i merverdi på sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall ¹⁾	6,8	5,4
Verdijustert avkastning, inklusive endringer i merverdi på sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall, og merverdi omløpsmidler ¹⁾	6,9	5,7
Kapitaldekning ved utgangen av perioden ²⁾	11,0	11,6
Kjernekapitaldekning ved utgangen av perioden ²⁾	9,7	9,7
Solvensmarginkapital i prosent av krav ved utgangen av perioden ^{2) 3)}	179	171

1) Gjelder kollektivporteføljen.

2) Finanstilsynet og Finansdepartementet har ikke tilpasset reglene for kapitaldekning eller solvensmarginkapital etter IFRS.

3) Solvensmarginkapitalen måles mot solvensmarginkravet, som er knyttet opp til selskapets forsikringsmessige forpliktelser. Kravet til livsforsikrings-selskapenes solvensmarginkapital er regulert i forskrift fastsatt av Finansdepartementet 19. mai 1995.

Note 4 Kapitalstyring og kapitaldekning

Kapitalstyring

Styret har vedtatt en kapitaliseringspolicy som fastsetter at kjernekapitalen som andel av risikovektet beregningsgrunnlag, etter fullført gjennomføring av IRB-systemet, skal utgjøre minst 8 prosent. Konsernet skal ha et kapitaliseringsnivå som understøtter et mål om AA-rating på ordinære langsiktige innlån til banken. I forhold til dagens risikovektede volum, som er en blanding av standardmetode og IRB-metode, er det estimert at full IRB-måling ville gitt en reduksjon på om lag 14 prosent i beregningsgrunnlaget for kapitaldekningen ved utgangen av 2010. Effekten på den offisielle kapitaldekningen vil imidlertid bli mindre som følge av overgangsreglene som setter et gulv på reduksjonen i risikovektet volum. Risikovektet volum kan ikke reduseres til mer enn 80 prosent av tilsvarende størrelse beregnet etter Basel I-reglene. Dette innebærer at det offisielle risikovektede volumet ville vært uendret i og med at overgangsregelen var effektiv ved utgangen av 2010. Overgangsreglene vil gjelde til utgangen av 2011.

DnB NOR-konsernet hadde ved utgangen av 2010 en kjernekapitaldekning på 10,1 prosent og en totalkapitaldekning på 12,4 prosent, mot henholdsvis 9,3 og 12,1 prosent ett år tidligere. DnB NOR-konsernet er godt rustet til å møte usikkerhet i den økonomiske utviklingen og økte krav til kapitalisering fra markedet og myndigheter og gir konsernet handlingsrom for lønnsom vekst og strukturelle endringer.

Konsernets kapitalstrategi og utbyttepolitikk er at konsernet reelt sett, basert på likeartede beregningsregler, skal være blant de best kapitaliserte finanskonsern i Norden. Videre skal konsernet arbeide mot en rating for langsiktige innlån på AA-nivå. Ved fastsettelse av utbytte blir det blant annet tatt hensyn til behovet for å opprettholde en tilfredsstillende soliditet og utviklingen i eksterne rammebetingelser. For øvrig fastsettes utbytte ut fra en vurdering av forventet resultat i en normalsituasjon.

Etter resultatdisponeringene for 2010 og gjennomført emisjon hadde holdingselskapet DnB NOR ASA en likviditetsreserve på netto 16,4 milliarder kroner, som vil kunne anvendes til styrking av kapitalgrunnlaget i datterselskapene. Ved utgangen av 2010 hadde ingen av datterselskapene slike behov, men nye krav til kapitalstyrke er under utvikling både for bank- og forsikringsvirksomheten. DnB NOR ASAs kapitalstyrke og likviditet gir et godt grunnlag for å møte nye kapitalkrav i datterselskapene.

DnB NOR Bank-konsernet hadde ved utgangen av 2010 en kjernekapitaldekning på 9,2 prosent og en totalkapitaldekning på 11,7 prosent, mot henholdsvis 8,4 og 11,4 prosent ett år tidligere. Det er de samme kravene fra norske myndigheter til kapitaldekning for bankkonsernet som for DnB NOR-konsernet samlet, som innebærer at kravene ble møtt med god margin for 2010. Det er i tillegg et separat krav fra amerikanske myndigheter til bankkonsernet som grunnlag for å kunne drive virksomheten i datterselskapet DnB NOR Markets Inc. i New York, som forutsetter en kjernekapitaldekning for bankkonsernet på 6 prosent og en samlet kapitaldekning på 10 prosent. Ved utgangen av 2010 ble også dette kravet dekket med god margin.

Vital hadde en kapitaldekning på 11,0 prosent og en solvensmargin på 179 prosent ved utgangen av 2010, som er godt over de myndighetspålagte kravene på henholdsvis 8 prosent og 100 prosent. Årsresultatet etter skatt var på 2,4 milliarder kroner hvor 1,2 milliarder kroner blir tilbakeholdt i selskapet. Denne kapitaløkningen sammen med styrkingen av kursreguleringsfondet og tilleggsavsetningene på 1,5 milliarder kroner gjør at Vital har god risikokapasitet og kan opprettholde aksjeandeler i tråd med kundeløftene i 2011. Fra og med 2013 vil nåværende soliditetsregler bli erstattet av et felles regelverk for forsikringsselskaper i Europa, Solvens II. Vital forbereder seg til dette blant annet ved å tilpasse styringen av selskapet til Finanstilsynets stresstester og tilsynsmetodikk og ved å regelmessig oppdatere QIS-beregninger, Quantitative Impact Studies, utformet av den europeiske tilsynsorganisasjonen.

Basel-komiteens arbeid med nye regulatoriske krav til kapitalforhold og likviditet i bank- og finanskonsern konkretiserte seg i en anbefaling som ble offentliggjort 16. desember 2010. De nye reglene vil gi forhøyede krav til kapitalisering, kapitalens sammensetning, likviditetsbuffer og finansieringsstruktur. Det ventes at DnB NOR Bank med sin kapitalstruktur vil være relativt godt rustet til å møte de nye kravene. Styret vil fortløpende vurdere kapitaliseringsbehovet i lys av den internasjonale utviklingen.

Ved siden av den regulatoriske målingen og allokeringen av kapital til konsernets juridiske enheter, gjennomføres det også for styringsformål en allokering av kapital til de operative forretningsområdene basert på beregning av risikojustert kapitalbehov etter konsernets interne beregninger av økonomisk kapital.

Note 4 Kapitalstyring og kapitaldekning (forts.)

Kapitaldekning

DnB NOR-konsernet følger Basel II-reglene for beregning av kapitaldekning. Vurderingsreglene i selskapsregnskapene ligger til grunn for konsolidering som er regulert i Konsolideringsforskriften.

Ansvarlig kapital	DnB NOR Bank ASA		DnB NOR Bank-konsernet		DnB NOR-konsernet	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
<i>Beløp i millioner kroner</i>						
Aksjekapital	17 514	17 514	17 514	17 514	16 232	16 231
Øvrig egenkapital	61 582	54 948	72 344	65 800	94 964	85 172
Egenkapital	79 096	72 462	89 859	83 314	111 196	101 403
Fradrag						
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	0	0	(16)	(3)	(119)	(119)
Goodwill	(2 419)	(1 650)	(3 472)	(3 853)	(5 378)	(5 653)
Utsatt skattefordel	(481)	(1 153)	(324)	(295)	(977)	(300)
Andre immaterielle eiendeler	(1 159)	(912)	(1 963)	(1 980)	(2 219)	(2 270)
Avsatt utbytte m.v.	0	0	(6 000)	(3 750)	(6 515)	(2 850)
Urealiserte gevinster på varige driftsmidler	0	0	(30)	(30)	(30)	(30)
50 prosent av bokførte verdier av ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	(1 024)	(1 033)	(1 024)	(1 033)	0	(2)
50 prosent av justert forventet tap, IRB-porteføljer	(515)	(101)	(666)	(222)	(666)	(222)
Justering for urealisert tap/(gevinst) på gjeld ført til virkelig verdi	94	182	(346)	(404)	(346)	(404)
Kjernekapital uten fondsobligasjoner	73 592	67 796	76 018	71 745	94 946	89 553
Fondsobligasjoner ^{1) 2)}	8 241	8 468	8 423	8 655	8 423	8 655
Kjernekapital	81 833	76 264	84 441	80 400	103 368	98 208
Evigvarende ansvarlig lånekapital	7 004	6 830	7 004	6 830	7 004	6 830
Ordinær ansvarlig lånekapital ²⁾	17 085	21 111	17 775	23 003	17 775	23 003
Fradrag						
50 prosent av bokførte verdier av ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	(1 024)	(1 033)	(1 024)	(1 033)	0	(2)
50 prosent av justert forventet tap, IRB-porteføljer	(515)	(101)	(666)	(222)	(666)	(222)
Tillegg						
45 prosent av netto urealisert gevinst på varige driftsmidler	0	0	18	18	18	18
Tilleggskapital	22 549	26 807	23 108	28 597	24 132	29 628
Sum tellende ansvarlig kapital ³⁾	104 382	103 071	107 548	108 997	127 500	127 836
Risikovektet volum	738 194	831 885	918 659	960 208	1 028 404	1 052 566
Minimumskrav ansvarlig kapital	59 056	66 551	73 493	76 817	82 272	84 205
Kjernekapitaldekning uten fondsobligasjoner (%)	10,0	8,1	8,3	7,5	9,2	8,5
Kjernekapitaldekning (%)	11,1	9,2	9,2	8,4	10,1	9,3
Kapitaldekning (%)	14,1	12,4	11,7	11,4	12,4	12,1

1) Fondsobligasjoner kan utgjøre inntil 15 prosent av kjernekapitalen, mens overskytende del teller som evigvarende tilleggskapital.

2) I kapitaldekningsberegningen inngår ansvarlig lånekapital i tilknyttede selskaper med til sammen 789 millioner kroner per 31. desember 2010, i tillegg til ansvarlig lånekapital i bankkonsernet og DnB NOR-konsernets balanse.

3) Ansvarlig kapital og nominelle beløp benyttet ved beregning av risikovektet volum vil avvike fra konsolidert regnskap, idet tilknyttede selskaper som i regnskapet er vurdert etter egenkapitalmetoden, er vurdert og innarbeidet etter bruttometoden i kapitaldekningsberegningen.

Note 4 Kapitalstyring og kapitaldekning (forts.)

På grunn av overgangsregler kan minstekrav til kapitaldekning for 2009 og 2010 maksimalt reduseres til 80 prosent i forhold til kravene etter Basel I-reglene.

Spesifikasjon av risikovektet volum og kapitalkrav

DnB NOR-konsernet

Beløp i millioner kroner	Eksposering, nominelt 31.12.10	EAD ¹⁾ 31.12.10	Risikovektet volum 31.12.10	Kapitalkrav 31.12.10	Kapitalkrav 31.12.09
IRB-metode					
Foretak	677 874	590 120	313 788	25 103	3 627
Spesialiserte foretak (SL)	2 351	2 282	1 467	117	0
Massemarked pant i fast eiendom	499 020	499 019	56 669	4 533	5 026
Øvrig massemarked ²⁾	82 264	67 639	22 224	1 778	0
Verdipapirisering	112 567	112 567	9 183	735	0
Sum kredittrisiko, IRB metode	1 374 076	1 271 626	403 331	32 266	8 654
Standardmetode					
Stater og sentralbanker	137 833	146 014	1 825	146	303
Institusjoner	112 323	103 187	22 288	1 783	1 792
Foretak	341 497	256 903	245 091	19 607	49 272
Spesialiserte foretak (SL)	6 148	5 945	5 945	476	661
Massemarked pant i fast eiendom	40 224	39 130	16 179	1 294	1 290
Massemarked rullerende kreditter ²⁾	0	0	0	0	829
Massemarked øvrig	61 986	39 672	30 928	2 474	3 935
Egenkapitalposisjoner	4 561	4 561	4 649	372	207
Verdipapirisering	7 572	7 572	1 463	117	2 009
Øvrige eiendeler	8 599	8 599	8 599	688	740
Sum kredittrisiko, standardmetoden	720 743	611 584	336 967	26 957	61 038
Sum kredittrisiko	2 094 819	1 883 211	740 298	59 224	69 693
Markedsrisiko, standardmetoden			30 824	2 466	2 306
Herav: Posisjonsrisiko			30 824	2 466	2 306
Valutarisiko			0	0	0
Operasjonell risiko			61 944	4 956	4 702
Netto forsikring, etter eliminerings			112 599	9 008	7 705
Fradrag			(491)	(39)	(201)
Sum risikovektet volum og kapitalkrav før overgangsregel			945 174	75 614	84 205
Tillegg i kapitalkravet som følge av overgangsordning			83 230	6 658	0
Sum risikovektet volum og kapitalkrav			1 028 404	82 272	84 205

1) Forventet engasjementsbeløp ved mislighold, exposure at default.

2) Kredittkorpporteføljen rapporteres som Øvrig massemarked fra og med tredje kvartal 2010.

Note 4 Kapitalstyring og kapitaldekning (forts.)

Implementering av Basel II

Videre fremdrift

Det forventes en betydelig reduksjon i beregningsgrunnlaget ved full gjennomføring av IRB-systemet. IRB-systemet defineres som de modeller, arbeids- og beslutningsprosesser, kontrollmekanismer, IT-systemer og interne retningslinjer og rutiner som er knyttet til klassifisering og kvantifisering av kredittrisiko. Nedenfor vises tidsplanen for innføring av de ulike rapporteringsmetodene for konsernets porteføljer.

Porteføljer	Rapporteringsmetoder for kredittrisiko ved kapitaldekning	
	31.12.10	31.12.11
Massemarked:		
- utlån med pant i fast eiendom, DnB NOR Bank og DnB NOR Boligkreditt	IRB ¹⁾	IRB ¹⁾
- rullerende kreditter i DnB NOR Bank ²⁾	IRB ¹⁾	IRB ¹⁾
- utlån med pant i fast eiendom, Nordlandsbanken	Standard	IRB ¹⁾
- utlån i Norge i DnB NOR Finans, DnB NOR Bank	IRB ¹⁾	IRB ¹⁾
Foretak:		
- små og mellomstore bedrifter, DnB NOR Bank	Avansert IRB	Avansert IRB
- store bedrifter (scorekortmodeller), DnB NOR Bank	Avansert IRB	Avansert IRB
- store bedrifter (simuleringsmodeller), DnB NOR Bank	Standard	Avansert IRB
- bedrifter, Nordlandsbanken	Standard	Avansert IRB
- leasing, DnB NOR Bank	Avansert IRB	Avansert IRB
- bedrifter, DnB NOR Næringskreditt	Standard	Avansert IRB
Verdipapiriseringsposisjoner:		
- likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets	IRB ¹⁾	IRB ¹⁾
Institusjoner:		
- banker og finansinstitusjoner, DnB NOR Bank	Standard	Avansert IRB
Unntak:		
- godkjente unntak: engasjementer med stater, kommuner, egenkapitalposisjoner	Standard	Standard
- midlertidige unntak: DnB NOR, DnB NOR Luxembourg, Monchebank og diverse mindre porteføljer	Standard	Standard

1) For massemarked og verdipapiriseringsposisjoner er det kun én IRB-metode.

2) Rapporteres etter IRB-kategorien Øvrig massemarked fra og med tredje kvartal 2010.

Note 5 Risikostyring

Risikostyring i DnB NOR

Styret i DnB NOR ASA har et uttalt mål om en samlet lav risikoprofil. DnB NOR Bank-konsernet har som mål å opprettholde en rating på langsiktige ordinære innlån tilsvarende AA-nivå. DnB NORs lønnsomhet er blant annet avhengig av evnen til å identifisere, styre og prise risiko som oppstår i forbindelse med finansielle tjenester.

Organisering og fullmaktsstruktur

- *Styret.* Styret i DnB NOR ASA fastsetter langsiktige mål for risikoprofil. Risikoprofilen operasjonaliseres gjennom rammeverket for risikostyring, herunder fastsettelse av fullmakter. Risikotagning skal gjennomføres innenfor fastsatte rammer.
- *Fullmakter.* Det skal foreligge fullmakter for bevilgninger og posisjons- og handlerammer på alle vesentlige finansielle områder. Alle fullmakter er personlige. Fullmakter og overordnede rammer beslutes i styret og kan delegeres i organisasjonen, men enhver videre delegering skal godkjennes og følges opp av nærmeste overordnede leder.
- *Årlig gjennomgang av rammer.* Risikorammene vurderes minst årlig i tilknytning til budsjett- og planarbeidet.
- *Uavhengige risikostyringsfunksjoner.* Risikostyringsfunksjoner og utvikling av risikostyringsverktøy foregår i enheter som er uavhengig av virksomheten i de enkelte forretningsområdene.

Oppfølging og anvendelse

- *Ansvarliggjøring.* Alle ledere er ansvarlige for risiko innen eget område og må derfor ha full innsikt i og forståelse av risikobildet til enhver tid.
- *Risikorapportering.* Risikorapporteringen i konsernet skal sikre at alle ledere har nødvendig informasjon om risikonivå og -utvikling. For å sikre kvalitet og tilstrekkelig uavhengighet blir risikorapporteringen organisert og ledet av enheter som er uavhengige av de operative virksomhetene.
- *Kapitalvurdering.* Konsernets kapitalsituasjon og risiko vurderes og oppsummeres i en egen risikorapport til styret i DnB NOR ASA.
- *Anvendelse av risikoinformasjon.* Risiko inngår i styringen og oppfølgingen av forretningsområdene. Avkastning på risikojustert kapital inngår i prising av produkter, resultatmåling og oppfølging av forretningsområdene.

Relevante risikomål

- *Ett felles mål for risiko i konsernet.* Konsernets risiko tallfestes i form av risikojustert kapital, som beregnes for hovedkategorier av risiko og for alle forretningsområder i konsernet.
- *Supplerende risikomål.* Risiko følges også opp gjennom supplerende risikomål som er tilpasset virksomheten i de enkelte forretningsområdene, for eksempel måling av posisjoner mot rammer, nøkkeltall og porteføljesisikomål.

Risikostyring og internkontroll i DnB NOR-konsernet er nærmere beskrevet i kapitlet "Risikostyring og internkontroll" i Virksomhetsrapporten 2010.

Nærmere om risiko i Vital Forsikring ASA

Risiko i Vital Forsikring ASA, Vital, omfatter markedes-, forsikrings-, kreditt-, operasjonell og forretningsrisiko. Markeds- og forsikringsrisiko i livsforsikring er henholdsvis risiko for at finansavkastningen ikke vil være tilstrekkelig til å dekke forpliktelsene selskapet har i avtalene med kundene, og risiko relatert til endringer i fremtidige forsikringsforpliktelser forårsaket av endringer i forsikredes levealder og uførhet.

Rammevilkårene for livsforsikring i Norge innebærer at Vital bærer risikoen for å oppfylle de forpliktelser selskapet har i avtalene med kundene. Finansavkastningen må være stor nok til å møte den garanterte årlige avkastningen som selskapet har forpliktet seg til overfor kundene. I motsatt fall må den manglende avkastningen dekkes ved bruk av tilleggsavsetninger, som er en bufferkapital bygd opp gjennom tidligere års overskudd, eller ved at den manglende avkastningen belastes egenkapitalen.

Styring av Vitals risiko inngår som en del av selskapets strategi vedtatt av styret. Risikosituasjonen i Vital blir sett i sammenheng med konsernets samlede risikoprofil gjennom jevnlig behandling i konsernets balansestyringsutvalg (ALCO). Vitals administrerende direktør og styre skal bidra til en hensiktsmessig koordinering mellom risikostyring og strategien i Vital og konsernets risikoprofil. Enheten Risikoanalyse og kontroll rapporterer, overvåker og følger opp Vitals totale risiko. Enheten er organisert i stab, uavhengig av finansforvaltningen og forretningsområdene.

Det er etablert prosesser i DnB NOR for å vurdere kapitalbehovet i forhold til risikoprofil og kvalitet på etablerte risikostyrings- og kontrollsystemer. Utvikling i kapitalnivå er en sentral størrelse som hensyntas i den finansielle langtidsplanleggingen. Det er et myndighetskrav å ha en slik egenvurdering av risikoprofil og kapitalbehov i DnB NOR konsernet, kalt ICAAP, Internal Capital Adequacy Assessment Process. Vital er en del av denne prosessen hvor det gjøres en separat vurdering av kapitalbehovet i Vital. Vurderingen behandles i styret i Vital. Egenvurderingen vurderes årlig av Finanstilsynet gjennom SREP, Supervisory Review and Evaluation Process. I denne vurderingen gir Finanstilsynet en tilbakemelding på konsernets kapitalisering, herunder Vital.

Konsernets risiko tallfestes i form av risikojustert kapitalbehov hvor Vital inngår. Kapitalbehovet reflekterer markedes-, forsikrings-, operasjonell og forretningsrisiko. Ansvarlig kapital i Vital holdes på et tilstrekkelig nivå sammenlignet med risikojustert kapital, men kapitaliseringen skal også sikre nødvendige buffere mot de regulatoriske minstekravene til kapitaldekning og solvensmargin. I kapitaliseringen av Vital tas det hensyn til at selskapet inngår i DnB NOR-konsernet og at DnB NOR-konsernets egenkapitalreserver også vil kunne utnyttes til fordel for Vital.

Note 5 Risikostyring (forts.)

Risikojustert kapital for Vital var på 13,9 milliarder kroner ved utgangen av 2010, sammenlignet med 11,2 milliarder ved utgangen av 2009. Av 13,9 milliarder kroner utgjør ca. 82 prosent markedsrisiko, 6 prosent forsikringsrisiko, 9 prosent operasjonell risiko og resterende 3 prosent forretningsrisiko. Det hensyntas diversifiseringseffekter mellom de ulike risikokategoriene. En betydelig økning i eksponeringen mot aksje-markedet bidro til økt risikojustert kapital gjennom året.

I notene 13 til 15 fremkommer markedsrisiko for DnB NOR-konsernet, inklusive risiko vedrørende Vital Forsikrings finansielle instrumenter. Ytterligere opplysninger knyttet til risiko ved Vital Forsikrings virksomhet er presentert i notene 16, 17 og 18.

Risikokategorier

For risikostyringsformål skiller DnB NOR mellom følgende risikoformer:

- *Kredittrisiko* er risiko for tap som skyldes at konsernets motparter eller kunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor DnB NOR-konsernet. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på motparter eller kunder, herunder kredittrisiko i handelsvirksomheten, landrisiko og oppgjørsrisiko. I note 6 fremkommer en vurdering av konsernets kredittrisiko ved utgangen av 2009 og 2010.
- *Markedsrisiko* er risiko for tap eller reduserte fremtidige inntekter som følge av endringer i markedspriser eller -kurser. Risikoen oppstår som følge av bankens usikrede transaksjoner og eksponering i valuta-, rente-, råvare- og egenkapitalmarkedene. I notene 13 til 15 fremkommer en vurdering av konsernets markedsrisiko ved utgangen av 2009 og 2010.
- *Likviditetsrisiko* er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å kunne innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at konsernet ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden ved dette øker dramatisk. Ut fra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risikoen for at konsernet ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. I note 17 fremkommer en vurdering av konsernets likviditetsrisiko ved utgangen av 2009 og 2010.
- *Markedsrisiko livsforsikring* er risikoen for at finansavkastningen ikke vil være tilstrekkelig til å dekke forpliktelsene selskapet har i avtalene med kundene.
- *Forsikringsrisiko* består av risiko i livsforsikring og risiko i skadeforsikring. I livsforsikring er risikoen relatert til endringer i fremtidige forsikringsforpliktelser forårsaket av endringer i forsikredes levealder og uførhet. I skadeforsikring er risikoen relatert til premierisiko, reserverisiko og naturskaderisiko.
- *Operasjonell risiko* er risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil ved prosesser og systemer, feil begått av ansatte eller eksterne hendelser.
- *Forretningsrisiko* er risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko.

DnB NOR benytter en totalrisikomodell for kvantifisering av risiko gjennom beregning av risikojustert kapital. Risikojustert kapital beregnes for de enkelte risikoformer, med unntak for likviditetsrisiko, og for konsernets samlede risiko. Risikojustert kapital skal dekke uventede tap som kan oppstå i virksomheten under ekstreme forhold. Kvantifiseringen er basert på statistiske sannsynlighetsfordelinger for de ulike risikoformene hvor parametrene er fastsatt etter gjennomgang av historiske data. Kvantifiseringen inkluderer noe skjønn og anslag.

Risikostyring er et fagfelt i kontinuerlig utvikling, og målemetoder og verktøy forbedres løpende.

Konsentrasjoner av risiko

Konsentrasjoner av finansiell risiko oppstår når finansielle instrumenter med like karakteristika påvirkes ensartet av endringer i økonomiske eller andre faktorer. Identifikasjon av konsentrasjoner av risiko inkluderer skjønnsmessige vurderinger. I konsernets risikostyring er det et gjennomgående formål å redusere og kontrollere risikokonsentrasjoner. For kredittrisiko er det et siktemål å unngå større risikokonsentrasjoner, herunder store engasjementer med enkeltkunder eller kundegrupper og grupper av engasjementer innenfor høyere risikoklasser, bransjer og geografiske områder, se notene 3, 7 og 8. Samlet kredittrisiko per 31. desember 2010 fremkommer i note 6. For markedsrisiko begrenses konsentrasjonsrisikoen gjennom rammesetting som sikrer at eksponeringene fordeles på mange instrumenter som gir god diversifikasjon mot endringer i aksje- og valutakurser, endrede råvarepriser og endret rentenivå. Konsentrasjoner av renterisiko er presentert i note 14. Spesifikasjon av valutarisiko er presentert i note 15. Konsernets største investeringer i aksjer, andeler, fond og egenkapitalbevis er spesifisert i note 33. Konsernet har ikke identifisert betydelige konsentrasjoner av risikoer utover kjernevirksomheten, herunder strategiske utvalgte områder, enn de som fremkommer av de nevnte noteopplysningene.

Note 6 Kredittrisiko

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for konsernet og vedrører alle fordringer på kunder, i hovedsak utlån. Ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter, innebærer også kredittrisiko. Oppgjørsrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at ikke alle transaksjonene skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko.

Maksimal kreditteksponering ¹⁾		DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>		31.12.10	31.12.09
Balanseposter			
Fordringer på sentralbanker		12 845	28 246
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		11 863	12 779
Utlån til kunder		1 051 301	962 873
Sum utlån og fordringer vurdert til amortisert kost		1 076 009	1 003 898
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		35 929	49 538
Utlån til kunder		119 039	152 014
Sum utlån og fordringer vurdert til virkelig verdi		154 968	201 552
Sertifikater og obligasjoner		204 204	225 415
Finansielle derivater		78 156	70 072
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall		179 461	179 832
Sum kreditteksponering, balanseposter		1 692 799	1 680 769
Utenom balanseposter			
Finansielle garantier		76 221	77 989
Udisponerte kredittrammer og tilbud		412 653	408 836
Andre forpliktelser		5 143	6 218
Sum kreditteksponering, utenom balanseposter		494 017	493 043
Total kreditteksponering		2 186 816	2 173 812

Utlån og fordringer bestemt regnskapsført til virkelig verdi		DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>		31.12.10	31.12.09
Utlån og fordringer bestemt regnskapsført til virkelig verdi		117 034	151 286
Maksimal kreditteksponering		117 034	151 286
Kredittrisiko ²⁾		445	717
Endring i kredittrisiko		(272)	191

1) Kreditteksponering etter IFRS er det beløp som best representerer foretakets maksimale eksponering for kredittrisiko. For en finansiell eiendel er dette brutto balanseført verdi, fratrukket alle beløp som er motregnet i samsvar med IAS 32, og eventuelle tap ved verdifall.

2) Kredittrisiko hensyntatt ved måling av virkelig verdi er basert på normaliserte tap og endring i normaliserte tap i den aktuelle porteføljen.

DnB NORs risikoklassifisering ¹⁾

Risikoklasse	Sannsynlighet for mislighold (prosent)		Ekstern rating	
	Fra og med	Til	Moody's	Standard & Poor's
1	0,01	0,10	Aaa - A3	AAA - A-
2	0,10	0,25	Baa1 - Baa2	BBB+ - BBB
3	0,25	0,50	Baa3	BBB-
4	0,50	0,75	Ba1	BB+
5	0,75	1,25	Ba2	BB
6	1,25	2,00		
7	2,00	3,00	Ba3	BB-
8	3,00	5,00	B1	B+
9	5,00	8,00	B2	B
10	8,00	nedskrevet	B3, Caa/C	B-, CCC/C

1) Basert på DnB NORs risikoklassifiseringssystem, hvor 1 representerer lavest og 10 høyest risiko.

Note 6 Kreditrisiko (forts.)

Engasjementer fordelt på risikogrupper

		DnB NOR-konsernet		
		Brutto utlån til kunder	Garanti- ansvar ¹⁾	Ubenyttede rammer (kommitterte) ²⁾
<i>Beløp i milliarder kroner</i>				Totale engasjementer
Risikogruppe basert på sannsynlighet for mislighold				
1 - 4	614	49	230	893
5 - 6	331	18	74	423
7 - 10	151	6	27	184
Misligholdte og nedskrevne engasjementer	27	0	0	27
Totale engasjementer per 31. desember 2009 ³⁾	1 123	73	331	1 527
Risikogruppe basert på sannsynlighet for mislighold				
1 - 4	715	57	259	1 031
5 - 6	306	14	75	395
7 - 10	130	3	16	149
Misligholdte og nedskrevne engasjementer	28	0	0	28
Totale engasjementer per 31. desember 2010 ³⁾	1 179	74	350	1 603

1) Rembursforpliktelser som ikke er knyttet til vareleveranser er fra 2010 omklassifisert fra rembursforpliktelser til kontraktsgarantier. Historikk er omarbeidet tilsvarende.

2) Udisponerte kredittammer er endret i samsvar med definisjonen etter Basel II. Tallene for 2009 er derfor økt med 33 milliarder kroner.

3) Basert på nominell hovedstol.

Tapsnivå ¹⁾	2010	2009
Normaliserte tap inklusive tap av renter i prosent av netto utlån	0,33	0,42

1) Beregning av tapsnivå er basert på en vurdering av sannsynlighet for at tap vil oppstå i fremtiden (misligholdsfrekvens), anslått eksponering på et slikt fremtidig tidspunkt og størrelsen på anslått tap (tapsgraden). Beregningene bygger i noen grad på skjønn og estimater.

Sikkerheter

Konsernet benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon. Sikkerheter kan for eksempel være i form av fysisk sikkerhet, garantier, kontantdepot eller avtaler om motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetenes verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivning. Det tas videre hensyn til forhold som kan påvirke sikkerhetens verdi, for eksempel konsesjonsbetingelser eller servitutter. Ved vurdering av sikkerheter i form av verdipapirer og ved vurdering av motpartsrisiko tas det hensyn til estimert effekt av tvangssalg og salgskostnader.

Reserveringsgrad

		DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>		31.12.10	31.12.09
Misligholdte engasjementer (brutto)		17 313	19 523
Nedskrevne engasjementer (brutto)		10 369	7 353
Brutto misligholdte og nedskrevne engasjementer		27 682	26 876
Individuelle nedskrivninger		9 273	7 749
Gruppenedskrivninger		1 872	2 969
Nedskrivninger i prosent av brutto misligholdte og nedskrevne engasjementer		40,3	39,9
Sikkerhet for misligholdte og nedskrevne engasjementer		17 793	18 928
Nedskrivninger og sikkerheter i prosent av brutto misligholdte og nedskrevne engasjementer		104,5	110,3

Uordnede utlån uten nedskrivninger

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditter/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen. Uordnede utlån og overtrekk på kreditter/innskudd blir løpende overvåket. Engasjementer hvor det identifiseres en sannsynlig svekkelse i kundens betalingsevne, blir vurdert for nedskrivning. Slik vurdering er også gjort for engasjementene som er inkludert i tabellen uten at svekkelse i kundens betalingsevne er identifisert. Uordnede lån hvor det er foretatt nedskrivninger, er ikke inkludert i tabellen.

		DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>		31.12.10	31.12.09
Uordnet/overtrukket antall dager			
1 - 29		1 238	1 210
30 - 59		466	451
60 - 89		103	140
> 90		261	441
Uordnede utlån uten nedskrivninger		2 068	2 242

Note 6 Kredittrisiko (forts.)

Overtatte eiendommer og andre eiendeler – balanseført verdi

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av enheter i konsernet i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtagelsen klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseføres etter sin art. Ved overtagelse av aksjer eller andeler vurderes eierandelen etter prinsippene beskrevet i Regnskapsprinsipper. Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi iht. eiendelens art i regnskapet. Tilgang andre eiendeler i 2010 omfattet i hovedsak overtagelse av maskiner, inventar og transportmidler fra DnB NORD sin virksomhet i Estland.

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Overtatte eiendommer og andre eiendeler per 1. januar	224	197
Tilgang faste eiendommer	26	38
Tilgang andre eiendeler	116	128
Avgang faste eiendommer	22	13
Avgang andre eiendeler	125	126
Overtatte eiendommer og andre eiendeler per 31. desember	219	224

Effekter av endringer i kredittmarginer

Finansuroen har på generell basis medført økte kredittmarginer og har påvirket verdsettelsen av en rekke poster i DnB NOR-konsernets balanse. Gjennom 2009 var det en gradvis normalisering av markedene, men uroen fortsatte i 2010 som følge av gjeldssituasjonen i flere europeiske land, spesielt i første halvår. Kredittmarginene er fortsatt høyere enn før finansuroen.

DnB NOR-konsernet har en eierandel i Eksportfinans på 40 prosent, og selskapet tas inn i konsernets regnskap etter egenkapitalmetoden. Store deler av Eksportfinans' gjeld føres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. I fjerde kvartal 2008 økte investorenes avkastningskrav til Eksportfinans betydelig, og selskapet ble også nedgradert. Dette ga betydelige urealiserte gevinster på selskapets eksisterende gjeld. Gjennom 2009 ble marginkravene betydelig redusert. DnB NOR-konsernets andel av urealiserte gevinster etter skatt ved utgangen av 2009 utgjorde 503 millioner kroner, mens andelen ved utgangen av 2010 var redusert til 360 millioner. Urealiserte gevinster på selskapets gjeld vil reverseres over løpetiden.

Lange innlån i norske kroner vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Ved utgangen av 2009 var det et urealisert tap i porteføljen på 138 millioner kroner som følge av reduserte kredittmarginer. Ved utgangen av 2010 var det urealiserte tapet redusert til 19 millioner kroner. Urealiserte tap på konsernets gjeld vil reverseres over lånenes løpetid.

Note 7 Engasjementer fordelt på kundegrupper ¹⁾

Engasjementer per 31. desember 2010			DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Utlån og fordringer	Garantier ²⁾	Utrukne kreditter ³⁾	Sum engasjementer
Personmarkedet	559 062	283	99 357	658 701
Shipping (utenriks sjøfart)	133 926	9 748	38 430	182 104
Eiendomsdrift	175 806	2 173	19 828	197 807
Industri	47 897	10 438	38 856	97 191
Tjenesteyting	73 961	5 105	23 941	103 007
Handel	33 942	4 413	20 662	59 016
Olje og gass	18 076	8 439	26 653	53 168
Transport og kommunikasjon	29 421	4 139	17 418	50 979
Bygg og anleggsvirksomhet	35 790	8 931	15 222	59 943
Kraft og vannforsyning	22 843	12 355	17 287	52 485
Fiske og fangst	13 893	191	4 652	18 737
Hotell og restaurant	5 121	127	1 053	6 300
Jordbruk og skogbruk	7 499	37	900	8 437
Offentlig forvaltning	6 042	2 844	5 137	14 023
Øvrige kundegrupper	6 731	4 848	20 637	32 216
Sum kunder, nominell hovedstol etter individuelle nedskrivninger	1 170 011	74 071	350 033	1 594 115
– Gruppenedskrivninger, kunder	1 872	-	-	1 872
+ Øvrige verdiendringer	2 202	95	-	2 297
Utlån til kunder	1 170 341	74 166	350 033	1 594 540
Kredittinstitusjoner, nominell hovedstol etter individuelle nedskrivninger	47 714	2 085	11 484	61 283
+ Øvrige verdiendringer	77	0	-	77
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	47 792	2 085	11 484	61 360

Engasjementer per 31. desember 2009			DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Utlån og fordringer	Garantier ²⁾	Utrukne kreditter ³⁾	Sum engasjementer
Personmarkedet	531 761	281	84 550	616 592
Shipping (utenriks sjøfart)	122 500	15 973	28 063	166 536
Eiendomsdrift	156 771	1 539	10 898	169 208
Industri	46 097	10 345	34 127	90 569
Tjenesteyting	95 108	5 583	27 491	128 182
Handel	36 335	3 326	21 486	61 148
Olje og gass	17 063	6 261	18 490	41 814
Transport og kommunikasjon	26 105	4 899	28 380	59 384
Bygg og anleggsvirksomhet	29 843	7 342	14 358	51 544
Kraft og vannforsyning	14 111	8 792	15 077	37 980
Fiske og fangst	14 438	395	3 234	18 068
Hotell og restaurant	5 706	119	1 179	7 004
Jordbruk og skogbruk	7 664	58	889	8 611
Offentlig forvaltning	5 142	2 958	4 510	12 610
Øvrige kundegrupper	7 044	5 151	38 196	50 391
Sum kunder, nominell hovedstol etter individuelle nedskrivninger	1 115 690	73 022	330 928	1 519 638
– Gruppenedskrivninger, kunder	2 969	-	-	2 969
+ Øvrige verdiendringer	2 165	(207)	-	1 958
Utlån til kunder	1 114 886	72 815	330 928	1 518 627
Kredittinstitusjoner, nominell hovedstol etter individuelle nedskrivninger	62 228	4 891	10 933	78 052
+ Øvrige verdiendringer	89	0	-	89
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	62 317	4 891	10 933	78 141

1) Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering.

2) Rembursforpliktelser som ikke er knyttet til vareleveranser er fra 2010 omklassifisert fra rembursforpliktelser til kontraktsgarantier. Historikk er omarbeidet tilsvarende.

3) Udisponerte kredittrammer er endret i samsvar med definisjonen etter Basel II. Tallene for 2009 er derfor økt med 33 milliarder kroner.

Note 8 Engasjementer fordelt på geografiske områder ¹⁾

Engasjementer per 31. desember 2010

Beløp i millioner kroner	Utlån og fordringer	Garantier ²⁾	DnB NOR-konsernet	
			Utrukne kreditter ³⁾	Sum engasjementer
Oslo	211 013	19 648	72 656	303 317
Østlandet og Sørlandet	386 727	17 261	106 159	510 147
Vestlandet	146 273	7 450	37 270	190 992
Nord-Norge og Midt-Norge	156 597	7 378	32 625	196 599
Sum Norge	900 609	51 737	248 710	1 201 055
Sverige	68 062	3 620	19 954	91 637
Storbritannia	25 094	4 450	1 147	30 691
Vest-Europa for øvrig	60 229	5 476	28 987	94 693
Russland	1 360	43	131	1 533
Estland	2 841	29	80	2 951
Latvia	18 242	492	844	19 577
Litauen	22 690	441	1 806	24 938
Polen	14 408	690	1 786	16 884
Øst-Europa for øvrig	251	73	3	326
Sum Europa utenom Norge	213 177	15 313	54 738	283 229
USA og Canada	25 573	5 017	33 076	63 665
Bermuda og Panama ⁴⁾	17 828	324	7 449	25 601
Latin-Amerika for øvrig	6 109	2 353	6 004	14 466
Sum Amerika	49 510	7 694	46 529	103 733
Singapore ⁴⁾	14 845	332	2 301	17 479
Hong Kong	3 780	7	856	4 643
Asia for øvrig	13 067	386	990	14 443
Sum Asia	31 692	725	4 147	36 565
Liberia ⁴⁾	10 919	255	3 128	14 301
Afrika for øvrig	2 394	112	398	2 905
Australia, New Zealand og Marshalløyene ⁴⁾	18 632	385	3 867	22 884
Sum engasjementer ⁵⁾	1 226 935	76 220	361 517	1 664 671
- Individuelle nedskrivninger	9 208	65	-	9 273
- Gruppenedskrivninger	1 872	-	-	1 872
+ Øvrige verdiendringer	2 279	95	-	2 374
Netto engasjementer	1 218 133	76 251	361 517	1 655 900

1) Basert på kundens adresse.

2) Rembursforpliktelser som ikke er knyttet til vareleveranser er fra 2010 omklassifisert fra rembursforpliktelser til kontraktsgarantier.

3) Udisponerte kredittrammer er endret i samsvar med definisjonen etter Basel II.

4) Gjelder shippingengasjementer.

5) Alle beløp representerer henholdsvis utlån og garantier før fradrag for individuelle nedskrivninger.

Note 8 Engasjementer fordelt på geografiske områder ¹⁾ (forts.)

Engasjementer per 31. desember 2009

Beløp i millioner kroner	Utlån og fordringer	Garantier ²⁾	DnB NOR-konsernet	
			Utrukne kreditter ³⁾	Sum engasjementer
Oslo	195 613	19 285	98 071	312 969
Østlandet og Sørlandet	376 933	18 681	86 646	482 260
Vestlandet	137 234	8 708	35 458	181 400
Nord-Norge og Midt-Norge	144 002	7 159	26 947	178 108
Sum Norge	853 782	53 833	247 122	1 154 738
Sverige	65 607	1 907	14 690	82 204
Storbritannia	33 990	5 671	3 062	42 722
Vest-Europa for øvrig	66 379	3 982	21 916	92 277
Russland	1 690	21	79	1 790
Estland	2 327	8	172	2 507
Latvia	20 531	829	638	21 999
Litauen	26 948	452	1 666	29 066
Polen	12 840	736	2 231	15 807
Øst-Europa for øvrig	143	15	1	159
Sum Europa utenom Norge	230 454	13 622	44 456	288 531
USA og Canada	27 223	7 659	28 381	63 262
Bermuda og Panama ⁴⁾	16 222	527	5 258	22 007
Latin-Amerika for øvrig	3 492	620	5 473	9 585
Sum Amerika	46 937	8 806	39 111	94 854
Singapore ⁴⁾	13 707	835	2 426	16 968
Hong Kong	3 365	22	844	4 231
Asia for øvrig	9 025	491	1 201	10 718
Sum Asia	26 098	1 348	4 471	31 917
Liberia ⁴⁾	8 170	101	2 176	10 448
Afrika for øvrig	1 874	248	10	2 131
Australia, New Zealand og Marshalløyene ⁴⁾	18 277	32	4 515	22 824
Sum engasjementer ⁵⁾	1 185 592	77 989	341 860	1 605 443
– Individuelle nedskrivninger	7 674	76	-	7 749
– Gruppenedskrivninger	2 969	-	-	2 969
+ Øvrige verdiendringer	2 254	(207)	-	2 047
Netto engasjementer	1 177 203	77 706	341 860	1 596 771

1) Basert på kundens adresse.

2) Rembursforpliktelser som ikke er knyttet til vareleveranser er fra 2010 omklassifisert fra rembursforpliktelser til kontraktsgarantier. Historikk er omarbeidet tilsvarende.

3) Udisponerte kredittrammer er endret i samsvar med definisjonen etter Basel II. Tallene for 2009 er derfor økt med 33 milliarder kroner.

4) Gjelder shippingengasjementer.

5) Alle beløp representerer henholdsvis utlån og garantier før fradrag for individuelle nedskrivninger.

Note 9 Nedskrevne engasjementer fordelt på kundegrupper ¹⁾

Beløp i millioner kroner	Brutto nedskrevne engasjementer		Samlede individuelle nedskrivninger		DnB NOR-konsernet Netto nedskrevne engasjementer	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
Personmarkedet ^{2) 3)}	6 727	5 428	2 246	1 589	4 481	3 838
Shipping (utenriks sjøfart)	1 144	1 610	335	513	810	1 097
Eiendomsdrift	3 742	3 464	1 239	1 205	2 503	2 259
Industri	4 865	4 571	1 700	1 151	3 165	3 420
Tjenesteyting	2 378	1 653	857	913	1 521	740
Handel	1 515	1 432	817	764	698	668
Olje og gass	0	0	0	0	0	0
Transport og kommunikasjon	977	1 048	487	515	490	533
Bygg og anleggsvirksomhet	2 777	1 954	1 067	778	1 710	1 176
Kraft og vannforsyning	188	15	162	5	25	9
Fiske og fangst	52	57	41	47	10	10
Hotell og restaurant	481	361	130	135	351	226
Jordbruk og skogbruk	441	412	162	108	279	304
Offentlig forvaltning	0	0	0	0	0	0
Øvrige kundegrupper	81	145	29	24	53	121
Sum kunder	25 368	22 151	9 272	7 748	16 097	14 403
Kredittinstitusjoner	1	1	1	1	0	0
Totalt nedskrevne lån og garantier	25 369	22 152	9 273	7 749	16 097	14 403
Misligholdte lån og garantier uten nedskrivninger ²⁾	2 313	4 724	-	-	2 313	4 724
Totalt misligholdte og nedskrevne engasjementer	27 682	26 876	9 273	7 749	18 409	19 127

- 1) Inkluderer utlån og garantier hvor det er foretatt individuell nedskrivning fordelt på kundegrupper og sum misligholdte ikke nedskrevne utlån og garantier. Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering.
- 2) I første kvartal 2010 ble 817 millioner kroner innenfor delporteføljer i DnB NORD reklassifisert fra misligholdte utlån uten individuelle nedskrivninger til nedskrevne utlån som har vært gjenstand for gruppenedskrivninger i tidligere perioder.
- 3) Inkludert justering for tidligere nedskrevne engasjementer på 98 millioner kroner i 2010.

Note 10 Nedskrivninger på utlån og garantier

Beløp i millioner kroner	2010			DnB NOR-konsernet 2009		
	Utlån ¹⁾	Garantier	Sum	Utlån ¹⁾	Garantier	Sum
Kostnadsførte konstateringer ²⁾	459	0	459	547	7	554
Nye individuelle nedskrivninger ³⁾	5 128	13	5 141	6 496	25	6 521
Sum nye individuelle nedskrivninger	5 587	13	5 600	7 043	32	7 075
Reduserte individuelle nedskrivninger	1 092	16	1 109	675	18	693
Inngått på tidligere konstaterte nedskrivninger	418	0	418	317	0	317
Netto individuelle nedskrivninger	4 077	(3)	4 074	6 051	14	6 065
Endring i gruppenedskrivninger på utlån ³⁾	(1 077)	-	(1 077)	1 645	-	1 645
Nedskrivninger på utlån og garantier	3 000	(3)	2 997	7 696	14	7 710
Konstateringer som er dekket av tidligere års individuelle nedskrivninger	2 209	8	2 217	1 610	17	1 627

- 1) Inklusive nedskrivninger på utlån til virkelig verdi.
- 2) Inkludert justering for tidligere nedskrevne engasjementer på 98 millioner kroner i 2010.
- 3) I første kvartal 2010 ble 284 millioner kroner i gruppenedskrivninger reklassifisert til individuelle nedskrivninger som følge av mer presis identifisering av individuelt nedskrivningsbehov innenfor delporteføljer i DnB NORD.

Samlede nedskrivninger på utlån var 2 997 millioner kroner i 2010, en nedgang på 61 prosent fra 7 710 millioner i 2009. Nedgangen var størst i DnB NORD, men det var også en vesentlig reduksjon i nedskrivningene i Storkunder og internasjonal. Gruppenedskrivningene ble redusert som følge av bedring i konjunktursituasjonen og kredittkvaliteten.

Individuelle nedskrivninger i virksomheten utenom DnB NORD utgjorde 1 811 millioner kroner i 2010, en nedgang på 33 prosent fra 2009. Det var størst reduksjon i Storkunder og internasjonal, men det var også en reduksjon i Retail Norge. Individuelle nedskrivninger i DnB NORD utgjorde 2 262 millioner kroner i 2010, ned fra 3 346 millioner i 2009. Reduksjonen reflekterte bedringen i makroøkonomien i Baltikum.

Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer utgjorde 18,4 milliarder kroner ved utgangen av 2010, en reduksjon på 0,7 milliarder fra utgangen av 2009. Misligholdet økte i første kvartal 2010, men det var en reduksjon gjennom resten av året. Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer utgjorde 1,55 prosent av utlånsvolumet ved utgangen av 2010, en reduksjon fra 1,71 prosent ved utgangen av 2009.

Note 11 Nedskrivninger på utlån og garantier fordelt på kundegrupper ¹⁾

Beløp i millioner kroner	2010				2009			
	Nye	Reduserte	Inngått på tidl.	Netto ned-	Nye	Reduserte	Inngått på tidl.	Netto ned-
	individuelle nedskrivninger	individuelle nedskrivninger	konstaterte nedskrivninger		individuelle nedskrivninger	individuelle nedskrivninger	konstaterte nedskrivninger	
Personmarkedet ^{2) 3)}	1 830	110	307	1 414	1 444	129	253	1 061
Shipping (utenriks sjøfart)	356	63	12	281	544	1	23	520
Eiendomsdrift	805	335	8	462	1 076	105	1	970
Industri	835	98	1	736	945	180	0	765
Tjenesteyting	345	161	61	123	617	39	5	574
Handel	368	126	3	240	959	79	2	878
Olje og gass	3	0	0	3	0	0	0	0
Transport og kommunikasjon	192	87	2	103	396	42	17	337
Bygg og anleggsvirksomhet	487	86	8	393	678	41	1	637
Kraft og vannforsyning	158	1	0	158	1	0	0	1
Fiske og fangst	9	0	0	9	11	21	0	(10)
Hotell og restaurant	92	16	0	76	104	13	0	92
Jordbruk og skogbruk	95	25	1	69	81	16	1	62
Offentlig forvaltning	0	0	0	0	0	3	0	(3)
Øvrige kundegrupper	22	0	14	9	218	16	14	187
Sum kunder	5 600	1 109	416	4 076	7 075	686	317	6 073
Kredittinstitusjoner	0	0	2	(2)	0	7	0	(8)
Endring i gruppenedskrivninger på utlån ²⁾	-	-	-	(1 077)	-	-	-	1 645
Nedskrivninger på utlån og garantier	5 600	1 109	418	2 997	7 075	693	317	7 710
<i>Herav individuelle nedskrivninger på garantier</i>	<i>13</i>	<i>16</i>	<i>0</i>	<i>(3)</i>	<i>32</i>	<i>18</i>	<i>0</i>	<i>14</i>

1) Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering.

2) I første kvartal 2010 ble 284 millioner kroner i gruppenedskrivninger reklassifisert til individuelle nedskrivninger som følge av mer presis identifisering av individuelt nedskrivningsbehov innenfor delporteføljer i DnB NOR.

3) Inkludert justering for tidligere nedskrevne engasjementer på 98 millioner kroner i 2010.

Note 12 Utvikling i nedskrivninger på utlån og garantier

Beløp i millioner kroner	2010				2009			
	Utlån til kreditt-	Utlån til	Garantier	Sum	Utlån til kreditt-	Utlån til	Garantier	Sum
	institusjoner	kunder			institusjoner	kunder		
Nedskrivninger per 1. januar	1	11 249	76	11 325	11	6 358	104	6 473
Nye nedskrivninger	0	3 305	16	3 321	1	4 816	19	4 835
Økte nedskrivninger	0	1 824	(3)	1 821	0	1 679	6	1 685
Reduksjon i nedskrivninger	0	1 093	16	1 109	11	664	18	693
Konstateringer mot tidligere nedskrivninger	0	2 209	8	2 217	0	1 610	17	1 627
Endring i individuelle nedskrivninger av periodiserte renter og amortisering	0	51	-	51	0	129	-	129
Endring i gruppenedskrivninger	0	(1 077)	-	(1 077)	0	1 645	-	1 645
Endring i konsernsammensetning	0	0	0	0	0	(371)	(13)	(384)
Valutakursendring	0	(313)	0	(313)	0	(733)	(5)	(738)
Nedskrivninger per 31. desember	1	11 737	65	11 803	1	11 249	76	11 325
<i>Herav: Individuelle nedskrivninger</i>	<i>1</i>	<i>9 207</i>	<i>65</i>	<i>9 273</i>	<i>1</i>	<i>7 673</i>	<i>76</i>	<i>7 749</i>
<i>Individuelle nedskrivninger av periodiserte renter og amortisering</i>	<i>0</i>	<i>658</i>	<i>-</i>	<i>658</i>	<i>0</i>	<i>607</i>	<i>-</i>	<i>607</i>
<i>Gruppenedskrivninger</i>	<i>0</i>	<i>1 872</i>	<i>-</i>	<i>1 872</i>	<i>0</i>	<i>2 969</i>	<i>-</i>	<i>2 969</i>

Note 13 Markedsrisiko

Forutsetninger for beregninger av markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i valuta-, rente-, råvare- og egenkapitalinstrumenter. Risikoen er knyttet til resultat-svingninger som følge av endringer i markedspriser og kurser.

DnB NOR benytter en totalrisikomodell for kvantifisering av risiko gjennom beregning av risikojustert kapital for de enkelte risikoformer og for konsernets samlede risiko. Risikojustert kapital skal dekke uventede tap som kan oppstå i virksomheten under ekstreme forhold. Kvantifiseringen er basert på statistiske sannsynlighetsfordelinger for de ulike risikoformene på bakgrunn av historiske data. Metoder for beregning av risikojustert kapital for markedsrisiko er nærmere beskrevet nedenfor.

Risikojustert kapital for markedsrisiko skal med en sannsynlighet på 99,97 prosent dekke alle potensielle tap knyttet til markedsrisiko på balansedagens posisjoner i løpet av ett år. Statistiske metoder er lagt til grunn for beregning av risikojustert kapital. I tapssimuleringene er det større sannsynlighet for store tap enn om normalfordelingen hadde vært lagt til grunn. Ved beregning av risikojustert kapital tas det hensyn til at volatiliteten kan variere over tid. Beregning forutsetter bruk av noe skjønn og anslag. De viktigste forutsetningene er beskrevet nedenfor.

Tidshorizonten i modellen er ett år. Eksponering kan være enten faktisk eksponering eller forventet maksimal utnyttelse av rammer og settes konservativt basert på et ekstremscenario, der det tas utgangspunkt i en tenkt situasjon hvor man forutsetter at konsernet til enhver tid er feil posisjonert i forhold til hvordan markedet utvikler seg i perioden. Hver ramme modelleres med en likvideringstid. Modellen tar hensyn til samvariasjon mellom de definerte porteføljene. Økt likvideringstid fører til økt risikojustert kapital. Lavere samvariasjon fører til redusert risikojustert kapital.

Likvideringstid er tiden det vil ta å realisere posisjonene i svært volatile markeder og varierer fra 250 dager for bankens investeringsportefølje i aksjer til to dager for de mest handlede valutaene. For å beregne det årlige tapet simuleres hvert underliggende instrument gjennom et helt år, for deretter å beregne tapet for hver mulige likvideringstid. For de fleste instrumentene kan konsernet være posisjonert begge veier, dvs. at instrumentet har både gevinst- og tapspotensial.

I modellberegningen kombineres tapene fra hver ramme, og et totaltap beregnes for hver dag i simuleringsåret. Beregningene gjentas 500 000 ganger, og resulterer i en sannsynlighetsfordeling for det største daglige tapet gjennom året, gitt forutsetning om feil posisjonering.

Finansielle instrumenter i konsernet eksklusive Vital ble i 2010 fordelt i 24 porteføljer. Risikojustert kapital for porteføljene beregnes på bakgrunn av forventet verdiutvikling i et instrument eller en indeks. Et eksempel på en slik portefølje er bankens investeringsportefølje i aksjer, som er korrelert mot utviklingen på Oslo Børs.

Finansielle eiendeler i Vital inndeles i åtte porteføljer. Risikojustert kapital for porteføljene beregnes på bakgrunn av utviklingen i en indeks eller sammensetninger av flere indekser. Beregningen av risikojustert kapital for markedsrisiko i Vital er en isolert vurdering av de finansielle instrumentene i Vital. Beregningen tar imidlertid ikke hensyn til forpliktelsene som følge av rentegarantien, forsikringsrisikoen, bufferne som beskytter egenkapitalen eller dynamisk porteføljestyling i Vital. For nærmere beskrivelse av risiko knyttet til rentegarantien, se note 5.

Markedsrisiko angitt nedenfor inkluderer et fradrag for diversifisering som følge av at det ikke er full samvariasjon mellom porteføljene i Vital og resten av konsernet. Diversifikasjon mellom markedsrisiko som oppstår i Vital og i konsernet for øvrig ble beregnet til 6 prosent i 2010. Diversifikasjon oppstår fordi det er svært usannsynlig at alle tapshendelser inntreffer samtidig. Diversifikasjon for aggregert markedsrisiko i konsernet beregnes ved at tapsfordelingene for markedsrisikoen i Vital og i konsernet for øvrig avledes fra underliggende indekser som har ulike grader av samvariasjon, såkalt driverbasert aggregering.

Total markedsrisiko i konsernet er beregnet til 19,6 milliarder kroner. Denne markedsrisikoen bæres både av forsikringstagerne i Vital og av DnB NORs eiere. Kursreguleringsfond og anvendbare tilleggsavsetninger i Vital som kan anvendes i ett regnskapsår, utgjorde til sammen 7,6 milliarder kroner.

Markedsrisiko eksklusive Vital økte med 1,2 milliarder kroner fra 2009 til 2010 til 4,9 milliarder. Renterammene både for bank- og handelsaktiviteter økte fra 2009 til 2010 og medførte høyere markedsrisiko. Det samme gjorde en økning i rentenivået. Markedsrisiko i Vital økte med 2,5 milliarder kroner fra 2009 til 2010 som følge av en kraftig økning i beholdningen av aksjer i Vital. Totalt økte markedsrisiko i konsernet med 3,4 milliarder kroner fra 2009 til 2010.

Beløp i milliarder kroner	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Markedsrisiko eksklusive Vital	4,9	3,7
Markedsrisiko i Vital	15,9	13,4
Diversifisering	1,2	0,8
Total markedsrisiko	19,6	16,2
Diversifiseringseffekt i prosent	6	5

Note 14 Rentefølsomhet

Rentefølsomhet per tidsperiode

Verdien av poster på og utenfor balansen påvirkes av endringer i rentenivået. Tabellen viser potensielt tap for DnB NOR-konsernet eksklusive Vital og DnB NORD ved en endring i rentenivået på ett prosentpoeng. Beregningene tar utgangspunkt i en tenkt situasjon hvor renteendringene for samtlige valutaslag går i DnB NORs disfavør i forhold til konsernets posisjoner. Likeledes antas renteendringene innenfor samtlige tidsintervaller hver for seg å være ufordelaktige for konsernet. Tallene vil således reflektere maksimalt tap for DnB NOR.

Beregningene er gjort med utgangspunkt i konsernets posisjoner per 31. desember og markedsrentene på samme tidspunkt. Tabellen omfatter ikke administrativ renterisiko og renterisiko knyttet til ikke-rentebærende eiendeler.

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet ekskl. Vital og DnB NORD					
	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Totalt
31. desember 2010						
NOK	53	338	560	275	273	274
USD	28	86	9	6	5	116
EUR	5	26	72	8	43	16
GBP	1	1	1	2	1	1
Annen valuta	8	14	14	19	14	53
31. desember 2009						
NOK	81	259	20	60	214	4
USD	11	55	5	25	1	97
EUR	1	1	4	7	10	19
GBP	3	4	6	2	2	5
Annen valuta	17	50	70	16	12	36

Rentefølsomhet per tidsperiode – Vital

Tabellen viser rentefølsomhet knyttet til Vitals finansielle omløpsmidler. Tabellen omfatter ikke administrativ renterisiko og renterisiko knyttet til ikke-rentebærende eiendeler. Rentefølsomheten påvirker resultat både til forsikringstagerne og til eier. Certifikater og obligasjoner som holdes til forfall, regnskapsføres etter amortisert kost og inngår ikke i tabellen.

Beløp i millioner kroner	Vital					
	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Totalt
31. desember 2010						
NOK	7	33	166	461	310	977
USD	0	71	97	61	283	175
EUR	0	134	44	85	206	112
GBP	1	15	0	7	60	51
Annen valuta	2	1	42	10	27	8
31. desember 2009						
NOK	13	57	55	531	740	1 287
USD	3	86	140	57	198	198
EUR	5	96	4	80	229	205
GBP	1	35	0	4	70	38
Annen valuta	2	5	15	5	22	5

Durasjon

	Vital	
	31.12.10	31.12.09
Obligasjoner Norge - gjennomsnittlig gjenværende løpetid (år) ¹⁾	3,42	3,92
Obligasjoner utland - gjennomsnittlig gjenværende løpetid (år) ¹⁾	5,98	5,79
Pengemarked - gjennomsnittlig gjenværende løpetid (år) ¹⁾	0,53	0,51
Internasjonal kreditt - gjennomsnittlig gjenværende løpetid (år) ¹⁾	5,58	5,30
Gjennomsnittlig effektiv rente - obligasjoner Norge (prosent) ²⁾	4,17	4,26
Gjennomsnittlig effektiv rente - obligasjoner utland (prosent) ²⁾	3,25	3,24
Gjennomsnittlig effektiv rente - pengemarked (prosent) ²⁾	2,72	2,62
Gjennomsnittlig effektiv rente - internasjonal kreditt (prosent) ²⁾	4,38	4,41

1) Beregningen omfatter alle rentebærende verdipapirer inkludert derivater.

2) For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert på papirets markedsverdi. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total markedsverdi som vekt.

Note 14 Rentefølsomhet (forts.)

Rentefølsomhet – forpliktelser til forsikringstagere

Vital bærer risikoen for å oppfylle de forpliktelsene selskapet har i avtalene med kundene. Finansavkastningen må være stor nok til å møte den garanterte avkastningen som selskapet har forpliktet seg til overfor kunden. I motsatt fall må den manglende avkastningen dekkes ved bruk av kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger, egenkapital eller ansvarlige lån.

Rentegarantien skal oppfylles på årlig basis. Målt i forhold til kundefond har selskapet en gjennomsnittlig rentegaranti på 3,3 prosent. Gjennomsnittlig durasjon for fremtidige utbetalinger var 17 år per 31. desember 2010.

I note 18 fremkommer beskrivelse av en tilstrekkelighetstest utarbeidet i samsvar med IFRS 4 Forsikringskontrakter, i forhold til forpliktelser til forsikringstagere per 31. desember 2010.

Note 15 Valutaposisjoner

Tabellen angir netto valutaeksposering for DnB NOR-konsernet per 31. desember medregnet finansielle derivater i henhold til definisjon gitt av Norges Bank. Nettoposisjoner i hver enkelt utenlandsk valuta kan være opptil 15 prosent av ansvarlig kapital. Den aggregerte valutaposisjonen må holdes innenfor 30 prosent av ansvarlig kapital. Valutarisiko vedrørende investeringer i konsernselskaper inngår i valutaposisjonen med balanseført beløp.

Valutarisiko i Vital oppstår som følge av at selskapet investerer deler av sin verdipapirportefølje og eiendomsportefølje i det internasjonale verdipapirmarkedet. Inneværende valutasikringsstrategi for Vital innebærer at samlet valutarisiko reduseres til et minimum.

Beløp i millioner kroner	Vital		DnB NOR-konsernet ekskl. Vital	
	Netto valutaeksposering		Netto valutaeksposering	
	31.12.10	31.12.09	31.12.10	31.12.09
USD	(3 595)	248	257	78
EUR	(941)	179	134	(498)
GBP	(745)	58	(1)	13
SEK	73	567	248	30
DKK	0	0	(360)	568
JPY	0	0	(46)	19
Øvrige	(430)	1 179	204	(444)
Sum utenlandsk valuta	(5 638)	2 231	435	(233)

Note 16 Finansielle derivater

Generelt om bruk av finansielle derivater

Finansielle derivater er avtaler som inngås for å fastsette finansielle verdier i form av rentevilkår, valutakurser og verdi av egenkapital-instrumenter for bestemte perioder. Tilsvarende avtaler vedrørende prising av råvarer og indekser defineres også som finansielle derivater. Derivater omfatter bytteavtaler (swapper), terminkontrakter og opsjoner samt kombinasjoner av disse, herunder også avtaler om fastsettelse av fremtidige rentebetingelser (FRAer), børsnoterte terminkontrakter (financial futures) og avtaler om overdragelse av verdipapirer. Finansielle derivater i DnB NOR handles for å håndtere likviditets- og markedsrisiko som oppstår som følge av konsernets ordinære virksomhet. I tillegg benytter konsernet finansielle derivater i sin egenhandel.

"Over the counter" (OTC) -derivater er kontrakter som aktørene inngår seg i mellom utenfor børs. Kontraktene skreddersys i henhold til investors ønske både når det gjelder underliggende objekt, antall, pris, betingelser om bortfall og løpetid. Fordelen med OTC-derivater er at en kunde ikke er begrenset til standardiserte kontrakter, og kan handle nøyaktig den posisjonen som kunden ønsker. Ulempen i forhold til det standardiserte markedet er at det kan være vanskelig å finne en motpart, og å få omsatt kontraktene i annenhåndsmarkedet.

Note 16 Finansielle derivater (forts.)

Følgende derivater benyttes for både trading- og sikringsformål i DnB NOR-konsernet:

- **Terminer:** en avtale om å kjøpe eller selge rentebetingelser, valutabeløp, aksjer eller råvarer på et bestemt tidspunkt i fremtiden til en på forhånd avtalt pris. Terminer er skreddersydde kontrakter handlet mellom motparter i OTC-markedet.
- **FRA-kontrakter:** avtale om en rentesats for en fremtidig periode for et bestemt beløp. Når oppgjør skal skje, utveksles kun forskjellen mellom avtalt rente og faktisk markedsrente.
- **Rentefutures:** standardiserte kontrakter om mottak/leveranse av spesifiserte renteinstrumenter på spesifikke datoer til avtalte priser. Kontraktene handles over børs. Verdiene på rentefutures følger prisutviklingen på underliggende renteinstrumenter.
- **Swapper:** transaksjoner der to parter bytter kontantstrømmer for et avtalt beløp over en avtalt periode. De fleste swapper er skreddersydde og handles utenfor børs. De viktigste swapformene som handles av DnB NOR er:
 - renteswapper der det byttes enten fra fast til flytende rente eller fra flytende til fast rente
 - rente- og valutaswapper der partene bytter både valuta- og rentebetingelser
 - aksjeswapper der det byttes renteavkastning mot aksjeavkastning.
- **Opsjoner:** avtaler der selgeren gir kjøperen rettighet, men ikke plikt, til enten å kjøpe (call opsjon) eller å selge (put opsjon) en spesifisert mengde av et finansielt instrument eller råvare til en på forhånd avtalt pris. Kjøper betaler en premie til selger for denne rettigheten. Opsjoner handles både som OTC-kontrakter, "skreddersøm", og som standardkontrakter.

Tabellen viser de finansielle derivatenes nominelle verdier fordelt på type derivat i tillegg til positive og negative markedsverdier. Positiv markedsverdi blir bokført som eiendel i balansen, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld. For nærmere beskrivelse av verdsettelse av finansielle derivater, se Regnskapsprinsipper.

	31. desember 2010			DnB NOR-konsernet 31. desember 2009		
	Nominelle verdier totalt	Positiv markeds-verdi	Negativ markeds-verdi	Nominelle verdier totalt	Positiv markeds-verdi	Negativ markeds-verdi
<i>Beløp i millioner kroner</i>						
Renterelaterte kontrakter						
FRA-kontrakter	1 361 446	358	575	1 546 777	1 565	1 841
Swapper	1 400 366	50 580	30 147	1 233 596	55 505	39 558
OTC-opsjoner, kjøpt og solgt	86 915	115	141	84 800	122	59
Andre OTC-kontrakter	1 562	21	0	1 687	38	0
Sum OTC-derivater	2 850 289	51 074	30 863	2 866 860	57 230	41 459
Sum børsomsatte kontrakter - futures, kjøpt og solgt	23 550	0	0	18 846	0	0
Sum renterelaterte kontrakter	2 873 839	51 074	30 863	2 885 706	57 230	41 459
Valutarelaterte kontrakter						
Terminer	955 765	3 366	3 514	897 390	4 505	6 275
Swapper	533 718	29 214	41 909	406 897	16 196	16 053
OTC-opsjoner, kjøpt og solgt	24 588	414	402	30 073	358	351
Sum valutarelaterte kontrakter	1 514 072	32 995	45 824	1 334 359	21 058	22 679
Egenkapitalrelaterte kontrakter						
Terminer	4 423	36	463	3 849	72	689
OTC-opsjoner, kjøpt og solgt	8 345	202	210	14 544	759	299
Sum OTC-derivater	12 768	238	673	18 394	831	988
Futures, kjøpt og solgt	9 316	11	37	8 936	0	113
Opsjoner, kjøpt og solgt	511	44	46	388	54	34
Sum børsomsatte kontrakter	9 827	55	83	9 324	54	147
Sum egenkapitalrelaterte kontrakter	22 595	292	757	27 718	885	1 135
Egenkapitalrelaterte derivater balanseført som aksjer ¹⁾		(124)	(645)		(601)	(942)
Varerelaterte kontrakter						
Swapper	17 172	1 029	1 228	6 869	853	961
Opsjoner, kjøpt og solgt	0	0	0	19	2	1
Sum varerelaterte kontrakter	17 172	1 029	1 228	6 888	855	962
Sikkerhetsstillelser mottatt/avgitt						
Sum sikkerhetsstillelser mottatt/avgitt		(7 110)	(17 156)		(9 355)	(12 273)
Sum finansielle derivater	4 427 678	78 156	60 871	4 254 670	70 072	53 019
<i>Herav:</i>						
<i>Anvendt til sikringsformål</i>	<i>32 005</i>	<i>6 878</i>	<i>1 828</i>	<i>114 170</i>	<i>4 663</i>	<i>770</i>
<i>- Renteswapper</i>		<i>5 774</i>	<i>1 046</i>		<i>4 045</i>	<i>310</i>
<i>- Rente- og valutaswapper</i>		<i>1 104</i>	<i>782</i>		<i>588</i>	<i>460</i>

1) Se note 33 aksjer.

Note 16 Finansielle derivater (forts.)

Bruk av finansielle derivater i DnB NOR Markets

DnB NOR Markets opptre som "market-maker", noe som medfører forpliktelse om å stille både salgs- og kjøpskurs i angitte opsjons-, "forward"- eller "futures"-serier med en maksimal forskjell mellom salgs- og kjøpskurs samt minimum volum. En "market-maker" handler alltid for egen regning. Hensikten med egenhandel i tillegg til å være "market-maker", er å foreta posisjonstaging, det vil si bevisst risikotaging innen valuta-, rente- og egenkapitalområdene for å oppnå fortjeneste som oppstår på grunn av gunstige svingninger i priser, kurser og indekser. Arbitrering, det vil si gevinsttagning ved svingninger i priser, kurser og indekser i samme produkt i ulike markeder, er også en del av egenhandelsvirksomheten.

Kundehandel innebærer strukturering og markedsføring av finansielle derivater til kunder slik at de kan overføre, modifisere, ta eller redusere nåværende eller forventet risiko. En stor del av derivattransaksjonene relaterer seg til slik kundehandel.

DnB NOR benytter rente- og valutaswapper til å konvertere valuta innlån til ønsket valuta. Et typisk eksempel er at banken tar opp et lån i euro som byttes til dollar gjennom en basisswap. I dette tilfellet vil banken betale en dollarrente basert på en swapkurve og motta en eurorente som er redusert eller økt med en margin. Marginkravene kan variere mye fra dag til dag og gir volatilitet i resultatmålingen som ikke kan reduseres gjennom økonomiske sikringsforretninger. Reduserte marginkrav i 2009 ga en reduksjon i virkelig verdi av inngåtte kontrakter med 357 millioner kroner, mens økte marginkrav gjennom 2010 økte verdien med 567 millioner.

Bruk av finansielle derivater i Vital

Formålet med bruk av finansielle derivater i Vital er å kunne investere i og allokere midler i samsvar med selskapets forventninger til markedsutviklingen, gjennom en rask og kostnadseffektiv eiendels- og markedseksposering. Videre gir bruk av derivater mulighet til å foreta aktiv risikostyring, herunder å endre aksje-, rente- og valutarisiko. Se nærmere beskrivelse i note 14 og 15.

Bruk av finansielle derivater i DnB NOR Boligkreditt

Formålet med bruk av finansielle derivater i DnB NOR Boligkreditt er å avdekke og redusere valuta- og renterisiko.

Risiko knyttet til finansielle derivater

Derivater handles i porteføljer der balanseprodukter også handles. Markedsrisikoen på derivatene blir håndtert, overvåket og kontrollert som en integrert del av disse porteføljenes markedsrisiko. Se note 5 og 13. Derivater handles med mange ulike motparter, og de fleste av disse gjør også andre typer forretninger. Kredittrisikoen som oppstår i forbindelse med handel i derivater inngår i den totale kredittrisikoen i DnB NOR-konsernet. For mange motparter er det inngått nettingavtaler eller bilaterale avtaler om sikkerhetsstillelse, og på den måten reduseres kredittrisikoen. Myndighetenes kapitalkrav tar hensyn til slike avtaler ved at kapitalkravet reduseres.

Note 17 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser. DnB NOR-konsernet styrer sin likviditet samlet ved at DnB NOR Bank ASA har ansvar for finansieringen av datterselskaper som Nordlandsbanken samt filialer og datterbanker i utlandet. Likviditetsrisiko blir styrt og målt ved hjelp av flere målemetoder.

Styret har vedtatt interne rammer for likviditetsforfall innenfor ulike tidsperioder med hovedfokus på én uke og én måned. Det er gitt spesifikke begrensninger for bankens kortsiktige netto likviditetsforfall innenfor de ulike tidsperioder. Det foretas videre stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise og systemkrise og det er etablert en beredskapsplan for håndtering av markedshendelser. Bruk av obligasjoner med fortrinnsrett inngår som et vesentlig element i likviditetsstyringen. I tillegg er det etablert rammer for strukturell likviditetsrisiko som innebærer at utlån til kunder i det alt vesentlige skal finansieres ved innskudd fra kunder, ansvarlig kapital og langsiktige innlån. Innskuddsdekningen i konsernet utgjorde 54,8 prosent ved utgangen av 2010, opp fra 53,0 prosent ett år tidligere. Innskuddsdekningen i DnB NOR Bank ASA utgjorde 93,3 prosent ved utgangen av 2010.

Gjennom året var de kortsiktige markedene for innlån stabilt gode for banker med god kredittrating, og tilgangen på innlånsvolumer med forskjellige løpetider var på et tilnærmet normalnivå. Markedet var fortsatt selektivt, slik at de gunstige markedsforholdene primært gjaldt en mindre gruppe banker internasjonalt, DnB NOR inkludert. Gruppen av internasjonale banker som var ansett som godt kvalifiserte ble imidlertid større i løpet av året, slik at konkurransen om midlene økte noe. God rating i internasjonal sammenheng styrket bankens posisjon.

I hovedsak var tilgangen til langsiktig finansiering god for finansielt sterke banker. Imidlertid bidro usikkerheten rundt europeisk statsgjeld til tidvis store utslag i prisnivåene. Markedet beskrives som krevende, men det var god tilgang på finansiering for finansielt sterke banker. Kombinert med en moderat utlånsvekst bidro også dette til en god likviditetssituasjon.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonsinnlån var 3,6 år ved utgangen av 2010, sammenlignet med 3,0 år ett år tidligere. DnB NOR tilstreber en jevn fordeling av forfallsstrukturen for innlånene over den kommende femårsperioden.

Note 17 Likviditetsrisiko (forts.)

Restløpetid per 31. desember 2010 ¹⁾

DnB NOR-konsernet

Beløp i millioner kroner	Gjennomsnittlig rente (prosent) ²⁾	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker		16 198						16 198
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,63	22 164	19 993	5 603				47 760
Utlån til kunder	3,82	167 095	86 549	87 254	181 956	648 961	(1 872)	1 169 943
Sertifikater og obligasjoner	5,29	23 999	53 063	80 283	104 248	123 389		384 982
Aksjer							73 858	73 858
Andre eiendeler			6 410		974			7 384
Sum		229 457	166 015	173 140	287 178	772 351	71 985	1 700 126
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner	1,45	128 343	7 636	45 115	76 811	327		258 232
Innskudd fra kunder	1,76	628 506	9 803	2 682	434	187		641 612
Verdipapirgjeld	2,79	46 045	85 000	100 755	176 274	89 073		497 147
Annen gjeld m.v.		384	3 439				2 624	6 447
Ansvarlig lånekapital ³⁾	1,75	239			86	17 082	15 246	32 653
Sum		803 517	105 878	148 552	253 605	106 669	17 870	1 436 091
Finansielle derivater								
Finansielle derivater brutto oppgjør								
Innstrømmer		476 955	452 425	234 037	54 244	583		1 218 244
Utstrømmer		479 781	456 054	235 535	54 792	599		1 226 761
Finansielle derivater netto oppgjør		(12)	2 178	7 341	11 659	4 690		25 856
Sum finansielle derivater		(2 838)	(1 451)	5 843	11 110	4 675		17 339

Restløpetid per 31. desember 2009 ¹⁾

DnB NOR-konsernet

Beløp i millioner kroner	Gjennomsnittlig rente (prosent) ²⁾	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Totalt
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker		31 859						31 859
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,96	38 275	7 511	7 056	4 781	4 641	24	62 288
Utlån til kunder	4,11	141 711	55 707	51 756	177 251	685 176	3 869	1 115 469
Sertifikater og obligasjoner	6,96	19 607	66 188	96 652	87 105	136 072		405 623
Aksjer							60 748	60 748
Andre eiendeler			6 190		974			7 164
Sum		231 452	135 595	155 464	270 111	825 889	64 641	1 683 152
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner	1,58	158 506	12 480	8 093	124 078			303 157
Innskudd fra kunder	2,02	571 887	10 867	7 183	250	546		590 734
Verdipapirgjeld	2,93	63 584	87 026	100 485	204 620	30 514		486 228
Annen gjeld m.v.		499	3 808				638	4 945
Ansvarlig lånekapital ³⁾	2,54			309	942	21 512	15 299	38 062
Sum		794 475	114 182	116 070	329 890	52 573	15 937	1 423 127
Finansielle derivater								
Finansielle derivater brutto oppgjør								
Innstrømmer		498 780	462 040	323 363	364 558	100 911		1 749 652
Utstrømmer		487 050	455 643	316 214	362 844	95 841		1 717 593
Finansielle derivater netto oppgjør		680	431	6 086	17 998	6 658		31 853
Sum finansielle derivater		12 409	6 829	13 235	19 712	11 728		63 912

1) Inkluderer ikke verdjusteringer for finansielle instrumenter til virkelig verdi.

2) Gjennomsnittlig rente i prosent er beregnet som samlet rentebeløp i kroner for de konkrete produkter sett i forhold til den tilhørende gjennomsnittlige kapital (nominelle beløp).

3) Forfallstrukturen for ansvarlig lånekapital er basert på endelig forfall og tar ikke hensyn til opsjoner som gir konsernet mulighet for tidligere innfrielse.

Kredittrammer, lånetilsagn og remburs

DnB NOR-konsernet

Beløp i millioner kroner	31.12.10	31.12.09
Udisponerte kreditter under 1 år	224 024	243 632
Udisponerte kreditter over 1 år	191 825	168 564

Note 18 Forsikringsrisiko

FORSIKRINGSRISIKO I LIVSFORSIKRING

Risiko i Vital Forsikring ASA består av finansiell risiko og forsikringsrisiko, i tillegg til operasjonell risiko og forretningsrisiko. Finansiell risiko består av kreditt- og markedsrisiko, som er risikoen for at finansavkastningen ikke vil være tilstrekkelig til å dekke forpliktelsene selskapet har i avtalene med kundene, se beskrivelse i note 13-15. Forsikringsrisikoen er relatert til endringer i fremtidige utbetalinger på grunn av endringer i forventet levealder og uførhet. Se note 3 Segmenter for resultat, balanse og nøkkeltall for Vital Forsikring ASA med datterselskaper, kalt "Vital".

Analyse av forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen, og forpliktelser til forsikringstagere

	DnB NOR-konsernet ¹⁾	
	Forsikringsforpliktelser kunder bærer risikoen	Forpliktelser til forsikringstagere
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Balanse per 31. desember 2008	16 454	184 791
Innskudd	3 055	11 411
Avkastning	4 021	10 225
Mottatte reserver	796	3 239
Avgitte reserver	846	3 754
Forsikringsytelser	1 799	10 386
Øvrige endringer	(344)	(1 971)
Balanse per 31. desember 2009	21 337	193 556
Innskudd	2 368	11 680
Avkastning	2 368	13 314
Mottatte reserver	533	3 681
Avgitte reserver	697	2 936
Forsikringsytelser	1 794	11 267
Øvrige endringer	(611)	(2 478)
Balanse per 31. desember 2010	23 506	205 550

1) Gjelder utelukkende Vital.

Beskrivelse av forsikringsproduktene

Selskapet tilbyr tradisjonell livs- og pensjonsforsikring, fondsforsikring og skadeforsikring. I de tradisjonelle produktene benyttes en beregningsrente for å fastsette avsetninger og premier. Høyeste beregningsrente fastsettes av Finanstilsynet. Denne renten benevnes ofte som grunnlagsrenten og er for nye forsikringskontrakter 2,5 prosent. Grunnlagsrenten er kundens årlige rentegaranti. I de fleste fondsforsikringer bærer kunden den finansielle risikoen. Skadeforsikringene er produkter med ytelser relatert til forsikredes liv og helse. Dette er produkter uten overskuddsdeling og med årlig reprising.

Kollektive kontrakter

Kollektiv ytelsespensjon er utbetalinger av pensjoner fra avtalt alder og så lenge den forsikrede lever. Det kan også avtales at pensjonen opphører ved en bestemt alder. Ytelsespensjon kan omfatte alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon. Kollektiv ytelsespensjon følger virksomhetsregler innført fra 1. januar 2008, som innebærer at kunden forskuddsvis betaler en årlig premie for renterisiko, forsikringsrisiko og administrasjon. Selskapet har mulighet for å endre premien årlig. Renteoverskudd ut over rentegarantien tildeles kunden i sin helhet. Ved renteresultat fra null prosent og opp til kundens rentegaranti, kan selskapet anvende tilleggsavsetninger for å innfri rentegarantien, ellers skal selskapet dekke underskuddet. Overskudd på risikoresultatet kan enten brukes til å øke risikoutjevningfondet eller tildeles kundene. Det kan ikke avsettes mer enn 50 prosent av et års overskudd til risikoutjevningfondet. Underskudd etter bruk av risikoutjevningfondet skal dekkes av selskapet. Administrasjonsresultatet tilfaller i sin helhet selskapet. For ettårige avtaler med uføre- og etterlattepensjoner uten oppsparing, avregnes risikoresultatet direkte mot selskapet.

Fripoliser oppstår når et medlem trer ut av en pensjonsavtale eller pensjonsavtalen opphører. Opptjente rettigheter på utmeldings- eller opphørstidspunktet videreføres i fripoliser. Fripoliser har en egen overskuddsmodell der kunden skal tildeles minimum 80 prosent av overskuddet. Overskudd til fordeling består av renteresultatet og risikoresultatet. Administrasjonsresultatet tilfaller i sin helhet selskapet.

Kollektiv foreningsforsikring er pensjonsforsikring som foreninger tegner for sine medlemmer. Foreningsforsikringer kan omfatte alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon.

Individuelle kontrakter

Individuelle rente- og pensjonsforsikringer er spareavtaler hvor selskapet skal utbetale månedlige beløp så lenge en person lever, eller til personen når en bestemt alder. Dette omfatter vanligvis alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon.

Individuell kapitalforsikring er kontrakter hvor selskapet ved forsikredes død eller ved oppnådd avtalt alder skal utbetale avtalt beløp. Individuell kapitalforsikring kan også omfatte uførekapital, som er en engangstønad ved varig uførhet.

Note 18 Forsikringsrisiko (forts.)

For individuelle kontrakter solgt før 1. januar 2008 gjelder gammel overskuddsdeling. Det vil si at rente-, risiko- og administrasjonsresultat inngår som resultat til fordeling mellom kunde og selskap. Kunden skal ha minimum 65 prosent av årlig overskudd. For kontrakter solgt fra og med 1. januar 2008 gjelder nye virksomhetsregler.

Kontrakter der kunden bærer risiko

Innskuddspensjon er kollektive pensjonsavtaler der den ansatte bærer den finansielle risikoen. Det kan kjøpes helt eller delvis sikring på innbetalt beløp ved nådd pensjonsalder.

Individuelle fondsforsikringer er kapitalforsikringer eller renteforsikringer der kunden bærer den finansielle risikoen.

Andre bransjer

Gruppeliv er dødsrisikoforsikringer som arbeidsgiver eller foreninger tegner for sine arbeidstakere eller medlemmer, eventuelt også for deres ektefeller og barn. Forsikringssum utbetales ved forsikredes død. Gruppeliv kan også omfatte uførekapital, som er en engangsstønad ved varig uførhet.

Personalforsikring er ettårige risikoprodukter som bedrifter knytter til sin pensjonsavtale. Det kan være bedriftsgruppeliv eller ulykkesforsikringer. Yrkesskadeforsikringen er lovpålagt for alle bedrifter.

Spesifikasjon av balanseførte forpliktelser til forsikringstagere per 31. desember 2010

DnB NOR-konsernet ¹⁾

Beløp i millioner kroner	Kollektive forsikrings- ordninger - ytelsespensjon			Individuell pensjonssparing				Totalt 2010	Totalt 2009
	Privat	Offentlig	Forenings- forsikring	Rente- og pensjons- forsikring	Kapital- forsikring	Gruppelivs- forsikring	Skade- forsikring		
Premiereserver	112 560	28 289	3 860	33 517	11 915	352	0	190 493	180 731
Tilleggsavsetninger	3 020	903	163	1 322	285	0	0	5 694	5 550
Kursreguleringsfond	1 527	391	56	462	147	9	0	2 591	1 306
Erstatningsavsetning	184	0	23	234	238	445	689	1 813	1 414
Premiefond	2 773	1 602	41	336	0	0	0	4 752	4 410
Pensjonistenes overskuddsfond	9	0	0	0	0	0	0	9	2
Andre tekniske avsetninger	0	0	0	0	0	0	199	199	143
Forpliktelser til forsikringstagere	120 072	31 184	4 143	35 871	12 585	806	889	205 550	193 556
Merverdier obligasjoner som holdes til forfall ²⁾								1 100	865

1) Gjelder utelukkende Vital.

2) Merverdier på sertifikater og obligasjoner som holdes til forfall, inngår ikke i balanseførte verdier.

Forsikringsrisiko

Innen livsforsikring er de vesentligste forsikringsrisikoer knyttet til hendelsene dødsfall og uførhet.

Forsikringsrisikoen i Vital Forsikring ASA er i varierende grad delt mellom kunder og selskap. For skadeforsikringsproduktene Personalforsikring og enkelte rene risikoprodukter er selskapet eksponert for forsikringsrisiko. For kollektive pensjonsavtaler og nye individuelle pensjons- og kapitalforsikringsprodukter er selskapets risiko inndekking av et eventuelt negativt risikoresultat. Selskapet godskrives derimot inntil 50 prosent dersom det blir et positivt risikoresultat gjennom avsetning til risikoutjevningfond. For individuelle forsikringer solgt før 1. januar 2008 inngår risikoresultatet i resultat til fordeling mellom kunder og selskap, der selskapet er berettiget til inntil 35 prosent av årets overskudd.

Risiko for Vital Forsikring ASA knyttet til endring i dødelighet er todelt. For dødsrisikodekninger, i hovedsak ektefelle- og barnepensjon, vil redusert dødelighet gi forbedret risikoresultat og lavere avsetningsbehov. For pensjoner under utbetaling vil redusert dødelighet gi lengre utbetalingstid og dermed høyere avsetningsbehov. Oppreserveringsbehov knyttet til forsikringsrisiko vil kunne finansieres av overskudd på fremtidig avkastningsresultat. Det er behov for å forsterke bokførte premiereserver innen individuell pensjon og kollektiv foreningspensjon knyttet til høyere levealder.

Vital Forsikring ASA styrket i 2010 avsetningene for individuell pensjon med 973 millioner kroner som et ledd i å oppjustere levealderforutsetningene. Gjenværende avsetningsbehov er 770 millioner kroner som vil bli regnskapsført over de kommende to år. Oppreserveringsplanen er godkjent av Finanstilsynet.

I bransjen pågår det også et arbeid for å oppdatere levetidsforutsetningene i premie- og avsetningsgrunnlaget for kollektiv pensjonsforsikring. Oppdatert beregningsgrunnlag for kollektiv pensjon vil bli innført i nær dialog med myndighetene. Vital Forsikring ASA legger til grunn at oppreservering primært vil bli finansiert av fremtidig avkastningsoverskudd, etter godkjenning av Finanstilsynet.

Uførerisiko er i større grad utsatt for endringer over kortere tidsperioder. Avsetninger for inntrufne, ikke oppgjorte skader vurderes fortløpende. Utover det er det ikke identifisert behov for styrking av eksisterende avsetninger knyttet til uførepensjon eller andre uføreprodukter.

For eksisterende kontrakter overvåkes forsikringsrisikoen kontinuerlig gjennom analyse og oppfølging av risikoresultatene innen hver bransje. Selskapet benytter også reassuranse som et instrument for å redusere forsikringsrisikoen. Selskapet har for tiden reassuranseavtaler som dekker katastrofer og store enkeltrisikoer innen kollektiv og individuell forsikring. Reassuranseavtalene innebærer at Vital Forsikring ASA står ansvarlig for risiko opp til et fastsatt nivå, og reassurandør dekker overskytende risiko opp til en øvre definert grense.

Note 18 Forsikringsrisiko (forts.)

For å redusere forsikringsrisikoen ved tegning gjennomføres det ved salg av individuelle risikoprodukter en helsevurdering av forsikrede. Individuell helsevurdering gjennomføres også for mindre kollektive ordninger. For salg av uførepensjoner skjer det en innplassering i risiko-klasser etter konkret vurdering av risikoen for den enkelte kunde.

Vital Forsikring ASA har sin hovedvirksomhet i Norge. I dette markedet er porteføljen godt diversifisert og uten vesentlig geografisk eller bransjemessig konsentrasjon av risiko.

Risikoresultatet oppstår som følge av at erfaringer knyttet til dødelighet, uførhet og avgangsrisiko avviker fra det som er forutsatt i beregningsgrunnlag for premier og avsetninger. Ved overskudd på risikoresultatet kan overskuddet avsettes til risikoutjevningfond. Risikoutjevningfondet kan ikke overstige 150 prosent av selskapets samlede risikopremier i regnskapsåret. Ved underskudd på risikoresultatet kan risiko-utjevningfondet anvendes. Risikoutjevningfondet gjelder ikke risikoforsikringer av høyst ett års varighet, uføre- og etterlattepensjoner uten opptjening, fripoliser eller individuelle kontrakter med gammel overskuddsdeling.

Risikoresultat

Vital Forsikring ASA

Beløp i millioner kroner	Kollektive forsikrings- ordninger - ytelsespensjon			Individuell pensjonssparing		Andre bransjer	Totalt 2010	Totalt 2009
	Privat	Offentlig	Forenings- forsikring	Rente- og pensjons- forsikring	Kapital- forsikring			
Risikoresultat								
Risikoresultat i 2010 ^{*)}	410	133	(24)	(889)	178	(50)	(242)	
Risikoresultat i 2009	252	25	4	(255)	77	(11)		92
Sensitiviteter - effekt på risikoresultatet i 2010								
5 prosent reduksjon i dødelighet	(15)	(8)	0	(9)	2	7	(22)	
10 prosent økning i uførhet	(126)	(37)	(2)	(16)	(6)	(13)	(199)	
*) Herav:								
Dødsrisiko	35	25	32	9	53	(3)	151	223
Opplevelsesrisiko	(52)	(24)	(21)	(86)	0	0	(183)	(336)
Uførhet	423	72	7	(3)	28	(47)	481	382
Annet	3	60	(43)	(809)	97	0	(692)	(177)

Tabellen viser effekten på risikoresultatet for 2010 ved gitte endringer i dødelighets- eller uføreerfaringene. Kostnaden ved omlegging til nytt beregningsgrunnlag for rente-, pensjons- og foreningsforsikringer er ført under annet.

Varige endringer i beregningsforutsetningene vil medføre behov for endringer i premier og avsetninger. For kollektiv pensjonsforsikring og individuelle kontrakter solgt etter 1. januar 2008 vil økt premiereservekrav kunne finansieres av årets risikoresultat, eller av årets og fremtidig avkastningsresultat. For individuelle kontrakter solgt før 1. januar 2008 kan økt premiereservekrav finansieres av resultat til fordeling, eller av fremtidig resultat til fordeling. Tabellen under viser hvilken effekt endringer i sentrale beregningsforutsetninger har på brutto premiereserve.

Beregningsforutsetning

Vital Forsikring ASA

Beløp i millioner kroner	Endring i prosent	Effekt på brutto premiereserve
Dødelighet	-5	+1 836
Uførhet	+10	+2 150

Dødelighet og uførhet

Tabellen viser netto årlig risikopremie for en forsikringssum på 100 000 kroner. For ektefellepensjon er det premien for en årlig ektefellepensjon på 10 000 kroner fra hovedforsikredes død frem til ektefelle er 77 år som er angitt. For uførepensjon er det premien for en årlig uførepensjon på 10 000 kroner frem til 67 år som er angitt.

Vital Forsikring ASA

Beløp i kroner	Menn			Kvinner		
	30 år	45 år	60 år	30 år	45 år	60 år
Individuell livsforsikring	136	340	1 447	68	170	724
Individuell uførekapital	223	695	0	333	1 177	0
Individuell uførepensjon	394	1 000	3 229	630	1 900	4 858
Ektefellepensjon innen kollektiv pensjon	20	164	698	17	79	224
Uførepensjon innen kollektiv pensjon	254	556	1 114	388	975	1 672

Premier for individuell uførepensjon er basert på selskapets egne erfaringer og ble sist endret i 2006. Premier for ektefelle- og uførepensjon innen kollektiv pensjon er basert på selskapets egne erfaringer og ble sist endret i 2008.

Note 18 Forsikringsrisiko (forts.)

Rentegaranti

Tabellen viser hvordan gjennomsnittlig rentegaranti for hver bransje har utviklet seg over tid. Rentegarantien er angitt i prosent av premie-reserve, premiefond og tilleggsavsetninger og er målt per 31. desember. Rentegarantien reduseres langsomt hvert år som følge av at innbetalt premie innen kollektiv pensjon garanteres til 3 prosent.

Prosent	Vital Forsikring ASA			
	2010	2009	2008	2007
Kollektiv pensjon, privat sektor	3,4	3,5	3,6	3,7
Kollektiv pensjon, offentlig sektor	3,0	3,1	3,1	3,2
Individuell pensjon	3,4	3,5	3,4	3,4
Individuell kapital	2,8	3,1	3,3	3,4
Kollektiv foreningspensjon	4,0	4,1	4,1	4,1
Totalt	3,3	3,4	3,5	3,6

Tilstrekkelighetstest

Selskapet har i henhold til IFRS 4 vurdert om selskapets avsetninger står i forhold til forpliktelsene overfor kundene. Dersom testen viser at premiereservene er for lave til å bære de fremtidige forpliktelsene selskapet har, skal differansen regnskapsføres ved testtidspunktet. Tilstrekkelighetstesten blir gjennomført kvartalsvis.

Alle pristariffer som selskapet benytter, baserer seg på selskapets erfaringer innen produktsegment eller bransje. Produkter vil dermed kunne ha forskjellige grunnlagsrenter, dødelighets- og uførhetsantagelser, samt forskjellige omkostninger. Tilstrekkelighetstesten vurderer marginene i tariffene.

Risikofri rente beregnes med basis i observerbare norske swap-renter. Det antas at risikofri rente konvergerer mot et langsiktig makro-økonomisk rentepunkt. Realistisk verdi av forpliktelsene beregnes som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer fra forsikringskontraktene, gitt risikofri rentekurve.

Tilstrekkelighetstesten indikerte ikke noe behov for ytterligere avsetninger for forpliktelser overfor forsikringstagerne per 31. desember 2010.

Soliditetskapital

Soliditetskapitalen består av kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger, sikkerhetsfond, egenkapital, ansvarlige lån, fondsobligasjoner og merverdier på obligasjoner som holdes til forfall. Alle disse elementene, med unntak av risikoutjevningssfondet og deler av sikkerhetsfondet, kan benyttes for å oppfylle avkastningsgarantien på forsikringsmidlene.

Beløp i millioner kroner	Vital Forsikring ASA	
	31.12.10	31.12.09
Kursreguleringsfond	2 591	1 307
Tilleggsavsetninger	5 694	5 550
Sikkerhetsfond	158	143
Risikoutjevningssfond	661	407
Egenkapital	11 752	9 611
Ansvarlige lån og fondsobligasjoner	2 492	2 489
Merverdi obligasjoner som holdes til forfall	1 100	865
Sum soliditetskapital	24 448	20 372
Avkastningsgaranti på forsikringsmidlene ¹⁾	6 821	6 627

1) Avkastningsgaranti knyttet til kontrakter ved utgangen av perioden.

Kapitaldekning

Kapitaldekningsreglene regulerer forholdet mellom selskapets ansvarlige kapital og investeringsrisikoen på balansens aktivaside. Livsforsikringsselskapene er underlagt krav om minstenivå for kapitaldekning på 8 prosent. Vital Forsikring ASA hadde ved utgangen av 2010 en kapitaldekning på 11,0 prosent, mot 11,6 prosent ved utgangen av 2009. Kjernekapitaldekningen utgjorde 9,7 prosent, på nivå med ett år tidligere.

Risikovektet volum og ansvarlig kapital

Beløp i millioner kroner	31. desember 2010		Vital Forsikring ASA	
	Balanseført	Vektet	Balanseført	Vektet
Sum eiendeler	247 465	113 607	232 971	97 239
Ansvarlig kapital				
Kjernekapital		10 980		9 465
Netto tilleggskapital		1 572		1 804
Finansfradrag		0		0
Tellende ansvarlig kapital		12 552		11 269
Kapitaldekningskrav		9 089		7 779
Overdekning		3 463		3 490

Note 18 Forsikringsrisiko (forts.)

Solvensmarginkapital

Solvensmarginkapitalen måles mot solvensmarginkravet, som er knyttet opp til selskapets forsikringsmessige forpliktelser. Kravet til livsforsikringsselskapenes solvensmarginkapital er regulert i forskrift om beregning av solvensmarginkrav og solvensmarginkapital, fastsatt av Finansdepartementet 19. mai 1995.

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Vital Forsikring ASA	
	31.12.10	31.12.09
Tellende ansvarlig kapital	12 552	11 269
Tilleggsavsetninger (50 prosent)	2 847	2 775
Risikoutjevningssond (50 prosent)	331	203
Sikkerhetsavsetning i skadeforsikring (utover 50 prosent av minstekrav)	71	64
Solvensmarginkapital	15 800	14 312
Solvensmarginkrav	8 838	8 317

FORSIKRINGSRISIKO I SKADEFORSIKRING

DnB NOR Skadeforsikring ble etablert i 2008. Skadeforsikringsrisikoen økte gjennom 2010 som følge av vekst i forsikringsporteføljen. Premieporteføljen utgjorde 1 165 millioner kroner ved utgangen av 2010. Over 96 prosent av premieporteføljen er tilknyttet personmarkedet. Produkter tilbys små og mellomstore bedrifter i begrenset utstrekning.

Risiko i DnB NOR Skadeforsikring omfatter forsikrings-, markeds-, kreditt-, operasjonell og forretningsrisiko. Forsikringsrisikoen omfatter risiko for tap som følge av at forsikringspremien ikke dekker fremtidige skadeutbetalinger. En økning i skadefrekvens kan være sesongbetont eller skyldes mer varig påvirkning. En varig endring av skadefrekvensen, som for eksempel endret kundeadferd og nye skadetyper, vil ha størst påvirkning på lønnsomheten. Erstatningsbeløpene påvirkes av flere faktorer, blant annet av antall store skader og inflasjon. Eksponeringen for naturskader begrenses gjennom selskapets obligatoriske medlemskap i Norsk Naturskadepool. Mangel på risikospredning når det gjelder risikotype og forsikringssum, geografisk plassering og art av virksomhet som forsikringen dekker kan også ha negativ innvirkning på forsikringsrisikoen.

DnB NOR Skadeforsikring har etablert et reassuranseprogram for å bidra til at resultateffekten av spesielt store skader utjevnes. Programmet er tilpasset selskapets totalrisiko, det vil si summen av forsikrings-, markeds- og kredittisiko. Risikoutnyttelsen måles opp mot både gjeldende Solvency I-regelverk og det kommende Solvency II-regelverket. Selskapets reassuransepolicy er at ingen enkeltskader for egenregning skal utgjøre mer enn 1 prosent av selskapets budsjetterte brutto forfalte premie.

DnB NOR Skadeforsikring hadde i 2010 et Excess of Loss-program som dekket enkeltskader og hendelser over gitte størrelser innenfor de ulike produktgruppene. Programmet var tilpasset risikoprofilen i porteføljen, og var fordelt på flere reassurandører for å spre risiko. Selskapets reassuranseprogram bidro positivt til selskapets resultater i 2010.

For 2011 er det gjort vesentlig endringer i reassuranseprogrammet. I tillegg til Excess of Loss- kontrakter har en inngått proporsjonale kontrakter. Dette er gjort for bedriftsproduktene samt for brann-/kombinert produktene til personmarkedet. Dette skal medføre at de produktene med størst svingningsrisiko i porteføljen får mer forutsigbare resultater.

Forsikringsrisikoen overvåkes kontinuerlig gjennom oppfølging av lønnsomhet på alle produkter. Samtidig foretas det en kvartalsvis evaluering av erstatningsavsetningene.

Note 19 Netto renteinntekter

Beløp i millioner kroner	2010			DnB NOR-konsernet 2009		
	Vurdert til virkelig verdi	Vurdert til amortisert kost ¹⁾	Totalt	Vurdert til virkelig verdi	Vurdert til amortisert kost ¹⁾	Totalt
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 865	393	2 259	893	827	1 720
Renter av utlån til kunder	1 636	41 433	43 068	7 097	39 802	46 899
Renter av nedskrevne engasjementer	0	611	611	0	459	459
Renter av sertifikater og obligasjoner	7 309	0	7 309	5 420	0	5 420
Renter av sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	-	2 259	2 259	-	2 714	2 714
Etableringsprovisjoner m.v.	4	283	287	66	308	374
Andre renteinntekter	79	1 036	1 115	51	727	778
Sum renteinntekter	10 893	46 016	56 909	13 526	44 837	58 363
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	4 316	691	5 008	3 565	1 261	4 826
Renter på innskudd fra kunder	1 138	9 848	10 986	1 358	10 921	12 279
Renter på verdipapirgjeld	5 983	6 256	12 239	8 240	5 529	13 769
Renter på ansvarlig lånekapital	68	599	667	184	881	1 066
Andre rentekostnader ²⁾	3 745	828	4 573	2 829	962	3 791
Sum rentekostnader	15 250	18 223	33 473	16 176	19 553	35 730
Netto renteinntekter	(4 357)	27 793	23 436	(2 651)	25 284	22 633

1) Inkluderer sikrede poster.

2) Andre rentekostnader inkluderer rentjusteringer som følge av inngåtte renteswapper. Derivater blir vurdert til virkelig verdi.

Note 20 Renter på enkelte balanseposter

	DnB NOR-konsernet ¹⁾			
	Gjennomsnittlig rente i prosent ²⁾		Gjennomsnittlig volum i millioner kroner	
	2010	2009	2010	2009
Eiendeler				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,63	0,96	169 181	174 987
Utlån til kunder	3,82	4,11	1 141 640	1 152 950
Sertifikater og obligasjoner	5,29	6,96	165 429	107 490
Gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	1,45	1,58	346 146	305 130
Innskudd fra kunder	1,76	2,02	624 039	606 373
Verdipapirgjeld	2,79	2,93	532 517	538 320

1) Gjelder DnB NOR-konsernet eksklusive Vital.

2) Gjennomsnittlig rente i prosent er beregnet som samlet rentebeløp i kroner for de konkrete produkter sett i forhold til den tilhørende gjennomsnittlige kapitalen (nominelle beløp).

Note 21 Netto provisjonsinntekter

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Provisjonsinntekter fra betalingsformidling	2 957	3 031
Provisjonsinntekter fra fondsforvaltning	1 096	1 021
Provisjonsinntekter fra verdipapirtjenester	295	275
Provisjonsinntekter fra verdipapiromsetning	303	279
Emisjonsinntekter	608	312
Interbankprovisjoner	97	106
Provisjonsinntekter fra kredittformidling	474	367
Provisjonsinntekter fra salg av forsikringsprodukter	2 579	2 447
Andre provisjonsinntekter fra banktjenester	851	886
Sum provisjonsinntekter m.v.	9 261	8 724
Provisjonskostnader ved betalingsformidling	1 112	1 015
Provisjonskostnader ved fondsforvaltning	121	59
Provisjonskostnader ved verdipapirtjenester	112	106
Interbankprovisjoner	140	153
Provisjonskostnader ved kredittformidling	48	52
Provisjonskostnader ved salg av forsikringsprodukter	137	111
Andre provisjonskostnader ved banktjenester	550	573
Sum provisjonskostnader m.v.	2 220	2 069
Netto provisjonsinntekter	7 040	6 655

Note 22 Andre inntekter

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Provisjonsinntekter fra eiendomsomsetning	860	774
Netto urealisert gevinst på investeringseiendommer	0	(109)
Øvrige driftsinntekter ¹⁾	1 704	399
Sum andre inntekter	2 565	1 063

1) Økningen i øvrige driftsinntekter i 2010 sammenlignet med fjoråret skyldtes primært gevinst ved fusjon av betalingsformidlingsselskapet Nordito og danske PBS Holding på til sammen 1 170 millioner kroner i andre kvartal 2010. For ytterligere informasjon, se note 2 Endringer i konsernstruktur.

Note 23 Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Valuta og finansielle derivater	3 450	4 466
Sertifikater og obligasjoner	593	451
Aksjer	(42)	223
Andre finansielle eiendeler	0	212
Finansiell gjeld	(216)	564
Netto gevinster på finansielle instrumenter, trading	3 784	5 917
Utlån til virkelig verdi	1	(323)
Sertifikater og obligasjoner	(54)	193
Aksjer	624	121
Finansiell gjeld	(438)	(33)
Netto gevinster på finansielle instrumenter, bestemt regnskapsført til virkelig verdi	133	(42)
Finansielle derivater, sikring	(3 961)	94
Finansielle eiendeler, sikret	(20)	32
Finansiell gjeld, sikret	3 992	(261)
Netto gevinster sikrede poster ^{1) 2)}	11	(135)
Finansielle garantier	646	377
Mottatt utbytte	387	169
Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	4 961	6 286

1) For finansiell gjeld som er sikret vurderes den sikrede risikoen til virkelig verdi, mens resten av instrumentet vurderes til amortisert kost.

Sikringsderivater vurderes til virkelig verdi. Verdiendring som følger av sikret risiko presenteres på linjen "Finansielle derivater, sikring".

2) DnB NOR-konsernet benytter sikringsbokføring for lange innlån i valuta i DnB NOR Boligkreditt og DnB NOR Bank ASA. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom valuta og rentestrømmen og sikringsforretningen. På låneopptakstidspunktet gjør DnB NOR Markets en vurdering av om det skal inngås en sikringsforretning for det aktuelle innlånet basert på konsernets valutaposisjoner, og den underliggende renteeksponeringen knyttet til lånet. Sikringsforretningene som inngås dokumenteres. Kronedelen av en sikringsforretning vil for bankens vedkommende ha en eksponering mot en 3-måneders rente. For DnB NOR Boligkreditt gjøres det sikringsforretninger som reduserer renterisikoen på kronedelen av sikringsforretningene ytterligere. Det benyttes ikke sikringsbokføring for disse forretningene.

Note 24 Lønn og andre personalkostnader

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Lønnskostnader	7 071	7 206
Arbeidsgiveravgift	1 025	1 082
Pensjonskostnader ¹⁾	448	960
Omstillingskostnader	36	82
Andre personalkostnader	680	587
Sum lønn og andre personalkostnader	9 259	9 917

1) Pensjonskostnadene ble redusert med 367 millioner kroner i første kvartal 2010 som følge av tilbakeføring av avsetning til avtalefestet pensjon.

Note 25 Andre kostnader

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Honorarer ¹⁾	1 437	1 155
IT-kostnader	1 635	1 741
Porto og telekommunikasjon	377	412
Rekvisita	99	99
Markedsføring og informasjon	812	572
Reisekostnader	244	234
Kompensasjon til Posten Norge for utførte tjenester	151	203
Opplæring	75	73
Driftskostnader eiendommer og lokaler ²⁾	1 280	1 306
Driftskostnader maskiner, transportmidler og inventar	151	145
Øvrige driftskostnader	735	846
Sum andre kostnader	6 995	6 784

1) Honorarer knyttet til systemutvikling utgjorde 986 millioner kroner i 2010 og 623 millioner i 2009.

2) Kostnader for leide lokaler utgjorde 1 038 millioner kroner i 2010 og 1 039 millioner i 2009.

Note 26 Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler ¹⁾

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Avskrivninger maskiner, inventar og transportmidler	967	747
Øvrige avskrivninger materielle og immaterielle eiendeler	640	630
Nedskrivning aktivert systemutvikling	354	66
Goodwillnedskrivninger ²⁾	194	730
Øvrige nedskrivninger immaterielle eiendeler	103	37
Sum avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	2 256	2 210

1) Se note 40 Immaterielle eiendeler og note 42 Varige driftsmidler.

2) For året 2010 ble det resultatført goodwillnedskrivninger på 194 millioner kroner i Svensk Fastighetsförmedling AB. I 2009 ble det totalt resultatført goodwillnedskrivninger på 201 millioner kroner knyttet til virksomheten i Sverige, Svensk Fastighetsförmedling AB og SalusAnsvar, og 529 millioner knyttet til DnB NORD.

Note 27 Pensjoner

Beskrivelse av pensjonsordningene

DnB NOR-konsernet hadde frem til utgangen av 2010 ytelsesbasert tjenstepensjon for alle ansatte i Norge i form av en kollektiv pensjonsforsikring dekket i Vital Forsikring. Pensjonsytelsene omfattet alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon og supplerte ytelsene fra Folketrygden. Full pensjon krevde en opptjeningstid på 30 år og ga rett til alderspensjon på differansen mellom 70 prosent av lønn og beregnet ytelse fra Folketrygden. Ordningen oppfylte kravene i Lov om foretakspensjon. Konsernet har også forpliktelser knyttet til lønn over 12 ganger folketrygdens grunnbeløp, G, og avtaler om førtidspensjonering. Pensjonsforpliktelsene knyttet til lønn over 12G og førtidspensjonering finansieres over driften i selskapene. Topplønnpensjonsordningen ble lukket per 30. juni 2008.

Fra 1. januar 2011 opphørte pensjonsdekningene for ektefelle- og barnepensjon. Disse ble erstattet av økt forsørger- og barnetillegg i gruppelivsforsikringen fra samme tidspunkt.

Ytelsespensjonsordningen for alders- og uførepensjon for ansatte i Norge ble lukket per 31. desember 2010. Nyansatte fra 1. januar 2011 inngår i en nyopprettet innskuddspensjonsordning for alderspensjon og en ny ytelsespensjonsordning for uføredeknninger. Premiesatsene for innskuddspensjonen følger lovens maksimum:

Lønn tilsvarende 1 til 6 ganger G: 5 prosent

Lønn tilsvarende 6 til 12 ganger G: 8 prosent

I tillegg er om lag 590 ansatte fra tidligere Postbanken dekket gjennom en lukket, kollektiv pensjonsavtale i Statens Pensjonskasse.

Note 27 Pensjoner (forts.)

Konsernets norske selskaper har vært med i ordningen om avtalefestet pensjon, AFP, for bank- og finansnæringen. Det er i tillegg avtale om AFP etter regler for statlig sektor for ansatte med medlemskap i Statens Pensjonskasse. Avtalefestet pensjon var en tidligpensjonsordning som ga pensjon til ansatte i alderen 62 til 66 år og var tilpasset at Folketrygden ga alderspensjon fra 67 år.

Stortinget vedtok i februar 2010 lov om finansiering av ny avtalefestet pensjon, AFP, med virkning fra og med 2011. Gammel AFP-ordning gjelder kun for ansatte som tok ut AFP før vedtaket, samt for dem som fylte 62 år og som valgte å ta ut AFP før ordningen opphørte fra 30. november 2010. Ved overgangen til ny AFP-ordning vil den gamle ordningen bli avviklet.

Den nye AFP-ordningen er en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb. Ytelsene i den nye ordningen anses som vesentlig forskjellig fra gammel ordning, og overgangen til den nye ordningen er dermed ikke å anse som en planendring, men en avkortning og et oppgjør av gammel ordning. Ansatte som ikke tilfredsstilte betingelsene for å ta ut AFP etter gammel ordning i 2010, har ingen fremtidige rettigheter i ordningen. Denne delen av forpliktelsen kom til oppgjør i første kvartal 2010. Effekten av å fjerne forpliktelsen for ansatte født etter 30. november 1948, inklusive tilhørende estimatavvik og arbeidsgiveravgift, var 367 millioner kroner. Beløpet ble inntektsført i første kvartal 2010 og reduserte pensjonskostnadene.

Ny AFP-ordning skal regnskapsføres som en ytelsesbasert flerforetaksordning og vil bli finansiert gjennom en årlig premie som fastsettes som en prosent av lønn mellom 1 og 7,1G. Premien for 2011 er fastsatt til 1,4 prosent. Det foreligger foreløpig ikke tilgjengelig informasjon for innregning av den nye forpliktelsen. Kostnaden ved den nye ordningen antas å bli minst like høy som tidligere AFP-kostnad for konsernet. For medlemmer i Statens Pensjonskasse vil AFP-ordningen videreføres uendret i 2011.

Pensjonskostnader og -forpliktelser inkluderer arbeidsgiveravgift. Det er ikke avsatt for arbeidsgiveravgift i pensjonsordninger der pensjonsmidlene overstiger pensjonsforpliktelsene.

Datterselskaper og filialer utenfor Norge har egne ordninger for sine ansatte, som i hovedsak er innskuddsbaserte pensjonsordninger. Pensjonskostnaden for ansatte utenfor Norge utgjør 85 millioner kroner av konsernets samlede pensjonskostnad på 448 millioner.

Økonomiske forutsetninger som er benyttet ved beregning av pensjonskostnader og -forpliktelser:

Økonomiske forutsetninger

Prosent	Kostnader		DnB NOR-konsernet	
	2010	2009	Forpliktelser 31.12.10	31.12.09
Diskonteringsrente ¹⁾	4,4	3,8	4,1	4,4
Forventet avkastning ²⁾	5,6	5,8	5,5	5,6
Forventet lønnsregulering	4,25	4,00	4,00	4,25
Forventet G-regulering	4,00	3,75	3,75	4,00
Forventet pensjonsregulering	2,25	2,00	2,00	2,25
Uttakstilbøyelighet AFP	Faktisk uttak	35,0	Faktisk uttak	35,0
Demografiske forutsetninger om dødelighet ³⁾	K2005	K2005	K2005	K2005

1) Forutsetningen om diskonteringsrente er fastsatt ut fra 10-års statsobligasjonsrente på balansedagen med et tillegg for å hensynta relevant løpetid for forpliktelsene.

2) Den forventede avkastningen på pensjonsmidlene ble beregnet ved å vurdere forventet avkastning på eiendelene som inngår i nåværende investeringspolicy. Forventet gevinst på fastrenteinvesteringer er basert på brutto gevinst ved innløsning på balansedatoen. Forventet avkastning på egenkapital- og eiendomsinvesteringer reflekterer langsiktige realavkastninger forventet i de respektive markeder.

3) K2005 er et tariffgrunnlag for statistiske forutsetninger om befolkningsdødelighet. Tariffgrunnlaget inneholder to fremskrevne beregninger av befolkningsdødelighet basert på erfaringsgrunnlaget for årene 1996 til 2001. Det ene grunnlaget er fremskrevet til 2005, det andre er fremskrevet til 2020. Det er antatt at dødeligheten i år 2020 vil være lavere enn i år 2005. Ved beregning av pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser er det benyttet en kombinasjon av begge grunnlag.

Note 27 Pensjoner (forts.)

Pensjonskostnader

Beløp i millioner kroner	2010			DnB NOR-konsernet 2009		
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	400	50	450	440	120	560
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	500	86	586	459	87	547
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	(537)	0	(537)	(537)	0	(537)
Planendring	(5)	(348)	(352)	0	0	0
Amortisering av ikke-resultatførte estimatavvik	5	1	6	72	18	90
Administrasjonskostnader	41	0	41	55	0	55
Arbeidsgiveravgift	54	18	72	49	29	78
Risikopremie	0	85	85	0	80	80
Sum ytelsesbaserte ordninger	458	(106)	352	538	333	871
Innskuddsbaserte ordninger			96			88
Netto pensjonskostnader			448			960

Pensjonsforpliktelser

Beløp i millioner kroner	31.12.10			DnB NOR-konsernet 31.12.09		
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Påløpte pensjonsforpliktelser	11 118	1 662	12 781	10 087	1 884	11 971
Beregnet effekt av fremtidig lønnsregulering	2 276	356	2 632	1 836	465	2 302
Sum pensjonforpliktelser	13 394	2 019	15 413	11 923	2 349	14 272
Verdi av pensjonsmidlene	(10 178)	0	(10 178)	(9 892)	0	(9 892)
Netto pensjonsforpliktelser	3 217	2 019	5 235	2 031	2 349	4 381
Ikke-resultatførte estimatavvik	(2 855)	101	(2 754)	(1 225)	122	(1 103)
Arbeidsgiveravgift	440	276	716	271	327	598
Sum balanseførte pensjonsforpliktelser	801	2 396	3 197	1 077	2 798	3 875
Herav:						
Balanseførte ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser			3 361			3 875
Balanseførte ytelsesbaserte pensjonseindeler			164			0

Pensjonsforpliktelser

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Inngående balanse	14 272	14 937
Årets opptjening	450	560
Årets rentekostnad	586	547
Utbetaling til pensjonister	(665)	(687)
Planendring	(232)	0
Ikke-resultatførte estimatavvik	1 002	(1 084)
Utgående balanse	15 413	14 272

Pensjonsmidler

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Inngående balanse	9 892	9 443
Forventet avkastning	537	537
Innbetaling premier	584	678
Utbetaling pensjoner	(411)	(431)
Planendring	0	0
Ikke-resultatførte estimatavvik	(382)	(281)
Administrasjonskostnader	(42)	(55)
Utgående balanse	10 178	9 892

Premieoverføringer i 2011 anslås til 650 millioner kroner. Utbetalinger over drift forventes å utgjøre 300 millioner kroner.

Historisk utvikling

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet				
	31.12.10	31.12.09	31.12.08	31.12.07	31.12.06
Brutto pensjonsforpliktelser ¹⁾	16 129	14 870	15 696	14 996	15 631
Brutto pensjonsmidler	(10 178)	(9 892)	(9 443)	(8 831)	(8 853)
Ikke-regnskapsførte forpliktelser	(2 754)	(1 103)	(2 279)	(2 060)	(3 031)
Netto balanseførte pensjonsforpliktelser	3 197	3 875	3 975	4 105	3 747

1) Brutto pensjonsforpliktelser inkluderer arbeidsgiveravgift.

Note 27 Pensjoner (forts.)

Medlemmer

DnB NOR-konsernet

	31.12.10	31.12.09
Antall personer som er med i pensjonsordningene	15 941	16 046
- herav aktive	10 196	10 261
- herav pensjonister og uføre	5 745	5 785

Plassering av pensjonsmidlene

Tabellen nedenfor viser prosentvis plassering av pensjonsmidlene i de kollektive pensjonsordningene som administreres av Vital Forsikring. Vital Forsikring administrerer 8 697 millioner kroner av konsernets totale pensjonsmidler. Bokført avkastning av eiendelene i kollektivporteføljen administrert av Vital Forsikring ble 6,2 prosent i 2010 og 4,7 prosent i 2009.

DnB NOR-konsernet

Prosent	31.12.10	31.12.09
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	15	23
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	33	36
Pengemarked	12	9
Aksjer	21	14
Eiendom	18	17
Annet	2	2
Sum	100	100

Sensitivitetsanalyse pensjonsberegning

Følgende estimater er basert på fakta og omstendigheter per 31. desember 2010, forutsatt at alle andre parametre er konstante. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

DnB NOR-konsernet

Endring i prosentpoeng	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst/ grunnbeløp		Årlig regulering av pensjoner		Fratredelsesrate	
	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %	+1 %	-1 %
Prosentvis endring i pensjon								
Pensjonsforpliktelse (PBO)	15-17	15-17	9-11	9-11	11-13	11-13	1-2	1-2
Periodens netto pensjonskostnader	16-18	17-19	19-21	17-19	17-19	15-17	1-2	1-2

Pensjonsforpliktelsen er spesielt sensitiv overfor endringer i diskonteringsrenten. En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett medføre en økning i pensjonsforpliktelsen. Ett prosentpoengs endring i diskonteringsrenten vil gi en endring i pensjonsforpliktelsen i størrelsesorden 15 til 17 prosent.

En økning i lønnsregulering og regulering av pensjon, vil også medføre en økning i pensjonsforpliktelsen. En endring i lønnsvekst og G-regulering på ett prosentpoeng vil gi en forventet endring på rundt 9 til 11 prosent, mens en tilsvarende endring i pensjonsregulering vil gi en effekt på 11 til 13 prosent.

Note 28 Antall ansatte/årsverk

DnB NOR-konsernet

	2010	2009
Antall ansatte per 31. desember	13 365	13 691
- herav antall ansatte i utlandet	4 391	4 524
Antall årsverk per 31. desember	13 021	13 317
- herav antall årsverk i utlandet	4 338	4 436
Gjennomsnittlig antall ansatte	13 485	14 159
Gjennomsnittlig antall årsverk	13 131	13 768

Note 29 Skattekostnad

Skattekostnad	DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2010	2009
Betalbar skatt	5 199	9 001
Endring utsatt skatt	(1 078)	(4 915)
Sum skattekostnad	4 121	4 086

Avstemming av skattekostnad mot ordinært resultat før skatt

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2010	2009
Resultat før skatt	18 108	11 032
Forventet inntektsskatt etter nominell sats (28 %)	5 070	3 089
Skatteeffekt av forskjellig skattesats i andre land	60	78
Skatteeffekt av gjeldsrentefordeling mot utenlandske filialer	57	(36)
Skatteeffekt av skattefrie inntekter og ikke fradragsberettigede kostnader	(1 626)	204
Skatt beregnet på ikke-anvendbare skattemessige underskudd ¹⁾	459	1 010
Skatt vedrørende tidligere år	101	(259)
Skattekostnad	4 121	4 086
Effektiv skattesats	23 %	37 %

Utsatt skattefordel/(utsatt skatt)

Det beregnes 28 prosent utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller (Norge)

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2010	2009
Årets bevegelser i utsatt skattefordel/(utsatt skatt)		
Utsatt skattefordel/(utsatt skatt) per 1. januar	(279)	(5 194)
Endring ført mot resultat	1 078	4 915
Andre endringer:		
Kjøp av selskaper	0	0
Utsatt skattefordel/(utsatt skatt) per 31. desember	799	(279)

Utsatt skattefordel og utsatt skatt i balansen vedrører følgende midlertidige forskjeller:

<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	31.12.09
Utsatt skattefordel		
Driftsmidler	(791)	0
Netto pensjonsforpliktelser	856	0
Finansielle instrumenter ²⁾	(550)	13
Netto andre skattereduserende midlertidige forskjeller	(276)	80
Fremførbart underskudd	1 676	153
Sum utsatt skattefordel	915	246
Utsatt skatt		
Driftsmidler	6	874
Netto pensjonsforpliktelser	0	(1 048)
Finansielle instrumenter ²⁾	32	1 022
Vurderingsregler utlån	0	119
Netto andre skatteøkende midlertidige forskjeller	78	42
Fremførbart underskudd/ubenyttet kreditfradrag	0	(484)
Sum utsatt skatt	116	525

Utsatt skatt i resultatregnskapet vedrører endring i følgende midlertidige forskjeller:

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2010	2009
Driftsmidler	(77)	(220)
Pensjoner	192	72
Finansielle instrumenter	(426)	(10 279)
Vurderingsregler utlån	(119)	(119)
Andre midlertidige forskjeller	391	(741)
Fremførbart underskudd/ubenyttet kreditfradrag	(1 039)	6 372
Utsatt skatt	(1 078)	(4 915)

- ¹⁾ Utsatt skatt for skattereduserende forskjeller (hovedsakelig fremførbare underskudd) i datterselskaper blir ikke balanseført med mindre konsernet kan sannsynliggjøre fremtidig utnyttelse av disse skatteposisjonene.
- ²⁾ En betydelig del av finansielle instrumenter blir i finansregnskapet vurdert til markedsverdi, mens i skatteregnskapet behandles de etter realisasjonsprinsippet. Det kan gi store forskjeller mellom regnskapsmessig resultat og beregnet skattemessig resultat for det enkelte regnskapsår, spesielt i år med store bevegelser i rente- og kursnivåer. Forskjellene utlignes over tid.

Note 29 Skattekostnad (forts.)

Utsatt skattefordel blir balanseført i den utstrekning det er sannsynlig at den vil kunne benyttes mot fremtidig skattepliktig inntekt. Utsatt skatt knyttet til fremførbart underskudd/ubenyttet kredittskatt vil kunne benyttes ved bruk av konsernbidrag. Utsatt skatt på midlertidige forskjeller innen samme skattekonsern blir utlignet og nettoført.

DnB NOR-konsernets skattekostnad var 4 121 millioner kroner i 2010, en økning på 35 millioner fra 2009. Sett i forhold til driftsresultat før skatt ble skatteprosenten redusert fra 37 prosent i 2009 til 23 prosent i 2010. Hovedårsaken til reduksjonen er skattefrie aksjeinntekter i 2010. DnB NOR har ikke balanseført endring i utsatt skattefordel knyttet til økte fremførbare underskudd i DnB NOR grunnet usikkerhet om den økonomiske verdien av de skattemessige fradragene knyttet til anvendelse av fremføringsretten. Ikke balanseført utsatt skattefordel vedrørende fremførbare underskudd utgjør 733 millioner kroner ved utgangen av 2010.

Betalbar skatt for 2009 er i betydelig grad påvirket av reversering av tidligere års skatteøkende midlertidige forskjeller. Variasjonene i betalbar skatt er i hovedsak knyttet til ulike regler for regnskapsmessig og skattemessig behandling av finansielle instrumenter, se fotnote 2 over.

Skattefrie inntekter og ikke fradragsberettigede kostnader skyldes blant annet sambeskatning med utlandet, skattefrie aksjeinntekter og goodwillavskrivninger.

Skattekonsern

DnB NORs skattekonsern består av morselskapet DnB NOR ASA og de heleide norske datterselskapene DnB NOR Bank ASA, Vital Forsikring ASA, DnB NOR Kapitalforvaltning ASA og DnB NOR Skadeforsikring AS, alle med norske datterselskaper der DnB NOR eier mer enn 90 prosent av aksjene samt har en tilsvarende del av stemmene som kan avgis på generalforsamlingen.

Ved utgangen av 2010 var det balanseført netto utsatt skattefordel vedrørende skattekonsernet på 732 millioner kroner, mot utsatt skatt på 399 millioner i 2009.

Note 30 Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Per 31. desember 2010

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet					
	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle derivater brukt som sikrings-instrument	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost ¹⁾	Finansielle investeringer som holdes til forfall	Totalt
	Trading	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	8 208	0		7 990		16 198
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	35 287	641		11 863		47 792
Utlån til kunder	2 647	116 392		1 051 301		1 170 341
Sertifikater og obligasjoner	40 471	163 733				204 204
Aksjer	10 393	64 786				75 179
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen		23 506				23 506
Finansielle derivater	71 279		6 878			78 156
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall					179 461	179 461
Andre eiendeler				10 499		10 499
Sum finansielle eiendeler	168 284	369 059	6 878	1 081 654	179 461	1 805 336
Gjeld til kredittinstitusjoner	104 036	121 350		32 544		257 931
Innskudd fra kunder	34 213	15 756		591 944		641 914
Finansielle derivater	59 043		1 828			60 871
Verdipapirgjeld	153 941	36 598		311 129		501 668
Annen gjeld				14 738		14 738
Ansvarlig lånekapital		1 260		32 219		33 479
Sum finansiell gjeld ²⁾	351 234	174 965	1 828	982 575	0	1 510 602

1) Inkluderer sikret gjeld.

2) Kontraktsmessig forpliktelse av finansiell gjeld bestemt regnskapsført til virkelig verdi utgjorde til sammen 174 521 millioner kroner.

Note 30 Klassifikasjon av finansielle instrumenter (forts.)

Per 31. desember 2009

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet					
	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		Finansielle derivater brukt som sikrings-instrument	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost ¹⁾	Finansielle investeringer som holdes til forfall	Totalt
	Trading	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi				
Kontanter og fordringer på sentralbanker				31 859		31 859
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	48 844	694		12 779		62 317
Utlån til kunder	1 422	150 592		962 873		1 114 886
Sertifikater og obligasjoner	44 251	181 164				225 415
Aksjer	10 638	47 589				58 227
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen		21 337				21 337
Finansielle derivater	65 438		4 633			70 072
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall					179 832	179 832
Andre eiendeler				8 979		8 979
Sum finansielle eiendeler	170 592	401 376	4 633	1 016 490	179 832	1 772 924
Gjeld til kredittinstitusjoner	134 833	118 074		49 762		302 669
Innskudd fra kunder	43 208	19 860		527 676		590 745
Finansielle derivater	52 249		770			53 019
Verdipapirgjeld	168 033	35 622		290 076		493 732
Annen gjeld				12 331		12 331
Ansvarlig lånekapital		1 379		37 672		39 051
Sum finansiell gjeld ²⁾	398 324	174 936	770	917 517	0	1 491 546

1) Inkluderer sikret gjeld.

2) Kontraktsmessig forpliktelse av finansiell gjeld bestemt regnskapsført til virkelig verdi utgjorde til sammen 175 089 millioner kroner.

Note 31 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet			
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
	31.12.10	31.12.10	31.12.09	31.12.09
Kontanter og fordringer på sentralbanker	7 990	7 990	31 859	31 859
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	11 863	11 863	12 779	12 779
Utlån til kunder	1 051 301	1 052 131	962 873	957 490
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	179 461	179 632	179 832	180 174
Sum finansielle eiendeler	1 250 616	1 251 616	1 187 344	1 182 302
Gjeld til kredittinstitusjoner	32 544	32 544	49 762	49 762
Innskudd fra kunder	591 944	591 944	527 676	527 676
Verdipapirgjeld	311 129	309 460	290 076	291 357
Ansvarlig lånekapital	32 219	30 433	37 672	35 200
Sum finansiell gjeld	967 837	964 382	905 185	903 995

Finansielle instrumenter til amortisert kost

De fleste eiendels- og gjeldsposter i DnB NOR-konsernets balanse vurderes til amortisert kost i regnskapet. Det gjelder i første rekke utlån, innskudd og innlån i bankkonsernets balanse, men også investeringer i obligasjoner som holdes til forfall. Lange innlån i norske kroner vurderes til virkelig verdi, mens lange innlån i valuta vurderes til amortisert kost. Eventuelt benyttes sikringsbokføring.

Amortisert kost innebærer verdsetting av balansepostene etter opprinnelig avtalte kontantstrømmer, eventuelt justert for verdiforringelse. Slike verddivurderinger vil ikke alltid gi verdier som er i samsvar med markedets vurdering av de samme instrumenter. Avvik skyldes blant annet forskjellige oppfatninger om makroutsikter, markedsforhold, risikoforhold og avkastningskrav, samt avvik i tilgang på presis informasjon. Tabellen ovenfor gir en oversikt over beregnet virkelig verdi av poster som er bokført til amortisert kost. Verdien er beregnet med utgangspunkt i priser notert i aktive markeder der slik informasjon er tilgjengelig, interne modeller som beregner en teoretisk verdi når det ikke finnes aktive markeder, eller sammenligning mellom priser på instrumentene i porteføljen i forhold til siste tilgjengelige transaksjonspriser.

Note 31 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost (forts.)

Verdsettingen er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet. Disse verdiene omfatter imidlertid ikke de samlede verdier av kundeforhold, markedstilgang, merkevarer, organisasjon, medarbeidere og strukturkapital. Slike immaterielle eiendeler er i hovedsak ikke regnskapsførte. Videre vurderes og prises de fleste kundeforretninger i sammenheng for flere produkter under ett, hvor produkter på balansen ses i sammenheng med andre produkter og tjenester som kunden også benytter. De enkelte balanseførte eiendeler og gjeldsposter gir derfor ikke et dekkende uttrykk for den samlede verdien av konsernets virksomhet.

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og utlån til kunder

Markedet for kjøp og salg av utlånsporteføljer ved utgangen av 2010 var begrenset. I verdsettingen av utlån har utlånsporteføljen blitt delt inn i følgende kategorier: personkunder, shipping, offshore og logistikk, energi, internasjonale konsernkunder, nordiske konsernkunder, regionale bedriftskunder, kredittinstitusjoner, Sverige, DnB NOR Finans og Nordlandsbanken. I tillegg er det foretatt egne beregninger for DnB NORD.

Vurderingen har tatt utgangspunkt i gjennomsnittsmarginene i desember, og disse er vurdert opp mot beste anslag på hva marginkravet ville vært ved utgangen av 2010 dersom lånene hadde vært gitt på det tidspunktet. Det er beregnet differensierte marginkrav for hver portefølje, som er spesifisert ovenfor, basert på estimerte kostnader relatert til utlån. Marginkravet inneholder kostnader for normaliserte tap, som i motsetning til nedskrivninger bokført i årsregnskapet er en langsiktig vurdering av tapsnivået. Normaliserte tap for shipping, offshore og logistikk ligger over gjennomsnittlig normaliserte tap for konsernet. Gjennomsnittlige kredittmarginer har økt i 2010, og er på tilnærmet samme nivå som konsernets marginkrav.

I DnB NORD er løpetiden for utlån, spesielt i Polen, i gjennomsnitt relativt mye lenger enn for øvrige enheter i konsernet. Beregningene har tatt utgangspunkt i enhetenes beste anslag for løpetid og markedsrenter.

Det er meget sterk konkurranse i det norske personmarkedet. Det var ingen varslede, ikke gjennomførte renteendringer innenfor dette området ved utgangen av 2010. Virkelig verdi av p.t.-prisede personmarkeds lån og innskudd er derfor satt lik amortisert kost.

For nedskrevne lån er det gjort en vurdering av sannsynlig kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente justert for endringer i markedsvilkår for tilsvarende ikke nedskrevne lån. Lånerenten før nedskrivninger tar høyde for den økte kredittrisikoen i engasjementet. Gitt den generelle usikkerhet som ligger i beregninger av virkelig verdi, er det DnB NORs vurdering at nedskrevet verdi gir et godt bilde av virkelig verdi av disse utlånene.

I mange tilfeller vil kunder benytte låneprodukter som dels vurderes til amortisert kost og dels til virkelig verdi. Lønnsomheten av kundeforretningene vurderes samlet, og prising skjer etter en samlet vurdering. Tilsvarende vurderes eventuell verdiforringelse av kundeforholdet under ett. Verdiforringelse og verdiendringer på produkter som vurderes til virkelig verdi vurderes etter forholdet mellom avtalt pris og tilsvarende pris på nye produkter på balansedagen. Eventuell verdiforringelse ut over det produktspesifikke som reflekteres ved prisendringene, inngår i samlet vurdering av kreditter i kundeforholdet. Eventuell verdiforringelse i det samlede kundeforholdet vurderes etter amortisert kost og rapporteres som nedskrivning på utlån.

Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall (se note 37 Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall)

Gjennom 2010 har obligasjonsmarkedet bedret seg noe, men for store deler av porteføljen er det fortsatt ikke mulig å observere priser. Det er derfor benyttet modeller for fastsettelse av verdiene på deler av obligasjonsporteføljene. Disse modellene tar utgangspunkt i tilgjengelige indekser som representerer kredittrisiko og likviditetsforhold.

Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder

Virkelig verdi estimeres til balanseverdi for gjeld til kredittinstitusjoner. For innskudd fra kunder er virkelig verdi vurdert å være lik amortisert kost.

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Måling av virkelig verdi av verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital utstedt i valuta er basert på fremtidig kontantstrøm og kredittrisiko vurdert på balansetidspunktet. Verdsettingen er basert på innhentet informasjon fra meglere ("broker quotes"). Verdi ved antatt nytutstedelse er lagt til grunn, på tilsvarende måte som for utlån.

Note 32 Finansielle instrumenter til virkelig verdi

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet				
	Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	Periodiserte renter ¹⁾	Totalt
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3		
Eiendeler per 31. desember 2010					
Fordringer på sentralbanker	0	8 208	0	0	8 208
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	35 894	0	35	35 929
Utlån til kunder	0	2 646	115 839	555	119 039
Sertifikater og obligasjoner	156 827	41 949	3 856	1 572	204 204
Aksjer ²⁾	38 683	28 123	8 372		75 179
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen	23 506	0	0		23 506
Finansielle derivater	0	77 641	515		78 156
Gjeld per 31. desember 2010					
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	224 816	0	571	225 387
Innskudd fra kunder	0	49 716	0	254	49 969
Verdipapirgjeld	0	189 342	0	1 197	190 539
Ansvarlig lånekapital	0	1 248	0	12	1 260
Finansielle derivater	0	60 471	401		60 871
Eiendeler per 31. desember 2009					
Fordringer på sentralbanker	0	0	0	0	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	49 503	0	34	49 537
Utlån til kunder	0	1 425	149 893	695	152 013
Sertifikater og obligasjoner	172 751	48 959	2 180	1 525	225 415
Aksjer ²⁾	49 055	3 549	5 623		58 227
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen	21 337	0	0		21 337
Finansielle derivater	0	69 619	453		70 072
Gjeld per 31. desember 2009					
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	252 251	0	656	252 907
Innskudd fra kunder	0	62 827	0	242	63 069
Verdipapirgjeld	0	202 514	0	1 142	203 656
Ansvarlig lånekapital	0	1 367	0	12	1 379
Finansielle derivater	0	52 669	350		53 019

1) Periodiserte renter på finansielle derivater inngår i verdiene under nivå 2 og 3.

2) I tillegg til rene aksjeinvesteringer inngår andeler i fond og aksjerelaterte derivater knyttet til DnB NOR Markets' market-making aktiviteter (nivå 2), se note 33 Aksjer.

Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

I nivå 1 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler og forpliktelser.

I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og fondsandeler, samt statsobligasjoner og sertifikater som omsettes i aktive markeder.

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

I nivå 2 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, inkludert noterte priser i ikke aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

I kategorien inngår blant annet interbankderivater som renteswapper, valutaswapper og terminkontrakter med prisnoteringer på Reuters eller Bloomberg, basisswapper mellom valutaslagene NOK, EUR, USD og GBP og rente- og valutaderivater mot kunder med uvesentlig kredittmargin. Børsnoterte opsjoner innplasseres i nivå 2 dersom det er mulig å avlese eller inter-/ekstrapolere implisitt volatilitet med utgangspunkt i observerbare priser.

Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata

I kategorien inngår blant annet utlån til kunder og instrumenter hvor kredittmarginen utgjør en vesentlig del av justeringen til markedsverdi.

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (nivå 2)

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner gjelder hovedsakelig DnB NOR Markets. Verdimålingen er i hovedsak basert på avtalte rentebetingelser målt mot en swapkurve. Rentebindingstiden er relativt kort.

Note 32 Finansielle instrumenter til virkelig verdi (forts.)

Utlån til kunder (nivå 3)

Utlånene består i hovedsak av fastrenteutlån i norske kroner og deler av porteføljen av marginlån i norske kroner. Verdien av fastrenteutlånene fastsettes ved at avtalte rentestømmer neddiskonteres over løpetiden med en diskonteringsfaktor som er justert for marginkrav. For marginlånene kalkuleres et marginkrav, og forskjellen mellom avtalt og faktisk margin neddiskonteres over gjennomsnittlig forventet tid til reprising.

I tillegg har DnB NOR en mindre portefølje av utlån til virkelig verdi. Den omregnede kroneverdien av denne porteføljen vil være påvirket av valutakurssvingninger i forbindelse med omregningen av selskapets balanse fra lokal valuta.

Sertifikater og obligasjoner (nivå 2 og 3)

Verdivurderingen under nivå 2 baseres i hovedsak på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver, valutakurser og kredittmarginer til den enkelte kreditt og obligasjonens karakteristika. For papirer vurdert under nivå 3 baseres verdsettelsen på indikative priser fra tredjepart eller sammenlignbare papirer.

Den omregnede kroneverdien av DnB NORs portefølje vil være påvirket av valutakurssvingninger i forbindelse med omregningen av selskapets balanse fra lokal valuta.

Aksjer inklusive andeler i fond og aksjerelaterte derivater knyttet til market-making (nivå 2 og nivå 3)

Aksjer klassifisert i nivå 2 omfatter aksjederivater knyttet til DnB NOR Markets' market-making aktiviteter. Hoveddelen av disse derivatene er knyttet opp mot de mest omsatte aksjene på Oslo Børs, og verdsettelsen baseres på kursutviklingen på den aktuelle/underliggende aksjen og observerbar eller beregnet volatilitet. Aksjer i nivå 2 omfatter også aksjefond hvor de underliggende investeringene er noterte aksjer, samt et mindre volum av andre fondsandeler. Postene som er klassifisert i nivå 3 omfatter i det vesentligste eiendomsfond, KS-andeler, Private Equity-investeringer, andeler i hedgefond og investeringer i unoterte aksjer.

Finansielle eiendeler, kunden bærer risikoen (nivå 1)

Posten gjelder i sin helhet unit linked produkter i Vital. Verdiutviklingen på de underliggende fondene er tilgjengelig på daglig basis.

Finansielle derivater (nivå 2 og 3)

I nivå 2 gjelder markedsverdiene i hovedsak valutaterminer og rente- og valutaswapper. Verdsettelsen er basert på swapkurver, og kredittmarginer utgjør en mindre del av verdien. I tillegg omfatter posten derivater knyttet til råvarer og FRAer. Disse er verdsatt med utgangspunkt i observerbare priser i markedet. I nivå 3 knytter markedsverdiene seg i det vesentligste til valutaopsjoner, renteopsjoner i norske kroner samt indeksderivater. Verdsettelsen er basert på indikative priser fra tredjepart.

Gjeld til kredittinstitusjoner (nivå 2)

Se "Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner" ovenfor. Posten inneholder også innlån fra Norges Bank i forbindelse med bytteordningen i statens tiltakspakke. Innlånene relatert til denne ordningen utgjorde 118,1 milliarder kroner ved utgangen av 2010. Se note 51 Opplysninger om nærstående parter.

Innskudd fra kunder (nivå 2)

Innskudd som vurderes til virkelig verdi omfatter blant annet særvilkårsinnskudd. Verdsettelsen er i hovedsak basert på en måling mot en swapkurve, og effekten av endringer i kredittmarginer i målingen er liten.

Verdipapirgjeld (nivå 2)

Verdivurderingen baseres i hovedsak på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver og kredittmarginer. Posten består i hovedsak av innlån i norske kroner. For innlån i valuta benyttes sikringsbokføring dersom slike forretninger er inngått. For øvrige verdipapirinnlån baseres verdsettelsen på amortisert kost.

Ansvarlig lånekapital (nivå 2)

Ansvarlige innlån som vurderes til virkelig verdi består av to innlån i norske kroner, og verdsettelsen baseres på observerbare rentekurver og kredittmarginer.

Note 32 Finansielle instrumenter til virkelig verdi (forts.)

Finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3

Beløp i millioner kroner	Finansielle eiendeler			DnB NOR-konsernet	
	Utlån til kunder	Sertifikater og obligasjoner	Aksjer ¹⁾	Finansielle derivater	Finansiell gjeld
Balanse per 31. desember 2009	149 893	2 180	5 623	453	350
Netto gevinster på finansielle instrumenter	(20)	(39)	1 204	(44)	28
Tilgang/kjøp	5 067	2 775	1 976	305	238
Avhending	0	1 120	398	0	0
Forfalt	39 019	480	0	199	215
Overført fra nivå 1 eller 2	0	1 053	0	0	0
Overført til nivå 1 eller 2	0	461	35	0	0
Annet ²⁾	(83)	(53)	2	0	0
Balanse per 31. desember 2010	115 839	3 856	8 372	515	401

1) Aksjer klassifisert i nivå 3 omfatter i tillegg til rene aksjeinvesteringer andeler i eiendomsfond, KS-andeler, Private Equity-investeringer og andeler i hedgefond. Mottatte vederlagsaksjer i Nets i forbindelse med fusjonen mellom betalingsformidlingsselskapet Nordito og danske PBS Holding inngår i "tilgang/kjøp" med 1 226 millioner kroner. Verdien av investeringen økte med 420 millioner kroner fra fusjonstidspunktet til utgangen av 2010.

2) Inkluderer valutakurseffekter ved omregning av utenlandsk virksomhet.

Utlån til kunder

Porteføljen av utlån til virkelig verdi består i hovedsak av fastrenteutlån i norske kroner og en andel av marginlån i norske kroner. I tillegg har DnB NORD en mindre portefølje av utlån som vurderes til virkelig verdi.

Fastrentelån

Verdsettelsen av lånene er basert på avtalte rente med kunden neddiskontert med et marginkrav basert på markedssituasjonen ved utgangen av 2010, slik dette vurderes fra Retail Norge. Sterk konkurranse og åpenhet i form av rentebarmetre innenfor dette markedssegmentet, gjør at det er relativt liten usikkerhet rundt marginkravet for slike lån. Kunden har for disse lånene i utgangspunktet ikke mulighet for å tre ut av avtalen uten at det kompenseres for mer-/mindreverdier knyttet til lånet. Fastrentelån vurdert til virkelig verdi utgjorde 30 415 millioner kroner ved utgangen av 2010.

Marginlån vurdert til virkelig verdi

For et marginlån vil det typiske eksempel være at lånet har en referanserente og et marginpåslag. Renterullering for referanserenten vil vanligvis være 3 måneder, men marginen kan være fastsatt for vesentlig lengre perioder. I tider med store rentebevegelser og redusert likviditet i markedet som under finansuroen, har finansieringskostnadene for langsiktige innlån økt. Dette har betydning for marginkravene som banken benytter i sine kalkyler. Marginkravene måles mot avtalte marginer og avvik neddiskonteres over gjennomsnittlig periode frem til antatt justering av marginen. Denne perioden er basert på tilbakemelding fra forretningsområdene, men vil innebære klare elementer av skjønn basert på erfaring. Tiden frem til faktisk regulering av marginen representerer den største usikkerhetsfaktoren i disse beregningene. Marginlån vurdert til virkelig verdi utgjorde 85 424 millioner kroner ved utgangen av 2010.

Sertifikater og obligasjoner

Investeringene i nivå 3 besto i hovedsak av kommune- og statspapirer med kort rentebinding. Papirene har god kvalitet, men begrenset likviditet.

Aksjer inklusive andeler i fond

Av samlet investert beløp på 8 372 millioner kroner ved utgangen av 2010 gjaldt 3 275 millioner Private Equity-fond, 1 266 millioner eiendomsfond, 30 millioner KS-andeler, 1 374 millioner ikke børsnoterte hedgefond og 2 427 millioner ikke børsnoterte aksjer. Felles for disse investeringene er at det er etterslep i tilgangen på informasjon fra enhetene. I tider med uro i finansmarkedene, vil det kunne være betydelig usikkerhet knyttet til verdsettelsen av disse investeringene.

Finansielle derivater, eiendeler og gjeld

Postene som er klassifisert i nivå 3 består i hovedsak av valutaopsjoner, renteopsjoner i norske kroner og derivater knyttet til utviklingen i konsumprisindeksen.

Note 32 Finansielle instrumenter til virkelig verdi (forts.)

Sensitivitetsanalyse, nivå 3

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	Balanseført verdi 31.12.10	Effekt av mulige alternative forutsetninger
Utlån til kunder	115 839	(147)
Sertifikater og obligasjoner	3 856	(7)
Aksjer	8 372	-
Finansielle derivater, netto	114	-

For å vise sensitiviteten i utlånsporteføljen er diskonteringsrenten på fastrentelån og marginkravet på marginbaserte lån økt med 10 basispunkter. Obligasjoner på nivå 3 er i hovedsak investeringer i norske kommuner, fylkeskommuner, sparebanker og kraftselskaper. Tabellen viser effekten av en økning i diskonteringsrenten med 10 basispunkter. Aksjer klassifisert i nivå 3 omfatter til sammen 5 524 millioner i Private Equity-investeringer, eiendomsfond, hedgefond og unoterte aksjer i Vital Forsikring. Etterslep i informasjon fra enhetene vil generelt kunne være en usikkerhetsfaktor i verdsettelsen av denne type investeringer. Det er imidlertid vanskelig å tallfeste sensitiviteten i forsikringsporteføljene med tanke på effekter for eier. Fastsettelse av virkelig verdi av Private Equity-fond skjer i samsvar med bransjens anerkjente verdsettelsesstandard International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines Metoden vurderes å representere beste estimat for virkelig verdi for investeringer i lite likvide egenkapitalinstrumenter. I bankens portefølje av aksjer i nivå 3 har alternative forutsetninger for de vesentligste postene kun gitt ubetydelige utslag.

Note 33 Aksjer

Investeringer i aksjer, andeler, fond og egenkapitalbevis ¹⁾

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	31.12.10	31.12.09
Sum investeringer i aksjer, andeler, fond og egenkapitalbevis, ekskl. Vital	14 736	13 272
Sum investeringer i aksjer, andeler, fond og egenkapitalbevis, Vital	60 443	44 955
Sum investeringer i aksjer, andeler, fond og egenkapitalbevis	75 179	58 227

Spesifikasjon av de største investeringene i aksjer, andeler, fond og egenkapitalbevis per 31. desember 2010

DnB NOR-konsernet ekskl. Vital				Vital			
<i>Balanseført verdi i tusen kroner</i>	Antall aksjer	Eierandel i prosent ²⁾	Balanseført verdi	<i>Balanseført verdi i tusen kroner</i>	Antall aksjer	Eierandel i prosent ²⁾	Balanseført verdi
Finansinstitusjoner				Finansinstitusjoner			
Gjensidige Forsikring ³⁾	1 206 382	0,2	70 573	Storebrand	5 243 666	1,2	228 886
Storebrand ³⁾	2 292 632	0,5	100 073	Gjensidige Forsikring	1 738 800	0,3	101 720
Andre finansinstitusjoner			3 313	Andre finansinstitusjoner			504 407
Finansinstitusjoner totalt			173 959	Finansinstitusjoner totalt			835 012
Norske selskaper				Norske selskaper			
Aker Solutions ³⁾	2 048 184	0,7	203 282	Aker Solutions	2 077 928	0,8	206 234
DnB NOR Eiendomsinvest I ³⁾	2 883 124	7,9	129 741	Fred Olsen Energy	482 036	0,7	124 269
Hurtigruten	16 479 125	3,9	80 418	Marine Harvest	32 318 324	0,9	199 404
IT-Fornebu Holding	1 464 294	12,6	207 930	Norsk Hydro	10 684 744	0,7	455 277
Kongsberg Automotive	26 835 050	6,6	130 150	Norwegian Air Shuttle	1 305 837	3,8	153 436
Marine Harvest ³⁾	114 958 546	3,2	709 294	Orkla	13 258 161	1,1	751 738
Norsk Hydro ³⁾	9 669 757	0,6	412 028	Oslo Børs VPS Holding	8 233 680	19,2	576 358
Norvestor IV LP	1	19,2	141 270	Petroleum Geo-Services	3 131 215	1,4	284 471
Orkla ³⁾	8 744 419	0,8	495 809	Schibsted	1 125 259	1,0	193 545
Petroleum Geo-Services ³⁾	1 873 923	0,9	170 246	Statoil	14 655 826	0,5	2 031 297
Renewable Energy Corporation ³⁾	9 449 806	0,9	168 112	Telenor	10 285 961	0,6	975 109
Statoil ³⁾	8 878 858	0,3	1 230 610	TGS Nopec Geophysical	1 849 085	1,8	243 155
Telenor ³⁾	7 038 244	0,4	667 226	Yara International	2 572 175	0,9	868 109
TGS Nopec Geophysical ³⁾	590 227	0,6	77 615	Andre norske selskaper			1 546 528
Yara International ³⁾	1 475 074	0,5	497 837	Norske selskaper totalt			8 608 929
Andre norske selskaper			851 478	Utenlandske selskaper			
Norske selskaper totalt			6 173 045	Apple	106 856	0,0	200 342
Utenlandske selskaper				BHP Billiton	486 891	0,0	131 268
Cape Investment	9 261	13,9	120 942	Exxon Mobil	762 275	0,0	323 974
Deep Sea Supply ³⁾	7 368 930	5,8	88 943	General Electric	1 918 668	0,0	203 975
Nets	33 547 173	18,2	1 645 828	Google	58 324	0,0	201 361
Noble	470 000	0,2	97 123	Microsoft	1 362 507	0,0	221 114
Pride International ³⁾	8 070 800	4,7	1 568 718	Nestle	370 784	0,0	126 592
Prosafe	1 289 092	0,6	59 814	Pfizer	1 333 148	0,0	135 684
Rowan Cos. ³⁾	1 938 708	1,5	394 618	Procter and Gamble	370 558	0,0	138 558
Royal Caribbean Cruises ³⁾	459 531	0,6	126 968	Prosafe	2 690 433	1,2	124 836
Seadrill ³⁾	8 037 817	2,2	1 585 058	Royal Caribbean Cruises	1 055 388	0,5	291 604
Subsea 7 ³⁾	875 326	0,4	125 172	Seadrill	3 301 779	0,9	651 111
Teekay ³⁾	1 610 000	0,2	310 629	Siemens	189 207	0,0	136 769
Transocean ³⁾	300 500	0,1	121 700	Subsea 7	3 710 182	1,1	530 556
Andre utenlandske selskaper			410 691	Total	388 893	0,0	120 238
Utenlandske selskaper totalt			6 656 203	Andre utenlandske selskaper			14 228 203
Aksjerrelaterte derivater ³⁾				Utenlandske selskaper totalt			17 766 185
			(521 120)	Andeler i fond			
Andeler i fond				Rentefond			17 135 140
Rentefond			1 459 243	Kombinasjonsfond			26 413
Kombinasjonsfond			872	Aksjefond			11 008 199
Aksjefond			186 019	Hedgefond			2 246 901
Øvrige fond			607 608	Private equity-fond			2 816 444
Andeler i fond totalt			2 253 742	Andeler i fond totalt			33 233 097
Sum investeringer i aksjer, andeler, fond og egenkapitalbevis			14 735 829	Sum investeringer i aksjer, andeler, fond og egenkapitalbevis			60 443 224

- 1) Grunnfondsbevis har vært sparebankenes form for "aksjer", men grunnfondsbevis har ikke gitt full eierrett til egenkapitalen, slik aksjer gjør. I 2009 ble det gjort en endring i grunnfondsbeviset som medførte at det skiftet navn til Egenkapitalbevis. Hovedforskjellen på egenkapitalbevis og grunnfondsbevis, er at investorenes eierandel i sparebanken kan holdes stabil. Dette blir mulig fordi en større del av overskuddet skal kunne deles ut som gaver. Dermed kan sparebankene unngå utvanningseffekten.
- 2) Beregning av eierandel i prosent er basert på selskapets totale aksjekapital. Inngåtte derivatkontrakter er ikke medregnet i eierandelen.
- 3) Aksjer og fond til virkelig verdi i DnB NOR Markets utgjorde 10 661 millioner kroner ved utgangen av 2010, mens aksjerelaterte derivater utgjorde minus 521 millioner. Aksjer i DnB NOR Markets er i hovedsak anskaffet som et ledd i kurssikring av eksponeringen i aksjederivater gjennom områdets marked making aktiviteter. Value at risk for aksjevirkomheten i DnB NOR Markets utgjorde rundt 3,1 millioner kroner ved utgangen av 2010.

Note 34 Gjenkjøpsavtaler og utlån av verdipapirer

Overførte eiendeler som fortsatt balanseføres	DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	31.12.09
Gjenkjøpsavtaler		
Sertifikater og obligasjoner - statspapirer	319	292
Verdipapirutlån		
Aksjer	1 370	373
Sum gjenkjøpsavtaler og verdipapirutlån	1 689	665
Forpliktelser tilknyttet eiendelene	DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	31.12.09
Gjenkjøpsavtaler		
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	295	292
Innskudd fra kunder	21	0
Verdipapirutlån		
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	1 310	319
Innskudd fra kunder	129	73
Sum forpliktelser	1 754	683

Note 35 Mottatte verdipapirer som kan selges eller pantsettes

Mottatte verdipapirer ¹⁾	DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	31.12.09
Gjensalgssavtaler		
Sertifikater og obligasjoner	1 189	1 148
Verdipapirinnlån		
Aksjer	3 073	2 542
Sum mottatte verdipapirer	4 262	3 690
<i>Herav mottatte verdipapirer som er solgt eller pantsatt:</i>		
Sertifikater og obligasjoner	1 003	1 148
Aksjer	1 895	441

1) Mottatte verdipapirer balanseføres ikke.

Note 36 Finansielle eiendeler og forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen

	DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	31.12.09
Aksjefond	11 513	10 718
Obligasjonsfond	5 007	3 868
Pengemarkedsfond	2 296	1 636
Kombinasjonsfond	2 674	2 747
Bankinnskudd	2 015	2 368
Sum finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen ¹⁾	23 506	21 337
Sum forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen	23 506	21 337

1) Tallene viser fordeling av kundemidler plassert i produkter med investeringsvalg. For slike eiendeler bærer kundene den finansielle risikoen.

Note 37 Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall

Som ledd i den løpende likviditetsstyringen, har DnB NOR Bank investert i en portefølje av verdipapirer. Denne benyttes for å regulere konsernets behov for likviditet og som grunnlag for sikkerhetsstillelser for virksomhet i forskjellige land. Verdipapirene benyttes blant annet som sikkerhet for kortsiktige og langsiktige lån i en rekke sentralbanker, og er grunnlag for likviditetsbuffer for oppfyllelse av regulatoriske krav. Likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets ble, med virkning fra 1. juli 2008, omklassifisert fra kategorien "til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet" til "holde til forfall". Porteføljer i kategorien "holde til forfall" verdsettes til amortisert kost og nedskrives hvis det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

Verdivurdering

Omklassifisering i henhold til IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling, betinger at det må opplyses om verdien av porteføljen etter de prinsipper som gjaldt før omklassifiseringen. I en normal markedssituasjon ville likviditetsporteføljen før omklassifisering vært verdsatt til eksternt observerbare priser. På grunn av finansuroen var det ikke lenger mulig å observere slike priser i markedet i 2008. Gjennom 2009 normaliserte markedene seg, men tiltagende uro i finansmarkedene som følge av gjeldssituasjonen i flere europeiske land spesielt i første halvår 2010, gjorde at det fortsatt ikke var mulig å observere priser for store deler av porteføljen. For å oppfylle informasjonskravet ved utgangen av desember 2010 er likviditetsporteføljen virkelige verdi beregnet ved anvendelse av modeller som benyttes for finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked. Anvendt modell er basert på en regresjonsanalyse hvor historiske markedsdata (forklaringsvariabler) som selv under finansuroen har vært observerbare, brukes til å forklare historiske verdiendringer i likviditetsporteføljen. I perioden fjerde kvartal 2006 til og med andre kvartal 2008 viser modellen god samvariasjon mellom endringer i de gitte markedsdata og verdiendringer i likviditetsporteføljen, som da var priset i et aktivt marked eller gjennom oppgitte meglerpriser (broker quotes) som ble antatt rimelig pålitelige. Dersom modellen hadde vært benyttet på likviditetsporteføljen i 2010, ville resultatet økt med 107 millioner kroner.

Effekter av omklassifisering av likviditetsporteføljen

Omklassifiseringen av likviditetsporteføljen har gitt en resultatforbedring på 634 millioner kroner ved utgangen av 2010 sammenlignet med en videreføring av tidligere vurderingsprinsipp. På omklassifiseringstidspunktet utgjorde bokført verdi av porteføljen 88,0 milliarder kroner, mens den ved utgangen av 2010 utgjorde 54,1 milliarder. Porteføljen har en gjennomsnittlig løpetid på 3,6 år, og verdiendring som følge av en renteendring på ett basispunkt utgjorde 15 millioner kroner ved utgangen av desember 2010.

Effekt av omklassifisering av likviditetsporteføljen <i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Resultateffekter		
Resultatført amortiseringseffekt	429	544
Netto gevinst dersom verdsatt til virkelig verdi	536	2 819
Resultateffekter av omklassifisering	(107)	(2 275)
Balanseeffekter		
Resultatført urealisert mindreverdi ved utgangen av perioden	1 234	1 662
Urealisert kurstap dersom verdsatt til virkelig verdi	1 868	2 404
Balanseeffekter av omklassifisering	634	741

Utvikling i likviditetsporteføljen etter omklassifisering <i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	31.12.10	31.12.09
Likviditetsporteføljen, bokført verdi	54 087	68 600
Likviditetsporteføljen dersom verdsatt til virkelig verdi	53 453	67 859
Balanseeffekter av omklassifisering	634	741

Likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets

Etter omklassifiseringstidspunktet har DnB NOR Markets valgt å øke investeringene i verdipapirer som klassifiseres i kategorien "holde til forfall". Porteføljen i DnB NOR Markets utgjorde 113 milliarder kroner ved utgangen av 2010 og 96,3 prosent av verdipapirene i porteføljen hadde en AAA-rating, mens 3,0 prosent hadde en AA-rating. Det var ingen syntetiske verdipapirer i porteføljen. Det var ingen plasseringer i amerikanske sub-prime obligasjoner eller Collateralised Debt Obligations, CDOer. Nedenfor vises sammensetningen av likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets.

Note 37 Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall (forts.)

	DnB NOR-konsernet	
	Prosent 31.12.10	Millioner kroner 31.12.10
Aktivaklasse		
Forbrukerkreditt	2	2 190
Pantesikrede boliglån	64	73 387
Bedriftslån ¹⁾	2	2 578
Statsrelatert	31	35 909
Sum likviditetsporteføljen DnB NOR Markets, nominelle verdier	100	114 064
Periodiserte renter, inklusive amortiseringseffekter		(1 497)
Sum likviditetsporteføljen DnB NOR Markets	100	112 567
Herav omklassifisert portefølje		54 087

1) Forsikringseksponeringen utgjorde ved utgangen av desember kun 0,01 prosent av den totale porteføljen. Eksponeringen mot denne sektoren er fra og med andre kvartal 2010 inkludert i aktivaklassen bedriftslån.

Likviditetsporteføljen i DnB NOR Markets har en gjennomsnittlig løpetid på 3,4 år, og verdien av ett basispunkt utgjorde 34 millioner kroner ved utgangen av 2010.

Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	DnB NOR-konsernet	
	31.12.10	31.12.09
Beløp i millioner kroner		
DnB NOR Markets	112 567	112 969
Vital	68 038	68 128
Øvrige enheter ¹⁾	(1 144)	(1 265)
Sertifikater og obligasjoner, holdes til forfall	179 461	179 832

1) Inkludert eliminerings av Vitals investeringer i obligasjoner utstedt av DnB NOR Boligkreditt.

Vital Forsikring

Vital Forsikrings portefølje av "holde til forfall" obligasjoner består av verdipapirer utstedt av låntagere med høy kredittverdighet. Obligasjoner med statsgaranti utgjorde ved utgangen av 2010 omlag 22 prosent av porteføljen. Resterende midler er i all hovedsak plassert i papirer utstedt av kommuner, fylkeskommuner og finansforetak med god kredittkvalitet. Alle plasseringer i obligasjoner utstedt av finansforetak er senior gjeld, som sorterer høyest opp i kapitalstrukturen og som har første prioritet i tilfelle utsteders konkurs. Det investeres bare unntaksvis i papirer utstedt av tradisjonelle industriselskap.

Note 38 Investeringseiendommer

Investeringseiendommer i konsernet eies i all hovedsak av Vital Forsikring. Eiendommene i Vital inngår som en del av midlene i kollektivporteføljen og holdes med tanke på å oppnå langsiktig avkastning for kundene. Eiendomsporteføljen i Vital vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Vital verdsetter eiendommene ved bruk av intern modell og eksterne takster. I den interne modellen beregnes nåverdi av forventede kontantstrømmer. Kontraktsfestede kontantstrømmer diskonteres med et normalisert nominelt avkastningskrav, mens fremtidige, ikke kontraktsfestede kontantstrømmer diskonteres med et avkastningskrav som inkluderer en ekstra risikopremie. I modellen inngår et avkastningskrav for kontoreiendommer på 6,25 prosent i kontraktsperioden og 9,25 prosent deretter. For de to periodene holdes både inflasjonsforventning og implisitt forutsetning om realrente konstant. Forskjellen i avkastningskravene reflekterer derfor utelukkende en økning i risikopremie. Økningen i risikopremie på 3 prosentpoeng skal være en kompensasjon knyttet til overgang fra en sikker og kjent kontantstrøm til en kontantstrøm som ikke har samme grad av forutsigbarhet. I utgangspunktet benyttes samme avkastningskrav for hoteller og kjøpesentre, men etter individuell vurdering er avkastningskravet for enkelte eiendommer justert ned med inntil 0,75 prosentpoeng og for andre opp med inntil 1,5 prosentpoeng.

For beregning av normaliserte nominelle avkastningskrav tar DnB NOR utgangspunkt i risikofri rente, i regelen statsobligasjonsrente med en durasjon på tre til fem år. Deretter legges det til en relevant risikopremie knyttet til aktivaklassen eller prosjektet som skal verdsettes.

Fremtidig markedsleie vurderes individuelt for den enkelte eiendom basert på et bredt tilfang av informasjon, herunder ekstern markedsstatistikk, eksterne analyser og markedsvurderinger, eget markedssyn og intern informasjon og kompetanse om lokale markedsforhold og eiendommenes tekniske tilstand. Modellen benytter markedsleien i slutten av perioden, slik at det hverken forutsettes realpris oppgang eller nedgang.

I løpet av 2010 var det ingen endringer i markedet eller porteføljen som i vesentlig grad påvirket de sentrale parametrene som inngår i den interne verddivurderingen. Gjennom året ble det derimot foretatt nedjusteringer av markedsleier for deler av kontorporteføljen.

Det ble ved utgangen av 2010 gjennomført en fullstendig verddivurdering av investeringseiendommene. Eiendommene i Sverige ble vurdert etter innhentede takster fra en uavhengig verdsetter. Verdsetteren har anerkjente og faglige kvalifikasjoner, og er ledende i sitt marked. Eiendommene i Norge ble vurdert på grunnlag av egen verddivurderingsmodell. Som supplement til verdiene i den interne modellen, ble det innhentet eksterne takster fra to uavhengige verddivurderere for et representativt utvalg av eiendommer, tilsvarende 29 prosent av eiendomsporteføljen i Norge. Hensikten med de eksterne takstene er å benchmarke de interne vurderingene mot uavhengige referanser. Modellberegninger og regnskapsførte verdier er 3,7 prosent over gjennomsnittet av eksterne takster, som vurderes å ligge innenfor et akseptabelt pålitelighetsintervall.

I eiendomsmarkedet var det en gjennomgående positiv utvikling i 2010. Aktiviteten i utleiemarkedet tok seg opp. Leienivåene stabiliserte seg, men som følge av økende ledighet uteble i stor grad en forventet oppgang i leienivåene. Det var en markert økning i transaksjonsvolumet sammenlignet med de to foregående årene, og stor konkurranse om relativt få gode objekter bidro til at avkastningskravet beveget seg svakt ned gjennom året.

Gjennom 2010 gikk kontraktsleien for den heleide porteføljen i Norge ned med 14 millioner kroner til 1 575 millioner, mens markedsleiene gikk ned med 22 millioner kroner til 1 697 millioner. Korrigert for endringer i porteføljen, økte kontraktsleien med 48 millioner kroner, mens markedsleiene økte med 15 millioner. Ved utgangen av 2010 var den økonomiske ledigheten i porteføljen 4,4 prosent, samme nivå som ved utgangen av 2009.

Verdien på investeringseiendommer ble justert opp med 341 millioner kroner fra utgangen av 2009 til utgangen av 2010, hvorav 3 millioner gjaldt oppskrivning på prosjekter som pågår. Prosjekter i Vital vil på kostnadssiden normalt være sikret gjennom totalentrepriser, mens inntektssiden i hovedsak vil være sikret gjennom inngåtte kontrakter før prosjektstart.

Verdivurderingene er særlig sensitive for endring i avkastningskrav og forutsetninger om fremtidig inntektsstrøm. En endring i avkastningskravet på 0,25 prosentpoeng vil, alt annet likt, endre verdien av eiendomsporteføljen med om lag 3,5 prosent eller 832 millioner kroner. 5 prosent endring i fremtidige markedsleier vil, alt annet likt, endre verdien av eiendomsporteføljen med om lag 3,9 prosent eller 934 millioner kroner.

Det gjennomføres halvårlig en kredittvurdering av leietagerne i Vitals eiendommer. I 2010 ble 1 prosent kategorisert som ikke kredittverdige uten sikkerhet.

Note 38 Investerings eiendommer (forts.)

Investerings eiendommer fordelt på geografiske områder

Type bygg	Beliggenhet	Virkelig verdi Millioner kroner	Årlig leienivå per m ² Kroner	Brutto leieareal m ²	Vital Gjennomsnittlig leietid Antall år
Kontorbygg	Østlandet	11 177	1 498	557 339	4,7
Kontorbygg	Norge for øvrig	3 162	1 424	169 129	3,6
Kjøpesentre	Norske byer	7 845	2 111	219 074	3,9
Hoteller	Norske byer	3 845	1 462	158 186	10,6
Kontorbygg/kjøpesentre/hoteller	London/Stockholm/Gøteborg/Malmö	9 881	2 603	244 535	4,0
Annet	Øst-/Vestlandet	49	1 362	3 536	0,0
Sum investeringseiendommer per 31. desember 2010		35 961	1 793	1 351 798	4,7
Sum investeringseiendommer per 31. desember 2009		32 766	1 710	1 314 466	5,0
Endring i 2010		3 194	83	37 332	(0,3)
Sum investeringseiendommer per 31. desember 2010		35 961	1 793	1 351 798	4,7

Prosjekter, forventet ferdigstillelse

Beløp i millioner kroner	2011	2012	Vital 2013
Kontraktsmessige forpliktelser til kjøp og utvikling av eiendom	817	92	23

Beløp inkludert i resultatregnskapet

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Leieinntekter fra investeringseiendommer	2 165	2 069
Direkte kostnader (inkl. reparasjoner og vedlikehold) knyttet til investeringseiendommer som genererer leieinntekter	410	414
Direkte kostnader (inkl. reparasjoner og vedlikehold) knyttet til investeringseiendommer som ikke genererer leieinntekter	1	0
Sum	1 754	1 655

Verdiendringer investeringseiendommer

Beløp i millioner kroner	DnB NOR-konsernet
	Investerings eiendommer
Balanseført verdi per 31. desember 2008	32 558
Tilgang, kjøp av nye eiendommer	1 844
Tilgang, aktivering av investeringer	749
Tilgang, overtatte selskaper	520
Netto gevinst som resultat av justering til virkelig verdi	(778)
Netto gevinst som resultat av justering til virkelig verdi av prosjekter	(218)
Avhendelser	720
Valutakursendringer m.v.	(575)
Balanseført verdi per 31. desember 2009	33 381
Tilgang, kjøp av nye eiendommer ¹⁾	4 021
Tilgang, aktivering av investeringer	1 257
Tilgang, overtatte selskaper	0
Netto gevinst som resultat av justering til virkelig verdi	338
Netto gevinst som resultat av justering til virkelig verdi av prosjekter	3
Avhendelser	504
Valutakursendringer m.v.	339
Balanseført verdi per 31. desember 2010 ²⁾	38 834

1) DnB NOR Bank ASA overtok eiendom fra konkursboet i Bovista 1. desember 2010. Banken betalte til sammen 2 023 millioner danske kroner for eiendommene. For ytterligere informasjon, se note 2 Endring i konsernstruktur.

2) Balanseført verdi av prosjekter utgjorde 1 962 millioner kroner per 31. desember 2010.

Note 39 Investering i tilknyttede selskaper

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Balanseført verdi 1. januar	2 521	2 517
Andel av resultat etter skatt	180	93
Tilgang/avgang	(114)	17
Utbytte	(280)	(106)
Balanseført verdi per 31. desember ¹⁾	2 307	2 521

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Eiendeler 31.12.10 ²⁾	Gjeld 31.12.10 ²⁾	Inntekter 2010 ²⁾	Resultat 2010 ²⁾	Eierandel i prosent 31.12.10	DnB NOR-konsernet	
						Balanseført verdi 31.12.10 ³⁾	Balanseført verdi 31.12.09 ³⁾
Eksportfinans AS	215 549	210 394	818	622	40	1 831	1 911
Faktor Eiendom ASA ⁴⁾	2 329	1 258	522	(125)	31	148	
Amports Inc. ⁵⁾	903	412	88	2	29	142	
Nordito AS ⁶⁾							395
Nordito Property AS ⁶⁾	137	67	21	10	40	80	
Doorstep AS	9	0	2	1	50	9	8
Andre tilknyttede selskaper						96	206
Sum						2 307	2 521

1) Omfatter latente skatteposisjoner og mer-/mindreverdier som ikke er reflektert i selskapets balanse.

2) Verdier i tilknyttede selskapers regnskaper. Foreløpige regnskaper er benyttet.

3) Eksportfinans inngikk en avtale med et syndikat bestående av de fleste av eierne i selskapet som med virkning fra 1. mars 2008 sikrer selskapet mot ytterligere verdifall i likviditetsporteføljen. Hensyntatt garantien var resultatbidraget fra selskapet 200 millioner kroner per 31. desember 2010 sammenlignet med et negativt resultatbidrag på 200 millioner per 31. desember 2009.

4) I andre kvartal 2010 hentet Faktor Eiendom ASA inn 250 millioner kroner gjennom en privat plassering, og banken konverterte 249 millioner kroner fra gjeld til egenkapital. Virkelig verdi av bankens eierandel på konverteringstidspunktet var basert på børskursen til selskapet 21. mai 2010, dagen etter generalforsamlingen hvor emisjonen ble vedtatt. Aksjens sluttkurs den 21. mai var 0,87 kroner. Gjennom konvertering fikk DnB NOR Bank en eierandel i selskapet på 30,8 prosent. Eierandelen er senere redusert til 30,6 prosent. Virkelig verdi av eiendelen basert på børskurs på 0,51 kroner per 31. desember 2010 var 113 millioner kroner. Fremskrevet regnskap for tredje kvartal 2010 er benyttet.

5) Selskapet driver virksomhet innenfor mottak og klargjøring av biler som er fraktet eller skal fraktes sjøveien. Selskapets tre store kreditorer ble i fjerde kvartal 2010 enige om å rekapitalisere selskapet. Gjelden i selskapet ble konvertert til aksjekapital i november 2010.

6) Nordito AS ble fusjonert med PBS Holding AS 14. april 2010. DnB NOR-konsernets eierandel i det fusjonerte selskapet, Nets AS, utgjør 18,2 prosent. Som et ledd i fusjonen ble eiendommene i Nordito AS fisjonert ut i et nytt selskap, Nordito Property AS.

Note 40 Immaterielle eiendeler

	DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	31.12.09
Goodwill ¹⁾	5 378	5 405
Merkenavnet Postbanken ¹⁾	0	51
Utvikling av IT-systemer	1 416	1 490
Øvrige immaterielle eiendeler	370	699
Sum immaterielle eiendeler	7 164	7 644

	DnB NOR-konsernet				
				Øvrige	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Goodwill ¹⁾	Merkenavnet Postbanken ¹⁾	Utvikling av IT-systemer ²⁾	immaterielle eiendeler ^{3) 4)}	Totalt
Anskaffelseskost per 31. desember 2008	10 038	119	2 171	954	13 282
Tilgang			711	254	965
Tilgang gjennom oppkjøp/etablering av andre selskaper	29				29
Endring kostpris	(153)				(153)
Avhendelser	84		274		358
Valutakursendring	(161)		(6)	(28)	(195)
Anskaffelseskost per 31. desember 2009	9 668	119	2 601	1 181	13 569
Samlede av- og nedskrivninger per 31. desember 2008	3 372	68	1 063	298	4 801
Avskrivninger			265	132	397
Nedskrivninger	730		52	24	807
Avhendelser			274		274
Valutakursendring	(161)		(6)	(28)	(195)
Samlede av- og nedskrivninger per 31. desember 2009	4 264	68	1 112	482	5 925
Balanseført verdi per 31. desember 2009	5 405	51	1 490	699	7 644
Anskaffelseskost per 1. januar 2010	9 668	119	2 601	1 181	13 569
Tilgang			686	14	700
Tilgang gjennom oppkjøp/etablering av andre selskaper					0
Endring kostpris					0
Avhendelser			48	226	274
Valutakursendring	83		(12)	7	78
Anskaffelseskost per 31. desember 2010	9 752	119	3 227	975	14 073
Samlede av- og nedskrivninger per 1. januar 2010	4 264	68	1 112	482	5 925
Avskrivninger			335	129	464
Nedskrivninger ⁵⁾	194	51	353		599
Avhendelser					0
Valutakursendring	83		(12)	7	78
Samlede av- og nedskrivninger per 31. desember 2010	4 375	119	1 812	605	6 910
Balanseført verdi per 31. desember 2010	5 378	0	1 416	370	7 164

1) Se note 41 for informasjon om goodwill og immaterielle eiendeler med udefinert levetid.

2) Balanseførte programvareutgifter avskrives lineært over forventet økonomisk levetid, som normalt er fem år.

3) Øvrige immaterielle eiendeler inneholder i hovedsak IT-software og merverdi i forhold til kundekontrakter og forhandlernet. Øvrige immaterielle eiendeler avskrives lineært over tre til ti år, som er over eiendelenes forventede brukstid.

4) Konsernets investering i Nordisk Tekstil Holding AS rapporteres som en investering holdt for salg, og verdien av merkevaren "KID" inngår i "Virksomhet og anleggsmidler holdt for salg" i balansen. Verdien utgjorde 559 millioner kroner ved utgangen av 2010 og var ikke gjenstand for av- eller nedskrivninger i 2010.

5) DnB NOR har i en periode arbeidet med utvikling av nye IT-løsninger for virksomheten. Som følge av vesentlige endringer i rammebetingelser og prosjektets forutsetninger ble det utarbeidet en ny implementeringsplan og oppdaterte kostnadsestimater som medførte en nedskrivning av IT-løsningene på 43 millioner euro i andre kvartal 2010, tilsvarende 346 millioner kroner.

Note 41 Goodwill og immaterielle eiendeler med udefinert levetid

DnB NOR-konsernet foretar løpende vurderinger av hvorvidt verdien av balanseført goodwill og øvrige immaterielle eiendeler med udefinert levetid er intakt, og minimum årlig gjennomføres en fullstendig nedskrivningstest av alle vurderingsenheter. De enkelte goodwillposter og immaterielle eiendeler med udefinert levetid i DnB NOR-konsernets balanse er allokert til vurderingsenheter i henhold til hvilke virksomheter som nyter godt av den kjøpte eiendelen. Valg av vurderingsenhet er gjort ut fra hensyn til hvor det er mulig å identifisere og skille ut kontantstrømmer knyttet til virksomheten. En vurderingsenhet kan ha goodwill fra flere transaksjoner, og nedskrivningstesten foretas da på samlet balanseført goodwill i vurderingsenheten.

Testing av verdier og sentrale forutsetninger for beregning av bruksverdi

Nedskrivningstesting av balanseførte verdier foretas ved en neddiskontering av forventet fremtidig kontantstrøm fra virksomheten. Vurderingen er basert på konsernets bruksverdi ("value in use") av vurderingsenheten. Bruksverdi fremkommer ved summen av beregnede nåverdier av forventede kontantstrømmer for en planperiode og fremskrevne kontantstrømmer etter planperioden. Kontantstrømmene for planperioden er vanligvis tre år og tar utgangspunkt i budsjetter og planer som er godkjent av ledelsen. Budsjetter og planer må kunne sannsynliggjøres ut fra historiske resultater i enheten. Ut over planperioden er det på mellomlang sikt lagt til grunn en fremskrivning basert på forventet økonomisk vekst for vurderingsenhetene. På lang sikt er det lagt til grunn en årlig vekst på 2,5 prosent, som tilsvarer forventet langsiktig inflasjon. For vurderingsenheter hvor det er lagt til grunn en avvikende langsiktig veksttakt, er det gitt en begrunnelse i beskrivelsen nedenfor.

Diskonteringsfaktoren er basert på en vurdering av hva som er markedets langsiktige avkastningskrav for den type virksomhet som inngår i vurderingsenheten. Avkastningskravet reflekterer risiko i virksomheten. Nedskrivningstestene er i utgangspunktet gjennomført på kontantstrømmer etter skatt for å kunne benytte markedets avkastningskrav direkte. Dersom testen viser at det kan foreligge behov for nedskrivning, foretas en grundigere gjennomgang av enheten som også omfatter en vurdering av verdien på kontantstrømmer før skatt. I vurderingen for regnskapsåret 2010 er det brukt en diskonteringsrente basert på en justert kapitalverdimodell med en risikofri rente tilsvarende 10-års statsobligasjonsrente i enhetens hjemmemarked og en risikopremie på 4,5 prosent. Beta-verdier er estimert for hver vurderingsenhet. For enheter i land utenfor Norden, så som Baltikum, Polen og Russland, er diskonteringsfaktoren justert for landrisiko.

For enheter hvor balanseført goodwill ligger tett opp til beregnet bruksverdi, har DnB NOR utført sensitivitetsanalyser. I sensitivitetsanalysene vurderes hvorvidt en endring innenfor et rimelig mulighetsområde av viktige forutsetninger lagt til grunn i verddivurderingen av en enhet, ville føre til at balanseført verdi av enheten hadde oversteget dens bruksverdi.

Goodwill og immaterielle eiendeler med udefinert levetid

Enhet	DnB NOR-konsernet	
	Balanseført 31.12.10	Balanseført 31.12.09
DnB NOR Kapitalforvaltning	1 675	1 568
DnB NORD ¹⁾	218	223
Retail Norge - morbank	987	987
Cresco	502	502
Nordlandsbanken	478	478
DnB NOR Finans - Bilfinansiering i Norge	365	365
DnB NOR Finans - Bilfinansiering i Sverige	344	319
Svensk Fastighetsförmedling AB	0	188
SalusAnsvar	231	215
Vital	215	215
Øvrige	363	344
Sum goodwill	5 378	5 405

Enhet	DnB NOR-konsernet	
	Balanseført 31.12.10	Balanseført 31.12.09
Postbanken	0	51

1) DnB NOR har bokført 51 prosent av balanseført goodwill i DnB NORD.

DnB NOR Kapitalforvaltning

Enheten omfatter kapitalforvaltningsvirksomhet, hovedsakelig i Norge og Sverige. Samlet goodwill fra enheter som inngår i virksomhetsområdet er vurdert under ett, og vurderingsenheten er hele DnB NOR Kapitalforvaltning. Virksomheten er integrert, blant annet ved at synergi- og rasjonaliseringseffekter er tatt ut i hele organisasjonen, og samlet kapitalforvaltningsvirksomhet er laveste nivå hvor kontantstrømmer kan identifiseres. DnB NORs forvaltningsavtale med Skandia Liv ble reforhandlet i 2009 og volumene ble redusert, samtidig som tidligere betingelser som krevde internasjonal tilstedeværelse ble fjernet. Endret avtale har imidlertid ikke medført endringer i oppfølgingsnivå i virksomheten, og vurderingsenheten er derfor videreført. De mest kritiske forutsetningene for kontantstrømmene i planperioden er utvikling i verdipapirmarkedene, netto salg av fond og marginer. Det er benyttet et avkastningskrav tilsvarende 12,1 prosent før skatt.

Note 41 Goodwill og immaterielle eiendeler med udefinert levetid (forts.)

DnB NORD

DnB NORD ble etablert i 2005, og selskapet overtok NORD/LBs eksisterende datterbanker i Baltikum og Polen. Balanseført goodwill i DnB NORD stammer fra etableringen samt fra oppkjøpet av BISE Bank i Polen i 2007. Goodwill i Baltikum er nedskrevet. Goodwill i DnB NOR tilsvarer 51 prosent av balanseført goodwill i DnB NORD, også etter at DnB NOR har kjøpt resterende aksjer i DnB NORD. De viktigste forutsetningene for kontantstrømmene i planperioden er vekstforutsetninger, utvikling i finansieringskostnader og marginer samt nivået på nedskrivning på utlån. DnB NORD har utarbeidet spesifikke planer frem til 2019 som er benyttet i nedskrivningstesten. Det ble lagt til grunn et avkastningskrav etter skatt på 10,8 prosent, som tilsvarte om lag 13,2 prosent før skatt.

Retail Norge – morbank

Enheten vedrører bankvirksomheten (utlån og innskudd) i kontornettet i Norge med unntak av Nordlandsbanken og Postbanken, og balanseført goodwill består vesentlig av goodwill fra fusjonen mellom DnB og Gjensidige NOR samt noe goodwill fra tidligere overtatte kontorer i Gjensidige NOR. De viktigste forutsetningene for kontantstrømmene i planperioden er utvikling i marginer, volumer og nedskrivning på utlån. Det er benyttet et avkastningskrav tilsvarende 10,9 prosent før skatt.

Cresco

Enheten omfatter ekstern distribusjon av kortkreditter under merkenavnet Cresco. Goodwill stammer fra fusjonen mellom DnB og Gjensidige NOR samt tidligere oppkjøpspremie fra kjøp av Gjensidige Banks kredittkortportefølje. De viktigste forutsetningene for kontantstrømmene i planperioden er utvikling i marginer, volum og nedskrivning på utlån. Det er benyttet et avkastningskrav tilsvarende 11,6 prosent før skatt.

Nordlandsbanken

Enheten omfatter bankvirksomheten (utlån og innskudd) i Nordlandsbanken. Goodwill består av oppkjøpspremie ved overtagelse av Nordlandsbanken. Nordlandsbanken er videreført som et eget selskap i DnB NOR-konsernet og er en naturlig vurderingsenhet. De viktigste forutsetningene for kontantstrømmene i planperioden er utvikling i marginer, volumer og nedskrivning på utlån. Det er benyttet et avkastningskrav tilsvarende 8,5 prosent før skatt.

DnB NOR Finans – Bilfinansiering i Norge

Enheten omfatter DnB NORs bilfinansieringsvirksomhet i Norge, og goodwill stammer fra DnB NORs kjøp av SkandiaBanken Bilfinans i Norge. Virksomheten ble overtatt i 2008. Kritiske forutsetninger for kontantstrømmene i planperioden er nivået på bilsalget i Norge, DnB NOR Finans' evne til å beholde kundeforholdet med viktige bilforhandlere samt langsiktig marginutvikling og nivået på nedskrivning på utlån. Det er benyttet et avkastningskrav tilsvarende 11,3 prosent før skatt.

DnB NOR Finans – Bilfinansiering i Sverige

Enheten omfatter DnB NOR Finans' virksomhet av bilfinansiering og leasingportefølje i Sverige. Goodwill stammer fra tidligere kjøp av leasingportefølje og virksomhet innen forhandlerbasert bilfinansiering i Sverige og fra kjøp av SkandiaBankens bilfinansieringsvirksomhet i Sverige i 2008. For 2008 ble virksomhetene fra de respektive kjøpene vurdert separat som egne vurderingsenheter, men fra 2009 er virksomheten i Sverige integrert og følges opp som en vurderingsenhet. De viktigste forutsetningene for kontantstrømmene er nivået på bilsalget i Sverige, DnB NOR Finans' evne til å beholde kundeforholdet med viktige bilforhandlere samt langsiktig marginutvikling og nivået på nedskrivninger på utlån. Det er benyttet et avkastningskrav tilsvarende 14,1 prosent før skatt.

SalusAnsvar

DnB NOR kjøpte i 2007 96 prosent av aksjene i SalusAnsvar, som er en uavhengig distributør av livs- og pensjonsforsikring, skadeforsikring og bankprodukter til medlemmer av foreninger og fagforbund i Sverige. I løpet av 2008 ble de resterende 4 prosent av aksjene kjøpt. De viktigste forutsetningene for kontantstrømmene i planperioden er volumutvikling i formidling av forsikrings- og bankprodukter. Det er benyttet et avkastningskrav tilsvarende 13,2 prosent før skatt.

Vital

Enheten omfatter pensjons- og livsforsikringsvirksomhet. Goodwill består av oppkjøpspremie fra overtagelsen av Vital og Gjensidige NOR Spareforsikrings portefølje. De viktigste forutsetningene for kontantstrømmene i planperioden er utvikling i verdipapirmarkedene og risikoresultat. Det er benyttet et avkastningskrav tilsvarende 9,1 prosent før skatt.

Resultatførte nedskrivninger

Nedskrivninger fordelt på enheter <i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Svensk Fastighetsförmedling AB	194	99
Merkenavnet Postbanken	51	0
SalusAnsvar	0	102
DnB NORD ¹⁾	0	529
Sum nedskrivninger på immaterielle eiendeler	245	730

1) DnB NORs andel av nedskrivninger for DnB NORD.

Note 41 Goodwill og immaterielle eiendeler med udefinert levetid (forts.)

Svensk Fastighetsförmedling AB

Balanseført goodwill for Svensk Fastighetsförmedling AB inklusive boliglånporteføljen i Sverige utgjorde 232 millioner svenske kroner ved utgangen av 2009. Svensk Fastighetsförmedling er eiendomsmeglervirksomhet i Sverige som ble kjøpt i andre kvartal 2007. Som følge av ny strategi i Sverige ble det besluttet å avvike salg av boliglån fra DnB NOR i Sverige. Dette medførte en nedskrivning av resterende goodwill tilsvarende 194 millioner kroner i andre kvartal 2010. I verddivurderingen ble det benyttet et avkastningskrav på 9,0 prosent etter skatt, som tilsvarer om lag 10,8 prosent før skatt. Det ble også foretatt nedskrivninger i 2009, tilsvarende 99 millioner kroner. Vurderingsenheten er inkludert i forretningsområdet Retail Norge, se note 3 Segmenter.

Merkenavnet Postbanken

Balanseført verdi for merkenavnet stammer fra fusjonen med Postbanken i 1999. DnB NOR har besluttet at Postbanken og DnB NOR skal integreres, og merkenavnet Postbanken skal fases ut. Som følge av beslutningen ble verdien av merkenavnet skrevet ned i sin helhet med 51 millioner kroner i andre kvartal 2010.

SalusAnsvar

Goodwill knyttet til SalusAnsvar utgjorde 266 millioner svenske kroner, tilsvarende 231 millioner kroner ved utgangen av 2010. DnB NOR har endret strategien for virksomheten, slik at SalusAnsvar nå har fått et mer selvstendig strategiansvar. Selskapet viste god utvikling i 2010, og det var ikke nedskrivningsbehov knyttet til enheten for 2010, men testen er sensitiv i forhold til endringer i viktige forutsetninger. I 2009 ble goodwill nedskrevet med 124 millioner svenske kroner, tilsvarende 102 millioner kroner. Vurderingsenheten er inkludert i forretningsområdet Retail Norge, se note 3 Segmenter.

DnB NORD

DnB NORDs balanseførte goodwill er knyttet til virksomheten i Polen og tilsvarte 52,7 millioner euro eller 428 millioner kroner ved utgangen av 2010, hvorav DnB NOR har bokført 51 prosent, tilsvarende 218 millioner kroner. DnB NORD har utarbeidet planer frem til 2019 som er benyttet i goodwilltesten. Kontantstrømmene er basert på finansielle planer godkjent av DnB NORDs styre. Enheten har vist lav lønnsomhet knyttet til driften, men Polen har en relativt sterk økonomi og nedskrivningssituasjonen for utlån er bedre i DnB NORD Polen enn i de baltiske landene. DnB NORD har iverksatt tiltak for å redusere kostnadene og øke inntektene. Kombinert med en relativt sterk vekst i netto utlån i planperioden på 23 prosent per år, ventes en bedret lønnsomhet etter hvert som tiltakene får effekt. Den langsiktige veksten er forutsatt å være 3 prosent. Testen har ikke identifisert ytterligere nedskrivningsbehov knyttet til enheten for 2010, men testen er sensitiv i forhold til endringer i viktige forutsetninger. I 2009 ble goodwill i DnB NORDs virksomhet i Polen nedskrevet med 35,3 millioner euro, tilsvarende en resultateffekt på 311 millioner kroner, hvorav DnB NORs andel utgjorde 159 millioner. Balanseført goodwill i DnB NORD knyttet til virksomheten i Litauen, Latvia og Estland ble i 2009 nedskrevet til null. Nedskrivning av oppkjøpskostnader og DnB NORs andel av nedskrivninger i DnB NORD medførte en samlet kostnad på 529 millioner kroner i DnB NORs regnskap i 2009. Vurderingsenheten er inkludert i resultatområdet DnB NORD, se note 3 Segmenter.

Note 42 Varige driftsmidler

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	31.12.10	31.12.09
Bankbygninger og andre faste eiendommer	554	506
Maskiner, inventar og transportmidler	5 127	4 861
Andre varige driftsmidler	112	115
Sum varige driftsmidler	5 793	5 482

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet		
	Bankbygninger og andre faste eiendommer	Maskiner, inventar og transportmidler ¹⁾	Totalt ²⁾
Balanseført verdi per 31. desember 2008	570	4 577	5 146
Tilgang	185	1 809	1 994
Tilgang gjennom oppkjøp/etablering av andre selskaper			
Varige driftsmidler reklassifisert til holdt for salg			
Avskrivninger ³⁾	29	986	1 015
Nedskrivning			
Avhendelser	161	469	630
Valutakursendringer	(59)	(69)	(128)
Balanseført verdi per 31. desember 2009	506	4 861	5 367
Opprinnelig anskaffelseskost	632	10 586	9 468
Samlede av- og nedskrivninger	126	5 726	4 102
Balanseført verdi per 31. desember 2009	506	4 861	5 367
Tilgang	309	2 109	2 418
Tilgang gjennom oppkjøp/etablering av andre selskaper			
Varige driftsmidler reklassifisert til holdt for salg			
Avskrivninger ³⁾	17	1 106	1 123
Nedskrivning			
Avhendelser	220	724	944
Valutakursendringer	(24)	(12)	(36)
Balanseført verdi per 31. desember 2010	554	5 127	5 681
Opprinnelig anskaffelseskost	693	11 166	11 858
Samlede av- og nedskrivninger	139	6 039	6 178
Balanseført verdi per 31. desember 2010	554	5 127	5 681

DnB NOR-konsernet har ikke stilt sikkerheter for lån/funding av varige driftsmidler, herunder eiendom.

1) Inkluderer IT-utstyr og tilhørende software.

2) Totalen inkluderer ikke "Andre varige driftsmidler".

3) Med utgangspunkt i anskaffelseskost fratrukket eventuell restverdi avskrives eiendelene lineært over forventet brukstid innenfor følgende rammer:

Tekniske anlegg 10 år

Maskiner 3-10 år

Inventar m.v. 5-10 år

IT-utstyr 3-5 år

Transportmidler 5-7 år

Note 43 Leieavtaler

Finansielle utleieavtaler	DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	31.12.09
Bruttoinvestering i leieavtalen		
Forfaller innen 1 år	9 622	8 126
Forfaller 1 - 5 år	23 199	25 099
Forfaller senere enn 5 år	2 244	2 900
Total bruttoinvestering i leieavtalen	35 065	36 126
Nåverdien av utestående minsteleie		
Forfaller innen 1 år	9 170	7 775
Forfaller 1 - 5 år	18 838	20 674
Forfaller senere enn 5 år	1 501	1 975
Total nåverdi av utestående minsteleie	29 509	30 425
Ikke opptjent finansinntekt	5 556	5 701
Ikke garanterte restverdier som tilfaller utleier	46	38
Akkumulert tapsavsetning	1 529	759
Variabel leie innregnet som inntekt i perioden	115	133
Operasjonelle utleieavtaler	DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	31.12.09
Fremtidig minsteleie, ikke kansellerbare avtaler		
Forfaller innen 1 år	2 221	1 904
Forfaller 1 - 5 år	6 618	5 955
Forfaller senere enn 5 år	3 562	3 332
Total fremtidig minsteleie, ikke kansellerbare avtaler	12 400	11 191
Operasjonelle innleieavtaler	DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	31.12.09
Minimum resterende leiebetalinger knyttet til ikke kansellerbare leieavtaler		
Forfaller innen 1 år	102	89
Forfaller 1 - 5 år	1 023	916
Forfaller senere enn 5 år	7 195	7 573
Totalt minimum resterende leiebetalinger knyttet til ikke kansellerbare leieavtaler	8 320	8 578
Totalt minimum fremtidige fremleiebeløp som forventes mottatt knyttet til ikke kansellerbare fremleieavtaler	36	76
Leieavtaler kostnadsført i perioden		
Minimum leiebetalinger	801	765
Variabel leie	0	0
Totalt kostnadsførte leieavtaler i perioden	801	765
Nedskrivning av leiekontrakter	11	17

Finansielle utleieavtaler

DnB NOR-konsernets finansielle leasingvirksomhet gjelder DnB NOR Bank ASA og DnB NORD i Polen og Baltikum.

Operasjonelle utleieavtaler

Omfatter operasjonell leasingvirksomhet i DnB NOR Bank ASA og DnB NORD i Polen, i tillegg til utleie av investeringseiendommer i Vital.

Operasjonelle innleieavtaler

Omfatter i hovedsak innleide lokaler i DnB NOR Bank ASA. Den kraftige veksten i kontraktsfestet minimumsleie i perioden over fem år må ses i sammenheng med inngått kontrakt om leie av nytt hovedkontor i Bjørvika i Oslo med innflytting i 2012.

Note 44 Andre eiendeler

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	31.12.10	31.12.09
Tidsavgrensede poster	1 847	1 127
Tilgodehavende rembursar og andre betalingstjenester	1 374	744
Uoppgjorte sluttsedler	983	1 041
Forfalte, ikke betalte forsikringspremier	743	1 408
Andre tilgodehavender	5 551	4 660
Sum andre eiendeler ¹⁾	10 499	8 979

1) Andre eiendeler er i hovedsak kortsiktige.

Note 45 Innskudd fra kunder fordelt på kundegrupper ¹⁾

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	31.12.10	31.12.09
Personmarkedet	247 241	234 199
Shipping (utenriks sjøfart)	60 543	48 335
Eiendomsdrift	32 556	30 192
Industri	21 980	21 115
Tjenesteyting	104 608	92 729
Handel	34 826	28 102
Olje og gass	22 236	26 011
Transport og kommunikasjon	23 117	26 255
Bygg og anleggsvirksomhet	15 085	13 652
Kraft og vannforsyning	24 255	11 521
Fiske og fangst	4 961	3 442
Hotell og restaurant	1 838	1 782
Jordbruk og skogbruk	2 986	2 665
Offentlig forvaltning	20 473	17 160
Finansieringsvirksomhet	24 498	33 142
Sum innskudd fra kunder, nominell hovedstol	641 202	590 300
Verdiendringer	712	444
Innskudd fra kunder	641 914	590 745

1) Inndelingen i kundegrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering.

Note 46 Verdpapirgjeld

	DnB NOR-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	31.12.09
Sertifikatgjeld, nominell verdi	153 934	168 028
Obligasjonsgjeld, nominell verdi ¹⁾	336 912	313 141
Verdijusteringer	10 823	12 563
Sum verdpapirgjeld	501 668	493 732

	DnB NOR-konsernet					
	Balance	Emittert	Forfalt/ innløst	Valutakurs- endring	Øvrige endringer	Balance
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.10	2010	2010	2010	2010	31.12.09
Sertifikatgjeld, nominell verdi	153 934	153 934	168 028	0		168 028
Obligasjonsgjeld, nominell verdi ¹⁾	336 912	123 600	88 985	(10 844)		313 141
Verdijusteringer	10 823				(1 740)	12 563
Sum verdpapirgjeld	501 668	277 533	257 013	(10 844)	(1 740)	493 732

	DnB NOR-konsernet		
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Norske kroner	Valuta	Totalt
Forfallstidspunkt verdpapirgjeld vurdert til amortisert kost per 31. desember 2010 ^{1) 2)}			
2011	0	24	24
Sum sertifikatgjeld, nominell verdi	0	24	24
2011	0	66 423	66 423
2012	0	32 941	32 941
2013	0	36 216	36 216
2014	0	37 062	37 062
2015	0	45 719	45 719
2016	0	10 555	10 555
2017 og senere	0	73 563	73 563
Sum obligasjonsgjeld vurdert til amortisert kost, nominell verdi	0	302 480	302 480
Total verdpapirgjeld vurdert til amortisert kost, nominell verdi	0	302 504	302 504

	DnB NOR-konsernet		
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Norske kroner	Valuta	Totalt
Forfallstidspunkt verdpapirgjeld vurdert til virkelig verdi per 31. desember 2010 ¹⁾			
2011	6	153 904	153 910
Sum sertifikatgjeld, nominell verdi	6	153 904	153 910
2011	5 149	7	5 156
2012	1 296	0	1 296
2013	1 809	0	1 809
2014	15 962	0	15 962
2015	5 244	0	5 244
2016	663	0	663
2017 og senere	4 301	0	4 301
Sum obligasjonsgjeld, nominell verdi	34 425	7	34 431
Total verdpapirgjeld vurdert til virkelig verdi, nominell verdi	34 430	153 911	188 341
Verdijusteringer	2 167	8 656	10 823
Verdpapirgjeld	36 597	465 071	501 668

1) Fratrullet egne obligasjoner. Utestående obligasjoner med fortrinnsrett i DnB NOR Boligkreditt utgjorde 285,9 milliarder kroner per 31. desember 2010. Tilhørende sikringsmasse var 395,4 milliarder kroner.

2) Inkluderer sikret gjeld.

Note 47 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet	
	31.12.10	31.12.09
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	17 167	22 455
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	7 005	6 830
Fondsobligasjonslån, nominell verdi ¹⁾	8 241	8 468
Verdijusteringer	1 065	1 297
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	33 479	39 051

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR-konsernet					
	Balanse 31.12.10	Emittert 2010	Forfalt/ innløst 2010	Valutakurs- endring 2010	Øvrige endringer 2010	Balanse 31.12.09
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	17 167		4 704	(583)		22 455
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	7 005			175		6 830
Fondsobligasjonslån, nominell verdi ¹⁾	8 241			(227)		8 468
Verdijusteringer	1 065				(232)	1 297
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	33 479	0	4 704	(636)	(232)	39 051

					DnB NOR-konsernet	
Opptaksår	Balanseført verdi i utenlandsk valuta		Rentesats	Forfall	Første forfalls- tidspunkt	Balanseført verdi i norske kroner
Ordinær ansvarlig lånekapital						
2004	EUR	11	6 mnd EURIBOR + 2,40 %	2014	2009	86
2004	EUR	200	3 mnd EURIBOR + 0,30 %	2016	2011	1 563
2006	EUR	500	3 mnd EURIBOR + 0,20 %	2017	2012	3 907
2006	USD	500	3 mnd LIBOR + 0,23 %	2016	2011	2 923
2007	GBP	150	6,52 % p.a.	2017	2012	1 358
2008	GBP	250	6,17 % p.a.	2018	2013	2 263
2008	NOK	1 200	3 mnd NIBOR + 1,60 %	2018	2013	1 200
2008	NOK	250	7,60 % p.a.	2018	2013	250
2008	GBP	400	7,25 % p.a.	2020	2015	3 621
Annet						(3)
Sum, nominell verdi						17 167
Evigvarende ansvarlig lånekapital						
1985	USD	215	3 mnd LIBOR + 0,25 %			1 257
1986	USD	150	6 mnd LIBOR + 0,15 %			877
1986	USD	200	6 mnd LIBOR + 0,13 %			1 169
1996	JPY	3 000	4,00 % p.a.		2011	216
1996	JPY	7 000	4,00 % p.a.		2011	503
1999	JPY	10 000	4,51 % p.a.		2029	719
2006	GBP	250	4,88 % p.a.		2011	2 263
Annet						1
Sum, nominell verdi						7 005
Fondsobligasjonslån ¹⁾						
2001	USD	400	7,73 % p.a.		2011	2 338
2002	EUR	350	7,07 % p.a.		2012	2 735
2007	GBP	350	6,01 % p.a.		2017	3 168
Sum, nominell verdi						8 241

1) *Fondsobligasjoner er et kapitalinstrument som er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under 5 prosent eller samlet kapitaldekning faller under 6 prosent. Nedsikrevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp.*

Note 48 Avsetninger

	DnB NOR-konsernet		
	Utstedte finansielle garantier	Andre avsetninger	Sum avsetninger ¹⁾
<i>Beløp i millioner kroner</i>			
Balanseført verdi per 31. desember 2009	303	584	887
Nye avsetninger, resultatført	28	512	539
Anvendte avsetninger	3	291	294
Tilbakeførte ubenyttede avsetninger	127	49	176
Øvrige endringer	(5)	(5)	(10)
Balanseført verdi per 31. desember 2010	195	751	946

1) Andel av avsetninger som antas å komme til oppgjør etter 12 måneder utgjorde 376 millioner kroner per 31. desember 2010.

Note 49 Annen gjeld

	DnB NOR-konsernet	
	31.12.10	31.12.09
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Kortsiktige innlån	2 624	638
Tidsavgrensede poster	3 439	3 808
Gjeld knyttet til factoringavtaler	126	102
Remburser, sjekker og andre betalingstjenester	1 729	682
Uoppgjorte sluttsedler	1 892	2 050
Leverandørgjeld	1 147	484
Øvrig gjeld	3 782	4 567
Sum annen gjeld ¹⁾	14 738	12 331

1) Annen gjeld er i hovedsak kortsiktig.

Note 50 Godtgjørelser og lignende

Styret vil legge følgende retningslinjer for kompensasjon frem for avstemning på generalforsamlingen i henhold til allmennaksjeloven § 6-16a:

"Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

DnB NORs retningslinjer for fastsettelse av godtgjørelse til konsernsjef og øvrig konsernledelse skal til enhver tid understøtte gjeldende strategi og verdigrunnlag og bidra til å nå konsernets mål. Godtgjørelsen skal fremme adferd som bygger ønsket kultur i forhold til prestasjons- og resultatorientering. Styret har i forbindelse med fremsettelse av denne erklæringen ikke fattet vedtak som innebærer endringer i prinsippene for fastsettelse av godtgjørelse sammenlignet med tidligere fremsatte erklæringer.

Beslutningsprosess

Styret i DnB NOR ASA har opprettet et kompensasjonsutvalg som består av tre medlemmer: styrets leder, nestleder og i tillegg ett styremedlem.

Kompensasjonsutvalget skal forberede saker for styret og har i hovedsak ansvar for å:

- Årlig vurdere og foreslå total kompensasjon til konsernsjef
- Årlig utarbeide forslag til målkort for konsernsjef
- Etter forslag fra konsernsjef, beslutte kompensasjon og andre personalrelaterte forhold for konserndirektør revisjon
- Være rådgiver for konsernsjef vedrørende kompensasjon og andre vesentlige personalrelaterte forhold for konsernledelsen og eventuelt andre som rapporterer til konsernsjef
- Vurdere andre forhold som bestemt av styret og/eller kompensasjonsutvalget
- Gjennomgå andre personalpolitiske saker som kan antas å innebære stor renommérisiko

A. Veiledende retningslinjer for det kommende regnskapsåret

Godtgjørelse til konsernsjef

Den totale godtgjørelse til konsernsjefen består av fastlønn (hovedelement), naturallytelser, variabel lønn og pensjons- og forsikringsordninger. Den totale godtgjørelsen fastsettes på bakgrunn av en helhetlig vurdering hvor hovedvekten i den variable delen av lønnen baseres på følgende forhold: finansielt risikojustert resultat, kundetilfredshet og DnB NOR-konsernets omdømme. Den helhetlige vurderingen vil i tillegg være knyttet til etterlevelse av konsernets visjon, verdier, etiske retningslinjer og ledelsesprinsipper. Ny forskrift om godtgjørelsesordninger i finanssektoren og tilhørende retningslinjer i rundskriv fra Finanstilsynet tas hensyn til for 2011.

Fastlønnen er gjenstand for årlig vurdering og fastsettes på bakgrunn av lønnsutviklingen i samfunnet generelt og i finansnæringen spesielt.

Variabel lønn til konsernsjefen fastsettes basert på konkret resultatmåling av definerte målområder fastsatt i konsernsjefens målkort og en helhetsvurdering. Variabel lønn kan maksimalt utgjøre 50 prosent av fastlønn. Konsernsjefen tildeles ikke resultatbaserte ytelser utover nevnte bonus.

Konsernsjef kan i tillegg til variabel lønn gis naturallytelser som bilordning, aviser/tidsskrifter og telefonordninger. Tildeling av naturallytelser skal ha sammenheng med konsernsjefens funksjon i konsernet eller være i tråd med markedsmessig praksis og bør ikke være vesentlig i forhold til konsernsjefens fastlønn.

Styret vil respektere inngått avtale med konsernsjef hvorefter pensjonsalder er 60 år med en pensjon som utgjør 70 prosent av fastlønn. Dersom ansettelsesforholdet opphører før konsernsjef fyller 60 år, skal han oppebære pensjon fra fylte 60 år med avkorting med 1/14 for hvert hele år som gjenstår til han fyller 60 år. Etter avtalen skal konsernsjef gis etterlønn i to år hvis ansettelsesforholdet avsluttes før fylte 60 år. Dersom konsernsjef inngår i annet ansettelsesforhold i denne perioden, skal det gjøres avkorting i etterlønn med lønn som mottas i det nye ansettelsesforholdet. Tilleggsytelser beholdes i en periode på tre måneder.

Godtgjørelse til øvrige ledende ansatte

Konsernsjefen fastsetter godtgjørelse til ledende ansatte i samråd med styrets leder. Der det er inngått forpliktende avtaler, vil styret overholde disse.

Den totale godtgjørelsen til ledende ansatte består av fastlønn (hovedelement), naturallytelser, variabel lønn og pensjons- og forsikringsordninger. Den totale godtgjørelsen fastsettes ut fra behovet for å gi konkurransedyktige betingelser i de ulike forretningsområdene. Godtgjørelsen skal gjøre konsernet konkurransedyktig i det aktuelle arbeidsmarkedet og skal fremme konsernets lønnsomhet, herunder ønsket inntekts- og kostnadsutvikling. Den totale godtgjørelse skal ikke være egnet til å skade DnB NORs omdømme eller være markedsledende, men sikre at DnB NOR tiltrekker seg og beholder ledende ansatte med ønsket kompetanse og erfaring.

Fastlønnen er gjenstand for årlig vurdering og fastsettes på bakgrunn av lønnsutviklingen i samfunnet generelt og finansnæringen spesielt.

Naturallytelser kan tilbys ledende ansatte i den grad ytelsene har en relevant sammenheng med den ansattes funksjon i konsernet eller er i tråd med markedsmessig praksis. Ytelsene bør ikke være vesentlige i forhold til den ansattes fastlønn.

Note 50 Godtgjørelser og lignende (forts.)

Arbeidet med implementering av forskrift om godtgjørelsesordning i finansnæringen

DnB NOR vil implementere og følge opp forskriften gjennom 2011 og fremover. Konsernet vil i oppfølgingen av forskriften utarbeide reviderte konsernretningslinjer for godtgjørelse. Disse skal bidra til å sikre etterlevelse av forskriften og tilhørende retningslinjer. Forskriften vil bli innarbeidet i organisasjonen i henhold til de bestemmelsene som følger av forskriften og retningslinjer og slik at konsernets praksis ivaretar DnB NORs omdømme.

Det vil være juridiske utfordringer for konsernets internasjonale filialer og datterselskaper da det vil være tilfeller hvor den norske forskriften med retningslinjer ikke korresponderer med lokal lovgivning og lokale regler for godtgjørelse for finansinstitusjoner. Konsernet vil i slike tilfeller søke råd hos Finanstilsynet og internasjonal ekspertise for å sikre en praksis som er i overensstemmelse med både norske og lokale reguleringer av godtgjørelse i finansinstitusjoner.

Variabel lønn baseres på konkret resultatmåling av definerte målområder fastsatt i den enkeltes målkort, samt en helhetsvurdering knyttet til etterlevelse av konsernets visjon, verdier, etiske retningslinjer og ledelsesprinsipper. Ordningen skal være resultatavhengig uten å være risikodrivende. Ordningen skal ikke være egnet til å skade DnB NORs omdømme. Det er fastsatt et øvre tak for utbetaling av variabel lønn (bonus) på inntil 50 prosent av fastlønn.

Pensjonsordning og eventuell avtale om etterlønn og lignende skal sees i sammenheng med øvrig godtgjørelse og skal gi konkurranse-dyktige betingelser. Pensjonsordning og sluttvederlag må ikke i sine ulike komponenter eller i sum være egnet til å skade DnB NORs omdømme.

Som hovedregel inntreffer rettigheter til pensjon ved fylte 65 år, med muligheter for tilpasninger. I henhold til konsernets ordning for alle ansatte bør rettigheter til ytelsesbasert pensjon ikke overstige 70 prosent av fastlønn begrenset oppad til 12 ganger folketrygdens grunnbeløp. Imidlertid vil konsernet respektere tidligere inngåtte avtaler. Med virkning fra 1. januar 2011 ble det etablert en innskuddsbasert pensjonsordning for konsernet begrenset oppad til pensjonsgrunnlag inntil 12 ganger grunnbeløpet. Samtidig ble konsernets ytelsesbaserte pensjonsordning lukket for opptak av nye medlemmer fra 31. desember 2010. Det vil bli gitt mulighet for frivillig overgang til innskuddspensjon for ledende ansatte som er omfattet av ytelsespensjonsordningen.

Etterlønsordninger skal som hovedregel ikke gis. Imidlertid vil konsernet respektere tidligere inngåtte avtaler.

Retningslinjene gjelder generelt for inngåelse av nye avtaler, og omfatter alle ledende ansatte.

Se oversikt over godtgjørelse til ledende ansatte nedenfor.

B. Bindende retningslinjer for aksjer, tegningsretter, opsjoner m.v. for det kommende regnskapsåret

Av den variable lønnen til konsernsjef og ledende ansatte investeres en andel tilsvarende 50 prosent av opptjent variabel lønn i aksjer i DnB NOR ASA med en bindingstid på ett år for en tredjedel, to år for en tredjedel og tre år for en tredjedel. Retningslinjer knyttet til aksjeandelen er etablert for 2011.

Ytterligere aksjer, tegningsretter, opsjoner og andre former for godtgjørelse som kun er knyttet til aksjer eller utviklingen av aksjekursen i selskapet eller i andre selskaper innenfor det samme konsernet, tildeles ikke til konsernsjef eller ledende ansatte. Konsernsjef og ledende ansatte gis imidlertid, på lik linje med øvrige ansatte i DnB NOR-konsernet, adgang til å delta i et aksjetegningsprogram for ansatte.

C. Redegjørelse for lederlønnspolitikken i foregående regnskapsår

Resultatlønnsavtale for 2010 for leder av DnB NOR Markets avviker (som i tidligere år) fra modellen for øvrige konserndirektører. Avtalen har et høyere øvre tak for utbetaling.

Forøvrig har retningslinjer fastsatt for 2010 blitt fulgt.

D. Redegjørelse for virkningene for selskapet og aksjeeierne av avtaler om godtgjørelse i form av tildeling av aksjer, tegningsretter, opsjoner m.v.

Av variabel lønn opptjent i 2010 til konsernsjef og ledende ansatte investeres en andel tilsvarende 20 prosent av brutto opptjent variabel lønn i aksjer i DnB NOR ASA. Målet mot totalt antall aksjer i selskapet, er det styrets vurdering at tildelingen av aksjer til ledende ansatte ikke antas å ha noen negative konsekvenser for selskapet eller aksjonærene."

Styreleders betingelser

Anne Carine Tanum mottok i 2010 en samlet godtgjørelse på 445 tusen kroner, sammenlignet med 430 tusen i 2009. I tillegg mottok styrelederen i 2010 godtgjørelse på 355 tusen kroner for styreledervervet i DnB NOR Bank ASA, samme beløp som i 2009.

Konsernsjefens betingelser

Rune Bjerke mottok i 2010 en ordinær godtgjørelse på 4 667 tusen kroner, mot 4 639 tusen i 2009. Styret i DnB NOR ASA fastsatte konsernsjefens bonus for 2010 til 1 890 tusen kroner, sammenlignet med 676 tusen kroner for 2009. Bonusen for 2010 vil bli utbetalt i 2011. Beregnet fordel av naturaltelseter var 276 tusen kroner, mot 305 tusen i 2009. Kostnaden i forbindelse med konsernsjefens pensjonsordning utgjorde 3 494 tusen kroner for regnskapsåret 2010, mot 3 272 tusen i 2009. Kostnadene fordeles mellom DnB NOR ASA og DnB NOR Bank ASA.

Note 50 Godtgjørelser og lignende (forts.)

Godtgjørelser og lignende i 2010

DnB NOR-konsernet

	Fast årslønn	Utbetalt honorar	Utbetalt lønn	Bonus opp- tjent i 2009, utbetalt	Natural- ytelser	Totale godt- gjørelser	Bonus opp- tjent i 2010, utbetales	Utlån per	Periodisert pensjons- kostnad	Nåverdi av pensjons- avtale
<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.10 ¹⁾	i 2010 ²⁾	i 2010 ³⁾	i 2010 ^{4) 5)}	i 2010	i 2010	i 2011 ⁴⁾	31.12.10 ⁶⁾		
Styret i DnB NOR ASA										
Anne Carine Tanum (leder) ⁸⁾	-	800	-	-	0	800	-	0	-	-
Bjørn Sund (nestleder) ⁸⁾	-	355	-	-	0	355	-	0	-	-
Gunilla Berg	-	260	-	-	0	260	-	0	-	-
Per Hoffmann	579	520	585	9	14	1 128	20	1 601	48	1 676
Jørn O. Kvilhaug	971	455	986	89	17	1 546	20	385	180	5 433
Bent Pedersen ⁹⁾	-	630	-	-	1	631	-	0	-	-
Tore Olaf Rimmereid ^{8) 9)}	-	395	-	-	1	396	-	1	-	-
Ingjerd Skjeldrum	633	520	657	9	11	1 197	20	452	84	2 098
Bente Brevik (fra 15.06.10) ⁹⁾	-	187	-	-	0	187	-	0	-	-
Siri Pettersen Stranden (til 15.06.10) ⁹⁾	-	256	-	-	1	256	-	3	-	-
Sum styret	2 183	4 378	2 227	106	44	6 755	60	2 441	312	9 206
Konsernledelsen										
Rune Bjerke, konsernsjef	4 592	-	4 667	674	276	5 618	1 890	0	3 494	12 074
Bjørn Erik Næss, konserndirektør	3 282	-	3 409	1 044	176	4 630	1 468	1 980	4 040	10 365
Ottar Ertzeid, konserndirektør	1 650	-	2 439	8 409	168	11 015	8 818	42	574	6 885
Liv Fiksdahl, konserndirektør	1 826	-	1 866	695	169	2 730	871	2 797	797	7 023
Solveig Hellebust, konserndirektør	1 906	-	1 870	564	177	2 610	859	0	157	270
Cathrine Klouman, konserndirektør	2 161	-	2 246	796	321	3 364	1 011	3 495	1 075	6 879
Karin Bing Orgland, konserndirektør	2 768	-	2 861	923	177	3 961	989	3	1 348	17 325
Tom Rathke, konserndirektør	2 884	-	3 098	1 199	177	4 474	1 282	301	2 400	15 137
Leif Teksum, konserndirektør	3 291	-	3 418	1 047	228	4 693	1 493	1 804	2 367	32 526
Sum konsernledelsen	24 359	-	25 875	15 351	1 869	43 095	18 681	10 422	16 251	108 484
Kontrollkomiteen										
Frode Hassel (leder)	-	387	-	-	-	387	-	0	-	-
Thorstein Øverland (nestleder)	-	283	-	-	17	300	-	1	-	-
Svein Norvald Eriksen	-	243	-	-	-	243	-	1 568	-	-
Karl Olav Hovden	-	385	-	-	4	389	-	6	-	-
Merete Smith	-	264	-	-	-	264	-	0	-	-
Svein Brustad	-	243	-	-	-	243	-	0	-	-
Sum kontrollkomiteen	-	1 803	-	-	21	1 824	-	1 576	-	-
Sum representantskapet	-	1 158	-	-	-	1 158	-	-	-	-
Totalt	26 541	7 339	28 102	15 458	1 934	52 832	18 741	14 439	16 563	117 691
Sum utlån til øvrige ansatte								12 443 451		

Note 50 Godtgjørelser og lignende (forts.)

Godtgjørelser og lignende i 2009

DnB NOR-konsernet

	Fast	Utbetalt	Utbetalt	Bonus opp-	Natural-	Totale god-	Bonus opp-		Periodisert	Nåverdi av
<i>Beløp i tusen kroner</i>	årslønn	honorar	lønn	tjent i 2008,	ytelser	gjørelser	tjent i 2009,	Utlån per	pensjons-	pensjons-
	31.12.09 ¹⁾	i 2009 ²⁾	i 2009 ³⁾	utbetalt	i 2009	i 2009	utbetales	31.12.09 ⁶⁾	kostnad	avtale ⁷⁾
Styret i DnB NOR ASA										
Anne Carine Tanum (leder) ⁸⁾	-	785	-	-	0	785	-	0	-	-
Bjørn Sund (nestleder) ⁸⁾	-	393	-	-	0	393	-	0	-	-
Gunilla Berg (fra 17.06.09)	-	139	-	-	0	139	-	0	-	-
Per Hoffmann	561	520	573	0	23	1 116	10	1 656	44	1 706
Jørn O. Kvilhaug	908	455	1 011	40	17	1 523	10	745	128	4 700
Bent Pedersen ⁹⁾	-	630	-	-	0	630	-	0	-	-
Tore Olaf Rimmereid ^{8) 9)}	-	328	-	-	0	328	-	0	-	-
Trine Sæther Romuld (til 17.06.09)	-	173	-	-	0	173	-	0	-	-
Ingjerd Skjeldrum	613	520	637	0	12	1 169	10	496	70	1 966
Siri Pettersen Stranden ⁹⁾	-	540	-	-	1	541	-	0	-	-
Sum styret	2 082	4 481	2 221	40	53	6 795	30	2 897	242	8 372
Konsernledelsen										
Rune Bjerke, konsernsjef	4 437	-	4 639	0	305	4 945	674	106	3 272	8 846
Bjørn Erik Næss, konserndirektør	3 186	-	3 187	956	195	4 339	1 044	2 644	2 704	4 646
Ottar Ertzeid, konserndirektør	1 650	-	2 520	6 300	166	8 986	8 409	6	509	5 598
Liv Fiksdahl, konserndirektør	1 715	-	1 744	497	184	2 425	695	2 728	637	5 543
Solveig Hellebust, konserndirektør (fra 01.04.09)	1 850	-	1 308	-	127	1 435	564	0	142	107
Cathrine Klouman, konserndirektør	2 098	-	2 133	629	161	2 923	796	3 639	952	5 657
Kari Olrud Moen, konserndirektør (til 01.04.09)	1 383	-	1 498	277	146	1 921	598	0	381	1 327
Jarle Mortensen, konserndirektør (til 01.07.09)	1 500	-	1 718	200	176	2 094	710	2 722	382	5 829
Karin Bing Orgland, konserndirektør (fra 01.07.09)	2 700	-	2 351	1 144	160	3 655	923	67	1 113	15 055
Tom Rathke, konserndirektør	2 800	-	3 005	420	219	3 644	1 199	362	2 019	11 814
Åsmund Skår, konserndirektør (til 20.02.09)	2 913	-	3 058	437	91	3 586	701	269	1 335	17 366
Leif Teksum, konserndirektør	3 195	-	3 244	959	233	4 436	1 047	1 939	2 071	30 137
Sum konsernledelsen	29 426	-	30 406	11 818	2 165	44 390	17 360	14 482	15 517	111 923
Kontrollkomiteen										
Frode Hassel (leder)	-	389	-	-	-	389	-	0	-	-
Thorstein Øverland (nestleder)	-	283	-	-	-	283	-	0	-	-
Svein Brustad	-	243	-	-	-	243	-	0	-	-
Svein Norvald Eriksen	-	245	-	-	-	245	-	1 264	-	-
Ingebjørg Harto (til 21.04.09)	-	216	-	-	-	216	-	0	-	-
Karl Olav Hovden (fra 21.04.09)	-	36	-	-	122	158	-	0	-	-
Merete Smith	-	282	-	-	-	282	-	0	-	-
Sum kontrollkomiteen	-	1 694	-	-	122	1 816	-	1 264	-	-
Sum representantskapet	-	1 278	-	-	-	1 278	-	-	-	-
Totalt	31 508	7 454	32 627	11 858	2 340	54 280	17 390	18 643	15 760	120 295
Sum utlån til øvrige ansatte								14 191 189		

1) Fast årslønn ved utgangen av året for de som var medlem av styret eller konsernledelsen i løpet av året.

2) Omfatter honorarer mottatt fra alle selskaper i DnB NOR-konsernet for arbeid i styre og utvalg. Styrehonorar for DnB NOR ASA utgjorde 2 823 tusen kroner i 2010.

3) Omfatter lønnsutbetalinger for hele året, det vil si utover den perioden enkelte har vært medlem av styret eller konsernledelsen, og feriepenger av bonusutbetalinger.

4) 20 prosent av variabel lønn gjøres opp i form av aksjer til markedskurs på tildelingstidspunktet. Aksjene har en bindingstid på to år. Tildelingstidspunkt for bonus opptjent i 2009 var 29. april 2010, og det ble kjøpt 19 896 aksjer i markedet til kurs 69,08 kroner per aksje. Tildelingstidspunkt for bonus opptjent i 2008 var 7. mai 2009, og det ble samlet kjøpt 20 436 aksjer i markedet til kurs 44,89 kroner per aksje.

5) For konserndirektør Ottar Ertzeid, leder av DnB NOR Markets, ble variabel lønn opptjent i 2009 i sin helhet investert i aksjer i DnB NOR ASA. Aksjene har en bindingstid på tre år.

6) Utlån til aksjonærvalgte tillitsvalgte er gitt på ordinære kundevilkår. Utlån til ansatte i DnB NOR er gitt på funksjonærbetingelser, som er nær ordinære kundevilkår.

7) Nåverdi av pensjonsavtale er påløpt pensjonsforpliktelse eksklusive innbetalte midler på forsikrede pensjonsordninger. Forutsetninger benyttet ved aktuarmessige beregninger av periodisert pensjonskostnad og nåverdi av pensjonsavtale fremkommer av note 27 Pensjoner.

8) Medlem også av kompensasjonsutvalget.

9) Medlem også av revisjonsutvalget.

Note 50 Godtgjørelser og lignende (forts.)

Øvrige opplysninger om pensjonsavtaler

Rune Bjerke har en pensjonsavtale som innebærer pensjon lik 70 prosent av fastlønn fra fylte 60 år. Ottar Ertzeid, Liv Fiksdahl, Cathrine Klouman, Bjørn Erik Næss, Tom Rathke og Leif Teksum har pensjonsavtaler som innebærer pensjon lik 70 prosent av fastlønn fra fylte 62 år. Karin Bing Orgland har en pensjonsavtale som innebærer pensjon lik 70 prosent av fastlønn fra fylte 65 år. Solveig Hellebust har en pensjonsavtale som innebærer pensjon lik 70 prosent av fastlønn, begrenset oppad til 12G, fra fylte 65 år.

Tegningsrettprogram for ansatte

Det var ikke etablert tegningsrettprogram i DnB NOR-konsernet ved utgangen av 2010.

Godtgjørelse til valgt revisor <i>Beløp i tusen kroner</i>	DnB NOR ASA		DnB NOR-konsernet	
	2010	2009	2010	2009
Lovpålagt revisjon ¹⁾	701	597	24 275	23 136
Andre attestasjonstjenester	250	775	2 274	2 083
Skatte- og avgiftsrådgivning ²⁾	3 400	3 663	4 226	4 164
Andre tjenester utenfor revisjon	460	1 247	2 875	1 988
Sum godtgjørelse til valgt revisor	4 811	6 282	33 650	31 371

1) Inkluderer honorar for revisjon av fond forvaltet av DnB NOR.

2) I hovedsak knyttet til skattebistand for konsernets ansatte i utlandet.

Note 51 Opplysninger om nærstående parter

DnB NOR-konsernets største eier er Staten ved Nærings- og handelsdepartementet som eier og kontrollerer 34 prosent av aksjene i morselskapet DnB NOR ASA. Se note 53 Største aksjeeiere.

Et stort antall banktransaksjoner inngås med nærstående parter som del av de ordinære forretningstransaksjonene. Dette omfatter utlån, innskudd og valutatransaksjoner. Transaksjonene inngås til markedsmessige betingelser. Tabellen nedenfor viser transaksjoner med nærstående parter som omfatter balanser per årsslutt og relaterte kostnader og inntekter for året. Nærstående selskaper er tilknyttede selskaper samt Sparebankstiftelsen DnB NOR. Se note 39 for spesifikasjon av tilknyttede selskaper. Utlån til styremedlemmer samt deres ektefeller/samboere og umyndige barn er gitt på ordinære kundevilkår. Utlån til konsernledelsen er, som for øvrige ansatte, gitt til funksjonærbetingelser som er nær ordinære kundevilkår.

Transaksjoner med nærstående parter <i>Beløp i millioner kroner</i>	Konsernledelse og styre		DnB NOR-konsernet	
	2010	2009	Nærstående selskaper 2010	2009
Utlån per 1. januar	22	26	381	9
Nye utlån/tilbakebetalinger i året	(4)	(7)	1 177	372
Endringer i nærstående parter	0	3	0	0
Utlån per 31. desember	18	22	1 558	381
Renteinntekter	1	1	41	0
Innskudd per 1. januar ¹⁾	22	18	9 702	11 084
Innskudd/uttak i året	0	7	469	(1 382)
Endringer i nærstående parter	0	(2)	0	0
Innskudd per 31. desember	22	22	10 171	9 702
Rentekostnader	1	1	168	188
Garantier ¹⁾	-	-	10 483	20 869

1) DnB NOR har balanseført utlån som juridisk er overført til Eksportfinans, hvor DnB NOR har stilt garanti. Avtalen medfører at DnB NOR fortsatt har rente- og kredittrisiko knyttet til overført portefølje. Ved utgangen av 2010 og 2009 utgjorde disse porteføljene henholdsvis 9 203 og 9 215 millioner kroner. Motposten til utlånene er innskudd/innbetalte beløp fra Eksportfinans. DnB NOR har også stilt garanti for øvrige utlån i Eksportfinans.

Det ble ikke foretatt nedskrivninger på utlån til nærstående parter i 2009 og 2010. Det vises for øvrig til note 50 for informasjon om utlån til medlemmer i konsernledelse og styre. Transaksjoner med styrets varamedlemmer er ikke inkludert i tabellen ovenfor. Generelt gjelder at lån til ansatte i DnB NOR skal løpe på etterskuddsvis, månedlige terminer med automatisk kontobelastning. Ansattes engasjementer ligger innenfor de rammene for løpetid som gjelder for vanlige kundeforhold, og det er stilt sikkerhet for slike lån i samsvar med lovkrav.

Note 51 Opplysninger om nærstående parter (forts.)

Vesentlige transaksjoner og avtaler med nærstående parter

Eksportfinans

DnB NOR Bank ASA har en eierandel i Eksportfinans på 40 prosent. Turbulente finansmarkeder medførte store urealiserte tap i likviditetsporteføljen til Eksportfinans i første kvartal 2008. For å sikre en tilstrekkelig kapitalbase for selskapet iverksatte styret i selskapet tre tiltak:

- Det ble foretatt en aksjeemisjon mot eierne på 1,2 milliarder kroner, hvor alle eierne deltok med sin forholdsmessige andel.
- Det ble inngått en porteføljesikringsavtale hvor eierne ble invitert til å delta. DnB NOR Bank ASAs andel i avtalen tilsvarer 40,43 prosent. Gjennom avtalen sikres Eksportfinans mot ytterligere verdifall i porteføljen etter 29. februar 2008 med inntil 5 milliarder kroner. Eventuell gjenvinning av verdier sett i forhold til nominell verdi tilfaller deltagerne i porteføljesikringsavtalen som betaling for sikringen.
- Eksportfinans' største eierbanker, DnB NOR Bank ASA, Nordea Bank AB og Danske Bank A/S, innvilget i første kvartal 2008 en kommitert kredittlinje som ga selskapet tilgang til en likviditetsreserve på inntil 4 milliarder US dollar. Avtalen ble fornyet i juni 2009 og i juni 2010, siste gang med en reduksjon av rammen til 2 milliarder US dollar. DnB NOR Bank ASAs andel av denne avtalen utgjør rundt 1,1 milliarder US dollar. Ved utgangen av 2010 hadde Eksportfinans ikke benyttet seg av denne kreditten.

Transaksjonene med Eksportfinans er inngått på ordinære markedsmessige betingelser som om de var gjennomført mellom uavhengige parter.

Tiltakspakker

Stortinget ga 24. oktober 2008 Finansdepartementet fullmakt til å sette i verk en ordning der staten og bankene bytter statskasseveksler mot obligasjoner med fortrinnsrett, OMF, for en avtalt periode. Norges Bank administrerer ordningen på oppdrag fra Finansdepartementet.

I byteordningen selger staten statskasseveksler til bankene gjennom et tidsbegrenset bytte mot obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene står fritt til å disponere de mottatte vekslene og kan selge dem i markedet dersom det er ønskelig. Løpetiden på vekslene er fra tre til seks måneder. Bytteavtalene har en varighet på inntil fem år og bankene forplikter seg til å kjøpe nye vekslar ved forfall i avtaleperioden. Prisen på disse vekslene tilsvarer NIBOR pluss et påslag tilsvarende margin ved avtaleinngåelsen. Det er et tilleggskrav at det ved fornyelse skal være minst 40 basispunkter mellom avtalt rente og renten på statskassevekslene. Ved utløpet av avtalene er bankene forpliktet til å kjøpe OMF'ene tilbake fra staten til samme pris som de ble solgt for. Utbetalinger fra OMF'ene godskrives bankene samme dag som utbetalingene finner sted, med mindre det foreligger mislighold av bytteavtalene.

DnB NOR Bank ASA har kjøpt obligasjoner fra DnB NOR Boligkreditt AS som er benyttet som sikkerhet for inngåtte bytteavtaler med Norges Bank. Disse obligasjonene er banken forpliktet til å kjøpe tilbake til samme pris som de blir solgt for. Banken mottar renten på OMF'ene, som om disse ikke var solgt. Regnskapsmessig behandling av salg av finansielle instrumenter hvor selger beholder vesentlige deler av risiko og avkastning knyttet til instrumentet er behandlet i IAS 39.20 Finansielle instrumenter – innregning og måling. Banken vurderer at kravet til overføring av risiko og avkastning av obligasjonene i henhold til denne standarden ikke er tilfredsstillende, slik at obligasjonene ikke kan tas ut av bankens balanse. På konsolidert basis behandles obligasjonene som egne obligasjoner og nettes ut mot utstedte obligasjoner i Boligkreditt.

Bytteavtalene innebærer formelt sett at banken kjøper statskasseveksler fra Norges Bank. På oppstarttidspunktet bokføres disse som investeringer i statskasseveksler. Forpliktelsen til å kjøpe obligasjonene tilbake for det samme beløpet som er mottatt i vekslar, bokføres som et innlån fra Norges Bank. Ved utgangen av 2010 utgjorde innlånet 118,1 milliarder kroner. Banken hadde en beholdning av statskasseveksler knyttet til bytteavtalene på 102,3 milliarder kroner ved utgangen 2010.

Note 52 Resultat per aksje

	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Resultat for regnskapsåret (millioner kroner)	14 062	7 026
Majoritetsandel av periodens resultat (millioner kroner)	14 814	8 585
Majoritetsandel av periodens resultat eksklusive virksomhet holdt for salg (millioner kroner)	14 739	8 505
Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt	75	80
Gjennomsnittlig antall aksjer (i hele 1 000) ¹⁾	1 623 198	1 335 838
Gjennomsnittlig antall aksjer, utvannet (i hele 1 000) ¹⁾	1 623 198	1 335 838
Resultat/utvannet resultat per aksje (kroner) ²⁾	8,66	6,43
Resultat/utvannet resultat per aksje eksklusive virksomhet holdt for salg (kroner)	8,62	6,37
Resultat/utvannet resultat per aksje, virksomhet holdt for salg (kroner)	0,05	0,06

1) Beholdning av egne aksjer er trukket ut ved beregning av antall aksjer.

2) DnB NOR Bank ASA inngikk den 6. desember 2010 en avtale med Norddeutsche Landesbank om kjøp av deres aksjepost på 49 prosent av aksjekapitalen i Bank DnB NORD A/S for 160 millioner euro, og avtalen ble gjennomført 23. desember. Resultat per aksje for 2010 er derfor beregnet ut fra resultatet i perioden uten justering for minoritetsinteresser. For ytterligere informasjon se note 2 Endring i konsernstruktur.

Note 54 Forretninger utenfor balansen, betingede utfall og hendelser etter balansedagen (forts.)

DnB NOR er som medlem av Continuous Linked Settlement Bank (CLS Bank), forpliktet til å bidra til å dekke eventuell underbalanse på CLS Banks felles oppgjørskonto for medlemsbankene selv om misligholdet er forårsaket av en annen medlemsbank. En slik underbalanse vil først bli søkt dekket av andre medlemsbanker basert på transaksjoner de respektive banker har hatt med den medlemsbanken som har forårsaket underbalansen i CLS Bank. Dersom det fortsatt skulle være udekket underbalanse i CLS Bank, blir denne dekket proratarisk av medlemsbankene i CLS (p.t. 71 av verdens største banker), i henhold til CLS Bank International Rules, § 9 "Loss Allocations". I henhold til dette avtaleverket mellom CLS og medlemsbankene, er den proratariske betalingsforpliktelsen knyttet til slik inndekning av gjenstående underbalanse begrenset til USD 30 millioner per medlemsbank. Ved utgangen av 2010 hadde DnB NOR ikke balanseført forpliktelse i forbindelse med samarbeidet i CLS.

DnB NOR Boligkreditt AS (Boligkreditt)

Boligkreditt hadde utstedt obligasjoner med fortrinnsrett med en balanseført verdi på 285,0 milliarder kroner ved utgangen av 2010. Ved en eventuell konkurssituasjon har obligasjonseierne fortrinnsrett til sikkerhetsmassen i selskapet. DnB NOR Bank ASA hadde ved utgangen av 2010 investert 123,1 milliarder kroner i obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av Boligkreditt, som er benyttet i bytteordningen med staten. I tillegg hadde Vital investert 7,8 milliarder kroner i slike obligasjoner.

Verdipapirgjeld	Boligkreditt	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	<i>31.12.10</i>	<i>31.12.09</i>
Sum børsnoterte obligasjoner med fortrinnsrett før verdjusteringer	255 760	205 700
Sum private plasseringer under obligasjonsprogrammet før verdjusteringer	29 251	17 536
Verdjusteringer		
Periodiserte renter	3 696	2 554
Mer-/mindreverdi	699	4 762
Sum verdipapirgjeld	289 406	230 552

Sikkerhetsmasse	Boligkreditt	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	<i>31.12.10</i>	<i>31.12.09</i>
Lån sikret ved pant i bolig, atkomstdokument til bolig eller borettslagsandel (bolighypoteklån)	388 579	311 366
Fordringer i form av derivatavtaler	6 869	9 868
Fordringer som utgjør fyllingssikkerhet	0	1 557
Sikkerhetsmasse	395 449	322 790

Sikkerhetsmassens fyllingsgrad (prosent)	135	140
--	-----	-----

Betingede utfall

DnB NOR-konsernet vil, som en konsekvens av omfattende virksomhet i Norge og i utlandet, regelmessig være part i en rekke rettsvister. Ingen av disse rettsvistene anses å ha vesentlig betydning for vurdering av konsernets finansielle stilling.

Bovista ApS i København, som er et heleid datterselskap av RC Real Estate, har saksøkt Bank DnB NORD A/S for inntil 180 millioner danske kroner med tillegg av renter, med påstand om at banken urettmessig har benyttet proveny fra salg av eiendommer til nedbetaling av lån uten at dette var avklart med selskapet. Det ble i fjerde kvartal 2010 inngått et forlik i saken som innebar at DnB NOR Bank ASA kjøpte konkursboets eiendomsmasse til markedsverdi med tillegg av en kompensasjon for å bilegge rettsprosessen. Saken ble formelt avsluttet 4. mars 2011.

DnB NOR Markets Inc. i New York er saksøkt for inntil 25 millioner dollar pluss renter og omkostninger i forbindelse med en emisjonsgaranti for et obligasjonslån (Lehman Brothers). Selskapet bestrider kravet.

DnB NOR Bank ASA er saksøkt av Ivar Petter Røeggen med krav om at to investeringsavtaler i strukturerte produkter kjennes ugyldige. Banken ble i Oslo tingrett dømt til å betale saksøker 230 tusen kroner med tillegg av forsinkelsesrenter. Dommen ble avsagt under dissens og banken har anket avgjørelsen. Det omtvistede beløpet gjelder kun den aktuelle saken, som må vurderes som en særskilt sak.

I tillegg til søksmålet fra Ivar Petter Røeggen er det i tidligere kvartalsrapporter beskrevet et gruppesøksmål med 19 saksøkere mot DnB NOR Bank ASA knyttet til salg av strukturerte produkter som omfatter de samme produktene som søksmålet fra Røeggen. Gruppesøksmålet er rettskraftig avvist. Saksøkerne har deretter levert inn individuelle søksmål mot DnB NOR Bank ASA. Andre enheter i konsernet er også involvert i rettsvister knyttet til strukturerte produkter. DnB NOR-konsernet bestrider kravene.

DnB NOR Bank ASA har anlagt sak mot syv norske kommuner med krav om oppgjør av rentebytteavtaler til markedsmessige betingelser. Kommunene har stanset betalingene under avtalene under henvisning til at de anser at fullt oppgjør har funnet sted ved innbetaling av restverdien av foretatte investeringer. Bankens krav i søksmålet er 968 millioner kroner med tillegg av forsinkelsesrente.

KLP Kreditt AS har saksøkt DnB NOR Bank ASA med krav om tilbakebetaling av for mye innbetalt garantiprovisjon, og med påstand om at banken ikke har anledning til å regulere garantiprovisjonssatsen for en portefølje av utlån på i underkant av 2 milliarder kroner utover en påstått avtalt fast sats. Banken bestrider kravene.

Hendelser etter balansedagen

Det er ikke fremkommet informasjon om vesentlige forhold som var inntruffet eller forelå allerede på balansedagen 31. desember 2010 og frem til styrets endelige behandling av regnskapet 16. mars 2011.

RESULTATREGNSKAP

		DnB NOR ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	<i>Note</i>	2010	2009
Sum renteinntekter		471	122
Sum rentekostnader		396	523
Netto renteinntekter		74	(401)
Provisjonskostnader m.v.		6	5
Andre inntekter ¹⁾	1	9 533	5 114
Netto andre driftsinntekter		9 527	5 109
Sum inntekter		9 602	4 708
Lønn og andre personalkostnader		6	6
Andre kostnader		213	202
Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler		0	0
Sum driftskostnader		219	208
Driftsresultat før skatt		9 383	4 500
Skattekostnad	3	2 292	1 286
Resultat for regnskapsåret		7 092	3 214
Resultat/utvannet resultat per aksje (kroner)		4,35	2,41
Resultat per aksje eksklusive virksomhet holdt for salg (kroner)		4,35	2,41

1) Utbytte/konsernbidrag.

BALANSER

		DnB NOR ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	<i>Note</i>	31.12.10	31.12.09
Eiendeler			
Fordringer på DnB NOR Bank ASA		25 981	22 747
Utlån til andre konsernselskaper		225	228
Eierinteresser i konsernselskaper	4	51 216	51 126
Fordringer på Vital		4 833	0
Andre eiendeler		0	0
Sum eiendeler		82 255	74 101
Gjeld og egenkapital			
Gjeld til DnB NOR Bank ASA	5	10 240	11 161
Gjeld til andre konsernselskaper		5 171	95
Annen gjeld og avsetninger		7 360	3 937
Innskutt egenkapital		38 844	38 844
Opptjent egenkapital		20 640	20 064
Sum gjeld og egenkapital		82 255	74 101

ENDRING I EGENKAPITAL

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR ASA			
	Aksje- kapital	Overkurs- fond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse per 31. desember 2008	13 327	11 668	19 700	44 694
Periodens overskudd			3 214	3 214
Avsatt utbytte for 2009 (1,75 kroner per aksje)			(2 850)	(2 850)
Emisjon	2 961	10 889		13 850
Balanse per 31. desember 2009	16 288	22 556	20 064	58 908
Periodens overskudd			7 092	7 092
Avsatt utbytte for 2010 (4,00 kroner per aksje ¹⁾)			(6 515)	(6 515)
Balanse per 31. desember 2010	16 288	22 556	20 640	59 484

1) Utbytteforslag.

Overkursfondet kan benyttes til dekning av tap. Annen egenkapital kan anvendes i samsvar med allmennaksjelovens bestemmelser.

Aksjekapitalen i DnB NOR ASA er 16 287 988 610 kroner fordelt på 1 628 798 861 aksjer, hver pålydende 10 kroner.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DnB NOR ASA	
	2010	2009
Drift		
Utbetaling til drift	(225)	(17)
Betalt skatt	(1 079)	6
Netto kontantstrøm fra driften	(1 304)	(11)
Investeringsaktivitet		
Innbetaling ved salg av langsiktige investeringer i aksjer	0	0
Utbetaling ved kjøp av langsiktige investeringer i aksjer	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	0	0
Egenkapitalanskaffelse		
Netto innbetaling av konsernbidrag	5 113	85
Utbetaling av utbytte	(2 850)	0
Innbetaling ved utstedelse av aksjekapital	0	13 789
Netto kontantstrøm fra egenkapitalanskaffelse	2 263	13 874
Annen likviditetsanskaffelse		
Netto utbetaling på langsiktig gjeld	(946)	(193)
Netto plassering i kredittinstitusjoner	(109)	(13 113)
Netto rentebetaling på annen likviditetsanskaffelse	96	(557)
Netto kontantstrøm fra annen likviditetsanskaffelse	(959)	(13 863)
Sum kontantstrøm	0	0

REGNSKAPSPRINSIPPER

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

DnB NOR ASA er morselskap i DnB NOR-konsernet. DnB NOR ASA avlegger regnskap i samsvar med Finansdepartementets årsregnskapsforskrift § 1-5 om forenklet IFRS. Forenklet rapportering etter IFRS innebærer blant annet adgang til å inntektsføre avsatt utbytte og konsernbidrag i datterselskaper og bokføre styrets forslag til utbytte og konsernbidrag som gjeld på balansedagen. Etter fullstendig IFRS skal utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er besluttet på generalforsamlingen.

Endringer i regnskapsprinsipper

Den regnskapsmessige virkningen av endring i regnskapsprinsipper bokføres direkte mot egenkapitalen.

Eierinteresser i konsernselskaper

Datterselskaper defineres som selskaper hvor DnB NOR ASA har kontroll gjennom direkte eller indirekte langsiktige eierinteresser og en eierandel på mer enn 50 prosent av den stemmeberettigede aksjekapitalen eller ansvarskapitalen. DnB NOR ASAs datterselskaper er DnB NOR Bank ASA, Vital Forsikring ASA, DnB NOR Kapitalforvaltning Holding AS og DnB NOR Skadeforsikring AS. Alle datterselskapene er 100 prosent eid.

Investeringer i datterselskaper vurderes i selskapsregnskapet etter kostmetoden.

Transaksjoner med konsernselskaper

Transaksjoner med konsernselskaper gjøres i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper, slik at inntekter, kostnader, tap og gevinster blir fordelt på en mest mulig korrekt måte mellom konsernselskapene.

Utbytte og konsernbidrag

Utbytte og konsernbidrag fra konsernselskaper regnskapsføres i samme år som avsetning skjer i givende selskap. Mottatt konsernbidrag klassifiseres som utbytte når det er å anse som avkastning på investert kapital. Avgitt utbytte og konsernbidrag regnskapsføres som gjeld etter styrets forslag på balansedagen.

Skatt

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Vurderingen baseres på balanse- og skatteposisjoner på balansedagen. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Utsatt skattefordel bokføres som eiendel i balansen når det er sannsynlig at de skattereduserende elementene vil kunne realiseres.

Note 1 Utbytte/konsernbidrag fra datterselskaper

Utbytte/konsernbidrag		DnB NOR ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>		2010	2009
Mottatt konsernbidrag fra:			
DnB NOR Bank ASA		8 333	5 208
Vital Forsikring ASA		1 200	0
Andre konsernselskaper		0	(94)
Sum konsernbidrag		9 533	5 114
Disponeringer		DnB NOR ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>		2010	2009
Utbytteforslag per aksje (kroner)		4,00	1,75
Aksjeutbytte		6 515	2 850
Overføring til annen egenkapital		577	364
Totalt disponert		7 092	3 214

Note 2 Godtgjørelser og lignende

DnB NOR ASA har ikke egne ansatte som ikke også er ansatt i et av datterselskapene, men kjøper tjenester fra øvrige selskaper i konsernet. Konsernsjef og konserndirektører har sitt ansettelsesforhold både i DnB NOR ASA og i et av de underliggende konsernselskapene. Personal- kostnader og øvrige administrative kostnader knyttet til disse personene fordeles mellom datterselskapene og DnB NOR ASA basert på forbruk.

Se note 50 for DnB NOR-konsernet, hvor godtgjørelser og lignende er spesifisert nærmere. Se også note 6 for DnB NOR ASA, som spesifiserer aksjer i DnB NOR ASA eid av medlemmer av styrende organer og ledende ansatte.

Note 3 Skatt

		DnB NOR ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>		2010	2009
Skattegrunnlag			
Driftsresultat i DnB NOR ASA		9 383	4 500
Beregnet effekt av konsernbidrag		(1 200)	94
Årets skattegrunnlag		8 183	4 594
Skattekostnad			
Betalbar skatt		2 292	1 161
Endring utsatt skatt		0	125
Sum skattekostnad		2 292	1 286

Note 4 Eierinteresser i konsernselskaper per 31. desember 2010 ¹⁾

						DnB NOR ASA	
Beløp i tusen		Selskapets		Antall	Pålydende	Eierandel	Balanseført
Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt		aksjekapital		aksjer	verdi	i prosent	verdi
DnB NOR Bank		17 514 311		175 143 110	17 514 311	100,0	41 892 503
DnB NORD	EUR	1 082 095		1 082 095 100	EUR 1 082 095	100,0	
Den Norske Syndicates	GBP	200		200 000	GBP 200	100,0	
DnB NOR Asia	SGD	20 000		20 000 000	SGD 20 000	100,0	
DnB NOR Boligkreditt		1 577 000		15 770 000	1 577 000	100,0	
DnB NOR Eiendom		10 003		100 033	10 003	100,0	
DnB NOR Eiendomsutvikling		91 000		91 000 000	91 000	100,0	
DnB NOR Invest Holding		100 000		200 000	100 000	100,0	
DnB NOR Luxembourg	EUR	17 352		70 000	EUR 17 352	100,0	
DnB NOR Markets Inc.	USD	1		1 000	USD 1	100,0	
DnB NOR Meglerservice		1 200		12	1 200	100,0	
DnB NOR Monchebank	RUB	800 000		800 000 000	RUB 800 000	100,0	
DnB NOR Næringskreditt		550 000		550 000	550 000	100,0	
DnB NOR Næringsmegling		1 000		10 000	1 000	100,0	
DnB NOR Reinsurance		21 000		21 000	21 000	100,0	
Nordlandsbanken		625 062		50 004 984	625 062	100,0	
Postbanken Eiendom		2 000		20 000	2 000	100,0	
SalusAnsvar	SEK	85 614		21 403 568	SEK 85 614	100,0	
Svensk Fastighetsförmedling	SEK	8 940		89 400	SEK 8 940	100,0	
DnB NOR Kapitalforvaltning Holding		220 050		220 050	220 050	100,0	1 365 929
DnB NOR Kapitalforvaltning		109 680		548 402	109 680	100,0	
DnB NOR Asset Management Holding (Sweden)	SEK	135 200		1 352 000	SEK 135 200	100,0	
DnB NOR Skadeforsikring		265 000		265 000	265 000	100,0	462 700
Vital Forsikring		1 320 682		52 827 288	1 320 682	100,0	7 495 045
Vital Eiendom		10 000		20 000	10 000	100,0	
Vital Eiendomsforvaltning		3 000		3 000	3 000	100,0	
Vital Pekon		1 400		1 400	1 400	100,0	
Sum eierinteresser i konsernselskaper							51 216 177

1) Vesentlige datter- og datterdatterselskaper i DnB NOR-konsernet.

Note 5 Gjeld til kredittinstitusjoner

Lån på til sammen 10 240 millioner kroner er ytet av DnB NOR Bank ASA til markedsbetingelser.

Note 6 Aksjer i DnB NOR ASA eid av medlemmer av styrende organer og ledende ansatte

	Antall aksjer 31.12.10		Antall aksjer 31.12.10
Representantskapet i DnB NOR ASA		Kontrollkomiteen i DnB NOR ASA	
<u>Medlemmer valgt av aksjonærene</u>		Frode Hassel, leder	0
Amund Skarholt, leder	1 222	Thorstein Øverland, nestleder	0
Eldbjørg Løwer, nestleder	200	Svein Norvald Eriksen	0
Nils Halvard Bastiansen	0	Karl Olav Hovden	0
Toril Eidesvik	0		
Camilla Marianne Grieg	0	Styret i DnB NOR ASA	
Elisabeth Grændsen	244	Anne Carine Tanum, leder	300 000
Herbjørn Hansson	0	Bjørn Sund, nestleder	31 196
Leif O. Høegh	0	Gunilla Berg	0
Knut Hartvig Johansson	24 502	Bente Brevik	2 000
Tomas Leire	1 466	Per Hoffmann	2 362
Per Otterdahl Møller	0	Jørn O. Kvilhaug	471
Dag J. Opedal	1 705	Bent Pedersen	15 523
Ole Robert Reitan	0	Tore Olaf Rimmereid	6 111
Gudrun B. Rollesen	0	Ingjerd Skjeldrum	6 102
Arthur Sletteberg	2 444		
Merethe Smith	0	Ledende ansatte	
Birger Solberg	2 888	Rune Bjerke, konsernsjef	15 385
Gine Wang	0	Bjørn Erik Næss, konserndirektør finans	21 548
Hanne Rigmor Egenæss Wiig	1 705	Ottar Ertzeid, konserndirektør	123 800
		Liv Fiksdahl, konserndirektør	6 209
<u>Medlemmer valgt av de ansatte</u>		Solveig Hellebust, konserndirektør	1 607
Rune André Bernbo	120	Cathrine Klouman, konserndirektør	10 846
Bente H. Espenes	402	Karin Bing Orgland, konserndirektør	5 410
Bjørn Hennum	395	Tom Rathke, konserndirektør	7 886
Svein Ove Kvalheim	1 532	Leif Teksum, konserndirektør	41 231
Carl A. Løvvik	116		
Svein Kåre Mikkelsen	0	Konsernrevisjon	
Einar Pedersen	0	Tor Steenfeldt-Foss, konserndirektør	0
Eli Solhaug	2 959		
Marianne Steinsbu	3 602		
Per Åge Sørby	0	Valgt revisor har ikke aksjer i DnB NOR ASA	

Oversikten viser antall aksjer eid av vedkommende person samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr. Lov om årsregnskap m.v. § 7-26.

Oslo, 16. mars 2011
I styret for DnB NOR ASA

Anne Carine Tanum
(styreleder)

Bjørn Sund
(nestleder)

Gunilla Berg

Bente Brevik

Per Hoffmann

Jørn O. Kvilhaug

Bent Pedersen

Tore Olaf Rimmereid

Ingjerd Skjeldrum

Rune Bjerke
(konsernsjef)

ERKLÆRING

i henhold til verdipapirhandellovens § 5-5

Vi bekrefter at konsernets og selskapets årsregnskap for 2010 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Styrets årsberetning gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og selskapet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står overfor.

Oslo, 16. mars 2011
I styret for DnB NOR ASA

Anne Carine Tanum
(styreleder)

Bjørn Sund
(nestleder)

Gunilla Berg

Bente Brevik

Per Hoffmann

Jørn O. Kvilhaug

Bent Pedersen

Tore Olaf Rimmereid

Ingjerd Skjeldrum

Rune Bjerke
(konsernsjef)

Bjørn Erik Næss
(konserndirektør finans)

REVISJONSBERETNING

Til generalforsamlingen og representantskapet i DnB NOR ASA

REVISJONSBERETNING FOR 2010

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for DnB NOR ASA, som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2010, resultatregnskap, kontantstrømpstilling og oppstilling over endringer i egenkapital for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2010, resultatregnskap, oppstillinger over totalresultat, endringer i egenkapital og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og konsernsjefens ansvar for årsregnskapet

Styret og konsernsjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og konsernsjef finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om selskapsregnskapet og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er selskapsregnskapet for DnB NOR ASA avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2010 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet for DnB NOR ASA avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2010 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon", mener vi at styret og konsernsjef har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 16. mars 2011
ERNST & YOUNG AS

Erik Mamelund
statsautorisert revisor

KONTROLLKOMITEENS UTTALELSE

TIL REPRESENTANTSKAPET OG GENERALFORSAMLINGEN I DnB NOR ASA

Kontrollkomiteen har ført tilsyn med DnB NOR ASA og konsernet i henhold til lov og instruks fastsatt av representantskapet.

Kontrollkomiteen har i forbindelse med årsavslutningen for regnskapsåret 2010 gjennomgått årsberetningen, årsregnskapet og revisors beretning for DnB NOR ASA.

Komiteen finner at styrets vurdering av DnB NOR og konsernets økonomiske stilling er dekkende og tilrår at årsberetningen og årsregnskapet for regnskapsåret 2010 godkjennes.

Oslo, 16. mars 2011

Frode Hassel
(leder)

Thorstein Øverland
(nestleder)

Svein N. Eriksen

Karl Olav Hovden

Svein Brustad
(varamedlem)

Merethe Smith
(varamedlem)

NØKKELTALL

	DnB NOR-konsernet	
	2010	2009
Renteanalyse		
1. Sum rentemarginer, volumvektet (%)	1,15	1,15
2. Rentemargin på ordinære utlån til kunder (%)	1,61	1,61
3. Rentemargin på innskudd fra kunder (%)	0,32	0,29
Rentabilitet/lønnsomhet		
4. Netto andre driftsinntekter i prosent av samlede inntekter	40,8	39,8
5. Kostnadsgrad (%)	47,6	48,1
6. Egenkapitalavkastning (%)	13,6	10,6
7. Risikojustert kapitalavkastning (%)	19,0	17,2
8. Regnskapsført kapitalavkastning (%)	25,2	12,6
9. Gjennomsnittlig egenkapital inklusive avsatt utbytte (millioner kroner)	103 292	81 236
10. Avkastning på gjennomsnittlig risikovektet volum (%)	1,17	0,83
Soliditet		
11. Kjernekapitaldekning ved utgangen av perioden (%)	10,1	9,3
12. Kapitaldekning ved utgangen av perioden (%)	12,4	12,1
13. Kjernekapital ved utgangen av perioden (millioner kroner)	103 368	98 208
14. Risikovektet volum ved utgangen av perioden (millioner kroner)	1 028 404	1 052 566
Utlånsportefølje og nedskrivninger		
15. Periodens individuelle nedskrivninger i prosent av gjennomsnittlig netto utlån til kunder	0,36	0,53
16. Periodens nedskrivninger i prosent av gjennomsnittlig netto utlån til kunder	0,26	0,67
17. Netto misligholdte og netto tapsutsatte engasjementer i prosent av netto utlån	1,55	1,71
18. Netto misligholdte og netto tapsutsatte engasjementer ved utgangen av perioden (millioner kroner)	18 409	19 127
Likviditet		
19. Innskuddsdekning ved utgangen av perioden (%)	54,8	53,0
Kapital eiet eller forvaltet av DnB NOR		
20. Kundemidler under forvaltning ved utgangen av perioden (milliarder kroner)	509	468
21. Forvaltet kapital ved utgangen av perioden (milliarder kroner)	2 141	2 076
22. Gjennomsnittlig forvaltningskapital (milliarder kroner)	1 970	1 906
23. Sparemidler ved utgangen av perioden (milliarder kroner)	1 151	1 059
Personal		
24. Antall årsverk ved utgangen av perioden	13 021	13 317
DnB NOR-aksjen		
25. Antall aksjer ved utgangen av perioden (1 000)	1 628 799	1 628 799
26. Gjennomsnittlig antall aksjer (1 000)	1 628 799	1 335 838
27. Resultat per aksje (kroner)	8,66	6,43
28. Resultat per aksje eksklusive virksomhet holdt for salg (kroner)	8,62	6,37
29. Utbytte per aksje (kroner) ¹⁾	4,00	1,75
30. Aksjonæravkastning (%)	33,9	144,7
31. Direkteavkastning (%)	4,88	2,79
32. Egenkapital per aksje inklusive avsatt utbytte ved utgangen av perioden (kroner)	68,27	60,56
33. Sluttkurs ved utgangen av perioden (kroner)	81,90	62,75
34. P/E (price/earnings)	9,50	9,85
35. P/B (pris/bokført verdi)	1,20	1,04
36. Børsverdi (milliarder kroner)	133,4	102,2

1) Utbytteforslag for 2010.

Se neste side for definisjoner av utvalgte nøkkeltall.

Definisjoner

- 1, 2, 3 Basert på nominelle verdier eksklusive lån til og innskudd fra kredittinstitusjoner og nedskrevne lån, målt mot 3-måneders pengemarkedsrente.
- 5 Sum driftskostnader i forhold til sum inntekter. Kostnader er eksklusive nedskrivninger på goodwill og andre immaterielle eiendeler og tilbakeføring av avsetning til avtalefestet pensjon. Sum inntekter er eksklusive gevinst ved fusjon av betalingsformidlingsselskapet Nordito og danske PBS Holding.
- 6 Resultatet er fratrukket minoritetsinteresser. Gjennomsnittlig egenkapital er beregnet med utgangspunkt i regnskapsført egenkapital fratrukket minoritetsinteresser.
- 7 Risikojustert kapitalavkastning er definert som risikojustert resultat i forhold til risikojustert kapitalbehov. Det risikojusterte resultatet gir et uttrykk for hva resultatet ville vært i en normalisert situasjon. Risikojustert kapitalbehov er nærmere beskrevet i kapitlet "Styring i DnB NOR".
- 8 Regnskapsført kapitalavkastning er definert som periodens resultat i forhold til risikojustert kapitalbehov. Resultatet er fratrukket minoritetsinteresser og justert for periodens endring i virkelig verdi ført direkte mot egenkapitalen, samt for forskjellen mellom renter av gjennomsnittlig egenkapital og renter av risikojustert kapital.
- 10 Resultat for perioden i forhold til gjennomsnittlig risikovektet volum.
- 20 Sum midler til forvaltning for kunder i Forsikring og kapitalforvaltning.
- 21 Sum eiendeler og kundemidler under forvaltning.
- 23 Sum innskudd fra kunder, kundemidler under forvaltning og aksjeindeksobligasjoner.
- 25 Generalforsamlingen 27. april 2010 ga styret i DnB NOR ASA fullmakt til å kjøpe egne aksjer for samlet pålydende inntil 1 547 358 918 kroner svarende til 9,5 prosent av aksjekapitalen. Aksjene kan kjøpes i markedet over børs. Hver aksje kan kjøpes til kurser mellom 10 og 150 kroner. Fullmakten skal være gyldig i tolv måneder fra 27. april 2010. Ervervede aksjer skal innløses i henhold til reglene om kapitalnedsettelse. Det er inngått avtale med staten v/Nærings- og handelsdepartementet som innebærer at det ved innløsning av ervervede aksjer skal foretas en forholdsmessig innløsning av aksjer tilhørende staten slik at statens eierandel holdes konstant.
- 27 Eksklusive minoritetsinteressers resultatandel. Beholdning av egne aksjer er trukket ut ved beregning av antall aksjer.
- 28 Eksklusive virksomhet holdt for salg og minoritetsinteressers resultatandel. Beholdning av egne aksjer er trukket ut ved beregning av antall aksjer.
- 30 Sluttkurs ved utgangen av perioden minus sluttkurs ved begynnelsen av perioden, inkludert utbytte reinvestert i DnB NOR-aksjer den dagen utbytte mottas, i forhold til sluttkurs ved begynnelsen av perioden.
- 32 Egenkapital ved utgangen av perioden eksklusive minoritetsinteresser i forhold til antall aksjer ved utgangen av perioden.
- 34 Sluttkurs ved utgangen av perioden i forhold til annualisert resultat per aksje.
- 35 Sluttkurs ved utgangen av perioden i forhold til bokført egenkapital ved utgangen av perioden.
- 36 Antall aksjer multiplisert med sluttkurs ved utgangen av perioden.

GENERALFORSAMLING

Ordinær generalforsamling avholdes 28. april 2011 kl. 18.00 i DnB NORs lokaler, Kirkegata 21, Oslo. Informasjon om påmelding og dagsorden er tilgjengelig på dnbnor.no/generalforsamling.

Aksjonærer som er registrert som eiere i DnB NOR ASA gjennom VPS, Verdipapirsentralen, kan motta innkalling til generalforsamling elektronisk. Den enkelte VPS-kontofører kan gi ytterligere informasjon om Investortjenester. Aksjonærer med VPS-konto i DnB NOR som ikke vil motta innkalling per post, kan registrere seg på dnbnor.no/investortjenester. Velg "Bestill-person" eller "Bestill-bedrift".

FORBEHOLD I FORBINDELSE MED UTTALELSER OM FREMTIDEN

Denne rapporten inneholder uttalelser om DnB NORs fremtidsutsikter, blant annet estimer, strategier og mål. Alle uttalelser om fremtiden er forbundet med risiko og usikkerhet, og den faktiske utviklingen og resultatene vil derfor kunne avvike vesentlig fra det som er blitt uttalt eller antydning.

DnB NOR
Hovedkontor
Stranden 21
Aker Brygge
0250 Oslo
Postadresse
N-0021 Oslo